

Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Møteinnkalling

Utvalg: Nasjonalparkstyret for Forollhogna
Møtested: Røros Hotell, Røros
Dato: 27.08.2025
Tidspunkt: 10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Det blir denne gangen et 2-dagersmøte i nasjonalparkstyret for Forollhogna på **Røros hotell, Røros.**

For styresakene 21-25/2025 er forslagene til forvaltningsplaner lagt ut på nettsidene til styret her.

Program

Onsdag 27. august

10:00-14:30: temamøte med villreinnemnd og villreinutvalg. Eget program sendes ut.

16:30–18:00: Oppstart med møte i nasjonalparkstyret

19:30: Middag på hotellet

Torsdag 28. august

09:00: Fortsetter med møte i nasjonalparkstyret.

11:30: Lunsj på hotellet

14:30: Møteslutt

Vel møtt!

Røros 21. august 2025

Hans Bull
Nasjonalparkforvalter

Eli Grete Nisja
Nasjonalparkforvalter

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 20/2025	Godkjenning av møteinnkalling og sakliste, og valg av styremedlem til godkjenning av protokoll		
ST 21/2025	Budalen landskapsvernområde - revisjon av forvaltningsplan - oversendelse av forslag til forvaltningsplan for faglig godkjenning		2024/511
ST 22/2025	Endalen landskapsvernområde - revisjon av forvaltningsplan - forslag til forvaltningsplan for oversending til faglig godkjenning		2024/512
ST 23/2025	Forddalen landskapsvernområde - revisjon av forvaltningsplan - forslag til forvaltningsplan for oversending til faglig godkjenning		2024/513
ST 24/2025	Øyungen landskapsvernområde - revisjon av forvaltningsplan - planforslag til offentlig høring		2023/10166
ST 25/2025	Ledalen landskapsvernområde - revisjon av forvaltningsplan - planforslag til offentlig høring		2023/10203
ST 26/2025	Forollhogna nasjonalpark - søknad om riving av eksisterende bu og oppføring av ny bu ved Enmolægeret, samt bruk av helikopter for transport - søker: Tynset kommune		2024/10572
ST 27/2025	Londalen-Ørvilldalen landskapsvernområde - søknad om byggetiltak tilknyttet eldre seterbebyggelse egen setereiendom på Bårdsvollen i Tolga kommune - søker: Arve Trøan og Toril Østvang		2024/3607
ST 28/2025	Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - søknad om oppføring av telemast med servicebygg - søker: Telenor Towera Norway AS		2025/7646
ST 29/2025	Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - søknad om ombygging av landbruksvei - Os kommune, Gnr./bnr. 131/67 - Per Martin Rønningen		2025/4338
ST 30/2025	Budalen landskapsvernområde - søknad om nydyring på setereiendom i Synnerdalen - Arve Margido Grøtte		2025/7941
ST 31/2025	Referatsaker		
RS 12/2025	Møteinnkalling - Nasjonalparkstyret for Forollhogna - AU - 16062025 på TEAMS		2025/1681
RS 13/2025	Møteprotokoll - Nasjonalparkstyret for Forollhogna - AU - 16062025		2025/1681
RS 14/2025	Referat 21-05-2025 fra administrativt kontaktutvalg for verneområdene i Forollhogna		2025/6827
RS 15/2025	Uttalelse - høring av forvaltningsplan for Ledalen naturreservat (VV00002655) - Holtålen		2024/3346

RS 16/2025	Klage på vedtak fattet av Nasjonalparkstyret for Forollhogna - bruk av snøscooter for tilsyn på egen eiendom i Forollhogna nasjonalpark - Svein Fløttum		2023/13557
RS 17/2025	Godkjenning - reviderte byggetegninger - Øyungen landskapsvernområde - Holtålen 300/1/69 - Båttjønndalsvegen 1058		2024/13810
RS 18/2025	Godkjenning - Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - nye byggetegninger for seterhus - Skårrvegen 173, Gnr./bnr. 130/29, Os kommune		2025/2665
RS 19/2025	Fargevalg - Øyungen landskapsvernområde - forskningsstasjon på Skarvan (975 m.o.h) - Høgskolen i Østfold - Holtålen kommune		2024/2400
RS 20/2025	Vedtak om overtredelsesgebyr - Øyungen landskapsvernområde - *****	X	2024/2400
RS 21/2025	Tilbakemelding om varsel om planlagt undersøkelse - Forollhogna nasjonalpark - Holtålen kommune - kjerneboring ved Hessjøgruva		2023/2873
RS 22/2025	Varsel om pålegg om etablering av økonomisk sikkerhetsstillelse ved undersøkelsesarbeider ved Hessjøfeltet - Undersøker - Capella Minerals AS		2023/2873
RS 23/2025	Korrespondanse - Forollhogna nasjonalpark - restaurering av bua på Enmolægeret		2024/10572
RS 24/2025	Svar - Forollhogna nasjonalpark - henvendelse angående forhold om restaurering av bua på Enmolægeret		2024/10572
RS 25/2025	Veiledning om skjøtsel og merking av stier - Nasjonalparkstyret for Forollhogna		2025/82
ST 32/2025	Delegerte saker		
DS 32/2025	Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - motorferdsel på barmark - bruk av ATV etter kjøretrasé til Gorsetvollen ved Storhiåsjøen - 2025- 2028 - Soknedal fjellstyre		2025/1488
DS 33/2025	Forollhogna nasjonalpark - tillatelse til motorisert ferdsel langs Fjellveien for tilsyn og sanking av beitedyr, Os kommune		2025/5482
DS 34/2025	Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - transport av gjerdematerialer på barmark for utbedring av sperregjerde - Synnerdalen Beitelag		2025/7545
DS 35/2025	Tillatelse - Budalen landskapsvernområde - bruk av campingvogn som midlertidig gjeterbu for 2 uker sommeren 2025 - Mette Hammer og Espen Otnæs		2025/7783
DS 36/2025	Forollhogna nasjonalpark - tillatelse til motorisert ferdsel langs Fjellveien for tilsyn og sanking av beitedyr 2025-2028, Os kommune - Såttåhaugen beitelag		2025/8628
DS 37/2025	Øyungen landskapsvernområde - dispensasjon for tiltak ved Langen fiskeplass i Båttjønndalen, GID 300/1/177 i Holtålen kommune - Statskog SF		2025/8431

DS 38/2025	Tillatelse - Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - fremføring av strømkabel til Vangrøftdalsveien 1750, GID 135/190 - Os kommune	2025/8508
DS 39/2025	Innvilget - Forollhogna nasjonalpark - dispensasjon for motorisert ferdsel for frakt av materialer inn til Midtlisætra (GID 400/1/12) - Midtre Gauldal kommune	2025/9071
DS 40/2025	Innvilget - Forollhogna nasjonalpark - tillatelse til motorisert ferdsel og utplassering av viltkamera i forbindelse med skadefellingstillatelse på bjørn i deler av Tynset, Tolga og Rennebu kommuner	2025/9964
DS 41/2025	Dispensasjon - Forollhogna nasjonalpark - bruk av ATV med tilhenger for tiltak på utedo ved egen bu ved Forollsjøen - Kai Ove Berntsen	2025/9642
DS 42/2025	Innvilget - Forollhogna nasjonalpark - 180/3/9 - Os kommune - Forollsjøen - vedlikeholde og reparere fiskebu - Rene Fromreide Lisund m.fl	2025/9825
ST 33/2025	Eventuelt	

ST 20/2025 Godkjenning av møteinnkalling og sakliste, og valg av styremedlem til godkjenning av protokoll

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2024/511

Saksbehandler: Eli Grete Nisja/

Eide Forvaltning

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	21/2025	27.08.2025

Budalen landskapsvernområde - revisjon av forvaltningsplan - oversendelse av forslag til forvaltningsplan for faglig godkjenning

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna godkjenner forslag til forvaltningsplan for Budalen landskapsvernområde, og sender forvaltningsplanen til Miljødirektoratet for faglig godkjenning.

Hjemmel

Vedtaket er gjort med hjemmel forskrift for Forddalen landskapsvernområde, § 7, og i tråd med vedtektene til nasjonalparkstyre for Forollhogna, punkt 6.5.

Saksdokumenter (følger saken)

1. Forslag til forvaltningsplan for Budalen landskapsvernområde. Knyttes ikke til i saksframlegget pga. størrelsen på dokumentet. Sendes ut separat, samt legges på styrets nettsider for møtet 27.-28. august 2025 [her](#).

Andre saksdokumenter:

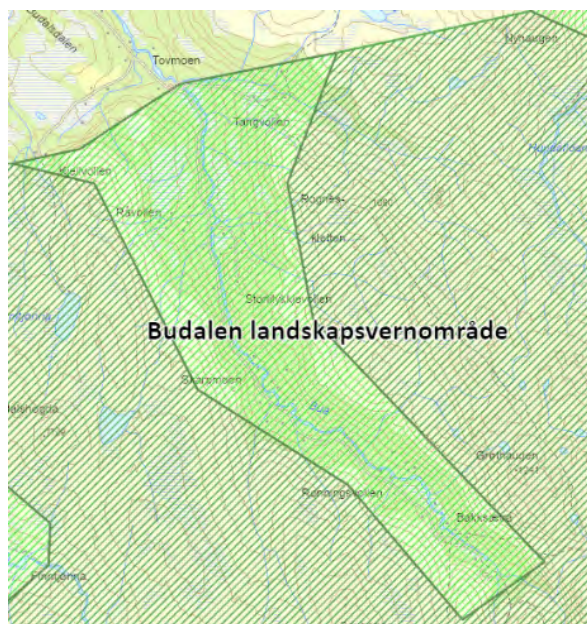
1. Forskrift for Budalen landskapsvernområde
2. Forvaltningsplan for Endalen, Budalen og Forddalen
3. Innspill behandlet i nasjonalparkstyret av 14.06.2024
4. Vedtektene for Forollhogna nasjonalparkstyre, 19.01.2024

Saksopplysninger

Arbeidsprosess og status

Vi viser til oppstartsmelding av 29.01.2024, gjennomførte innspillsmøter våren 2024,

innspill behandlet i nasjonalparkstyret i styresak 30/2024 den 14.06.2024, befaring med nasjonalparkstyret 19.-20. august 2024, behandling av retningslinjer for Budalen, - Endalen, - og Forddalen landskapsvernområder av 08.11.2024. Videre har det vært pågående prosess med revisjon av forvaltningsplan for landskapsvernområdene Budalen, Endalen og Forddalen i Midtre Gauldal og Holtålen kommuner.

Det ble i mars 2024 gjennomført møte med Midtre Gauldal kommune og Trøndelag fylkeskommune, og et åpent oppstartsmøte på Enodd i Budal, samt eget møte med Statskog og fjellstyrene for Budal og Singsås. Frist for innspill ble satt til 3.mai og forlenget til 21. mai 2024. Det kom totalt inn 5 innspill fra privatpersoner/bruksberettigede. Av offentlige instanser var det mottatt innspill fra Statskog og Statsforvalteren i Trøndelag. Innspill og svar ble behandlet av nasjonalparkstyret den 14.06.2024 i ST-sak 30/2024 [her](#).

Den 19.-20. august 2024 utførte nasjonalparkstyret befaringer i Budalen og Endalen landskapsvernområder. Formålet med befaringene var å bli bedre kjent med både geografi og forvaltning i verneområdene. Temaene for befaring var i tilknytning pågående revisjonsarbeid, samt oppfølging av tiltak behandlet av nasjonalparkstyret. Her ble også tiltak knyttet til innspill befart.

På bakgrunn av dagens forvaltningsplan, møter, innspill, befaringer og saker behandlet av nasjonalparkstyret, er det utarbeidet et forslag til forvaltningsplan for Budalen landskapsvernområde.

Status videre

Revidert forvaltningsplan skal utarbeides i fastsatt mal fra Miljødirektoratets «forvaltningsplaner på nett for verneområder» (FPNV). Forslag til forvaltningsplan skal sendes til Miljødirektoratet for faglig godkjenning, før det kan sendes på offentlig høring. Det forventes at prosess med faglig godkjenning vil ta tid, både av hensyn til behandlingstid og innhold, samt at forvaltere må ta høyde for å gjøre endringer under kapitler og temaer der dette kreves. Etter faglig godkjenning fra Miljødirektoratet, kan forslaget sendes på offentlig høring.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Forskrift for Budalen landskapsvernområde

Formålet med opprettelse av Budalen landskapsvernområde er gitt ved § 2 i verneforskrift:

Formålet med opprettelsen av Budalen landskapsvernområde er å ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, der seterlandskapet med seterbebyggelse, setervoller og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart.

I forskriften § 7 heter det at «Forvaltningsmyndigheten kan sette i verk tiltak for å fremme formålet med vernet. Det skal utarbeides en forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for gjennomføring av tiltak når det gjelder oppsyn, skjøtsel, informasjon mv. Forvaltningsplanene skal godkjennes av Miljødirektoratet».

Myndighet

Nasjonalparkstyret har myndighet etter verneforskriftenes § 7 til å utarbeide og revidere forvaltningsplanene for sine respektive verneområder.

Dette er også gitt nærmere beskrivelse av oppdraget i styrets vedtekter av 19.01.2024, punkt 6.5 hvor det heter: «Forvaltningsplaner skal utarbeides innenfor rammene av naturmangfoldloven og verneforskriftene.

Forvaltningsplanen skal konkretisere hvordan formålet med vernet skal nås, og skal inneholde en flerårig tiltaksplan og en besøksstrategi. Før forvaltningsplanen sendes på høring skal endelig utkast sendes Miljødirektoratet for faglig gjennomgang. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Miljødirektoratet».

Vurderinger

Innledningsvis i behandlingen av saken vil det bli gitt gjennomgang av forslaget til forvaltningsplan.

Forslaget er utarbeidet som et arbeidsdokument, og vedlegg og referanseliste er derfor ikke lagt ved dokumentet. Etter at nasjonalparkstyret har behandlet forslaget, vil forvaltere innarbeidet tekstdokument inn i fastsatt mal for forvaltningsplaner på nett (FPVN).

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2024/512

Saksbehandler: Eli Grete Nisja/

Eide Forvaltning

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	22/2025	27.08.2025

Endalen landskapsvernområde - revisjon av forvaltningsplan - forslag til forvaltningsplan for oversending til faglig godkjenning

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna godkjenner forslag til forvaltningsplan for Endalen landskapsvernområde, og sender forvaltningsplanen til Miljødirektoratet for faglig godkjenning.

Hjemmel

Vedtaket er gjort med hjemmel forskrift for Forddalen landskapsvernområde, § 7, og i tråd med vedtektene til nasjonalparkstyre for Forollhogna, punkt 6.5.

Saksdokumenter (følger saken)

1. Forslag til forvaltningsplan for Endalen landskapsvernområde. Knyttet ikke til i saksframlegget pga. størrelsen på dokumentet. Sendes ut separat, samt legges på styrets nettsider for møtet 27.-28. august 2025 [her](#).

Andre saksdokumenter:

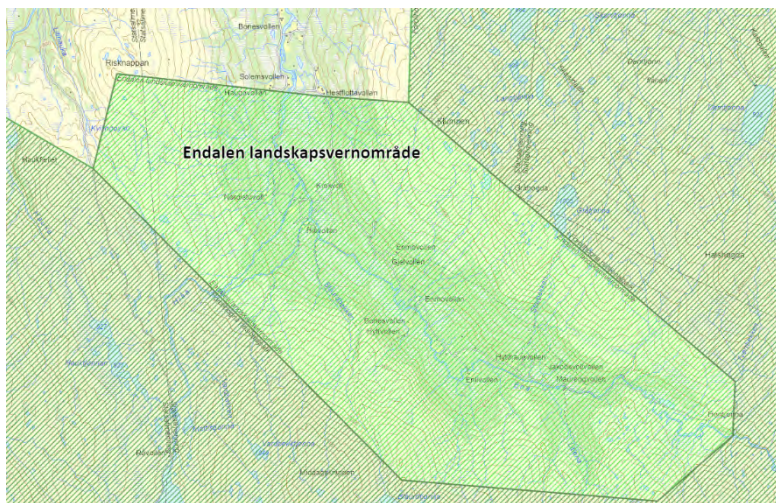
1. Forskrift for Endalen landskapsvernområde
2. Forvaltningsplan for Endalen, Budalen og Forddalen
3. Innspill behandlet i nasjonalparkstyret av 14.06.2024
4. Vedtektene for Forollhogna nasjonalparkstyre, 19.01.2024

Saksopplysninger

Arbeidsprosess og status

Vi viser til oppstartsmelding av 29.01.2024, gjennomførte innspillsmøter våren 2024,

innspill behandlet i nasjonalparkstyret i styresak 30/2024 den 14.06.2024, befaring med nasjonalparkstyret 19.-20. august 2024, behandling av retningslinjer for Budalen, - Endalen, - og Forddalen landskapsvernområder av 08.11.2024. Videre har det vært pågående prosess med revisjon av forvaltningsplan for landskapsvernområdene Budalen, Endalen og Forddalen i Midtre Gauldal og Holtålen kommuner.

Det ble i mars 2024 gjennomført møte med Midtre Gauldal kommune og Trøndelag fylkeskommune, og et åpent oppstartsmøte på Enodd i Budal, samt eget møte med Statskog og fjellstyrene for Budal og Singsås. Frist for innspill ble satt til 3.mai og forlenget til 21. mai 2024. Det kom totalt inn 5 innspill fra privatpersoner/bruksberettigede. Av offentlige instanser var det mottatt innspill fra Statskog og Statsforvalteren i Trøndelag. Innspillene ble behandlet av nasjonalparkstyret den 14.06.2024 i ST-sak 30/2024 [her](#).

Den 19.-20. august 2024 utførte nasjonalparkstyret befaringer i Budalen og Endalen landskapsvernområder. Formålet med befaringene var å bli bedre kjent med både geografi og forvaltning i verneområdene. Temaene for befaring var i tilknytning pågående revisjonsarbeid, samt oppfølging av tiltak behandlet av nasjonalparkstyret. Her ble også tiltak knyttet til innspill befart.

På bakgrunn av dagens forvaltningsplan, møter, innspill, befaringer og saker behandlet av nasjonalparkstyret, er det utarbeidet et forslag til forvaltningsplan for Endalen landskapsvernområde.

Status videre

Revidert forvaltningsplan skal utarbeides i fastsatt mal fra Miljødirektoratets «forvaltningsplaner på nett for verneområder» (FPNV). Forslag til forvaltningsplan skal sendes til Miljødirektoratet for faglig godkjenning, før det kan sendes på offentlig høring. Det forventes at prosess med faglig godkjenning vil ta tid, både av hensyn til behandlingstid og innhold, samt at forvaltere må ta høyde for å gjøre endringer under kapitler og temaer der dette kreves. Etter faglig godkjenning fra Miljødirektoratet, kan forslaget sendes på offentlig høring.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Forskrift for Endalen landskapsvernområde

Formålet med opprettelse av Endalen landskapsvernområde er gitt ved § 2 i verneforskrift:

Formålet med opprettelsen av Endalen landskapsvernområde er å ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, der seterlandskapet med seterbebyggelse, setervoller og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart.

I forskriften § 7 heter det at «Forvaltningsmyndigheten kan sette i verk tiltak for å fremme formålet med vernet. Det skal utarbeides en forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for gjennomføring av tiltak når det gjelder oppsyn, skjøtsel, informasjon mv. Forvaltningsplanene skal godkjennes av Miljødirektoratet».

Myndighet

Nasjonalparkstyret har myndighet etter verneforskriftenes § 7 til å utarbeide og revidere forvaltningsplanene for sine respektive verneområder.

Dette er også gitt nærmere beskrivelse av oppdraget i styrets vedtekter av 19.01.2024, punkt 6.5 hvor det heter: «Forvaltningsplaner skal utarbeides innenfor rammene av naturmangfoldloven og verneforskriftene.

Forvaltningsplanen skal konkretisere hvordan formålet med vernet skal nås, og skal inneholde en flerårig tiltaksplan og en besøksstrategi. Før forvaltningsplanen sendes på høring skal endelig utkast sendes Miljødirektoratet for faglig gjennomgang.

Forvaltningsplanen skal godkjennes av Miljødirektoratet».

Vurderinger

Innledningsvis i behandlingen av saken vil det bli gitt gjennomgang av forslaget til forvaltningsplan.

Forslaget er utarbeidet som et arbeidsdokument, og vedlegg og referanseliste er derfor ikke lagt ved dokumentet. Etter at nasjonalparkstyret har behandlet forslaget, vil forvaltere innarbeidet tekstdokument inn i fastsatt mal for forvaltningsplaner på nett (FPVN).

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2024/513

Saksbehandler: Eli Grete Nisja/

Eide Forvaltning

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	23/2025	27.08.2025

Forddalen landskapsvernområde - revisjon av forvaltningsplan - forslag til forvaltningsplan for oversending til faglig godkjenning

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna godkjenner forslag til forvaltningsplan for Forddalen landskapsvernområde, og sender forvaltningsplanen til Miljødirektoratet for faglig godkjenning.

Hjemmel

Vedtaket er gjort med hjemmel forskrift for Forddalen landskapsvernområde, § 7, og i tråd med vedtektene til nasjonalparkstyre for Forollhogna, punkt 6.5.

Saksdokumenter (følger saken)

1. Forslag til forvaltningsplan for Forddalen landskapsvernområde. Knyttes ikke til i saksframlegget pga. størrelsen på dokumentet. Sendes ut separat, samt legges på styrets nettsider for møtet 27.-28. august 2025 [her](#).

Andre saksdokumenter:

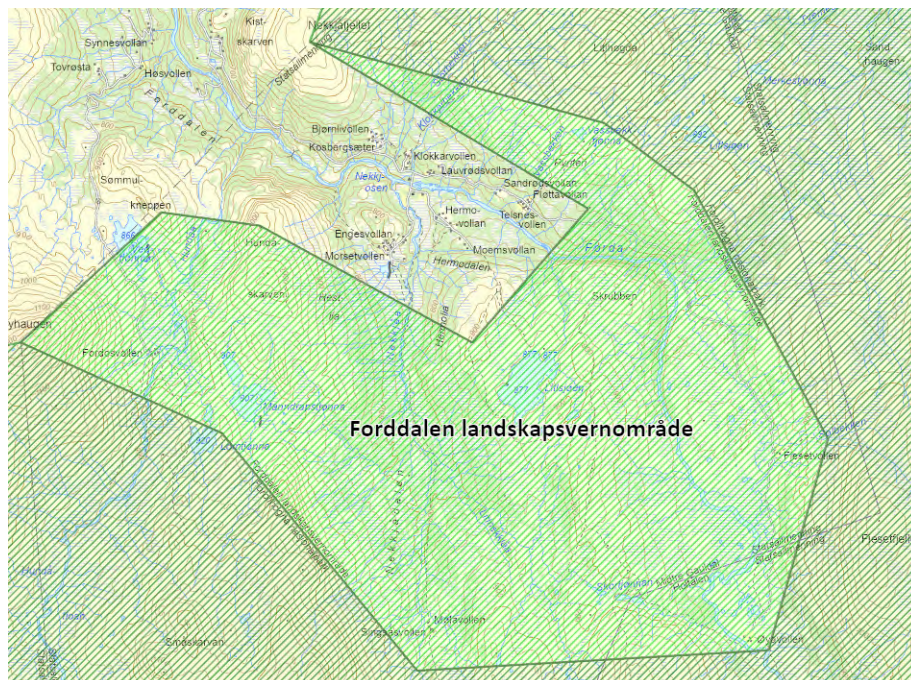
1. Forskrift for Forddalen landskapsvernområde
2. Forvaltningsplan for Endalen, Budalen og Forddalen
3. Innspill behandlet i nasjonalparkstyret av 14.06.2024
4. Vedtektene for Forollhogna nasjonalparkstyre, 19.01.2024

Saksopplysninger

Arbeidsprosess og status

Vi viser til oppstartsmelding av 29.01.2024, gjennomførte innspillsmøter våren 2024, innspill behandlet i nasjonalparkstyret i styresak 30/2024 den 14.06.2024, befarings med

nasjonalparkstyret 19.-20. august 2024, behandling av retningslinjer for Budalen, - Endalen, - og Forddalen landskapsvernområder av 08.11.2024. Videre har det vært pågående prosess med revisjon av forvaltningsplan for landskapsvernområdene Budalen, Endalen og Forddalen i Midtre Gauldal og Holtålen kommuner.

Det ble i mars 2024 gjennomført møte med Midtre Gauldal kommune og Trøndelag fylkeskommune, og et åpent oppstartsmøte på Enodd i Budal, samt egent møte med Statskog og fjellstyrene for Budal og Singsås. Frist for innspill ble satt til 3.mai og forlenget til 21. mai 2024. Det kom totalt inn 5 innspill fra privatpersoner/bruksberettigede. Av offentlige instanser var det mottatt innspill fra Statskog og Statsforvalteren i Trøndelag. Innspillene ble behandlet av nasjonalparkstyret den 14.06.2024 i ST-sak 30/2024 [her](#).

Den 19.-20. august 2024 utførte nasjonalparkstyret befaringer i Budalen og Endalen landskapsvernområder. Formålet med befaringene var å bli bedre kjent med både geografi og forvaltning i verneområdene. Temaene for befaring var i tilknytning pågående revisjonsarbeid, samt oppfølging av tiltak behandlet av nasjonalparkstyret. Her ble også tiltak knyttet til innspill befart.

På bakgrunn av dagens forvaltningsplan, møter, innspill, befaringer og saker behandlet av nasjonalparkstyret, er det utarbeidet et forslag til forvaltningsplan for Forddalen landskapsvernområde.

Status videre

Revidert forvaltningsplan skal utarbeides i fastsatt mal fra Miljødirektoratets «forvaltningsplaner på nett for verneområder» (FPNV). Forslag til forvaltningsplan skal sendes til Miljødirektoratet for faglig godkjenning, før det kan sendes på offentlig høring. Det forventes at prosess med faglig godkjenning vil ta tid, både av hensyn til behandlingstid og innhold, samt at forvaltere må ta høyde for å gjøre endringer under

kapitler og temaer der dette kreves. Etter faglig godkjenning fra Miljødirektoratet, kan forslaget sendes på offentlig høring.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Forskrift for Forddalen landskapsvernområde

Formålet med opprettelse av Forddalen landskapsvernområde er gitt ved § 2 i verneforskrift:

Formålet med opprettelsen av Forddalen landskapsvernområde er å ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap der seterbebyggelse og setervoller er sentrale elementer i landskapsbildet.

I forskriften § 7 heter det at «Forvaltningsmyndigheten kan sette i verk tiltak for å fremme formålet med vernet. Det skal utarbeides en forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for gjennomføring av tiltak når det gjelder oppsyn, skjøtsel, informasjon mv. Forvaltningsplanene skal godkjennes av Miljødirektoratet».

Myndighet

Nasjonalparkstyret har myndighet etter verneforskriftenes § 7 til å utarbeide og revidere forvaltningsplanene for sine respektive verneområder.

Dette er også gitt nærmere beskrivelse av oppdraget i styrets vedtekter av 19.01.2024, punkt 6.5 hvor det heter: «Forvaltningsplaner skal utarbeides innenfor rammene av naturmangfoldloven og verneforskriftene.

Forvaltningsplanen skal konkretisere hvordan formålet med vernet skal nås, og skal inneholde en flerårig tiltaksplan og en besøksstrategi. Før forvaltningsplanen sendes på høring skal endelig utkast sendes Miljødirektoratet for faglig gjennomgang. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Miljødirektoratet».

Vurderinger

Innledningsvis i behandlingen av saken vil det bli gitt gjennomgang av forslaget til forvaltningsplan.

Forslaget er utarbeidet som et arbeidsdokument, og vedlegg og referanseliste er derfor ikke lagt ved dokumentet. Etter at nasjonalparkstyret har behandlet forslaget, vil forvaltere innarbeidet tekstdokument inn i fastsatt mal for forvaltningsplaner på nett (FPVN).

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2023/10166

Saksbehandler: Hans Bull

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	24/2025	27.08.2025

Øyungen landskapsvernområde - revisjon av forvaltningsplan - planforslag til offentlig høring

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna godkjenner at utarbeidet forslag til revidert forvaltningsplan for Øyungen landskapsvernområde legges ut på offentlig høring. Høringsperioden settes til 8 uker fra utsendt høringsdokument i FPNV, og berørte parter og offentligheten inviteres til å komme med innspill innen fristen.

Hjemmel og myndighet: Forslag til revidert forvaltningsplan er hjemlet i forskrift om Øyungen landskapsvernområde § 7. I styrets vedtekter av 19.01.2024, punkt 6.5 skal nasjonalparkstyret utarbeide og revidere forvaltningsplanene for sine respektive verneområder.

Saksdokumenter (følger saken)

Vedlegg

- 1 Miljødirektoratet - Faglig gjennomgang forvaltningsplaner for Øyungen landskapsvernområde - VV00000743

Andre saksdokumenter:

[Høringsutkast – Revidert forvaltningsplan for Øyungen landskapsvernområde](#)
ST-sak 44/2024 – [møte i nasjonalparkstyret 16.12.2024](#).

Saksopplysninger

Det vises til arbeid med revisjon av forvaltningsplaner av Øyungen og Ledalen landskapsvernområder. Nasjonalparkstyret behandlet utkast til forvaltningsplan for Øyungen landskapsvernområde til faglig godkjenning til Miljødirektoratet i møte den 16.12.2024 i Ålen. Høringsutkastet ble lagt inn elektronisk via Miljødirektoratet FPNV: https://fpnv.naturbase.no/Plan/View?naturvernId=VV00000743_RP%23verneforskrift og oversendt Miljødirektoratet i eget oversendelsesbrev den 20.12.2024.

Nasjonalparkstyret mottok tilbakemelding fra Miljødirektoratet den 01.07.2025 (vedlegg 1). Det ble avholdt oppfølgingsmøte med Miljødirektoratet den 18.08.2025 med nasjonalparkforvaltere og kontaktperson fra verneområdeseksjon, samt jurist. Endringer og justeringer i henhold til Miljødirektoratets tilbakemeldinger etter faglig gjennomgang er lagt inn i nytt høringsutkast (vedlegg 2).

Andre saksopplysninger

Gjennomgang av endringer i høringsutkast vil bli lagt frem for nasjonalparkstyret under behandling av saken.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

I følge § 2 i forskrift om Øyungen landskapsvernområde er formålet med opprettelsen:

«å ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, der seterlandskapet med seterbebyggelse, setervoller og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart».

Forskriftene for landskapsvernområdene rundt Forollhogna bærer store likheter, spesielt med hensyn til verneformål av seterbebyggelse og kulturlandskapet, særlig for landskapsvernområdene på statsallmenningene i Trøndelag fylke. Det vises derfor også til arbeid og prosess med oppstart av revisjon forvaltningsplanene for de 3 landskapsvernområdene i Midtre Gauldal kommune.

Myndighet

I styrets vedtekter av 19.01.2024, punkt 6.5 skal nasjonalparkstyret utarbeide og revidere forvaltningsplanene for sine respektive verneområder.

Nasjonalparkstyret har etter verneforskriftenes § 7 myndighet til å iverksette tiltak for å fremme formålet med vernet, samt at det skal *utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer* for gjennomføring av tiltak når det gjelder oppsyn, skjøtsel, informasjon mv. Forvaltningsplanene skal godkjennes av Miljødirektoratet.

Samlet vurdering

I henhold til tilbakemeldinger fra Miljødirektoratet med påfølgende rettinger av behov for endringer i dokumentet, samt avholdt møte, er høringsutkastet å regne som faglig godkjent. Nasjonalparkstyret for Forollhogna kan dermed sende forslag til revidert forvaltningsplan for Øyungen landskapsvernområde på offentlig høring til berørte parter. Etter høring skal forvaltningsplanene oversendes Miljødirektoratet for endelig godkjenning.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Trondheim, 01.07.2025

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/12569

Saksbehandler:
Ingrid Moe Dahl

Faglig gjennomgang forvaltningsplaner for Ledalen landskapsvernområde med plantelivsfredning og Øyungen landskapsvernområde

Viser til høringsutkast av forvaltningsplanene for Ledalen landskapsvernområde med plantelivsfredning og Øyungen landskapsvernområde levert til faglig godkjenning i "Miljødirektoratet FPNV – Forvaltningsplaner på nett for verneområder" desember 2024.

Dokumentene er godt gjennomarbeidet og fremstår ryddige og oversiktlige med vekt på relevant informasjon om landskapsvernområdene. Nasjonalparkstyrets retningslinjer er ryddig presentert og det er lett å orientere seg i dokumentene.

Behov for endringer i høringsutkastene:

- Vedlagt dette brevet er dokumentene med kommentarer fra oss. Der vi kommenterer behov for endringer eller presiseringer i tekst må dette endres på av styret før dokumentene sendes på høring.
- I innledningskapitlet under "Forhold til andre lovverk" beskriver nasjonalparkstyret at de ønsker at "Søknaden skal likevel sendes til kommunen først, som videresender den til nasjonalparkstyret" og at det er utarbeidet en søknadsveileder/flytskjema for saksbehandlingsrutiner.

Vi mener det ikke bør legges opp til at søknader til styret skal sendes via kommunen. Det kan skape uklarheter om forholdet mellom kommunen og styret, samt føre til at søker tror at det er tilstrekkelig å få tillatelse fra kommunen. Videre vil verneområdestyret i slike saker være avhengig av at kommunens videresending og behandling av saken, samt at riktig informasjon formidles av kommunens til søker. Verneområdestyret må uansett ha

direkte kontakt med en søker. På bakgrunn av dette vil vi fraråde nasjonalparkstyret å legge opp til en slik saksbehandlingsrutine.

- For noen få av retningslinjene, i hovedsak knyttet til hogst eller bygninger/installasjoner, har vi spørsmål knyttet til deler av innholdet i disse ettersom noe av teksten fremstår uklar for oss. Vi ønsker et møte for å diskutere disse punktene med forvalterne slik at vi kan enes om eventuelle behov for endringer før dokumentene sendes på høring.
- Vi kan ikke se at nasjonalparkstyret har omtalt Naturoppdrag eller Miljøvedtaksregisteret i forvaltningsplanene. Naturoppdrag må omtales som et viktig verktøy for den løpende dialogen med og bestilling av oppdrag fra SNO. Miljøvedtaksregisteret må også omtales som en del av forvaltningmyndighetens saksbehandlingsrutiner.
- I kapitlet om "forvaltningsmyndighetens oppgaver" må det legges inn en omtale av forvaltningsmyndighetens ansvar for å følge opp ulovligheter og tilhørende virkemidler.

Med forbehold om at ovennevnte møte gjennomføres og øvrige merknader om behov for endringer i dokumentene blir endret i henhold til våre tilbakemeldinger, er høringsutkastene å regne som faglig godkjente.

Dokumentene kan så sendes på høring til grunneiere og relevante parter. Etter høring skal forvaltningsplanene oversendes Miljødirektoratet for endelig godkjenning.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Terje Qvam
seksjonsleder

Ingrid Moe Dahl
seniorrådgiver

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2023/10203

Saksbehandler: Hans Bull

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	25/2025	27.08.2025

Ledalen landskapsvernområde - revisjon av forvaltningsplan - planforslag til offentlig høring

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna godkjenner at utarbeidet forslag til revidert forvaltningsplan for Ledalen landskapsvernområde med plantelivsfredning legges ut på offentlig høring. Høringsperioden settes til 8 uker fra utsendt høringsdokument i FPVN, og berørte parter og offentligheten inviteres til å komme med innspill innen fristen.

Hjemmel og myndighet:

Forslag til revidert forvaltningsplan er hjemlet i forskrift om Ledalen landskapsvernområde § 7. I styrets vedtekter av 19.01.2024, punkt 6.5 skal nasjonalparkstyret utarbeide og revidere forvaltningsplanene for sine respektive verneområder.

Saksdokumenter (følger saken)

Vedlegg

- 1 Miljødirektoratet - Faglig gjennomgang forvaltningsplaner for Ledalen landskapsvernområde

Andre saksdokumenter:

[Høringsutkast – Revidert forvaltningsplan for Ledalen landskapsvernområde](#)
ST-sak 45/2024 – [møte i nasjonalparkstyret 16.12.2024](#).

Saksopplysninger

Det vises til arbeid med revisjon av forvaltningsplaner av Øyungen og Ledalen landskapsvernområder. Nasjonalparkstyret behandlet utkast til forvaltningsplan for

Ledalen landskapsvernområde til faglig godkjenning til Miljødirektoratet i møte den 16.12.2024 i Ålen. Høringsutkastet ble lagt inn elektronisk via Miljødirektoratet FPNV: https://fpnv.naturbase.no/Plan/View?NaturvernId=VV00000742_RP og oversendt Miljødirektoratet i eget oversendelsesbrev den 20.12.2024. Nasjonalparkstyret mottok tilbakemelding fra Miljødirektoratet den 01.07.2025 (vedlegg 1). Det ble avholdt oppfølgingsmøte med Miljødirektoratet den 18.08.2025 med nasjonalparkforvaltere og kontaktperson fra verneområdeseksjon, samt jurist. Endringer og justeringer i henhold til Miljødirektoratets tilbakemeldinger etter faglig gjennomgang er lagt inn i nytt høringsutkast (vedlegg 2).

Andre saksopplysninger

Gjennomgang av endringer i høringsutkast vil bli lagt frem for nasjonalparkstyret under behandling av saken.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

I følge § 2 i forskrift om Ledalen landskapsvernområde er formålet med opprettelsen:

- å verne om flora og vegetasjon med spesiell vekt på høgstaude-fjellbjørkeskog og de ulike utforminger av gammel kontinuitetsskog av gran og furu.
- å ta vare på et særpreget kulturlandskap der seterbebyggelse, setervoller og kulturminner er sentrale elementer i landskapsbildet.

Forskriftene for landskapsvernområdene rundt Forollhogna bærer store likheter, spesielt med hensyn til verneformål av seterbebyggelse og kulturlandskapet, særlig for landskapsvernområdene på statsallmenningene i Trøndelag fylke. Det vises derfor også til arbeid og prosess med oppstart av revisjon forvaltningsplanene for de 3 landskapsvernområdene i Midtre Gauldal kommune.

Myndighet

I styrets vedtekter av 19.01.2024, punkt 6.5 skal nasjonalparkstyret utarbeide og revidere forvaltningsplanene for sine respektive verneområder.

Nasjonalparkstyret har etter verneforskriftenes § 7 myndighet til å iverksette tiltak for å fremme formålet med vernet, samt at det skal *utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer* for gjennomføring av tiltak når det gjelder oppsyn, skjøtsel, informasjon mv. Forvaltningsplanene skal godkjennes av Miljødirektoratet.

Samlet vurdering

I henhold til tilbakemeldinger fra Miljødirektoratet med påfølgende rettinger av behov for endringer i dokumentet, samt avholdt møte, er høringsutkastet å regne som faglig godkjent. Nasjonalparkstyret for Forollhogna kan dermed sende forslag til revidert forvaltningsplan for Ledalen landskapsvernområde på offentlig høring til berørte parter. Etter høring skal forvaltningsplanene oversendes Miljødirektoratet for endelig godkjenning.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Trondheim, 01.07.2025

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/12569

Saksbehandler:
Ingrid Moe Dahl

Faglig gjennomgang forvaltningsplaner for Ledalen landskapsvernområde med plantelivsfredning og Øyungen landskapsvernområde

Viser til høringsutkast av forvaltningsplanene for Ledalen landskapsvernområde med plantelivsfredning og Øyungen landskapsvernområde levert til faglig godkjenning i "Miljødirektoratet FPNV – Forvaltningsplaner på nett for verneområder" desember 2024.

Dokumentene er godt gjennomarbeidet og fremstår ryddige og oversiktlige med vekt på relevant informasjon om landskapsvernområdene. Nasjonalparkstyrets retningslinjer er ryddig presentert og det er lett å orientere seg i dokumentene.

Behov for endringer i høringsutkastene:

- Vedlagt dette brevet er dokumentene med kommentarer fra oss. Der vi kommenterer behov for endringer eller presiseringer i tekst må dette endres på av styret før dokumentene sendes på høring.
- I innledningskapitlet under "Forhold til andre lovverk" beskriver nasjonalparkstyret at de ønsker at "Søknaden skal likevel sendes til kommunen først, som videresender den til nasjonalparkstyret" og at det er utarbeidet en søknadsveileder/flytskjema for saksbehandlingsrutiner.

Vi mener det ikke bør legges opp til at søknader til styret skal sendes via kommunen. Det kan skape uklarheter om forholdet mellom kommunen og styret, samt føre til at søker tror at det er tilstrekkelig å få tillatelse fra kommunen. Videre vil verneområdestyret i slike saker være avhengig av at kommunens videresending og behandling av saken, samt at riktig informasjon formidles av kommunens til søker. Verneområdestyret må uansett ha

direkte kontakt med en søker. På bakgrunn av dette vil vi fraråde nasjonalparkstyret å legge opp til en slik saksbehandlingsrutine.

- For noen få av retningslinjene, i hovedsak knyttet til hogst eller bygninger/installasjoner, har vi spørsmål knyttet til deler av innholdet i disse ettersom noe av teksten fremstår uklar for oss. Vi ønsker et møte for å diskutere disse punktene med forvalterne slik at vi kan enes om eventuelle behov for endringer før dokumentene sendes på høring.
- Vi kan ikke se at nasjonalparkstyret har omtalt Naturoppdrag eller Miljøvedtaksregisteret i forvaltningsplanene. Naturoppdrag må omtales som et viktig verktøy for den løpende dialogen med og bestilling av oppdrag fra SNO. Miljøvedtaksregisteret må også omtales som en del av forvaltningmyndighetens saksbehandlingsrutiner.
- I kapitlet om "forvaltningsmyndighetens oppgaver" må det legges inn en omtale av forvaltningsmyndighetens ansvar for å følge opp ulovligheter og tilhørende virkemidler.

Med forbehold om at ovennevnte møte gjennomføres og øvrige merknader om behov for endringer i dokumentene blir endret i henhold til våre tilbakemeldinger, er høringsutkastene å regne som faglig godkjente.

Dokumentene kan så sendes på høring til grunneiere og relevante parter. Etter høring skal forvaltningsplanene oversendes Miljødirektoratet for endelig godkjenning.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Terje Qvam
seksjonsleder

Ingrid Moe Dahl
seniorrådgiver

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2024/10572

Saksbehandler: Eli Grete Nisja

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	26/2025	27.08.2025

Forollhogna nasjonalpark - søknad om riving av eksisterende bu og oppføring av ny bu ved Enmolægeret, samt bruk av helikopter for transport - søker: Tynset kommune

Nasjonalparkforvalter sin innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna gir Tynset kommune dispensasjon fra Forskrift om Forollhogna nasjonalpark, § 3, punkt 1.1 for byggetiltak på bua ved Enmolægeret innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Nasjonalparkstyret avslår utvidelse av bruksarealet og bruk av stavlaft-konstruksjon på den nye bua ved Enmolægeret, samt avslår inntil videre søknaden om bruk av helikopter for transportoppdrag.

Følgende vilkår gjelder for dispensasjonen:

1. Eksisterende bu på 32,3 m² BYA kan rives og ny bu med samme BYA kan føre opp på samme tomt som den gamle bua.
2. Ny bu skal ha den samme enkle og nøkterne utformingen som den gamle bua slik:
  - a. Bua skal føres opp med tradisjonell konstruksjon av laft kombinert med bindingsverk hvor bua kles utvendig med panel og taket tekkes med torv. Fargen skal være mest mulig lik fargen på den gamle bua.
  - b. Samme antall vinduer med tilnærmet samme plassering og godkjent størrelse for rømningsvei som den gamle bua.
  - c. Dører og omramming av dører og vinduer skal ha samme farge eller tilnærmet samme som den gamle bua. Det føres opp ett røykrør fra ovnen.
  - d. Ny bu heves inntil 10 cm fra bakken og settes på fundament av naturstein.
  - e. Den nye bua skal ivareta de samme romfunksjonen som den gamle bua.

3. Før riving og bygging kan skje, skal nye målsatte byggetegninger og plantegning med romløsninger for den nye bua sendes nasjonalparkstyret for godkjenning. Følgende skal hensyntas:
- a) Den gamle bua skal dokumenteres ved bilder av alle fire fasader, beskrivelse og målsatte tegninger.
  - b) Nye byggetegninger skal være målsatte og vise alle fasader med vinduer, dør, takvinkler og høgder.
  - c) Plantegningen skal vise romløsning med antall sengeplasser, plassering av ovn, kjøkkenløsning og oppsynsrom.
  - d) Oppsynsrommet skal beholdes i samme størrelse (7,7 m²) som før, og være avlåst og kun være til disposisjon for oppsyn, forskning og forvaltning herunder eiers forvaltning av eiendommen, men ikke for utleie eller annet fritidsformål.
  - e) Den nye bua gis en romløsning som blir praktisk mht. 4 sengeplasser, kjøkkenfunksjon og plassering av ovn i den delen av bua som er åpen for allmennheten.

Det oppfordres til bruk av byggeskikkveilederen «Bygninger i seterlandskapet, Forollhogna nasjonalpark med tilliggende landskapsvernområder».

Når nasjonalparkstyret mottar **ny søknad om:**

- **byggetiltaket** i tråd med satte vilkår, og
- **motorisert ferdsel** med tidsplan og vurderinger av hensynet naturmiljø og spesielt villrein,

kan det gis en endelig dispensasjon for oppføring av den nye bua med tilhørende motorisert ferdsel for materialtransporten.

Hjemmel:

Søknaden om byggetiltak knyttet til bua ved Enmolægeret er behandlet som en dispensasjon fra vernevedtak, og vedtaket er hjemlet i naturmangfoldloven § 48 første ledd.

Avslaget om utvidelse av bruksareal og stavlaft-konstruksjon for den nye bua og bruk av helikopter for transport er hjemlet i Forskrift om Forollhogna nasjonalpark, § 3, hhv. punkt 1.1 «vern mot inngrep i landskapet» og punkt 5.1 «forbud mot motorferdsel».

Begrunnelse:

I behandlingen og avgjørelsen av søknaden etter nml § 48 om dispensasjon fra vernevedtak for byggetiltak på bua ved Enmolægeret legges følgende til grunn: Nasjonalparkstyret følger de presiseringene som ble gjort i kongelig resolusjon hvor det heter at eksisterende buer kan «*vedlikeholdes så fremt de ikke endrer funksjon*». Videre støtte nasjonalparkstyret seg på de føringer som er gitt i forvaltningsplanen i forhold til vedlikeholdstiltak og buer for oppsynsvirksomhet, samt tidligere dispensasjoner gitt etter nml § 48 av samme type byggetiltak om å tillate riving gamle buer for så oppføring av nye buer med samme *mål, uttrykk og funksjon*.

Det er i dispensasjonen lagt vekt på at behovet for byggetiltak knytter seg til råteskader på hoveddelen av bua ved Enmolægeret, og at det av både praktiske og byggetekniske hensyn best lar seg løse ved en helt ny bu.

Det avslås å bruke stavlaft som konstruksjon av den nye bua da dette ikke er tradisjonell byggeskikk for fjellområdet. Det settes derfor vilkår om at ny bua skal oppføres med tradisjonell byggkonstruksjon laft kombinert med bindingsverk og kles utvendig med panel for å beholde mest mulig det opprinnelige uttrykket av bua og dermed i tråd med lokal byggeskikk.

Videre settes det vilkår om at ny bu skal ivareta de samme funksjonene som eksisterende bu mht. romløsning slik at byggetiltaket ikke medføre omdisponering av bruksareal. Det settes derfor vilkår om at ny bu skal ivareta de samme funksjonene som eksisterende bu mht. romløsning slik at byggetiltaket ikke medføre omdisponering av bruksareal. Det vil si at det avlåste rommet, som disponeres av fjelloppsynet, opprettholdes i ny bu. Dette er også i tråd med uttalelsen fra både villreinemnda og Innlandet fylkeskommune, samt at behovet for fjelloppsynet blir ivaretatt slik Kvikne Utmarksråd og Forollhogna villreinvalg påpeker. Det tillates at den nye bua gis en praktisk løsning for 4 sengeplasser, kjøkkenfunksjon og god plass for vedovn. Dette må framgå av nye målsatte byggetegninger.

Enmolægeret ligger sentralt i Forollhogna villreinområde, og det er derfor meget uheldig om bua her tilrettelegges for økt overnattingskapasitet, som igjen vil kunne medføre økt ferdsel og eventuelle forstyrrelser av villrein. En utvidelse av bruksarealet vil ikke være i tråd med presiseringene gitt i kongelig resolusjon for vernevedtaket, og dermed et brudd på verneforskriften.

Det er viktig for fjelloppsynet å kunne ha en sikker tilgang på eget husvære når det er mannskap ute på oppsyn i fjellet. Dette er særlig aktuelt i forbindelse med jaktperiodene.

Nasjonalparkstyret avslår inntil videre søknaden om bruk av helikopter for transport inntil det foreligger en godkjent tillatelse for byggetiltaket. Det forventes da at tiltakshaver også vil kunne ha bedre oversikt over transportbehovet – bruk av helikopter og/eller snøscooter for materialtransport inn og rivingsavfall ut av nasjonalparken, og kan gi mer konkrete opplysninger og vurderinger i en ny søknad.

Det er satt vilkår til dispensasjonen for å begrense belastningen både på naturmiljøet med særlig vekt på villreinen og for ivareta verneverdiene i et langsiktig helhetsperspektiv. Dispensasjonen med vilkår til byggetiltak ansees derfor ikke å stride mot vernevedtakets formål og heller ikke kunne påvikre verneverdiene nevenverdig. Det ansees heller ikke at denne dispensasjonen vil kunne skape en negativ presedens for verken nasjonalparken eller andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Saksdokumenter (følger som vedlegg i saken)

- 1 Søknad om byggetiltak og motorferdsel - Enmolægeret - Tynset kommune
- 2 Supplerende byggetegninger - Forollhogna nasjonalpark - byggesak Enmolægeret - Tynset kommune
- 3 Fasader Enmolægeret - Tynset Kommune
- 4 Vedrørende utleiebua på Enmolægeret - Kvikne Utmarksråd
- 5 Høringsuttalelse - Forollhogna nasjonalpark byggesak og motorferdsel Enmolægeret i Tynset kommune - Forollhogna villreinvalg

- 6 Uttalelse - Forollhogna nasjonalpark - byggesak og motorferdsel - Enmolægeret i Tynset kommune - Villreinnenmda for Forollhogna
- 7 Høringssvar - Forollhogna nasjonalpark - byggesak og motorferdsel - Enmolægeret i Tynset kommune - Innlandet fylkeskommune
- 8 Søknad fra Kvikne Utmarksråd - Ad påbygg på Enmolægeret - 06.12.2002
- 9 Forollhogna nasjonalpark - Svar - Påbygg av oppsynsbu på Enmolægeret - 10.12.2002 SNO

Andre saksdokumenter (følge ikke som vedlegg i saken):

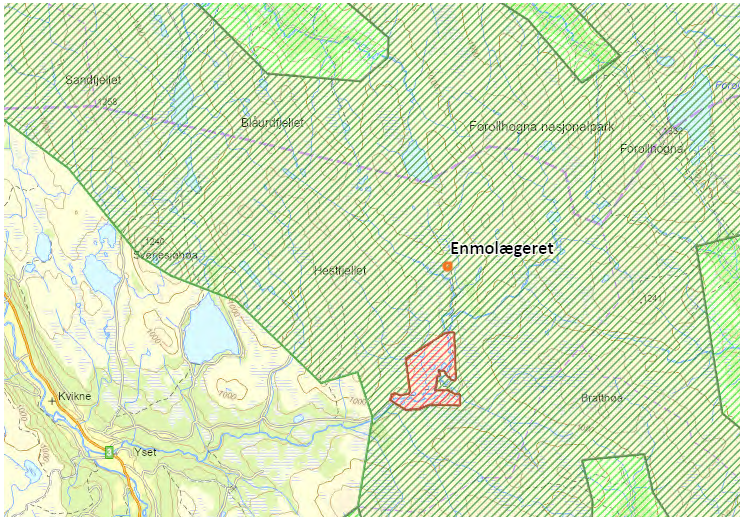
1. Forskrift om Forollhogna nasjonalpark, 21.12.2001.
2. Forvaltningsplan for Forollhogna nasjonalpark, 2004.
3. Kongelig resolusjon av 21.12.2002 om verneplan for Forollhogna med liggende dalfører med Forollhogna nasjonalpark.
4. Byggeskikkveilederen «Bygninger i seterlandskapet, Forollhogna nasjonalpark med tilliggende landskapsvernområder», 2020.
5. Kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse i Hedmark, Riksantikvaren 2024, s. 20-23.
6. ST-sak 14/2019. Tillatelsen til riving av eksisterende bu og oppføring av ny bu som erstatning ved Halstjønnå, Budal fjellstyre.
7. ST-sak 15/2019, ST-sak 4/2021. Tillatelsen til byggetiltak/rehabilitering av Gjetarbua og oppføring av nytt uthus/do på Nørdre Sandfjellet, Soknedal fjellstyre.
8. ST-sak 5/2021. Tillatelse til riving av gammel bu, oppføring av ny bu og nytt uthus ved Hundåtjønnå, Singsås fjellstyre.
9. AU-sak 1/2023. Tillatelse til ny bu som erstatter gammel bu og gjenbruk av deler av gammelbua til uthus ved Langtjønnå. Singsås, Haltdalen og Ålen fjellstyre.

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret for Forollhogna har den 21.03.2025 mottatt en søknad om riving av eksisterende bu og oppføring av ny bu ved Enmolægeret i Forollhogna nasjonalpark. Det ble avholdt et møte med kommunen den 28.03.2025 for nærmere rolleavklaring, gjennomgang av søknaden og krav om supplerende opplysninger som målsatte byggetegninger.

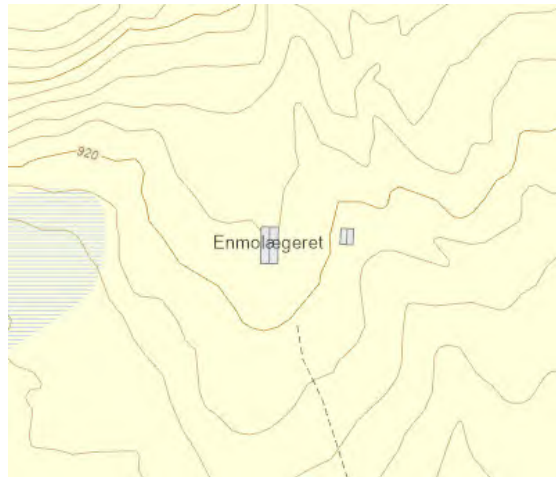
Tynset kommune oversendt supplerende opplysninger den 28.04.2025.

Det søkes samtidig om inntil 15 turer med helikopter for transport i forbindelse med tiltaket. Det har vært korrespondanse om byggesaken i løpet av høsten 2024 og våren 2025.

Kartutsnitt som viser beliggenhet av Enmolægeret innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Det er Tynset kommune som grunneier som søker om byggetiltak og motorferdsel, og kommunen er her *tiltakshaver for tiltaket*. Søknaden er sendt direkte til nasjonalparkstyret for behandling etter verneforskrift for Forollhogna nasjonalpark.

Flyfoto og kartutsnitt som viser plasseringen av bua og uthuset på Enmolægeret.

Søknaden

Tynset kommune søker om riving av eksisterende bu og oppføring av ny bu ved Enmolægeret, samt inntil 15 turer for bruk av helikopter for inntransport av materialer/ny bu og mannskap, samt uttransport av rivingsavfall, jf. saksdokument 1 og 2.

Søknaden begrunnes i omfattende råteskader i deler av bygningen, og det følger bilder med søknaden som dokumenterer forholdet.

Søknaden gjengis i sin helhet her:

«Oversender herved til nasjonalparkstyret for Forollhogna:

Jf. Tidligere korrespondanse om Enmolægeret, ønsker Tynset kommune å sette opp ei ny bu i samme størrelse på samme sted. I utgangspunktet ønsket vi å restaurere den bua vi har der, men jf. Tidligere oversendt bildedokumentasjon, er bua dessverre full av råte, og det er ikke fornuftig bruke tilstrekkelig med ressurser på den gamle bua. Dette

vil kreve en totalrenovering, og vil bli langt mer krevende og vesentlig økonomisk dårligere løsning enn ved ei ny bu. Bua ligger nå helt på bakken, uten lufting, halve bua har tømmervegger som er kledd med panel og blekkplater. Når dette ikke har fått lufting, men tilført rå luft i fra bakken så har det ført til at veggene er helt og delvis råtne. I buas del som er i reisverk har ikke prosessen kommet like langt, men også denne står nå delvis uten grunnmur og lufting.

Billedokumentasjon på buas tilstand.

Innlandet fylkeskommune ble kontaktet pr telefon og pre-post i forhold til at bygget er SEFRAK registrert, svaret fra fylkeskommunen ligger vedlagt.

Bua består i dag av en blanding i mellom laft og reisverk, i den forbindelse tenker Tynset kommune å sette opp en stavlaftkonstruksjon i tilsvarende størrelse. Tegning av bua ligger vedlagt, med yttermål tilsvarende eksisterende bu ligger vedlagt. Hoveddøra ønskes plassert på motsatt side, enn dagens plassering. I tillegg er må et vindu i hvert rom være godkjent som rømningsvei, men dette håndteres i byggesaksprosessen.

Tynset kommune ønsker å gjøre denne jobben sommer/høst 2025. Vi ser for oss å sende inn mannskap som kan rive eksisterende bu og pakke avfallet i sekker godkjent for helikopterfrakt. I tillegg gjøre noe grunnarbeid klart for oppsetting av ny bu. Deretter ser vi for oss å fly inn et snekkerlag sammen med stavlaftkonstruksjonen, verktøy og øvrige byggematerialer. I utgangspunktet ser vi for oss å bruke opp igjen torv fra eksisterende bu, men det kan bli aktuelt å fly inn noe ekstra jord. Avfallet flys ut på tilbaketurene. Når oppdraget er utført flys overflødig materiell og verktøy samt utsyr ut igjen, i tillegg til snekkerlaget.

Bua har pr i dag et avlåst rom for oppsynspersonell, uten at det noen gang har vært noen skriftlig avtale med Tynset kommune om dette. Kvikne utmarksråd ønsker å ha mulighet til å reservere to senger i den nye bua ved behov, samt et avlåst skap for oppbevaring av noe nødvendig utstyr. Kommunen er selvsagt positiv til dette forslaget, og slik bua er tenkt satt opp igjen med samme antall sengeplasser som i dag så vil dette løse seg greit. Bua står åpen for allmenn bruk hele året, bortsett fra de to første ukene i rypejakta da kommunens rypejegere leier bua.

Tynset kommune henvendte seg til fylkeskommunen for å avklare buas Sefrak registrering. Svaret fra fylkeskommunen ligger vedlagt.

Vi tar også selv ansvar for det miljømessige konsekvensene tiltaket innebærer, og de naturfaglige hensyn vi må ta med bl.a. tanke på villreinen i Forollhogna.

Tidsplan:

Juli: Tidlig i juli ser vi for oss å starte riving av den gamle bua og klargjøre pakksekker med avfall som skal flys ut.

Juli/august: oppsetting og ferdigstillelse av bu forhåpentligvis ferdig innen 20.august.

Herved søker Tynset kommune om tillatelse til å rive eksisterende bu «Enmolægeret». Vi søker også om å sette opp ei ny bu i stavlaftkonstruksjon med torvtak jf. Vedlagte tegning, på akkurat samme tomt som bua ligger i dag med tilsvarende bebygd areal.

Vi søker også om dispensasjon til å benytte helikopter til transport av stavlaft konstruksjonen, byggematerialer og øvrig utstyr det er behov for i forbindelse med oppsetting av ny bu. Mannskap skal sitte på inn og ut ved transport av det nødvendige utstyret. Avfall fra riveprosessen blir fløyet ut på retur. Behovet for antall turer med helikopter er noe vanskelig å anslå, grunnet all helikopterfrakt veies, og det kommer an på helikopterets løftekapasitet. Men skal vi anslå noe her, vil vi tro det er behov for inntil 15 turer/retur Enmolægeret i tidsrommet beskrevet ovenfor.

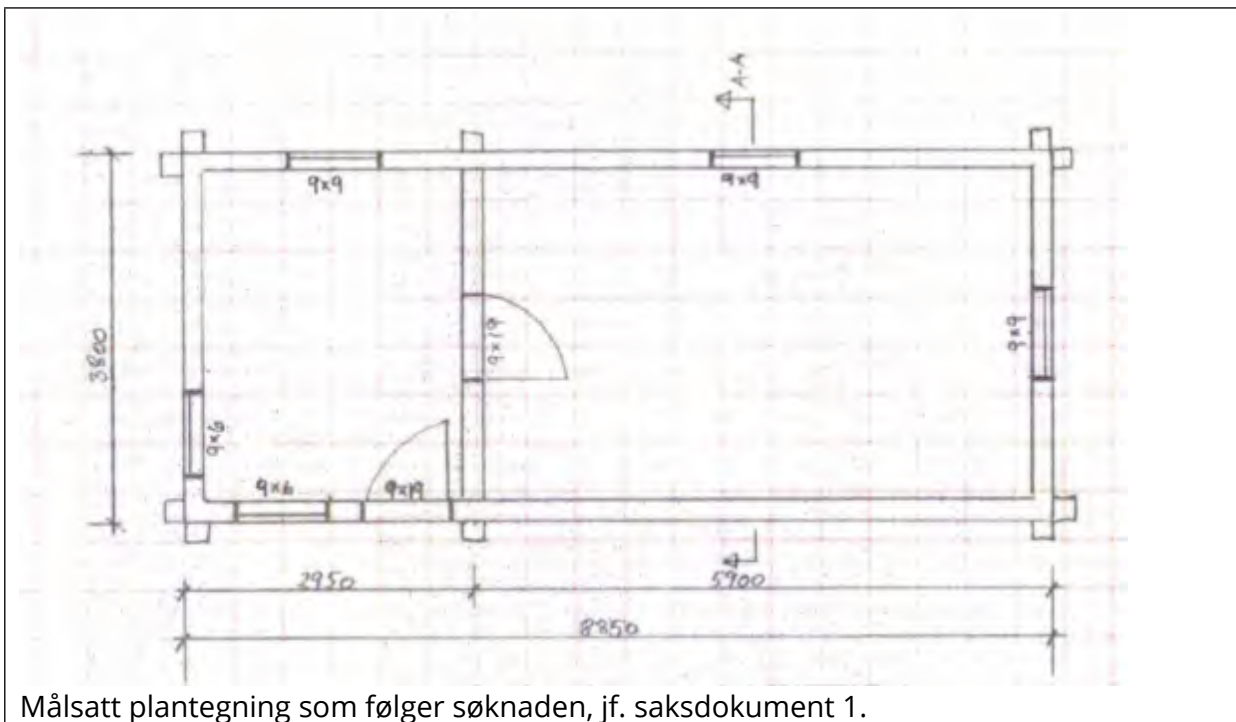
Se for øvrig vedlegg, og ta kontakt om det skulle være noen spørsmål.»

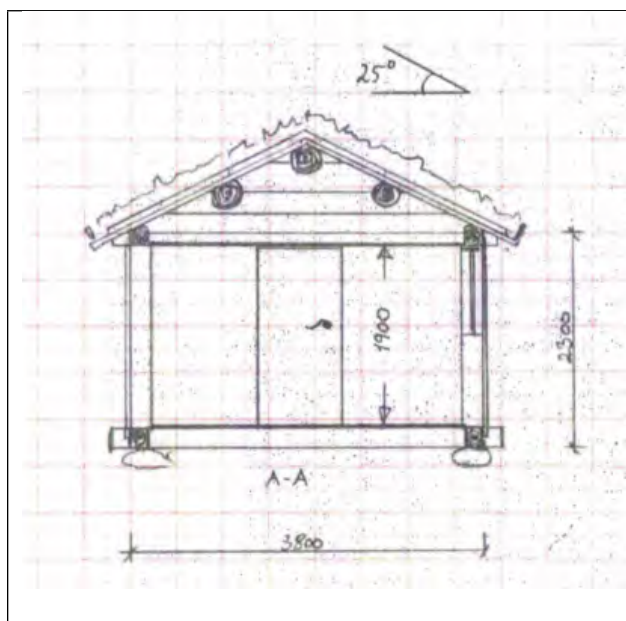
Det følger bilder med søknaden som dokumenterer råteskadene på bua, og ett bilde som viser selve bua med en fasade som vender mot vest. Utover dette inneholder ikke søknaden andre bilder eller mål av eksisterende bu.

Bilde av vestsiden av bu med mannskap som deltok i oppstart av restaureringsarbeidet sommeren 2024.

Målsatt plantegning som følger søknaden, jf. saksdokument 1.

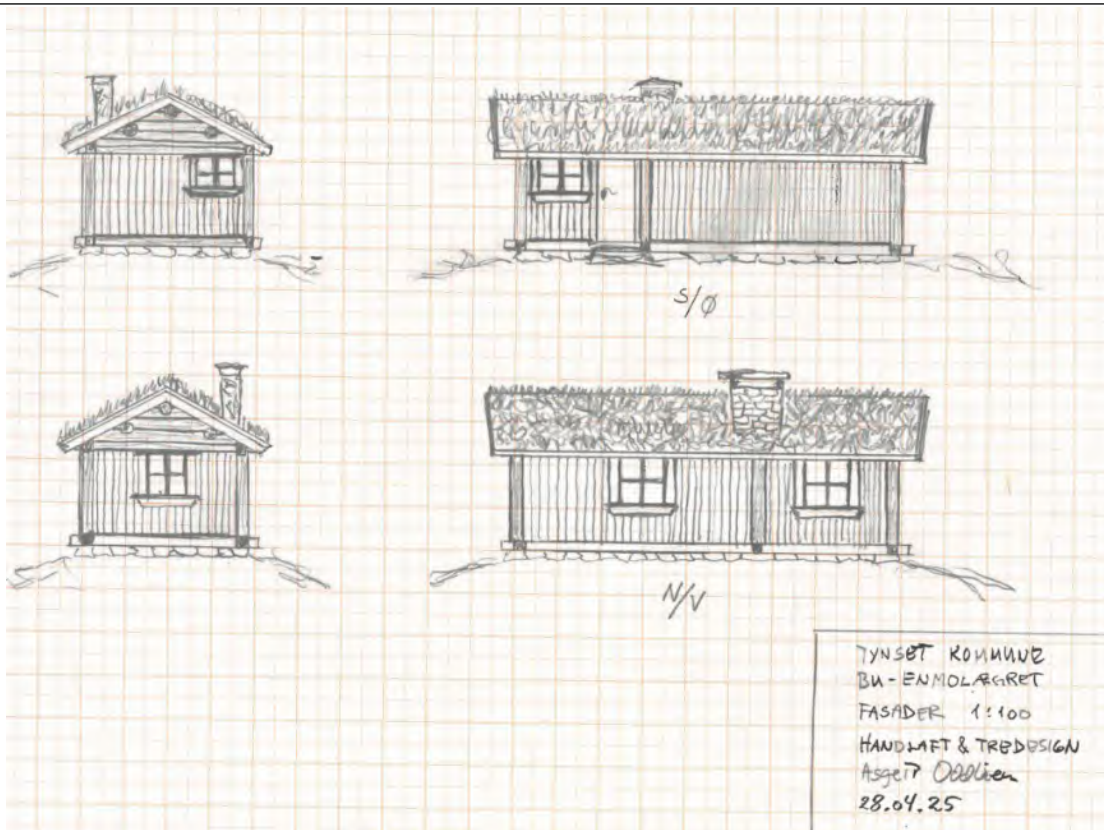

Målsatt snitt-tegning som følger søknaden, jf. saksdokument 1.

Følgende supplerende opplysninger ble oversendt 28.04.2025, jf. saksdokument 3:

Sender over fasadetegninger som er i målestokk 1:100.

Her er det fortsatt lagt til grunn torvtak. Vi har ikke slått fra oss muligheten for tretak (som dere sa var benyttet på lignende buer andre steder), men dette må diskuteres noe mer med utførende entreprenør. Fundamentering blir med stein som fraktes inn i fjellet (mye av dette ble transportert inn ved planlagt rehabilitering i fjor sommer). Farger blir som eksisterende bu.

Fasadetegninger 1:100, oversendt 28.04.2025.

Plantegningene for den nye bua oppgir følgende utvendige mål:

Lengde: 8,85 m, bredde: 3,80 m som gir 33,63 m² BYA. Rafthøgde oppgis til 2,30 m, innvendig høgda for dør/vegg er 1.90 m, og takvinkelen er 25 grader.

Høringsuttalelser

Kvikne Utmarksråd ga alt 1.03.2025 tilbakemelding til Tynset kommune om byggetiltaket på bua ved Enmolægeret slik, jf. saksdokument 4:

«Nå som kommunen planlegger nybygg, ønsker Kvikne utmarksråd å avklare noen punkter:

- Det er i Kvikne utmarksråd sin interesse at det blir en mulighet for Fjelloppsynet å disponere to køyer på Enmolægeret ved behov. Nå er undertegnede ikke kjent med planløsning/tegninger for ny bu, men forstår det slik et det blir en 4+2-løsning (ett rom med 4 køyer og ett rom med 2 køyer).
- Det er også ønskelig med tilgang til lagringsplass (låsbar) for utstyr mm.

Daglig leder har vært i dialog med rådgiver utmark og miljø, K. Lund-Vang, som stiller seg positiv til en slik ordning. Jeg håper med dette at Tynset kommune inviterer oss inn for endelig avklaring av de ovennevnte punkter.»

Forvaltningsmyndigheten har sendt søknaden på høring til Forollhogna villreinutvalg, villreinnemnda for Forollhogna og Innlandet fylkeskommune, og fått følgende uttalelser.

Forollhogna villreinvalid har gitt følgende uttalelse, jf. saksdokument 5:

«Diskusjon:

Når det gjelder utforming av bua så har det vært noen diskusjoner rundt byggeskikk, da denne er laftet. Det samme er den omsøkte, med torvtak.

Det kom innspill på at antall sengeplasser ikke må økes, men tegningene av den nye bua viser lik utforming som den nåværende bua.

Det ble argumentert med at den nåværende bua er preget av råteskader, og nesten ikke brukbar. Det ytres at det er positivt at det settes opp ny bu. Det antydes at det heller ikke er noen bekymring for økt ferdsel i tilknytning til ny bu, da avstanden fra vei er såpass lang. Det er også et sikkerhetsmessig aspekt knyttet til bua, selv om bua ved Tjuvholdtangen ligger i noenlunde nærhet.

Når det gjelder bruk av helikopter så blir det argumentert for at det er mye mer tidsbesparende og effektivt enn flere turer med snøscooter på snøføre for inntransport av materialer.

Det er enighet i utvalget om at det ses som positivt at det blir bygd ny bu, men anmoder om at den blir bygget etter samme størrelse og noenlunde lik fasade som i dag, samt at det blir videreført en ordning for bruk for Fjelloppsyn.

Vedtak:

Forollhogna villreinutvalg ser det som positivt at det blir bygd ny bu, men anmoder om at den blir bygget etter samme størrelse og noenlunde lik fasade som i dag.

Det er i villreinutvalget sin interesse at det blir en mulighet for Fjelloppsynet å disponere to køyer på Enmolægeret ved behov. Det er også ønskelig med tilgang til lagringsplass (låsbar) for utstyr mm.

Antall helikopterturer bør holdes på et minimumsnivå.

Reinens tilhold må kartlegges i forkant, og er det rein i området må flygningen utsettes.»

Høringsuttalelse, Villreinnemnda for Forollhogna, jf. saksdokument 5:

«I samråd med leder for villreinnemnda gir sekretariatet ei kort vurdering av søknaden.

Tiltaket ligger langt inne i nasjonalparken, og i nasjonalt villreinområde i regional plan for Forollhogna. Normalt blir det likevel akseptert at bygninger rives og erstattes med bygg med tilsvarende størrelse og funksjon, og forutsatt at dette ikke legger til rette for økt bruk og økte forstyrrelser for villreinen.

Denne saken mer komplisert. Eksisterende bygg har et avstengt rom reservert oppsynet. I søknaden vil kommunen rive hele bygget, og erstatte det med ei åpen hytte. Dette vil endre bruken av bygget, og øke overnattingskapasiteten sammenlikna med eksisterende hytte. Vi vil derfor frarå at søknaden godkjennes slik den foreligger med endring av funksjon.»

Innlandet fylkeskommune, jf. saksdokument 6 har gitt uttalelse i forhold til både villrein og kulturarv/-miljø. Det gjengis utdrag fra uttalelsen her.

«Villrein

Tiltaket ligger innenfor Sone 1; nasjonalt villreinområde i Regional plan for Forollhogna. I henhold til retningslinjene i planen kan det gis tillatelse til ombygging og mindre tilbygg på eksisterende bygg, samt riving av gamle for oppføring av nye med samme størrelse, dersom tiltaket ikke berører villreininteressene.

Søker oppgir at det vil tas hensyn til villreinens bruk av området ved gjennomføring av arbeidene. Det forutsettes at tiltaket gjennomføres på et tidspunkt der villreinen ikke bruker området.

Dersom nybygget åpner for mer utstrakt bruk enn det eksisterende bygget, med økt ferdsel i et trekkområde, vil tiltaket kunne berøre villreininteressene. Det vil da ikke falle innenfor tiltak som er beskrevet i 9c i retningslinjene.»

«Kulturarv

Fylkeskommunen vil ikke motsette seg at den eksisterende bua ved Enmolægeret rives. Vi har imidlertid klare oppfordringer når det gjelder nybygget som skal erstatte den. Det er viktig at nybygget tilpasses den tradisjonelle byggeskikken i Forollhogna, både når det gjelder konstruksjon, utforming, materialbruk og detaljering. Fylkeskommunen oppfordrer til at Byggeskikkveileder for Forollhogna legges til grunn for nybygget.

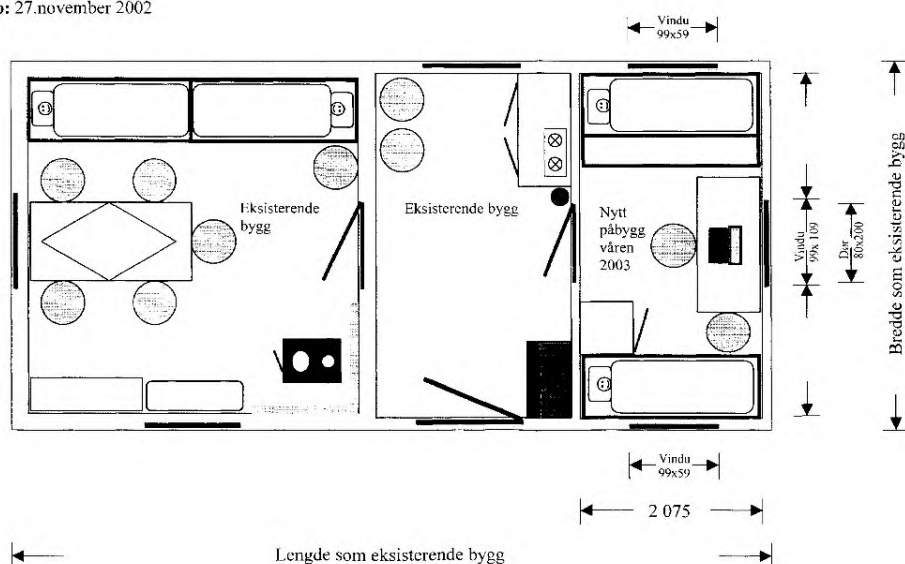
Det vurderes som positivt at den nye bua planlegges med samme fotavtrykk som dagens bu og at torva på taket kan gjenbrukes. Det bør vurderes om eksisterende vinduer også kan gjenbrukes, eventuelt med nye energiglass i innervinduene.

I henhold til veilederen er det byggeskikken fra seterdalene som preger buene i området. Stavlaft, som er foreslått i byggesøknaden, har ikke vært vanlig teknikk i Nord-Østerdalen. Teknikken er mer typisk for moderne hytter i dette området. Fylkeskommunen fraråder derfor bruk av denne teknikken. Vi oppfordrer i stedet til at den nye bua oppføres i laft, grovt bindingsverk – eller en kombinasjon av disse to – som er de mest utbredte teknikkene i området. En laftet bu kan kles med stående panel slik som den eksisterende bua, dersom det er ønskelig.»

Øvrige saksopplysninger

I 2003 fikk Kvikne Utmarksråd bygd på et tilbygg på bua ved Enmolægeret for bruk til oppsynsvirksomhet med forutsetning om at tilbygget skulle være avlåst og brukes av «forvaltning, forskning og oppsyn», samt inkludere eier av bua og eiendommen (Tynset kommune). Tilbygget skulle ikke kunne disponeres i forbindelse med utleie eller i fritidssammenheng. Etter søknad fra utmarksrådet ble gitt kr. 50.000 i tilskudd fra SNO sentralt med de forutsetningen som var satt i søknaden, jf. saksdokumenter 8 og 9. Denne delen av bua på Enmolægeret er 2,075 m lang og 3,70 m bred som bua, og oppsyndelen utgjøre tilnærmet 7,7 m² BYA.

Dato: 27.november 2002

Planskisse fra søknaden om tilbygget på bua ved Enmolægeret, Kviken Utmarksråd.

I søknaden fra Kvikne Utmarksråd henvises det til en befaring hvor både fylkesmannen i Hedmark og Tynset kommune deltok, og her fremgår det at det var enighet og forutsetning at «tilbygget» skulle være avlåst og kun disponeres av forvaltning, forskning og oppsyn, samt eiers forvaltning av eiendommen. Tilsynsdelen skulle ikke benyttes i forbindelse med utleie eller annen fritidsbruk.

Nasjonalparkforvalter har vært på Enmolægeret både før og etter mottatt søknad. Det er innhentet mål og bilder av alle 4 fasader på eksisterende bu.

Ytre mål på eksisterende bu ved Enmolægeret:

lengde 8,72 m, bredde: 3,70 m, mønehøgde 2,70 m (norddelen) og 2,95 m (sørdelen), og raftøgden 1,70 m (nord) og 1,75 m (sør). Dette gir en indikasjon på at norddelen av bua har seget ned i bakken.

Det legges også merke til at innvendig mål i hoveddelen av bua har en lengde på tilnærmet 3.70 m, som er noe kort med tanke på at det her er to sengeplasser langs langveggen.

Dette utgjør **tilnærmet 32,3 m² BYA for dagens bu hvor oppsynsdelen av bua tilgjør tilnærmet 7,7 m² BYA**. Det ser da ut til at den opprinnelige bua har vært tilnærmet 24,6 m² BYA.

Vestside og sør-
ende av bua ved
Enmolægeret.

Oppsynsdelen av
bua ligger i
sørenden.

Oppsyndelen og
skjælet er kledd
med panel, og
den nordlige
delen er kledd
med blikkplater.

Østsiden og
nordenden av
bua. Hele denne
delen av bua er
kledd med
blikkplater.

Bua innvendig viser to køyesenger med 4 sengeplasser og et langbord med sitteplasser rundt.

Skjælet er inngang til bua med kjøkkenløsning og inngang til oppsynsrommet.

Enmolægeret – sørlig retning mot Grøntjønna – ligger vakkert til i det åpne landskapet.

Nasjonalparkforvalterne har flere bilder av bua ved Enmolægeret som kan vises for nasjonalparkstyret i forbindelse med behandlingen i styremøtet.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Myndighet

Nasjonalparkstyret for Forollhogna er forvaltningsmyndighet for Forollhogna nasjonalpark med tilhørende landskapsvernområder og Grøntjønnan naturreservat, og myndighet til å behandle nevnte søknad, jf. Miljøverndepartementet sin delegering av myndighet 16.02.2011 og styrets vedtekter av 19.01.2024 gitt av Miljødirektoratet.

Forskrift om Forollhogna nasjonalpark

Formålet med opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark er (§2):

- Å bevare et stort sammenhengende og i det vesentligste urørt fjellområde.
- Å bevare i naturlig tilstand landskapsformer og det biologiske mangfoldet med en variert vegetasjon med stort innslag av kravfulle plantearter og et rikt dyreliv.
- Å verne om kulturminner og kulturlandskapsinnslag.

I Kongelig resolusjon av 21.12.2001 om verneområdene i Forollhogna er det presisert at *«innenfor foreslått nasjonalpark vil det være et generelt forbud mot ny bebyggelse. Eksisterende hytter og buer vil kunne vedlikeholdes så fremt de ikke endrer funksjon»*, jf. 4. avsnitt s.19 i Kgl.res.

Verneforskriften setter forbud mot ombygging, utvidelser og funksjonsendringer. Dette gjenspeiles i vernebestemmelse § 3, punkt 1.1 der det heter at området vernet mot tekniske inngrep av enhver art, som for eksempel *oppføring og riving av bygninger*, ... mv. Vegetasjonen, herunder også døde trær og busker er vernet mot skade og ødeleggelse av enhver art.

Det er imidlertid gitt i vernebestemmelsene § 3, punkt 1.2 og 1.3 hvilke **tiltak knyttet til bygninger** med bestemte formål det kan gis tillatelse til. Riving av gammel bua for så å erstatte med ny bu angis ikke i bestemmelsene som formål det kan gis tillatelse til. Søknad om denne type byggetiltak må behandles etter naturmangfoldlovens § 48 om *dispensasjon fra vernevedtak*.

Videre er det et generelt forbud mot **motorferdsel**, jf. § 3 punkt 5.1. Det er imidlertid også her gitt bestemmelser i punkt. 5.2 og 5.3 om hvilke formål som kan tillatelse med motorisert ferdsel. Bruk av helikopter for materialetransport for byggetiltak er derimot ikke angitt her, og denne delen av søknaden må også behandles etter naturmangfoldlovens § 48 om *dispensasjon fra vernevedtak*.

Forvaltningsplanen for Forollhogna nasjonalpark gir føringer og retningslinjer for praktisering av vernebestemmelsene.

I forhold til **bygninger** er det gitt beskrivelser i kap.4.2.2 for hva som kan tillatelse av ordinært vedlikehold og reparasjoner av eksisterende bygninger, og kap. 4.2.3 gir føringer for hva som kan tillates av byggetiltak etter verneforskriftens §3, punkt 1.3. I retningslinjene for bygninger heter det bl.a.:

- Det vil være en svært restriktiv holdning til oppføring av nye bygninger. Tillatelse til nye bygninger med funksjon jakt, fiske eller fritid vil ikke bli gitt.

- Det kan gis tillatelse til oppføring av nye hytter/buer i forbindelse med oppsynsvirksomhet og gjeting. Stor avstand til vei, dårlig dekning i området med tilsvarende husvære og liten konflikt med villreininteresser vil være viktige kriterier for eventuelt å tillate nye slike bygninger.

Videre gis det føringer om at *eventuelle* nye bygninger skal være av mindre omfang og gis en enkel utforming i det som er tradisjonell byggeskikk for området.

Forvaltningsplanen behandler motorferdsel som knytter seg til bruk av motorkjøretøyer til de nytteformålene som vernebestemmelsene henviser til. Utover dette er motorferdsel forbudt, og eventuelle søknader som bruk av helikopter for materialetransport må behandles etter naturmangfoldloven § 48.

Naturmangfoldloven (nml)

I naturmangfoldloven § 48 1.ledd heter det følgende: «Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.»

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene.

I en dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.

I tillegg skal søknaden vurderes etter de miljørettslige prinsippene i nml §§ 8-12 (kunnskapsgrunnlag, føre-var prinsippet, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder), jf. nml 7.

Presedens

Nasjonalparkstyret har tidligere behandlet flere søknader om byggetiltak som riving av gamle buer for å erstatte med ny bu, og uthus innenfor nasjonalparken, og det er gitt tillatelser med vilkår som bl.a. oppføring av nytt bygg med samme BYA som opprinnelig bygg, samme fargebruk/dempet fargebruk, enkel utforming, torvtak o.l.

For alle byggetiltak er det søkt om motorferdsel for materialetransport som en del av byggesaken, og hvor det er gitt tillatelse til bruk av snøscooter.

Følgende saker, behandlet i nasjonalparkstyret for Forollhogna, er sammenlignbare med søknaden fra Tynset kommune om byggetiltak ved Enmolægeret:

- AU-sak 1/2023: Langtjønnbua, Singsås, Haltdalen og Ålen fjellstyrer; ny bu som erstatter gammel bu og gjenbruk av deler av gammelbua til uthus, ny bu på ny tomt like ved. Forberedt for torvtak. Under gjennomføring.
- ST-sak 5/2021: Hundåtjønnbua, Singsås fjellstyre; riving av gammel bu, oppføring av ny bu og nytt uthus på ny tomt like ved. Torvtak. Gjennomført og ferdig rapportert.

- ST-sak 4/2021, ST-sak 15/2019: Gjeterbua ved Nørdre Sandfjellet, Soknedal fjellstyre; ny bu og gjenbruk av deler av gammelbua til uthus, ny bu på ny tomt like ved. Torvtak. Gjennomført og ferdig rapportert.
- ST-sak 14/2019: Halstjønnebua, Budal fjellstyre; ny bu (26 m²) som erstatter den gamle bua, samme størrelse, torvtak. Gjennomført og ferdig rapportert.

Kunnskapsgrunnlag – naturmangfold og kulturmiljø

Villreinens leveområder

Enmolægeret ligger sentralt i villreinens leveområder, og midt i området for trekkpassasjer og kalvings- og oppvekstområder.

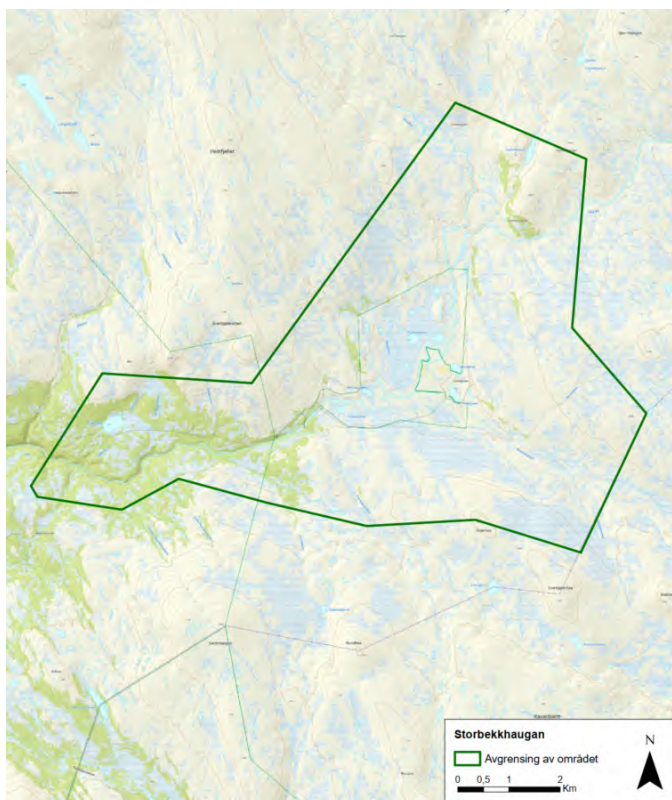

Trekkpassasjer i grønn skravur, og kalvings- og oppvekstområder i brun skravur.

Forollhogna villreinområde er ett av 10 nasjonale villreinområder, og det er i den forbindelse også gjort vurderinger etter kvalitetsnormen for villrein. Villreinen i Forollhogna har fått gult trafikk-lys dvs. middels god kvalitet, som er et signal om å være føre-var. I kvalitetsnormen del 3 om leveområder og menneskelig er det pekt på at det kan antas at det kan være en viss arealunnvikelse i området Svartsjøen-Grøntjønnan i tiden juni til ut september pga. mye trafikk, ferdsel og beitedyr, men liten ferdsel vinterstid og i kalvings- og oppvekstperioden.

Kulturmiljø – kulturminner og -landskap

Enmolægeret ligger innenfor «Storbekkhaugan - kulturmiljø og landskap av nasjonal interesse» som Riksantikvaren har registret og verdivurdert i 2024.

Her heter det: «Storbekkhaugan viser tidsdybden i det samiske landskapet i Forollhognaområdet. Her er det registrert spor etter samiske boplasser fra både yngre jernalder og 1800-tallet. Området er nasjonalt viktig fordi det dokumenter tydelig samisk tilstedeværelse utenfor reinbeitedistriktene som ble etablert tidlig på 1900-tallet. Her finner vi noen av de sørligste samiske boplassområder i landet. Boplassene ligger nær et svært omfattende fangstanlegg for villrein, noe som tyder på at massefangst har vært viktig for både samer og nordmenn».

Bua på Enmolægeret ble SEFRAK-registrert i 1994 hvor bua ble oppmålt/oppgitt til å være 4 m x 6 m. Bilder viser at bua har torvtak og kledd med panel. Det beskrives at vedskjuleet er en del av bua.

Vurderinger

Søknaden

Det fremgår tydelig av både beskrivelser og bilder i søknaden at det er råteskader på tømmerdelen av bua, og at det er nødvendig med utbedrende tiltak. Videre påpekes det at med årene ha bua seget ned i bakken, og at det er behov for å løfte hele bygget noe opp.

Tegningen for snitt og planskisse som følger med søknaden viser målene lengde 8,85 m, bredde 3,80 m og høyde bakkerafte 2,30 m. Her framgår det at den nye bu er planlagt delt inn med bare 2 rom på hhv. 2,95 m og 5,90 m ytre mål. Tilsendte fasadetegninger er i målestokk 1:100.

Det søkes om oppføring av ny med henvises til det «samme størrelse som eksisterende», men søknaden mangler eksakte mål og bilder av eksisterende bu. Videre hadde det vært ønskelig med en nærmere beskrivelse og/eller vurdering av *hele* bua. Det henvises kun til råteskader med detaljbilder av deler tømmerdelen av bua. Slik søknaden foreligger, vurderes den å være noe mangelfull og ikke en komplett byggesøknad. Planskissen som følger med søknaden, viser at den delen av bua som omfatter oppsynsdelen ikke vil bli ivaretatt i den nye bua. Dette vil i realiteten medføre en utvidelse av bruksarealet av den nye bua for utleie og allmenn fritidsbruk. Det var en forutsetning for godkjenningen av oppsynsdelen at denne delen av bua/rommet skulle være *avlåst*, og kun disponeres av forvaltning, forskning og oppsyn, samt eiers forvaltning av eiendommen. Og at dette rommet ikke skulle benyttes i forbindelse med utleie eller annen fritidsbruk.

Villreinnemnda og Innlandet fylkeskommune påpeker at bruksarealet ikke må økes av hensyn til muligheten for økt overnattingskapasitet og dermed økt ferdsel og risikoen for forstyrrelse av villrein. Villreinnemnda fraråder også at søknaden godkjennes slik den foreligger, mens fylkeskommunen påpekt at stavlaft-bygg ikke er tradisjonell byggeskikk for fjellområdet og fraråder at ny bu oppføres i stavlaft. Villreinutvalget påpeker at det er behov for fjelloppsynet å kunne disponere to sengeplasser med muligheter for å låse av for utstyr.

Byggetiltaket med riving av eksisterende bu og oppføring av ny bu med samme *mål, uttrykk og funksjon* kan i prinsippet godkjennes, men søknaden om ny bu slik den foreligger vil i realiteten kunne medføre en utvidelse av bruksareal for ny bu der oppsynsdelen av bua omdisponering til nytt og større bruksareal for den nye bua. Forvalter råder nasjonalparkstyret til kun å godkjenne søknaden om riving av eksisterende bu og oppføring av ny bu med samme BYA, og sette vilkår om å sende inn nye tegninger som viser at bl.a. funksjonene i dagens bu med oppsynsdelen ved Enmolægeret bli ivaretatt. Dette må skje før det gis en endelig godkjenning av tiltaket.

Søknaden om bruk av helikopter er forholdsvis omfattende med inntil 15 turer med inntransport av materialer/ny bu og arbeidsfolk, og uttransport av rivingsavfall. Bruk av helikopter for materialtransport kan være en effektiv og skånsom transportmåte, men her legges det opp til såpass mange turer at belastningen på naturmiljøet vurderes å kunne bli for stor.

Forvalter råder derfor nasjonalparkstyret om inntil videre å avslå bruk av helikopter, og be søker om å komme med en ny søknad som er noe mer presis mht. rute for transporten og transportbehovet - materialer inn og rivingsmaterialer ut, samt en vurdering av kjøretøy, tidsperiode og hensynet til naturmiljøet og villreinen. Transport av arbeidsfolk skal ikke medføre økt antall turer.

Kunnskapsgrunnlaget

Det kommer frem av registreringer av både naturmangfoldet og kulturmiljøet at Enmolægeret ligger i et svært verdifullt område i nasjonalparken.

Kunnskapen om villrein er godt kjent, og det er godt kjent at både ferdsel til fots og motorisert ferdsel vil kunne ha negativ påvirkning på villreinen. Det er derfor viktig at byggetiltaket på bua ved Enmolægeret ikke legges til rette for økt overnattingskapasitet og dermed varig økt ferdsel her. Det er særlig kalvings- og oppvekstperioden som er en

sårbar tid for villreinen. Motorisert ferdsel i forbindelse med materialetransport må derfor styres utenom den mest sårbare perioden for villreinen. Dette gjelder også øvrig dyre- og fugleliv. Grøntjønna ligger like sør for Enmolægeret, og her må bruk av helikopter unngås i hekke- og yngletida dvs. fram til 15. juli.

Det er muligens mindre kjent at Riksantikvaren har pekt ut Storbekkhaugan-området, som inkluderer Enmolægeret, som et nasjonalt interessant kulturmiljø og landskap. Det er derfor da viktig at tiltak på bua ved Enmolægeret ikke forringer verdiene av denne delen av kulturlandskapet, men at byggetiltaket og vedlikeholdstiltakene tilpasses eksisterende bu og byggeskikk i fjellandskapet.

Samlet vurdering og tilrådning

I behandlingen og avgjørelsen av søknaden etter nml § 48 om dispensasjon fra vernevedtak for byggetiltak på bua ved Enmolægeret legges følgende til grunn: Nasjonalparkstyret følger de presiseringene som ble gjort i kongelig resolusjon hvor det heter at eksisterende buer kan *«vedlikeholdes så fremt de ikke endrer funksjon»*. Videre støtte nasjonalparkstyret seg på de føringer som er gitt i forvaltningsplanen i forhold til vedlikeholdstiltak og buer for oppsynsvirksomhet, samt tidligere behandlinger etter nml § 48 av samme type byggetiltak om å tillate riving gamle buer for så oppføring av ny bu med samme *mål, uttrykk og funksjon*.

Det er i dispensasjonen lagt vekt på at behovet for byggetiltak knytter seg til råteskader på hoveddelen av bua ved Enmolægeret, og at det av både praktiske og byggetekniske hensyn best lar seg løse ved en helt ny bu.

Det avslås å bruke stavlaft som konstruksjon av den nye bua da dette ikke er tradisjonell byggeskikk. Det settes derfor vilkår om at ny bua skal oppføres med tradisjonell byggkonstruksjon laft kombinert med bindingsverk og kles utvendig med panel for å beholde mest mulig det opprinnelige uttrykket av bu i tråd med lokal byggeskikk i fjellet.

Videre settes det vilkår om at ny bu skal ivareta de samme funksjonene som eksisterende bu mht. romløsning slik at byggetiltaket ikke medføre omdisponering av bruksareal. Det settes derfor vilkår om at ny bu skal ivareta de samme funksjonene som eksisterende bu mht. romløsning slik at byggetiltaket ikke medføre omdisponering av bruksareal. Det vil si at det avlåste rommet, som disponeres av fjelloppsynet, opprettholdes i ny bu. Dette er også i tråd med uttalelsen fra både villreinnemnda og Innlandet fylkeskommune, samt at behovet for fjelloppsynet blir ivaretatt slik Kvikne Utmarksråd og Forollhogna villreinvald påpeker. Det tillates at den nye bua gis en praktisk løsning for 4 sengeplasser, kjøkkenfunksjon og god plass for vedovn. Dette må framgå av nye målsatte byggetegninger.

Enmolægeret ligger sentralt i Forollhogna villreinområde, og det er derfor meget uheldig om bua her tilrettelegges for økt overnattingskapasitet, som igjen vil kunne medføre økt ferdsel og eventuelle forstyrrelser av villrein. En utvidelse av bruksarealet vil ikke være i tråd med presiseringene gitt i kongelig resolusjon for vernevedtaket, og dermed et brudd på verneforskriften.

Det er viktig for fjelloppsynet å kunne ha en sikker tilgang på eget husvære når det er mannskap ute på oppsyn i fjellet. Dette er særlig aktuelt i forbindelse med jaktperiodene.

Nasjonalparkstyret avslår inntil videre søknaden om bruk av helikopter for transport inntil det foreligger en godkjent tillatelse for byggetiltaket for bua. Det forventes da at tiltakshaver også vil kunne ha bedre oversikt over transportbehovet – bruk av helikopter og/eller snøscooter for materialtransport inn og rivingsavfall ut av nasjonalparken, og kan gi mer konkrete opplysninger og vurderinger i en ny søknad.

MOTTATT**21 MARS 2025**Steinkjer
Statsforvalteren i TrøndelagNasjonalparkstyret for Forollhogna
Postboks 2600
7734 STEINKJERVår ref.
24/3549 - 2

Deres ref.

Saksbehandler
Kristian Lund-VangDato
18.03.2025

Byggesak Forollhogna nasjonalpark

Oversender herved til nasjonalparkstyret for Forollhogna:

Jf. Tidligere korrespondanse om Enmolægeret, ønsker Tynset kommune å sette opp ei ny bu i samme størrelse på samme sted. I utgangspunktet ønsket vi å restaurere den bua vi har der, men jf. Tidligere oversendt bildedokumentasjon, er bua dessverre full av råte, og det er ikke fornuftig bruke tilstrekkelig med ressurser på den gamle bua. Dette vil kreve en totalrenovering, og vil bli langt mer krevende og vesentlig økonomisk dårligere løsning enn ved ei ny bu. Bua ligger nå helt på bakken, uten lufting, halve bua har tømmervegger som er kledd med panel og blekkplater. Når dette ikke har fått lufting, men tilført rå luft i fra bakken så har det ført til at veggene er helt og delvis råtne. I buas del som er i reisverk har ikke prosessen kommet like langt, men også denne står nå delvis uten grunnmur og lufting.

Billedokumentasjon på buas tilstand.

Innlandet fylkeskommune ble kontaktet pr telefon og pr e-post i forhold til at bygget er SEFRAK registrert, svaret fra fylkeskommunen ligger vedlagt.

Bua består i dag av en blanding i mellom laft og reisverk, i den forbindelse tenker Tynset kommune å sette opp en stavlaftkonstruksjon i tilsvarende størrelse. Tegning av bua ligger vedlagt, med yttermål tilsvarende eksisterende bu ligger vedlagt. Hoveddøra ønskes plassert på motsatt side, enn dagens plassering. I tillegg er må et vindu i hvert rom være godkjent som rømningsvei, men dette håndteres i byggesaksprosessen.

Tynset kommune ønsker å gjøre denne jobben sommer/høst 2025. Vi ser for oss å sende inn mannskap som kan rive eksisterende bu og pakke avfallet i sekker godkjent for helikopterfrakt. I tillegg gjøre noe grunnarbeid klart for oppsetting av ny bu. Deretter ser vi for oss å fly inn et snekkerlag sammen med stavlaftkonstruksjonen, verktøy og øvrige byggematerialer. I utgangspunktet ser vi for oss å bruke opp igjen torv fra eksisterende bu, men det kan bli aktuelt å fly inn noe ekstra jord. Avfallet flys ut på tilbaketurene. Når oppdraget er utført flys overflødig materiell og verktøy samt utsyr ut igjen, i tillegg til snekkerlaget.

Bua har pr i dag et avlåst rom for oppsynspersonell, uten at det noen gang har vært noen skriftlig avtale med Tynset kommune om dette. Kvikne utmarksråd ønsker å ha mulighet til å reservere to senger i den nye bua ved behov, samt et avlåst skap for oppbevaring av noe nødvendig utstyr. Kommunen er selvsagt positiv til dette forslaget, og slik bua er tenkt satt opp igjen med samme antall sengeplasser som i dag så vil dette løse seg greit. Bua står åpen for allmenn bruk hele året, bortsett fra de to første ukene i rypejakta da kommunens rypejegere leier bua.

Tynset kommune henvendte seg til fylkeskommunen for å avklare buas Sefrak registrering. Svaret fra fylkeskommunen ligger vedlagt.

Vi tar også selv ansvar for det miljømessige konsekvensene tiltaket innebærer, og de naturfaglige hensyn vi må ta med bl.a. tanke på villreinen i Forollhogna.

Tidsplan:

Juli: Tidlig i juli ser vi for oss å starte riving av den gamle bua og klargjøre pakksekker med avfall som skal flys ut.

Juli/august: oppsetting og ferdigstillelse av bu forhåpentligvis ferdig innen 20.august.

Herved søker Tynset kommune om tillatelse til å rive eksisterende bu «Enmolægeret». Vi søker også om å sette opp ei ny bu i stavlaftkonstruksjon med torvtak jf. Vedlagte tegning, på akkurat samme tomt som bua ligger i dag med tilsvarende bebygd areal.

Vi søker også om dispensasjon til å benytte helikopter til transport av stavlaft konstruksjonen, byggematerialer og øvrig utstyr det er behov for i forbindelse med oppsetting av ny bu. Mannskap skal sitte på inn og ut ved transport av det nødvendige utstyret. Avfall fra riveprosessen blir fløyet ut på retur. Behovet for antall turer med helikopter er noe vanskelig å anslå, grunnet all helikopterfrakt veies, og det kommer an på helikopterets løftekapasitet. Men skal vi anslå noe her, vil vi tro det er behov for inntil 15 turer/retur Enmolægeret i tidsrommet beskrevet ovenfor.

Se for øvrig vedlegg, og ta kontakt om det skulle være noen spørsmål.

Med hilsen

Kristian Lund-Vang
Rådgiver Landbruk og Miljø.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Vedlegg:

SV Henvendelse vedrørende bua Enmolægeret i Tynset kommune.docx

Tegning ny plan.pdf Enmoen 2025

Emne: SV: Henvendelse vedrørende bua Enmolægeret i Tynset kommune

Kopi: Lars Fossvoll Strypet <lars.fossvoll.strypet@tynset.kommune.no>

Til: Kristian Lund-Vang <kristian.lund-vang@alvdal.kommune.no>

Sendt: 03.12.2024 15:05:52

Fra: Jovall, Agnethe <agnjov@innlandetfylke.no>

Hei! Jeg har ingen merknader ut fra hensynet til kulturminner. Jeg ser at tømmeret er gjennomrømt. Bua er nok fra rundt 1900 eller eldre ettersom den er lafta. Generelt er det synd å rive gamle buer for å bygge nye, så vi oppfordrer i utgangspunktet til å ta vare på. Andre buer kan være mer verdifulle og bør tas vare på i stedet for å rives for å bygge nytt. Men i denne saken prioriterer jeg ikke å uttale meg noe mer enn dette.

Takk for henvendelsen, uansett.

Med venleg helsing

Agnethe Jovall

antikvar

Kulturarv

Telefon: 99490087

E-post: agnethe.jovall@innlandetfylke.no

Innlandet fylkeskommune

Telefon: 62 00 08 80

www.innlandetfylke.no

Fra: Kristian Lund-Vang <kristian.lund-vang@alvdal.kommune.no>

Sendt: tirsdag 3. desember 2024 14:29

Til: Jovall, Agnethe <agnjov@innlandetfylke.no>

Kopi: Lars Fossvoll Strypet <lars.fossvoll.strypet@tynset.kommune.no>

Emne: Henvendelse vedrørende bua Enmolægeret i Tynset kommune

Denne eposten er sendt fra en person utenfor organisasjonen. Ikke klikk på lenker eller åpne vedlegg før du er sikker på hvem avsender er og at innholdet er trygt.

Hei, jf telefonsamtale.

Tynset kommune forsøkte seg sommeren 2024 på et restaureringsarbeid på bua Enmolægeret i Forollhogna nasjonalpark, på Tynset kommunes utmarkseiendom på ca. 67 000 dekar. Dette har vært ei åpen bu for fjellfolk m.m. som har fungert som ly og overnattingssted. Denne har vært utleid i forbindelse med rypejakt og ellers i året har den stått åpen.

Bua har bestått av en tømmerdel, gang/kjøkken i resverk, og tilslutt påbygd enda en gang med et avlåst rom i reisverk som ble bygget på først på 2000-tallet.

Vi så at det var behov for vedlikehold på bua, gulvet jynger innvendig, i tillegg til at den ligger mer eller mindre oppå bakken med gras/jord inntil veggene, i tillegg hadde vi tenkt å ha på panel lik resten av bua. Dette fordi at halve bua er i dag kledd med bølgeblikk plater utenpå. Da

restaureringsarbeidet skulle starte, viste det seg at innenfor bølgeblikket, var det panel, og innenfor der igjen tømmervegger som er kledd med panel på innsiden, panel på utsiden + bølgeblikkplater. Dette har selvfølgelig ført til at bua har råtnet innenfra, når den har blitt relativt tett og ligget oppå bakken. Legger ved bilder av bua under her, så ser dere tilstanden på tømmerveggene.

Alderen på bua vet vi ikke, men Tynset kommune overtok denne eiendommen på 1970 tallet, og da stod bua der. Det er bygget på et påbygg med kjøkken gang, og deretter et avlåst soverom. Vanskelig for oss å si alderen på tømmerdelen, det blir litt tipping, men kanskje 1950-1960 tallet eller kanskje før. Uansett er veggene så råtne, det er ingen hele tømmerknuter å jekke opp bua, så vi måtte skrinlegge restaureringen og ønsker å bygge ei ny tilsvarende bu på samme sted, med samme lengde og bredde. Dette er høyt til fjells, og står meget utsatt til for vær og vind.

Men nasjonalparkmyndigheten vil ha en uttalelse fra dere, ettersom bua er SEFRAK registrert. Med bakgrunn i dette oversender vi dette til uttalelse.

Etter at vi har fått svar fra dere på denne henvendelsen, er da planen å søke kommunen og nasjonalparkmyndighetene om å rive og bygge opp igjen ei tilsvarende bu med samme funksjon.

SEFRAK

Byggetidskode	180
Bygningsnr	155063521
Bygningstatus	TB
Fredningskode	
Løpenummer	131
Objektnavn	JAKTBU ENMOLÆG ERET
Kretsnr	17
SEFRAK-ID	174309925

[Vis i kart](#)

Bilder:

Med hilsen

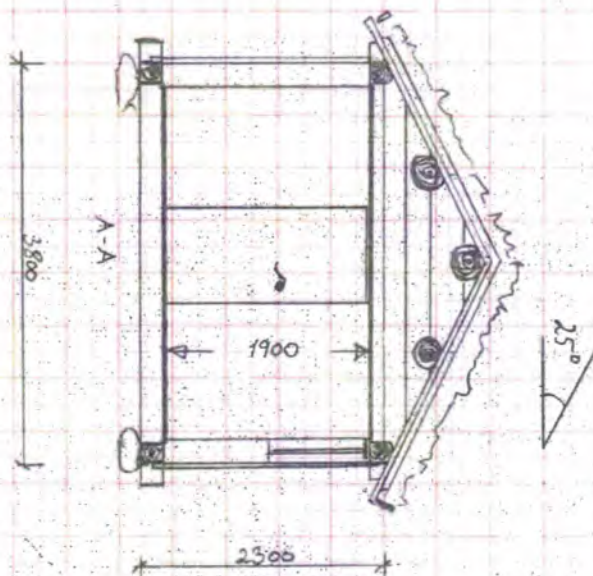
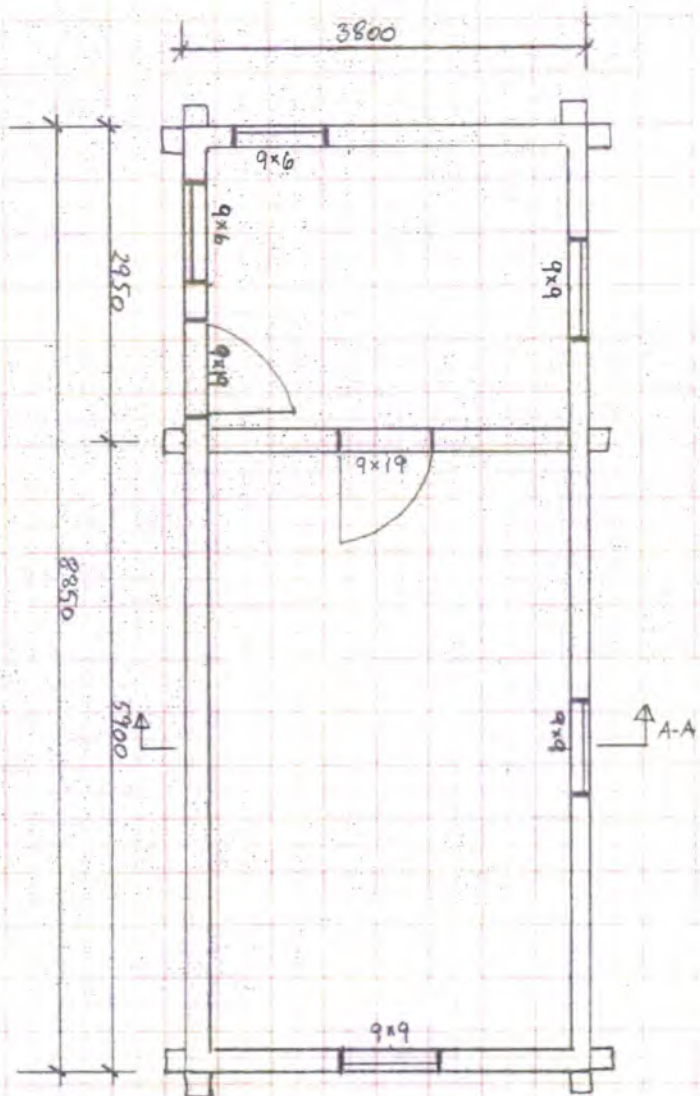
Kristian Lund-Vang
Rådgiver utmark og miljø

Telefon:
Mobil: 90667974

Alvdal kommune
Gjelen 3
2560 Alvdal
Telefon 62 48 90 00
postmottak@alvdal.kommune.no

Det gjøres oppmerksom på at e-post kan bli journalført som offentlig post i tråd med kommunens rutiner.

TYVSEET KOMMUN
 BA - EMOLEGERET
 1:50
 HANDLAF & TREDER
 23.01.24

Fra: Lars Fossvoll Strypet[lars.fossvoll.strypet@tynset.kommune.no]
Sendt: 28.04.2025 22:34:05
Til: Nisja, Eli Grete[eli.nisja@statsforvalteren.no]
Kopi: Kristian Lund - Vang[kristian.lund-vang@alvdal.kommune.no]; Erling Strålberg[erling.straalberg@tynset.kommune.no];
Tittel: Sv: Angående byggesak Enmolægeret - tilbakemelding

Hei, Eli Grete

Sender over fasadetegninger som er i målestokk 1:100.

Her er det fortsatt lagt til grunn torvtak. Vi har ikke slått fra oss muligheten for tretak (som dere sa var benyttet på lignende buer andre steder), men dette må diskuteres noe mer med utførende entreprenør. Fundamentering blir med stein som fraktes inn i fjellet (mye av dette ble transportert inn ved planlagt rehabilitering i fjor sommer). Farger blir som eksisterende bu.

Plan- og snittegninger er sendt over tidligere.

Ta kontakt dersom noe er uklart.

Med vennlig hilsen

Lars Fossvoll Strypet

Virksomhetsleder Eiendom

Sektor Samfunn

Telefon: 414 24 564

Mobil: 41424564

Tynset kommune

Torvgata 1

2500 Tynset

Telefon: 62 48 50 00

postmottak@tynset.kommune.no

Det gjøres oppmerksom på at e-post kan bli journalført som offentlig post i tråd med kommunens rutiner.

Fra: Nisja, Eli Grete <eli.nisja@statsforvalteren.no>

Sendt: mandag 31. mars 2025 12:01

Til: Bjørn Magne Brekken <bjorn.magne.brekken@tynset.kommune.no>; Erling Strålberg <erling.straalberg@tynset.kommune.no>; Lars Fossvoll Strypet <lars.fossvoll.strypet@tynset.kommune.no>; Kristian Lund-Vang <kristian.lund-vang@alvdal.kommune.no>

Kopi: Bull, Hans <hans.bull@statsforvalteren.no>; Marit Bjerkås (maribje@trondelagfylke.no) <maribje@trondelagfylke.no>

Emne: Angående byggesak Enmolægeret - tilbakemelding

You don't often get email from eli.nisja@statsforvalteren.no. [Learn why this is important](#)

Hei, og takk for møtet på fredag!

Bjørn Mange på byggesak etterspurte (etter avsluttet møte) tidligere behandling gjort av nasjonalparkstyret av tilsvarende byggesaker innenfor nasjonalparken, og sender med dette et par særutskrift av nasjonalparkstyret sine behandlinger fra hhv 2019 og 2021, jf. vedlegg.

Det ble på møtet snakket om *torvtak*, og at vi ikke vil stille krav om torvtak. Ser av byggesakene for fjellstyrebuer for Soknedal, Budal og Singsås fjellstyret at her er buene med torvtak og oppført i bindingsverk slik de har søkt om, jf. vedleggene. Her var det også torvtak på de eksisterende buene.

Vi ser frem til at kommunen oversender følgende supplerende opplysninger: Målsatte tegninger av alle fasader og planskisse, samt beskrivelse av fargebruk, takteking og fundamentering.

Vi vil viser til føringer gitt i [forvaltningsplanen for Forollhogna nasjonalpark](#), s. 16-17, og særlig denne om at bygninger skal gis en enkel utforming i det som er tradisjonell byggeskikk for områder og med nøytral fargebruk. «Det er viktig å unngå at små tilsynsbuer utvikler seg til å bli alminnelige fritidshusvære...».

Vi tar sikte på å få lagt fram saken for nasjonalparkstyret den 6. mai.

Dette til orientering!

Med vennlig hilsen

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

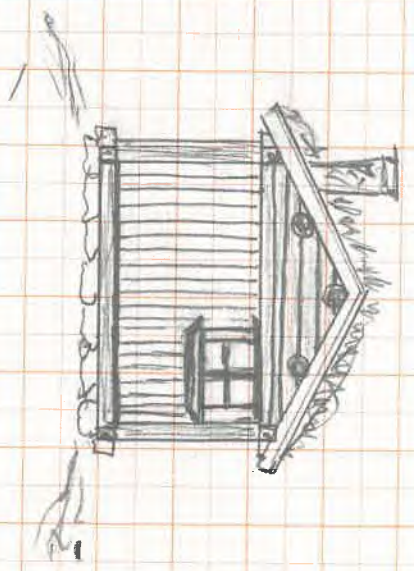

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

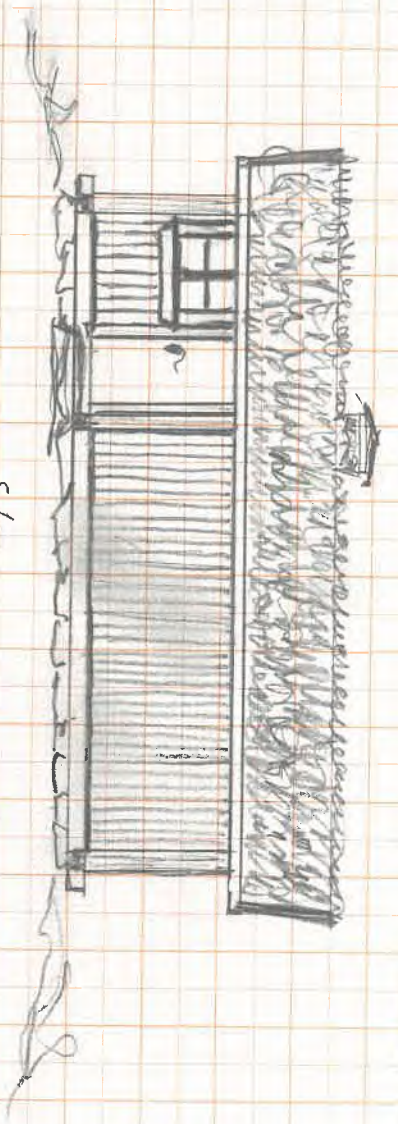
Telefon: +47 41 33 07 95/+47 73 19 91 96

E-post: eli.nisja@statsforvalteren.no

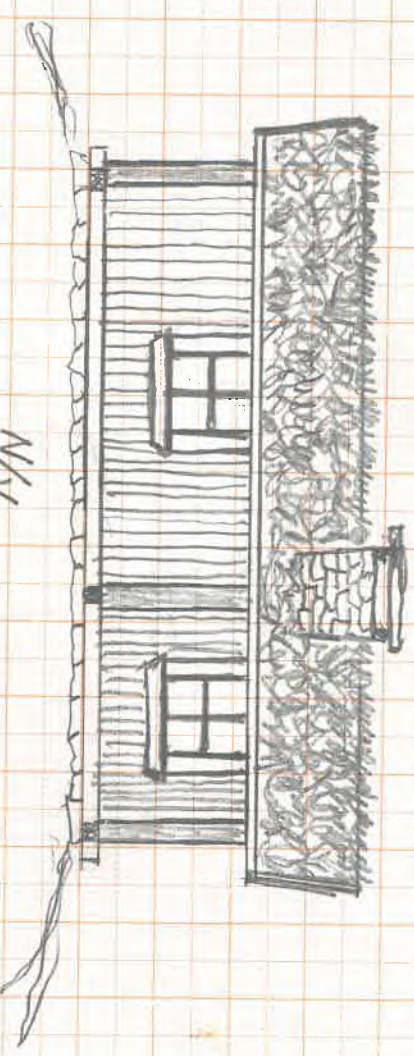
Web: [Nasjonalparkstyre | Forside](#) og [Velkommen til Forollhogna nasjonalpark](#)

S/Ø

N/V

TYNSET KOMMUNE
 BU-ENMØLLERET
 FASADER 1:100
 HANDLAF & TREDESIGN
 ASGER ØDLIER
 28.04.25

Tynset kommune
Torvgata 1
2500 Tynset

Kvikne 01.03.2025

Vedr. Tynset kommune sin utleiebu på Enmolægeret.

Kommunen sin bu på Enmolægeret var planlagt restaurert sommeren 2024, men viste seg å være i så dårlig stand at den ikke lar seg restaurere. Kommunen ønsker derfor å rive eksisterende bu og bygge nytt. Kommunen ønsker også å rive «oppsynsdelen» av bua, et tilbygg som ble reist i 2004 etter tildeling av midler fra hhv. SNO og Fylkesmannen i Hedmark. Kvikne utmarksråd /daværende daglig leder sto for søknad om støtte, prosjektering, materialtransport og oppføring av tilbygget. Forutsetningene for tilbygget var at det skulle holdes avlåst og forbeholdes forvaltning, forskning og oppsyn. I byggesøknaden ble det oppfordret til utforming av kontrakt om disposisjonsrett til tilbygget mellom eier (Tynset kommune) og Kvikne utmarksråd, hvilket aldri ble gjort.

Nå som kommunen planlegger nybygg, ønsker Kvikne utmarksråd å avklare noen punkter:

- Det er i Kvikne utmarksråd sin interesse at det blir en mulighet for Fjelloppsynet å disponere to køyer på Enmolægeret ved behov. Nå er undertegnede ikke kjent med planløsning/tegninger for ny bu, men forstår det slik et det blir en 4+2-løsning (ett rom med 4 køyer og ett rom med 2 køyer).
- Det er også ønskelig med tilgang til lagringsplass (låsbar) for utstyr mm.

Daglig leder har vært i dialog med rådgiver utmark og miljø, K. Lund-Vang, som stiller seg positiv til en slik ordning. Jeg håper med dette at Tynset kommune inviterer oss inn for endelig avklaring av de ovennevnte punkter.

For Kvikne utmarksråd

Øyvind Lønnebotn
Daglig leder / Fjelloppsyn

NASJONALPARKSTYRET FOR FOROLLHOGNA

Deres ref: Eli Grete Nisja

Vår ref: Helene G. Lillevold

Sted: Ålen

30.06.2025

Høring - Forollhogna nasjonalpark - byggesak og motorferdsel - Enmolægeret i Tynset kommune

Forollhogna nasjonalparkstyre har sendt søknad om byggetiltak og motorferdsel i forbindelse med tiltak på Enmolægeret gnr./bnr. 166/38 i Forollhogna nasjonalpark i Tynset kommune på høring til Forollhogna villreinutvalg, tilsendt 27.05.2025.

Forollhogna villreinutvalg behandlet saken i sak 10/2025 den 25.06.2025, og fattet følgende vedtak:

Forollhogna villreinutvalg ser det som positivt at det blir bygd ny bu, men anmoder om at den blir bygget etter samme størrelse og noenlunde lik fasade som i dag.

Det er i villreinutvalget sin interesse at det blir en mulighet for Fjelloppsynet å disponere to køyer på Enmolægeret ved behov. Det er også ønskelig med tilgang til lagringsplass (låsbar) for utstyr mm.

Antall helikopterturer bør holdes på et minimumsnivå.

Reinens tilhold må kartlegges i forkant, og er det rein i området må flygningen utsettes.

Bakgrunn:

Forollhogna villreinutvalg mottok 27.05.2025 spørsmål om høringsuttalelse fra nasjonalparkstyret knyttet til søknad fra Tynset kommune om byggetiltak og motorferdsel i forbindelse med tiltak på Enmolægeret gnr./bnr. 166/38 i Forollhogna nasjonalpark.

Tynset kommune har en åpen bu ved Enmolægret, som de fikk kjøpt på 70-tallet. Den er åpen for utleie, men er preget av forfall (råteskader). I 2003 ble det oppført et påbygg som var forbeholdt fjelloppsyn, avlåst for allmennheten.

Det søkes nå om å rive bua og bygge ny, samt bruk av helikopter med inntil 15 turer for materialetransport – inn med ny bu og ut med rivingsavfall, da tiltaket er planlagt gjennomført på barmarkssesongen 2025.

Forollhogna villreinutvalg må nå ta stilling til utforming av ny bu og transport av materialer til hytta av hensyn til villreinens leveområder.

www.hognareinen.no

Leder:

Kristoffer Flaa Sørensen
2512 KVIKNE
Ksoe3@online.no

Nestleder:

Vegard Dragmyrhaug
7380 ÅLEN
vegard.dragmyrhaug@kjellmark.no

Sekretariat:

Helene Grytbakk Lillevold
7383 Haltdalen
post@hognareinen.no 92 08 14 19

Konto: 4355 14 04707
Orgnr.: 975 552 039

Forollhogna Villreinutvalg

Diskusjon:

Når det gjelder utforming av bua så har det har vært noen diskusjoner rundt byggeskikk, da denne er laftet. Det samme er den omsøkte, med torvtak.

Det kom innspill på at antall sengeplasser ikke må økes, men tegningene av den nye bua viser lik utforming som den nåværende bua.

Det ble argumentert med at den nåværende bua er preget av råteskader, og nesten ikke brukbar. Det ytres at det er positivt at det settes opp ny bu. Det antydes at det heller ikke er noen bekymring for økt ferdsel i tilknytning til ny bu, da avstanden fra vei er såpass lang. Det er også et sikkerhetsmessig aspekt knyttet til bua, selv om bua ved Tjuvholdtangen ligger i noenlunde nærhet.

Når det gjelder bruk av helikopter så blir det argumentert for at det er mye mer tidsbesparende og effektivt enn flere turer med snøscooter på snøføre for inntransport av materialer.

Det er enighet i utvalget om at det ses som positivt at det blir bygd ny bu, men anmoder om at den blir bygget etter samme størrelse og noenlunde lik fasade som i dag, samt at det blir videreført en ordning for bruk for Fjelloppsyn.

Vedtak:

Forollhogna villreinutvalg ser det som positivt at det blir bygd ny bu, men anmoder om at den blir bygget etter samme størrelse og noenlunde lik fasade som i dag.

Det er i villreinutvalget sin interesse at det blir en mulighet for Fjelloppsynet å disponere to køyer på Enmolægeret ved behov. Det er også ønskelig med tilgang til lagringsplass (låsbar) for utstyr mm.

Antall helikopterturer bør holdes på et minimumsnivå.

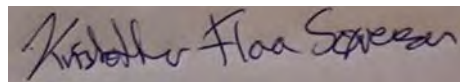
Reinens tilhold må kartlegges i forkant, og er det rein i området må flygningen utsettes.

For villreinutvalget

Helene G. Lillevold
Sekretær

Kristoffer Flaa Sørensen
Leder

www.hognareinen.no

Leder:

Kristoffer Flaa Sørensen
2512 KVIKNE
Ksoe3@online.no

Nestleder:

Vegard Dragmyrhaug
7380 ÅLEN
vegard.dragmyrhaug@kjellmark.no

Sekretariat:

Helene Grytbakk Lillevold
7383 Haltdalen
post@hognareinen.no 92 08 14 19

Konto: 4355 14 04707
Orgnr.: 975 552 039

Nasjonalparkstyret for Forollhogna
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Saksbehandler, innvalgstelefon
Tom Hjemsæteren, 62 55 11 85

Uttalelse - byggesak og motorferdsel - Enmolægeret i Forollhogna nasjonalpark - Tynset kommune

Vi viser til brev fra Nasjonalparkstyret for Forollhogna 27.05.25 som dessverre kom bort i ferieposten. Brevet er sendt til oss som sekretariat for Villreinnemnda for Forollhogna.

Bakgrunn

Søknaden omfatter både byggetiltak og bruk av helikopter for materialtransport. På grunn av omfattende råtesaker på deler av bygningen søker Tynset kommune om å rive og sette opp ny bu på Enmolægeret.

Statsforvalteren sine vurderinger

I samråd med leder for villreinnemnda gir sekretariatet ei kort vurdering av søknaden. Tiltaket ligger langt inne i nasjonalparken, og i nasjonalt villreinområde i regional plan for Forollhogna. Normalt blir det likevel akseptert at bygninger rives og erstattes med bygg med tilsvarende størrelse og funksjon, og forutsatt at dette ikke legger til rette for økt bruk og økte forstyrrelser for villreinen.

Denne saken mer komplisert. Eksisterende bygg har et avstengt rom reservert oppsynet. I søknaden vil kommunen rive hele bygget, og erstatte det med ei åpen hytte. Dette vil endre bruken av bygget, og øke overnattingskapasiteten sammenlikna med eksisterende hytte. Vi vil derfor frarå at søknaden godkjennes slik den foreligger med endring av funksjon.

Riving og oppsetting av nytt bygg krever også dispensasjon fra kommuneplanen i dette området, og Statsforvalteren avventer saken på høring fra Tynset kommune før vi gir grundigere vurdering av saken.

Med hilsen

Marie Skavnes (e.f.)
avdelingsdirektør

Tom Hjemsæteren
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Tynset kommune

Innlandet fylkeskommune

Torgata 1

Pb. 4404

2500

2325

TYNSET

HAMAR

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG
Postboks 2600

7734 STEINKJER

Deres ref:
2024/10572-10

Vår ref:
2025/13719-2
Julie Kollstrøm Nguyen
Thea Sørensen – Kultur – Bygg og Landskap
Ove Holseng – Kultur – Arkeologi

Dato:
13.08.2025

Høringssvar - Forollhogna nasjonalpark - byggesak og motorferdsel - Enmolægeret i Tynset kommune

Bakgrunn

Nasjonalparkstyret for Forollhogna har mottatt søknad om byggetiltak og motorferdsel i forbindelse med tiltak på Enmolægeret gnr./bnr. 166/38 i Forollhogna nasjonalpark i Tynset kommune. Tynset kommune ønsker å rive eksisterende jaktbu, som er i svært dårlig forfatning, og sette opp ny bu av samme størrelse. Bua står åpen for allmenn bruk, og har i dag et avlåst rom der oppsynspersonell kan overnatte.

Villrein

Tiltaket ligger innenfor Sone 1; nasjonalt villreinområde i Regional plan for Forollhogna. I henhold til retningslinjene i planen kan det gis tillatelse til ombygging og mindre tilbygg på eksisterende bygg, samt riving av gamle for oppføring av nye med samme størrelse, dersom tiltaket ikke berører villreininteressene.

Søker oppgir at det vil tas hensyn til villreinens bruk av området ved gjennomføring av arbeidene. Det forutsettes at tiltaket gjennomføres på et tidspunkt der villreinen ikke bruker området.

Dersom nybygget åpner for mer utstrakt bruk enn det eksisterende bygget, med økt ferdsel i et trekkområde, vil tiltaket kunne berøre villreininteressene. Det vil da ikke falle innenfor tiltak som er beskrevet i 9c i retningslinjene.

Kulturarv

Fylkeskommunen vil ikke motsette seg at den eksisterende bua ved Enmolægeret rives. Vi har imidlertid klare oppfordringer når det gjelder nybygget som skal erstatte den. Det er viktig at nybygget tilpasses den tradisjonelle byggeskikken i Forollhogna, både når det gjelder konstruksjon, utforming, materialbruk og detaljering. Fylkeskommunen oppfordrer til at *Byggeskikkveileder for Forollhogna* legges til grunn for nybygget.

Det vurderes som positivt at den nye bua planlegges med samme fotavtrykk som dagens bu og at torva på taket kan gjenbrukes. Det bør vurderes om eksisterende vinduer også kan gjenbrukes, eventuelt med nye energiglass i innervinduene.

I henhold til veilederen er det byggeskikken fra seterdalene som preger buene i området. Stavlaft, som er foreslått i byggesøknaden, har ikke vært vanlig teknikk i Nord-Østerdalen. Teknikken er mer typisk for moderne hytter i dette området. Fylkeskommunen fraråder derfor bruk av denne teknikken. Vi oppfordrer i stedet til at den nye bua oppføres i laft, grovt bindingsverk – eller en kombinasjon av disse to – som er de mest utbredte teknikkene i området. En laftet bu kan kles med stående panel slik som den eksisterende bua, dersom det er ønskelig.

Det er ikke kjent automatisk freda kulturminner, som fylkeskommunen har forvaltningsansvar for, innenfor eller tett på tiltaksområdet. Vi har heller ikke oppdaget spor i bakken som kan være slike kulturminner i høydedata (LIDAR) over det aktuelle området. Sannsynligheten for at det finnes freda kulturminner i området som kan bli direkte berørt av tiltaket vurderer vi som lav. Vi mener derfor at det ikke er behov for å utføre arkeologisk registrering i saken.

Vi må likevel ta forbehold om at det kan finnes automatisk freda kulturminner i området, f.eks. kulturminner under bakken som ikke er synlige. Hvis det i forbindelse med gjennomføringen av tiltaket oppdages automatisk freda kulturminner, inkludert en sikringssone på fem meter, skal arbeidet stanses. Det er viktig at de som utfører arbeidet også blir informert om dette. Melding om funn skal straks sendes Innlandet fylkeskommunes kulturarvseksjon, jf. lov om kulturminner § 8, andre ledd.

Vi gjør ellers oppmerksom på at det ligger et tidligere registrert automatisk freda samisk kulturminne 200 meter sørøst for tiltaksområdet. Det er ei melkegropp med id 143785 i «Askeladden». Vi er usikre på om saken er sendt til Sametinget. Vi sender derfor kopi av vår uttalelse til dem.

Med vennlig hilsen

Arne Magnus Hekne
Seksjonssjef - Klima, miljø og naturmangfold

Torill Nygård
Seksjonssjef – Bygg og landskap

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Statens naturoppsyn
Tungasletta 2
7485 Trondheim

SIKKERHETSKOPI

Retur ARKIV etter behandling

Journaldato: 10.12.02

Sak kode: 02/6779-1 423.2

Skannet: 4 422.1

Sign.: [Signature]

Avd. saksbeh: SNO-JSA

Deres ref: Jostein Sandvik

Vår ref: Erik M. Ydse

Sted: Kvikne

Dato: 6. desember 2002

Ad påbygg på Enmolægeret

Kvikne Utmarksråd søker med dette om økonomisk støtte fra Statens naturoppsyn og Fylkesmannen i Hedmark til oppsetting av tilbygg på koia Enmolægeret. For søknadsbeløpets størrelse viser vi til vedlegg 3.

Søknaden innebærer også et tilbud om at Kvikne Utmarksråd holder snøskutertransport og arbeidskostnader fram til ferdig produkt. Arbeidskostnader inkluderer forarbeider i forbindelse med tegninger, kalkyler, byggesøknad og annen saksbehandling.

Vi forutsetter imidlertid at kommunen og fylkesmannen godkjenner byggesøknaden. Befaring med begge ble foretatt 22. august med daværende miljøvernleder i Tynset kommune, Kirsten Thyrum, saksbehandler Ragnar Ødegaard fra Fylkesmannen i Hedmark samt undertegnede. Alle tre var enige om at prosjektet var godt og behovet stort.

Vi forutsetter også at Tynset kommune, som er eier av koia, lar påbygget være avlåst og forbeholdes forvaltning, forskning og oppsyn. Forvaltning bør, foruten offentlig forvaltning, inkludere eiernes forvaltning av eiendommen, men ikke være til disposisjon for utleie eller tilfeldige besøk i fritid. Oppsyn menes her naturoppsyn i arbeid som ansatt i eller engasjert av Statens naturoppsyn, politiet, Forelhogna Villreinutvalg eller Kvikne Utmarksråd, ikke bufetilsyn eller tilsvarende tilfeldige tilsynsordninger. Kontrakt mellom eier og Kvikne Utmarksråd om disposisjonsrett til tilbygget bør utformes på bakgrunn av ovennevnte vilkår og undertegnes.

Vi håper at både eier – Tynset kommune, forvalter – Fylkesmannen i Hedmark (og Sør-Trøndelag) og Statens naturoppsyn ser at denne søknaden også er et godt tilbud og derfor blir positivt behandlet.

Vedlegg

1. Utskrift fra møtebok
2. Planskisse av Enmolægeret
3. Kostnadskalkyle

Kopi med vedlegg er sendt:

Fylkesmannen i Hedmark, Miljøvernavdelingen, Statens Hus, 2300 Hamar

Tynset kommune, Y-tjønna, 2500 Tynset

For Kvikne Utmarksråd

Erik M. Ydse

fjelloppsyn/daglig leder

Postadresse:	Besoks- og	Telefon:	Telefaks:	E-postadresse:	Webadresse:	Bankgiro:	Enhetsregisteret:
Rute 568	leveringsadresse:	62 48 63 70	62 48 63 01	kur@kvikne.no	www.kvikne.no/kur	1895.22.12199	971297328 MVA
2512 Kvikne	Sæter Fagsenter	99 27 49 43					
	2512 Kvikne						

Kvikne Utmarksråd
Rute 568
2512 Kvikne
Att. Erik M. Ydse

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
02/6779 SNO-SNOS-JSA
Arkivkode:
423.2/422.1

Dato:
10.12.2002

Forelhogna nasjonalpark – Påbygg av oppsynsbu på Enmolægeret

Vi viser til søknad av 6.12.02 om støtte til påbygg av oppsynsbu på Enmolægeret i Forelhogna nasjonalpark, samt orientering om saken tidligere i høst.

SNO er så langt ikke etablert med eget oppsyn i Forelhogna nasjonalpark, men det ble i vernevedtaket skissert et behov for naturoppsyn på to faste stillinger i SNO, samt kjøp av tjenester av eksisterende oppsynsordninger tilsvarende en stilling. Både ut fra behovet fra de eksisterende oppsynsordningene og den skisserte økningen i oppsynsvolum, vil behovet for en oppsynsbu slik Kvikne Utmarksråd skisserer i søknaden bli stort. SNO er derfor interessert i å støtte prosjektet slik at de ulike oppsynsordningene i den nye nasjonalparken skal få bedre arbeidsvilkår, og muligheter til å utføre et effektivt og godt naturoppsyn.

Statens naturoppsyn vil på dette grunnlag tildele kr. 50.000 over kap. 1426, post 31.1. Beløpet vil bli overført deres konto 1895.22.12199 med det første.

SNO er kjent med at det planlagte tilbygget ennå ikke er godkjent av Tynset kommune og Fylkesmannen i Hedmark. Dersom det planlagte tilbygget av denne eller andre årsaker ikke skulle bli realisert, ber vi om at tilskuddet blir returnert til SNO. For øvrig legger vi til grunn de forutsetninger som er lagt i søknaden, med hensyn på at SNOs personell skal ha fri tilgang til oppsynsbua i tjeneste. Vi ber ellers om å bli holdt løpende orientert om utviklingen i arbeidet, og må få tilsendt et regnskap for bruken av midlene etter fullført byggeprosjekt.

Vi håper prosjektet blir gjennomført som planlagt og ser fram til et fortsatt godt samarbeid om naturoppsynet i nasjonalparken.

Med hilsen

Anne Berit Pettersen e.f.
Avdelingsdirektør

Jostein Sandvik

Kopi:

Fylkesmannen i Hedmark, Miljøvernadv.
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernadv.
Tynset kommune

Saksbehandler: Jostein Sandvik, tlf. 73 58 09 27

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2024/3607

Saksbehandler: Eli Grete Nisja

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	27/2025	27.08.2025

Londalen-Ørvilldalen landskapsvernområde - søknad om byggetiltak tilknyttet eldre seterbebyggelse egen setereiendom på Bårdsvollen i Tolga kommune - søker: Arve Trøan og Toril Østvang

Nasjonalparkforvalter sin innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna gir Arve Trøan og Toril Østvang dispensasjon fra forskrift om Londalen-Ørvilldalen landskapsvernområde, § 3 punkt 1 for byggetiltak på setereindommen Bårdsvollen GID 17/109 innenfor Londalen-Ørvilldalen landskapsvernområde.

Følgende vilkår gjelder for tillatelsen:

1. Det gis tillatelse til riving av det gamle seterfjøsset (BID 154893601). Tomten til seterfjøsset må planeres slik at den fremstår som en del av det øvrige terrenget.
2. Det gis tillatelse til riving av den gamle løa (BID 154893628) for så å sette opp løa på setereiendommen. Ny plassering av den gamle løa skal godkjennes av nasjonalparkstyret før oppsetting kan skje.
3. Det gis tillatelse til oppføring av det gamle sommerfjøsset (BID 154893628) til nytt seterfjøs med tilbygg på tomt som avmerket på kart.
4. Nytt seterfjøs oppføres med målene 5,5m 10 m, samt tilbygg i bindingsverk med målene 5,5 m x 7 m og montering av port x 2 m) på gavelvegg.
5. Det tillates oppføring av «ny» løe, som flyttes fra område utenfor verneområdet, for plassering som avmerket på kart.

X
(2

6. Byggene skal innordne seg seterbebyggelsen på både eiendommen og setergrenda ellers.
7. Det skal holdes ryddig på byggeplassen slik at rivningsvirke og avfall ikke blåser utover og forsøpler. Alt avfall skal bringes ut av verneområdet senest når byggetiltakene er ferdigstilt. Kun rent, ubehandlet trevirke kan brennes.
8. Tillatelsen gjelder i 3 år fra vedtaksdato.
9. Når tiltakene er ferdigstilte skal det sendes en kort rapport med mål og bilder alle bygninger til nasjonalparkstyret.

Det oppfordres til bruk av byggeskikkveilederen «Bygninger i seterlandskapet, Forollhogna nasjonalpark med tilliggende landskapsvernområder».

Hjemmel:

Vedtaket er gjort med hjemmel i forskrift om Londalen-Ørvilldalen landskapsvernområde § 5, punkt 1, 3 og 9.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen i saken lagt vekt på at setereiendommen er i drift med storfe og at bygningene skal inngå i aktiv landbruksnæring. Det er viktig at setereiendommen fortsatt opprettholder uttrykket som seter med en enkel og nøktern utforming av bebyggelsen. Beiting, slått og aktivt landbruk vil bidra med å ta vare på seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, og dermed fremme verneformålet.

Det har vært en tradisjon med gjenbruk av bygninger, som har gått ut av bruk heime på gården, har blitt flyttet på setra for videre bruk der. Søknaden vurderes å være en del av en slik tradisjon innen seterbebyggelsen. De omsøkte byggetiltakene – riving av eldre seterbebyggelse, flytting og oppføring av «nye» bygg vurderes derfor å kunne være i tråd med det som det kan tillatelse etter vernebestemmelsene, og i tråd med føringer gitt i retningslinjene i forvaltningsplanen for landskapsvernområdet.

Videre har nasjonalparkstyret en forvaltningspraksis på å kunne tillate byggetiltak knyttet til landbruksnæring på setereiendommer når tiltakene er i tråd med lokal byggeskikk og kan hjemles i forskriftenes bestemmelser for landskapsvernområdene.

Gamle løer er en trua bygningstype, slik fylkeskommunen påpeker, og det settes derfor vilkår om at den gamle løa skal sette opp igjen på setereiendommen. Utover dette settes det vilkår i tillatelsen til de ulike byggetiltakene for å ivareta verdifull bebyggelse som viktige elementer i kulturlandskapet, og tillatelsen til byggetiltak ansees derfor ikke å stride mot vernevedtakets formål og heller ikke kunne påvirke verneverdiene nevneverdig. Det ansees heller ikke at denne tillatelsen vil kunne skape en negativ presedens for verken Londalen-Ørvilldalen landskapsvernområde eller andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Saksdokumenter (følger saken)

- 1 Oversendelse av sak til behandling av Nasjonalparkstyret i Forollhogna - fra Tolga kommune
- 2 Søknad av 22.07.2020 - Arve Trøan og Toril Østvang
- 3 Søknad tiltak Bårdsvollen av 01.02.2025 - Arve Trøan og Toril Østvang

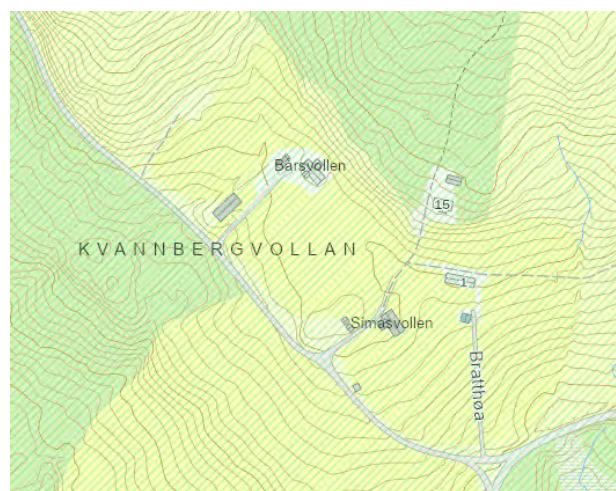
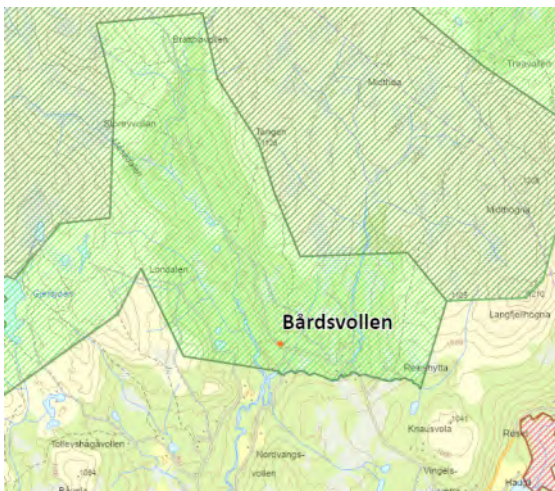
- 4 Supplerende opplysninger til uttalelse fra Innlandet fylkeskommune - 23.04.2025 - Arve Trøan og Toril Østvang
- 5 Uttalelse fra landbruksforvaltningen Os kommune
- 6 Uttalelse vedrørende søknad om tiltak på verneverdig bebyggelse innenfor Londalen-Ørvilldalen landskapsvernområde - Tolga kommune.pdf

Andre saksdokumenter (følge ikke som vedlegg i saken):

1. Forskrift om Londalen-Ørvilldalen landskapsvernområde, 21.12.2001.
2. Forvaltningsplan for Londalen-Ørvilldalen landskapsvernområde, 2003.
3. Byggeskikkveilederen «Bygninger i seterlandskapet, Forollhogna nasjonalpark med tilliggende landskapsvernområder», 2020.

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret for Forollhogna har den 28.04.2025 mottatt fra Tolga kommune oversendt søknad fra Arve Trøan og Toril Østvang om flere byggetiltak på setereiendom Bårdsvollen i Kvannberget innenfor Londalen-Ørvilldalen landskapsvernområde, jf. saksdokument 1.

Kartutsnitt som viser beliggenheten til Bårdsvollen i Kvannbergvolla, Londalen-Ørvilldalen landskapsvernområde.

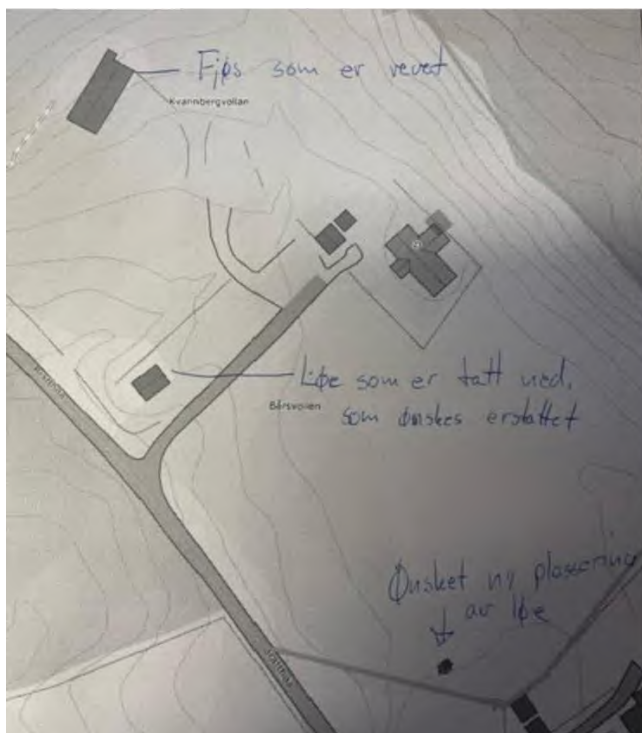
Søknaden

Arve Trøan og Toril Østvang, Vingelen søker om følgende byggetiltak på egen setervoll Bårdsvollen i Kvannbergvolla, jf. saksdokumenter 2, 3 og 4:

1. Rive eksisterende seterfjøs (6 m x 16 m) med BID 154893601.
2. Primært rive løe med BID 154893628, sekundært flytte denne. Løas eventuelt nye plassering fremkommer av situasjonsplan.
3. Flytte sommerfjøs (5,5 m x 10 m) fra gården Østvangen og oppføre dette på samme plass som løa med BID 154893628 står. Samt oppføre tilbygg (5,5 m x 7 m) på sommerfjøset i reisverk. Plassering fremkommer av situasjonsplanen. Det

har fremkommet en endring på sommerfjøset, det monteres en port på ca. 2x2 m på gavelvegg.

4. Flytte løe fra utom Østvangen til Kvannberget. Løas nye plassering fremkommer av situasjonsplan.

Situasjonsplan som følger med søknaden som viser plassering av seterfjøset som er revet, løe som er revet og plassering av ny løe. Sommerfjøset med tilbygg er oppført det den gamle løa stod.

Søknader av både 22.juli 2020 og 1. februar 2025, samt supplerende opplysninger til søknadene datert 23.04.2025 følger med som saksdokumenter 2, 3 og 4.

Andre saksopplysninger

Landbruksforvaltningen i Tolga kommune har gitt følgende uttalelse og faglige vurderinger av søknaden, jf. saksdokument 5:

«Dagens drift er basert på ca. 40 ammekuer av tung rase og 60 ungdyr. Det er utstrakt bruk av utmarksbeite i dagens driftsopplegg, og det vurderes som en god driftsmessig løsning at setervollen brukes til tilleggsforing og samlingspunkt for flokken. Dyrene har godt innarbeide beitemønster, og det er store beiteressurser i området.

Angående oppbevaring av salt og storsekk kraftfor

Saltsteiner veier ca. 10 kg, og trenger tørr oppbevaring. De bør oppbevares i nærhet av foringsplassen. Storsekk med kraftfôr må også lagres tørt, og dersom lagring skal skje innomhus må det være port/dør som har tilstrekkelig bredde i forhold til pall og storsekk. Storsekk med kraftfor må plasseres med traktor eller annet landbruksutstyr, og det må være lett adkomst for dette.

Angående husvære til behandling av syke dyr

Ifølge søker er planene at det gamle sommerfjøset skal restaureres slik det opprinnelig var, med båsiller av stein plater og treverk. Det vurderes til at dette fjøset ikke vil ha en praktisk funksjon på kort sikt da dagens tunge kjøttferase vanskelig vil kunne passe inn i de gamle båsene. Det gamle fjøset kan være nyttig som lager, i sammenheng med det nye tilbygget. Det er positivt at bygget tas vare på, og dagens drift er ikke til hinder for at dette bygget kan få en større landbruksfaglig funksjon i framtiden.

Siden det nye tilbygget vil ha døråpning tilpasset storsekk og kraftfor, vil det være god plass også for dyretransport ut og inn av dette bygget. Det er viktig med innvendig innredning slik at dyr lett kan fikses og behandles, og det må legges til rette for god dyreflyt når dyr skal hentes ut av flokken og oppstalles innendørs. Lagring av kraftfor og salt må foregå på en trygg måte i forhold til oppstalling av dyr innendørs. Det må også være en plan for oppsamling og håndtering av gjødsel fra dyr som oppstalles inne.»

Høringsuttalelser

Innlandet fylkeskommune har gitt følgende uttalelse til søknaden, jf. saksdokument 6: «Fylkeskommunen ser alvorlig på at kommunen har gitt tillatelse til tiltakene uten at saken er hørt hos berørte myndigheter. Dersom fylkeskommunen hadde fått uttale seg før tiltakene ble gjennomført, ville vi sterkt oppfordret til en alternativ plassering av fjøset, slik at løa BID154893628 kunne blitt bevart der den sto.

Fylkeskommunen har tidligere uttalt seg til flytting av sommerfjøset BID 154893628, men med en annen plassering på setra. En forutsetning for dette var at fjøset skulle tas i bruk i den aktive setringa som vi mener er avgjørende for opprettholdelsen av kulturlandskapet. Forutsatt at hele bygningen skal benyttes i forbindelse med beitebruk og aktiv setring vil fylkeskommunen ikke motsette seg flytting av sommerfjøset BID 154893628 og oppføring av tilbygg til dette.

Fylkeskommunen fraråder riving av løa BID154893628. Vi oppfordrer kommunen sterkt til å sette vilkår om at løa skal settes i stand på en annen plassering på eiendommen. Vi ber om å få oversendt forslag til ny plassering til uttalelse.

Fylkeskommunen vil ikke motsette seg riving av seterfjøset BID154893601. Fylkeskommunen vil ikke motsette seg flytting av løe «fra utom Østvangen» til Bårdsvollen.»

Videre gjengis fylkeskommunen begrunnelse for den enkelte bygning her:

Riving av seterfjøs BID 15489360:

Det var ikke knyttet kulturminneverdi til seterfjøset som nå er revet og rivingen har liten påvirkning på det helhetlige kulturlandskapet slik vi vurderer det.

Løe BID154893628

Løer er en truet bygningstype som det stadig blir færre av. Fylkeskommunen vurderer løa som et viktig element i kulturlandskapet. Riving av løa mener vi vil ha negativ påvirkning på kulturlandskapet. Bygningsvernrådsgiver har gjort en vurdering av tilstanden til løa basert på foto og besiktigelse av det lagrede tømmeret. I henhold til bygningsvernrådsgivers rapport kan løa istandsettes ved hjelp av nokså enkle grep. Vi fraråder derfor at løa rives.

Flytting av løe BID154893628 og sommerfjøs BID 154893628 og flytting av løe fra «utom Østvangen» til Bårdsvollen

Vi anbefaler generelt at verneverdig bebyggelse istandsettes der den opprinnelig står, da bygningene alltid inngår i en større kulturhistorisk kontekst. Fylkeskommunen har tidligere uttalt seg til flytting av sommerfjøset BID 154893628, men med en annen plassering på setra. I henhold til den opprinnelige søknaden skulle fjøset tas i bruk i den aktive setringa som vi

mener er avgjørende for opprettholdelsen av kulturlandskapet. Vi forutsetter at landbruk fortsatt er hensikten med flyttingen. Dersom vi hadde hatt anledning til å uttale oss til det gjennomførte tiltaket før løa ble tatt ned hadde vi oppfordret til en alternativ plassering av seterfjøset slik at løa fikk stå videre på sin opprinnelige plassering. Flytting av tømmerbygninger har imidlertid lange tradisjoner, og de aktuelle bygningene representerer typer som hører hjemme i seterlandskapet. Vi vil ikke motsette oss at bygningene flyttes, så lenge de blir istandsatt og ivaretatt på setra. Istandsettingen bør gjennomføres i henhold til antikvariske prinsipper. Mest mulig av de originale materialene må ivaretas og eventuelle utskiftninger må skje med materialer av tilsvarende dimensjon og kvalitet.

Tilbygg til sommerfjøset BID 154893628

Fylkeskommunen har i dialog med landbrukskontoret i Tolga kommune fått en forklaring på hvordan seterfjøset kan inngå og være en ressurs i det aktive beitebruket på sætra. Det oppførte tilbygget gjør at bygningen totalt sett kan virke stor for å være et seterfjøs. I henhold til byggeskikkveileder for Forollhogna kan størrelsen på kufjøs variere mellom 4-7m bredt og 5-18 meter langt. I Londalen og Ørvilldalen er gjennomsnittlig lengde på seterfjøs 13,7 m. Fjøset med tilbygg ligger altså innenfor størrelsesvariasjonen, i den øvre delen av skalaen. Tilbygget er tilpasset den gamle fjøsbygningen når det gjelder volum og utforming, og inngrep i fjøsbygningen er begrenset. Fylkeskommunen vil derfor ikke motsette seg oppføring av tilbygget under forutsetning av at bygningen skal brukes i forbindelse med aktivt beitebruk.

Vi anbefaler at tilbygget kles enkelt og i henhold til lokal byggeskikk, eksempelvis med liggende låvepanel. For detaljering og fargesetting viser vi til byggeskikkveileder for seterlandskapet i Forollhogna.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Forskrift om Londalen-Ørvilldalen landskapsvernområde:

§2 Formål

«Formålet med opprettelsen av Londalen – Ørvilldalen landskapsvernområde er å ta vare på et særpreget og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner, skapt gjennom aktiv jordbruksdrift, utgjør en vesentlig del av landskapets egenart.»

I vernebestemmelsene § 3 heter det at «Området er vernet mot alle tekniske inngrep eller tiltak som *vesentlig* kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter, slik som for eksempel oppføring av bygninger, ..., riving av eldre seterbebyggelse, mm».

I verneforskriftens § 4 om *generelle unntak*, punkt 1 heter det at bestemmelsene i § 3 første ledd ikke er til hinder for: «*Vedlikehold av eksisterende bygninger, veger ... o.l. Alt vedlikeholdsarbeid på bygninger skal ta utgangspunkt i tradisjonell byggeskikk mht. utforming og materialbruk. Arbeidet skal ikke medføre endringer av størrelsen eller eksteriøret på bygningen.*»

Videre heter det i verneforskriftens § 5 Eventuelle unntak etter søknad «Når virksomheten kan skje uten at det strider mot verneformålet, og når særlige grunner taler for det, kan forvaltningsmyndigheten på nærmere vilkår gi tillatelse til:

1. Oppføring av nødvendige nye bygninger til seterformål og beitebruk.
2. Ombygginger og restaurering av eksisterende bygninger med tanke på bruksendring.
3. Tilbygg til eksisterende bygninger

...

9. riving av eldre seterbebyggelse».

Forvaltningsplanen for Londalen-Ørvilldalen landskapsvernområde gjengir vernebestemmelsene og hva som kan tillatelse, og framhever at det *kreves søknad* for bl.a. oppføring av nødvendige nye bygninger til seterformål og beitebruk. Videre heter det at «Normalt vedlikehold av eksisterende bygninger knyttet til dagens jordbruks- og seterdrift kan utøves som i dag».

Forvaltningsplanen har flere retningslinjer for tiltak som berører bygninger og bygningsmiljø i seterområdene:

- ❖ Eventuelle nybygg på setervanger skal underordne seg den eldre bebyggelsen i form og materialer.
- ❖ Plasseringen av eventuelle nybygg skal beholde eller forsterke tundannelsen.
- ❖ Hovedfarge på eventuelle nye bygninger skal være grå eller mørk brun (matt – ikke blank). Det skal benyttes naturmateriale (tre, stein eller torv).
- ❖ Flate tak og valmtak er forbudt. Vinduer må utformes bevisst, det er et krav om små, oppdelte vinduer.
- ❖ Eventuelle tilbygg skal ha sterkt slektskap med huset det bygges på. Fortrinnsvis skal en benytte samme materiale, overflate og farge. Takform og takvinkel skal være som på hovedbygget.
- ❖ For oppføring av nye bygninger til seterformål og beitebruk, må det dokumenteres et behov, og oppføringen må skje i samsvar med tradisjonell byggeskikk.

Presedens

Nasjonalparkstyret har en forvaltningspraksis på å tillate byggetiltak knyttet til landbruksnæring på setereiendommer når tiltakene kan hjemles i forskriftenes bestemmelser for landskapsvernområdene.

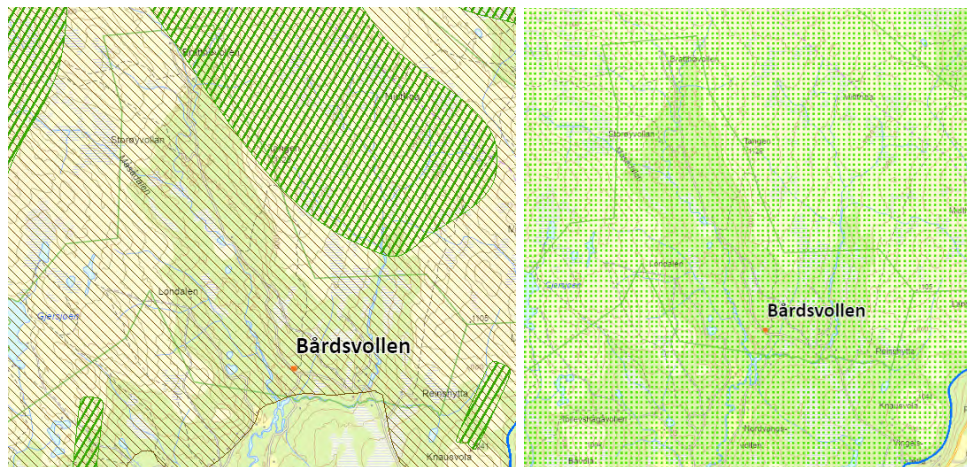
Myndighet

Nasjonalparkstyret for Forollhogna er forvaltningsmyndighet for Forollhogna nasjonalpark med tilhørende landskapsvernområder og Grøntjønnan naturreservat, og har myndighet til å behandle nevnte søknad, jf. Miljøverndepartementet sin delegering av myndighet 16.02.2011 og styrets vedtekter gitt av Miljødirektoratet 19.01.2024.

Saken legges fram for behandling av nasjonalparkstyret for Forollhogna.

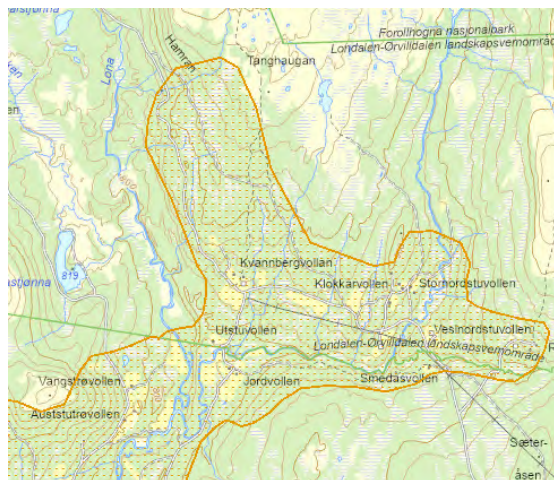
Kunnskapsgrunnlaget for naturmangfold og kulturlandskap

Landskapsvernområdet er en del av villreinens leveområder med viktige kalvingsområder (brun skravur) og sommer-/høstbeiteområder (grønn skravur).

Det er gjort en sjekk opp mot database for arter, og for Kvannbergvollen er det registrert heilo, småspove og gjøk som er fuglearter som er vurdert å være «nær truet».

Landskapsvernområdet er vernet med formål å ta vare på seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, og Bårdsvollen med sine opprinnelige bygninger er en del av et verdifullt kulturlandskap.

Bårdsvollen ligger i setergrenda Kvannbergvollen som også er del av et større område som er vurdert og fått status som *verdifullt kulturlandskap med svært verdifull kulturminneverdi og verdifullt biologisk mangfold*. Dette er en registrering som ble gjennomført i 1994.

Innlandet fylkeskommune har gitt følgende beskrivelse av kulturmiljøet:

«Bårdsvollen er et setertun med flere verneverdige bygninger som ligger i setergrenda Kvannberget innenfor et område som er definert av Riksantikvaren som et kulturlandskap av nasjonal interesse. Kulturlandskapet er også prioritert i kommunens kulturminneplan.»

Vurderinger

Utfordringen for nasjonalparkstyret i denne saken knytter seg hovedsakelig til at Tolga kommune alt i 2020 behandlet deler av denne søknaden etter plan- og bygningsloven uten at søknaden har vært behandlet etter verneforskrift hos nasjonalparkstyret eller til høring hos Innlandet fylkeskommune.

Slik søknaden nå foreligger omhandler riving av eldre seterbebyggelse som seterfjøs, gammel løe, og oppføring et sommerfjøs med et tilbygg, samt oppføring av ei mindre løe – og eventuelt nå oppføring av den gamle løa som er revet. Både sommerfjøsset og løa flyttes fra områder utenfor landskapsvernområdet.

Det har vært en tradisjon med gjenbruk av bygninger som har gått ut av bruk heime på gården, har blitt flyttet på setra for videre bruk der. Slik sett er også denne søknaden en del av en slik tradisjon innen seterbebyggelsen. Byggetiltakene – riving av eldre seterbebyggelse, flytting og oppføring av «nye» bygg vurderes derfor å kunne være i tråd med det som det kan tillatelse etter vernebestemmelsene.

Søker grunngir sin søknad med behov for bygninger som er knyttet til næringsvirksomheten på setra. Videre gis det en forklaring på hvorfor tiltakene påbegynt og delvis gjennomført. Det ble i forbindelse med befaringen våren 2020 svart opp fra forvaltningsmyndigheten hvilke tiltak som var søknadspliktige etter verneforskrift. Ved saksbehandlingsfeil hos Tolga kommune er dette blir oversett.

Søknaden berører verdiene som er knyttet til kulturlandskapet, og det er viktig at setereiendommen fortsatt opprettholder et uttrykk som seter med en enkel og nøktern utforming av bebyggelsen. Typisk for setervoller er flere, mindre bygninger med ulike funksjoner, og det er uheldig at bl.a. løer, uthus o.l. forsvinner ut av dette bygningsmiljøet. Det vil derfor stilles vilkår om at det løa som ble revet og fortsatt ligger i «opplag» blir satt opp igjen på setra.

Seterfjøsset som ble revet, var i dårlig forfatning. Det er uheldig at seterfjøsene fra denne tidsepoken forsvinner, men det er forståelse for utfordringene med restaurering av bygninger som likevel ikke kan benyttes pga. nye krav for drift osv. Sommerfjøsset med tilbygg som settes opp på eiendommen vil kunne ivareta de nye behovene. Her søkes det om å sette inn en port på gavelveggen for å kunne ta inn større varer knyttet til drifta. Oppføring av løa som flyttes fra utmark i nærheten av heimgården vurderes å kunne passe inn i bygningsmiljøet på setra.

Søknaden om tiltak på setereiendommen er understøttet av faglige opplysninger og vurderinger fra kommunens landbruksforvaltning.

Samlet vurdering og tilrådning

Det er i avgjørelsen i saken lagt vekt på at setereiendommen er i drift med storfe og at bygningene skal inngå i aktiv landbruksnæring. Det er viktig at setereiendommen fortsatt opprettholder et uttrykk som seter med en enkel og nøktern utforming av bebyggelsen. Beiting, slått og aktivt landbruk vil bidra med å ta vare på seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, og dermed fremme verneformålet.

Det har vært en tradisjon med gjenbruk av bygninger som har gått ut av bruk heime på gården, har blitt flyttet på setra for videre bruk der, og søknaden vurderes å være en del av en slik tradisjon innen seterbebyggelsen.

De omsøkte byggetiltakene – riving av eldre seterbebyggelse, flytting og oppføring av «nye» bygg vurderes derfor å kunne være i tråd med det som det kan tillatelse etter vernebestemmelsene og i tråd med føringer gitt i retningslinjene i forvaltningsplanen for landskapsvernområdet.

Nasjonalparkstyret har videre en forvaltningspraksis på å tillate byggetiltak knyttet til landbruksnæring på setereiendommer når tiltakene kan hjemles i forskriftenes bestemmelser for landskapsvernområdene.

Gamle løer er en trua bygningstype, slik fylkeskommunen påpeker, og det settes derfor vilkår om at den gamle løa skal sette opp igjen på setereiendommen. Utover dette settes det vilkår i tillatelsen til de ulike byggetiltakene for å ivareta verdifull bebyggelse som viktige elementer i kulturlandskapet, og tillatelsen til byggetiltak ansees derfor ikke å stride mot vernevedtakets formål og heller ikke kunne påvirke verneverdiene nevneverdig. Det ansees heller ikke at denne tillatelsen vil kunne skape en negativ presedens for verken Londalen-Ørvilldalen landskapsvernområde eller andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Statsforvalteren i Trøndelag
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Vår ref.
24/272 - 10

Deres ref.

Saksbehandler
Bjørnar Husa

Dato
24.04.2025

Oversendelse av sak til behandling av Nasjonalparkstyret i Forollhogna

Londalen- Ørvilla Landskapsvernområde, Kvannberget

Vedlagt ligger byggesak for Kvannberget. Tiltakshaver Arve Trøan søker om flere tiltak.

Tiltakene berører SEFRAK og Londalen-Ørvilla Landskapsvernområde.

- 1: Rive eksisterende fjøs på Kvannberget med BID 154893601.
- 2: Primært rive løe med BID 154893628, sekundært flytte denne. Løs eventuelt nye plassering fremkommer av situasjonsplan.
- 3: Flytte sommerfjøs fra gården Østvangen og oppføre dette på samme plass som BID 154893628 står. Samt oppføre tilbygg på sommerfjøsset i reisverk. Plassering fremkommer av situasjonsplanen. Det har fremkommet en endring på sommerfjøsset, det monteres en port på ca 2x2 m på gavelvegg.
- 4: Flytte løe fra utom Østvangen til Kvannberget. Løs nye plassering fremkommer av situasjonsplan.

Tiltak nr 1 og 3 er gjennomført, i tiltak nr 2 er løa plukket ned. Dette skyldes feil veiledning fra administrasjonens side til tiltakshaver og administrasjonens feil forståelse av regelverket rundt landskapsvernområdet. Tiltakene har derfor fått tillatelse etter Plan- og bygningsloven, men samordningsplikten ble ikke fulgt opp tilstrekkelig. Administrasjonen ønsker å beklage dette. Tiltakene ble derfor gjennomført, etter å ha fått tillatelse gjennom PBL, i 2022.

Vedlagt ligger også etterspurt kulturminne- og landbruksfaglig uttalelse på tiltakene.

Tiltakshaver har kommet med noen endringer av sin opprinnelige søknad. Dette omhandler:

- Det monteres port på låvens gavlvegg med mål 2x2 m.

Komplett sak vedlegges. For øvrig sier kommunen seg enig i tiltakshaver opplisting av historikk og har ikke noe å bemerke på denne, se vedlegg.

Vedlagt ligger også landbruksfaglig vurdering fra kommunens landbrukskontor.

Om noe skulle være uklart, ta kontakt.

Med hilsen

Bjørnar Husa
Avdelingsingeniør plan

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Kopi til:

Arve Trøan

Gammelveien 453

2542

VINGELEN

Vedlegg:

Søknad tiltak Bårdsvollen

tokjerstiab_250321-121548-649

tobjornarh_250327-160139-c40

Søknad - Flytting av løe - Kvannberget

Supplerende opplysninger til uttalelse fra Innlandet fylkeskommune

3426-19_1 og 17_109 Uttalelse vedrørende søknad om tiltak på verneverdig bebyggelse innenfor Londalen-Ørvilldalen
landskapsvernområde - Tolga kommune

3426-19/1 og 17/109 Uttalelse vedrørende søknad om tiltak på verneverdig bebyggelse innenfor Londalen-Ørvilldalen
landskapsvernområde - Tolga kommune

Byggesak, vedtak sak 20-850

Søknad 20-850

Søknad - Flytting av løe - Kvannberget

Til

Tolga Kommune

Vingelen, 22. juli 2020

SØKNAD

Vi søker med dette om følgende tiltak:

- Tiltak 1 .Riving av eksisterende fjøs beliggende på gnr.17/bnr.109 Bårdsvollen i Kvannberget. Mål:B. 6m,L.16m.
- Tiltak 2. Flytting og restaurering av løe på Bårdsvollen i Kvannberget. Mål: B. 4m.L. 5,5m.
- Tiltak 3. Nedtaking av sommerfjøs på beliggende på Østvang nedre 19/1 og flytte det til Bårdsvollen i Kvannberget. Mål: B.5,5m. L.10m.
- Tiltak 4.Tilbygg til sommerfjøs. Mål: B.5,5, L.7m.

Årsaken til at vi ønsker å gjennomføre tiltak 1 er at dagens fjøs på Bårdsvollen som ble bygget for melkeku på femti tallet fremstår i dag i dårlig forfatning med bant annet sprukket grunnmur og råteskadd gulv uten bærevne (se bilde vedlegg 1). Vi ønsker derfor hele fjøset revet og fjernet, terrenget ønskes tilbakeført til det opprinnelige planet.

Tiltak 2 ønskes gjennomført fordi flytting av løe vil frigi tomt, slik at vi får den mest hensiktsmessige plasseringen av sommerfjøset. Løa ønskes plassert på ny tomt – se kart. Da løa er i dårlig forfatning trenger også den omfattende restaurering, dette vil bli gjort i forbindelse med flytting.

Tiltak 3 ønskes gjennomført fordi dagens sommerfjøs trenger omfattende restaurering, det ble sist restaurert av dagens eier ca. 1990. Det ligger i skrånende terreng , slik at hele huset har forskjøvet seg og det er omfattende råteskader. Restaurering på dagens tomt synes uaktuelt, da det vil være svært kostbart å få bygget til å stå stabilt. Vi mener også setervollen i større grad vil bære preg av å fremstå som en setervoll hvis det står ett gammelt tømmerfjøs plassert der. Innvendig ønsker vi å restaurere fjøset slik det opprinnelig var, med båndskiller av steinplater og treverk.

Tiltak 4 ønskes gjennomført for å ha ett husvære som tilfredsstiller dagens behov. Dagens drift er basert på ca 40 ammekuer og 60 ungdyr der setervollen inngår som en viktig del for å holde flokken samlet, ha oppsyn med

evt syke dyr og for at de skal ha mest mulig kontakt med folk for å unngå å bli ville. De har vanligvis ett beitemønster der de er innom setra 2-3 ganger i uka, der de har tilgang på salt og kraftfor.

Vi trenger derfor ett husvære til å kunne oppbevare storsekk med kraftfor og saltsteiner og for å ha ett husvære til behandling av syke dyr. Tilbygg ønskes oppført i stavlaft med torvtak. (Se tegninger) Sommerfjøset hadde også ett tilbygg i stavlaft på dagens tomt, det ble revet ca 1990 da det var nedfalls. Det var ca like langt som tømmerdelen, dvs ca 10 meter.

Har dere spørsmål angående søknaden, ta kontakt!

Vennlig hilsen

Arve Trøan og Toril Østvang

Søknad tiltak Bårdsvollen, Kvannberget, Bratthøa 23, 2542 Vingelen.

Drift og behov:

Setra Bårdsvollen i Kvannberget tilhører Toril Østvang og Arve Trøan. På gården drives det blant annet med ammekyr, der setra med omkringliggende utmarksbeite er en sentral faktor i driftsopplegget. Vi bruker å gå med buskapen som teller ca 40 kyr og 55 ungdyr til setra ca 20 juni og går hjem med buskapen første uka på september.

Buskapen går først ei lita uke på innmarksbeite på vollen før de blir sluppet på utmarksbeite. For å få dyrene til å ha tilhold rundt setra og for at de ikke skal bli vill, får de kraftfor i troer når de er innom vollen, samt fri tilgang til salt. Dyrene er innom vollen med to-tre dagers mellomrom, og er de på vidvanke blir de hentet. På ett område på vollen er det satt opp sorteringsanlegg med behandlingsboks, noe som gjør det mulig å sortere og fikserer for å kunne behandle sjuke dyr.

Dette driftsopplegget krever en del lagerplass til kraftfor, salt, elektriske gjerder og lettgrinder, noe som tilbygg seterfjøs er ment å kunne ivareta, samt å ha mulighet til å ha sjuke dyr under tak ved behov.

Løe som sto der ønskes kondemnert, da den viste seg å være i vesentlig dårligere forfatning enn antatt. Den ønskes erstattet med en løe som i dag står ved en gjengrodd åker en annen plass på gården.

Oppsummering av saken så langt: (Etter dårlig hukommelse og det vi finner av dokumentasjon)

21/4.2020: Svar på forespørsel om flytting av sommerfjøs til setra fra Nasjonalparkforvalter Eli Grete Nisja. Vedlegg 1

Høst 2020: Befaring på setra og på sommerfjøsset på gården. Deltakere blant andre Eli Grete Nisja, Bjørnar Husa og Arve Trøan.

4/8 2020: Svarbrev fra Tolga Kommune med tillatelse til tiltak. Det vil si at vi fikk tillatelse til å rive eksisterende fjøs på setervollen, flytte gammelt sommerfjøs fra gården til setra og sette det opp på setervollen. I tillegg ble det gitt tillatelse til å flytte ei løe på vollen. Vedlegg 2

21/9 2021: Sommerfjøs og løe blir merket, tatt ned og kjørt til restauring. Fjøsset blir restaurert vinteren 21-22. Løe blir vurdert til å være i for dårlig forfatning til at det er hensiktsmessig å restaurere den. Den bli kjørt til gården og lagt under tak. Fjøsset fra midten av 1950 tallet som står på setra blir revet. Vedlegg 4 og 5 (bilder)

29/10 2022: Sommerfjøs med tilbygg blir satt opp på setra

16/1 2024: Da løe som sto på vollen er i dårligere forfatning enn først antatt, ble det gjort en befaring med kulturminneforvalter Sigrid Vadsten for å se på mulighetene for å erstatte

denne med en annen løe på gården som står på en igjengrodd åker. Tilstandsrapport av løe se vedlegg 6. (bilder)

2/10 2024: Befaring Bårdsvollen. Tilstede Tone Hagen og en til fra styret? og en fra fylke? Eli Grete Nisja, Frode Fossbakken, Bjørnar Husa og Arve Trøan. Der ble tiltakshaver bedt om å sende søknad på nytt, da saken ikke hadde vært forelagt Nasjonalparkstyret.

3/10 2024: Brev fra Nasjonalparkstyret med pålegg om å stanse pågående byggetiltak.

Vi ble veldig overrasket over å få beskjed/motta pålegg om å stanse pågående byggetiltak da vi hele tiden har handlet i den tro at de tiltak som vi har utført har det blitt gitt godkjenning til. Ref svarbrev fra Tolga kommune på byggesøknad fra 4/8-2020 side 2 der det blant annet står at hverken Nasjonalparkstyret eller Fylkeskommunen hadde innsigelser til omsøkte tiltak.

Oss bekjent er praksis at tiltakshaver søker kommunen som så videre innhenter nødvendige tillatelser og gir tiltakshaver tilbakemelding på innsendte søknad.

Det var i forbindelse søknad om flytting – kondemnering av løe i 2024 at Nasjonalparkstyret ble klar over at de ikke hadde behandlet noen sak angående Bårdsvollen.

Undertegnede ble på befaring 2/10 bedt om å søke på nytt, da det var rådet som hadde blitt gitt av jurist til Nasjonalparkstyret.

Vi har en viss forståelse for at det antageligvis er enkleste måten for alle parter for å få saken avsluttet på og velger derfor å søke på nytt. Hva vi velger å foreta oss med tidligere gitt tillatelse vil vi eventuelt ta standpunkt til etter svar på ny søknad.

Vingelen 1. februar 2025

Arve Trøan og Toril Østvang

Supplerende opplysninger til uttalelse fra Innlandet fylkeskommune angående tiltak Bårdsvollen i Kvannberget.

Huset-løa som er tatt ned og ønskes erstattet er en bygning som ble brukt som seterstue før den ble funnet for dårlig, den ble så flyttet og erstattet med dagens seterstue. Tidspunkt ukjent, men før Østvangen kjøpte setra på 1930 tallet. Den ble deretter brukt som løe til den ble restaurert rundt 1990.

Bygget har derfor ikke den tradisjonelle løe formen men har tre åpninger, noe av det som gjør det utfordrende å få bygget til å henge sammen, det er heller ikke beitski i åpninger.

I tillegg er mange av lafteknutene borte og det er råte i mange stokker som må skiftes ut for å få bygget stabilt.

Vi mener derfor at det er en bedre løsning å flytte løe (som også trenger noe vedlikehold) fra igjengrodd åker til Kvannberget.

Da blir den tatt vare på samt at den ser ut som en løe.

Ønsket plassering er avmerket i kart i søknaden, der har det forøvrig stått en løe tidligere.

Grunnen til endret plasseringen av seterfjøsset i forhold til opprinnelig plan er at det området som først var tiltenkt blir brukt til salting og kraftfortildeling og sortering av dyr. Da 100 storfe har mye tilhold der bærer området preg av mye møkk og opptråkking, det ville i tillegg vært en stor belastning på bygget ved at de klår seg på det.

Ser i uttalelse fra Innlandet fylkeskommune av 24/3-2025 at de anbefaler liggende låvepanel på tilbygget seterfjøs, regner med at meningen var stående låvepanel, som vi har tenkt å bruke.

Hilsen Toril Østvang og Arve Trøan

Landbruksfaglig uttalelse til tiltak på Bårdsvollen gnr. 17/bnr. 109

Dagens drift er basert på ca. 40 ammekuer av tung rase og 60 ungdyr. Det er utstrakt bruk av utmarksbeite i dagens driftsopplegg, og det vurderes som en god driftsmessig løsning at setervollen brukes til tilleggsfôring og samlingspunkt for flokken. Dyrene har godt innarbeide beitemønster, og det er store beiteressurser i området.

Angående oppbevaring av salt og storsekk kraftfôr

Saltsteiner veier ca. 10 kg, og trenger tørr oppbevaring. De bør oppbevares i nærhet av fôringsplassen. Storsekk med kraftfôr må også lagres tørt, og dersom lagring skal skje innomhus må det være port/dør som har tilstrekkelig bredde i forhold til pall og storsekk. Storsekk med kraftfôr må plasseres med traktor eller annet landbruksutstyr, og det må være lett adkomst for dette.

Angående husvære til behandling av syke dyr

I følge søker er planene at det gamle sommerfjøsset skal restaureres slik det opprinnelig var, med båsskiller av steinplater og treverk. Det vurderes til at dette fjøsset ikke vil ha en praktisk funksjon på kort sikt da dagens tunge kjøttferase vanskelig vil kunne passe inn i de gamle båsene. Det gamle fjøsset kan være nyttig som lager, i sammenheng med det nye tilbygget. Det er positivt at bygget tas vare på, og dagens drift er ikke til hinder for at dette bygget kan få en større landbruksfaglig funksjon i framtiden.

Siden det nye tilbygget vil ha døråpning tilpasset storsekk og kraftfôr, vil det være god plass også for dyretransport ut og inn av dette bygget. Det er viktig med innvendig innredning slik at dyr lett kan fikseres og behandles, og det må legges til rette for god dyreflyt når dyr skal hentes ut av flokken og oppstalles innendørs. Lagring av kraftfôr og salt må foregå på en trygg måte i forhold til oppstalling av dyr innendørs. Det må også være en plan for oppsamling og håndtering av gjødsel fra dyr som oppstalles inne.

TOLGA KOMMUNE
Kommunehuset Brugata 38

2540 TOLGA

Deres ref:

Vår ref:
2020/34316-8
Thea Sørensen

Dato:
24.03.2025

3426-19/1 og 17/109 Uttalelse vedrørende søknad om tiltak på verneverdig bebyggelse innenfor Londalen-Ørvilldalen landskapsvernområde - Tolga kommune

Seksjon for Kulturarv – Bygg og Landskap i Innlandet fylkeskommune mottok den 06.02.2025 søknad om tiltak på Bårdsvollen og Østvangen Gnr/bnr 19/1 og 17/109 i Tolga kommune. Tiltaket ligger innenfor Landskapsvernområdet for Londalen – Ørvilldalen og søknaden er oversendt Innlandet fylkeskommune for en kulturminnefaglig vurdering i henhold til bestemmelsene i verneforskriften.

Konklusjon

Fylkeskommunen ser alvorlig på at kommunen har gitt tillatelse til tiltakene uten at saken er hørt hos berørte myndigheter. Dersom fylkeskommunen hadde fått uttale seg før tiltakene ble gjennomført, ville vi sterkt oppfordret til en alternativ plassering av fjøset, slik at løa BID154893628 kunne blitt bevart der den sto.

Fylkeskommunen har tidligere uttalt seg til flytting av sommerfjøset BID 154893628, men med en annen plassering på setra. En forutsetning for dette var at fjøset skulle tas i bruk i den aktive setringa som vi mener er avgjørende for opprettholdelsen av kulturlandskapet. Forutsatt at hele bygningen skal benyttes i forbindelse med beitebruk og aktiv setring vil fylkeskommunen ikke motsette seg flytting av sommerfjøset BID 154893628 og oppføring av tilbygg til dette.

Fylkeskommunen fraråder riving av løa BID154893628. Vi oppfordrer kommunen sterkt til å sette vilkår om at løa skal settes i stand på en annen plassering på eiendommen. Vi ber om å få oversendt forslag til ny plassering til uttalelse.

Fylkeskommunen vil ikke motsette seg riving av seterfjøset BID154893601.

Fylkeskommunen vil ikke motsette seg flytting av løe «fra utom Østvangen» til Bårdsvollen.

Begrunnelse for vår konklusjon

Riving av seterfjøs BID 15489360:

Det var ikke knyttet kulturminneverdi til seterfjøset som nå er revet og rivingen har liten påvirkning på det helhetlige kulturlandskapet slik vi vurderer det.

Postadresse:
Postboks 4404
Bedriftssenteret
2325 Hamar

Besøksadresse:
Innlandet fylkeskommune
Parkgata 64
Hamar

Telefon: +47 62 00 08 80
E-post: post@innlandetfylke.no
Internett: www.innlandetfylke.no
Org.nr.: 920717152

Løe BID154893628

Løer er en truet bygningstype som det stadig blir færre av. Fylkeskommunen vurderer løa som et viktig element i kulturlandskapet. Riving av løa mener vi vil ha negativ påvirkning på kulturlandskapet. Bygningsvernrådsgiver har gjort en vurdering av tilstanden til løa basert på foto og besiktigelse av det lagrede tømmeret. I henhold til bygningsvernrådsgivers rapport kan løa istandsettes ved hjelp av nokså enkle grep. Vi fraråder derfor at løa rives.

Flytting av løe BID154893628 og sommerfjøs BID 154893628 og flytting av løe fra «utom Østvangen» til Bårdsvollen

Vi anbefaler generelt at verneverdig bebyggelse istandsettes der den opprinnelig står, da bygningene alltid inngår i en større kulturhistorisk kontekst. Fylkeskommunen har tidligere uttalt seg til flytting av sommerfjøsset BID 154893628, men med en annen plassering på setra. I henhold til den opprinnelige søknaden skulle fjøsset tas i bruk i den aktive setringa som vi mener er avgjørende for opprettholdelsen av kulturlandskapet. Vi forutsetter at landbruk fortsatt er hensikten med flyttingen. Dersom vi hadde hatt anledning til å uttale oss til det gjennomførte tiltaket før løa ble tatt ned hadde vi oppfordret til en alternativ plassering av seterfjøsset slik at løa fikk stå videre på sin opprinnelige plassering. Flytting av tømmerbygninger har imidlertid lange tradisjoner, og de aktuelle bygningene representerer typer som hører hjemme i seterlandskapet. Vi vil ikke motsette oss at bygningene flyttes, så lenge de blir istandsatt og ivaretatt på setra. Istandsettingen bør gjennomføres i henhold til antikvariske prinsipper. Mest mulig av de originale materialene må ivaretas og eventuelle utskiftninger må skje med materialer av tilsvarende dimensjon og kvalitet.

Tilbygg til sommerfjøsset BID 154893628

Fylkeskommunen har i dialog med landbrukskontoret i Tolga kommune fått en forklaring på hvordan seterfjøsset kan inngå og være en ressurs i det aktive beitebruket på sætra. Det oppførte tilbygget gjør at bygningen totalt sett kan virke stor for å være et seterfjøs. I henhold til byggeskikkveileder for Forollhogna kan størrelsen på kufjøs variere mellom 4-7m bredt og 5-18 meter langt. I Londalen og Ørvildalen er gjennomsnittlig lengde på seterfjøs 13,7 m. Fjøsset med tilbygg ligger altså innenfor størrelsesvariasjonen, i den øvre delen av skalaen. Tilbygget er tilpasset den gamle fjøsbygningen når det gjelder volum og utforming, og inngrep i fjøsbygningen er begrenset. Fylkeskommunen vil derfor ikke motsette seg oppføring av tilbygget under forutsetning av at bygningen skal brukes i forbindelse med aktivt beitebruk.

Vi anbefaler at tilbygget kles enkelt og i henhold til lokal byggeskikk, eksempelvis med liggende låvepanel. For detaljering og fargesetting viser vi til byggeskikkveileder for seterlandskapet i Forollhogna.

Dette vet vi om kulturminnet/kulturmiljøet

Bårdsvollen er et setertun med flere verneverdige bygninger som ligger i setergrenda Kvannberget innenfor et område som er definert av Riksantikvaren som et kulturlandskap av nasjonal interesse. Kulturlandskapet er også prioritert i kommunens kulturminneplan.

Våre kommentarer til kommunen

Kommunens vedtak i denne byggesaken skal være basert på en grundig vurdering av de hensyn som ligger til grunn for gjeldende plan- og lovverk. Kommunen bør også vurdere om et positivt vedtak kan føre til presedens. Disse vurderinger bør beskrives i kommunens saksutredning.

Med vennlig hilsen

Torill Skillingsaas Nygård
Seksjonssjef Bygg og landskap

Thea Sørensen
Saksbehandler

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2025/7646

Saksbehandlere: Eli Grete Nisja og Hans Bull

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	28/2025	27.08.2025

Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - søknad om oppføring av telemast med servicebygg - søker: Telenor Towera Norway AS

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna gir Telenor Towera Norway AS dispensasjon fra Forskrift om Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde, § 3 punkt 1 for oppføring av telemast med tilhørende servicebygg innenfor Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde i Os kommune.

Nasjonalparkstyret avventer videre behandling av søknaden som omfatter trasé for strømframføring og plan for adkomst for drift av installasjonen/telemasten.

Følgende vilkår gjelder for tillatelsen for Telenor:

1. Det kan føres på en telemast på inntil 30 m med et tilhørende servicebygg på 8 kvm BYA i tråd med søknaden. Byggetegningene er en del av vedtaket.
2. Servicebygget skal kles med trematerialer og holdes i mørk, dempet jordfarge.
3. Skogsvegetasjonen ved tiltaket skal beholdes så mye som mulig for å dempe den visuelle virkningen av anleggets/servicebygget.
4. Endelig plassering av telemasten med servicebygg skal godkjennes av nasjonalparkstyret.
5. Det forutsettes at også andre telefonselskap/mobiloperatører gis mulighet til å knytte seg til samme basestasjon.

Hjemmel:

Vedtak om oppføring av telemast med tilhørende infrastruktur gjøres med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 om dispensasjon fra vernevedtak. Utsetting av videre behandling av saken er gjort med hjemmel i forskrift om Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde § 3, punkt 1 og naturmangfoldlovens § 9.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at oppføring av telemast med tilhørende servicebygg

vil ha positiv betydning for aktiv landbruksdrift med setring og beite i utmarka, og dermed bidra til å ivareta verneformålet i landskapsvernområdet. I tillegg vil det være naturlig å legge vekt på samfunnsmessige interesser som sikkerhet for både landbruksnæring og samfunnet ellers.

I avgjørelsen om utsettelse av endelig godkjenning av tiltaket legges føre-var-prinsippet til grunn. Det er behov for en grundigere utredning med hensyn til alternative traséer for strømfremføring med sikte på å finne den løsningen som i størst grad ivaretar naturmiljøet og landskapet i området. I tillegg skal de utarbeides en plan for adkomst på barmark som sikrer forsvarlig drift og vedlikehold.

Saksdokumenter (følger saken)

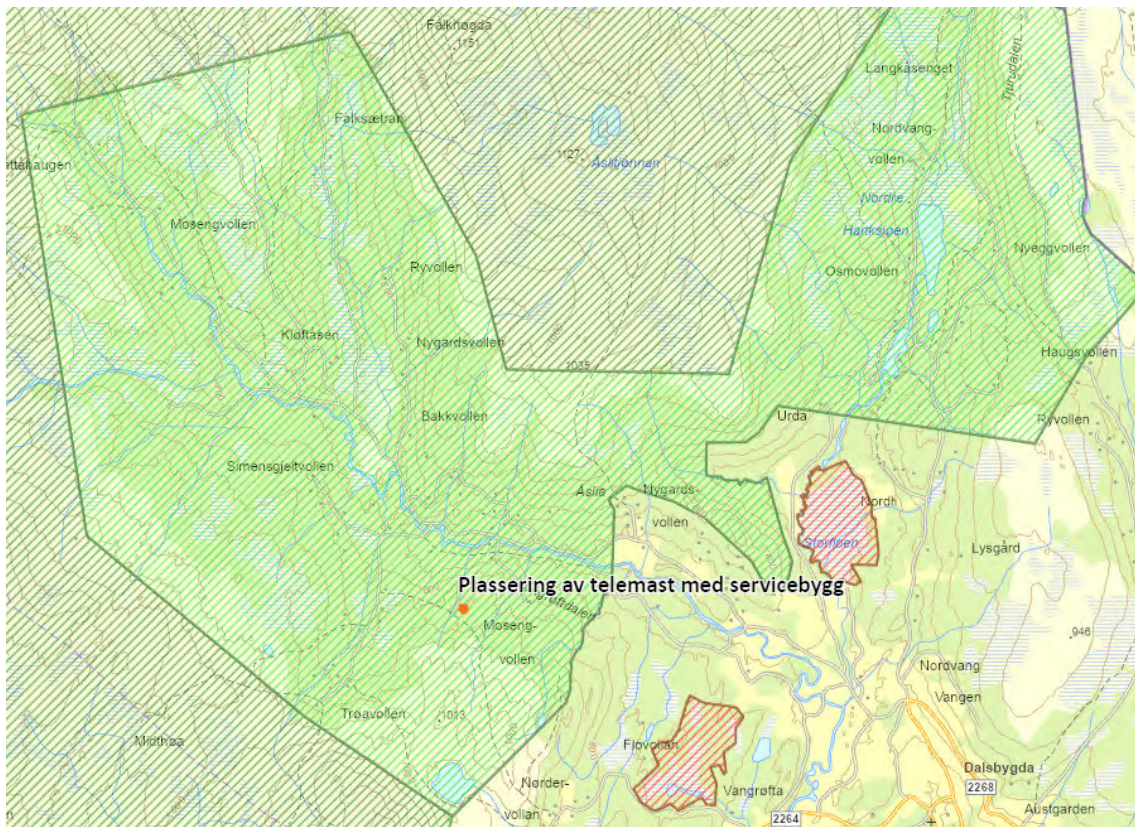
- 1 Os kommune - Oversender søknad til behandling.pdf
- 2 Søknad om rammetillatelse 13199.pdf
- 3 Oversiktskart med eiendomsgrenser
- 4 KART - dekningsgrad - New Greenfield - Infra Gruvåsen.pdf
- 5 Os kommune - Videresending av supplerende opplysninger
- 6 Beskrivelse på gjennomføring av kabel grøft Rabbliia.pdf
- 7 Oppføring av telemast med tilhørende utstyrshytte - Gbnr. 13199, Gruvåsen.pdf
- 8 Grunneier - Innspill om planer for mobilmast på Gruvrabben i Rabbliia

Andre saksdokumenter:

1. Forskrift om Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde, 21.12.2001
2. Forvaltningsplan for Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde, 2004.
3. Utvalgte kulturlandskap i Vangrøftdalen-Kjurrudalen og Verdensarven Røros bergstad og Cirkumferensens, Os kommune.
4. Kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse i Hedmark, Rapport Riksantikvaren, 2024.
5. ST-sak 26/2019 Oppføring av basestasjon med tilhørende utstyrshytte på Skarvan innenfor Øyungen landskapsvernområde.

Saksopplysninger

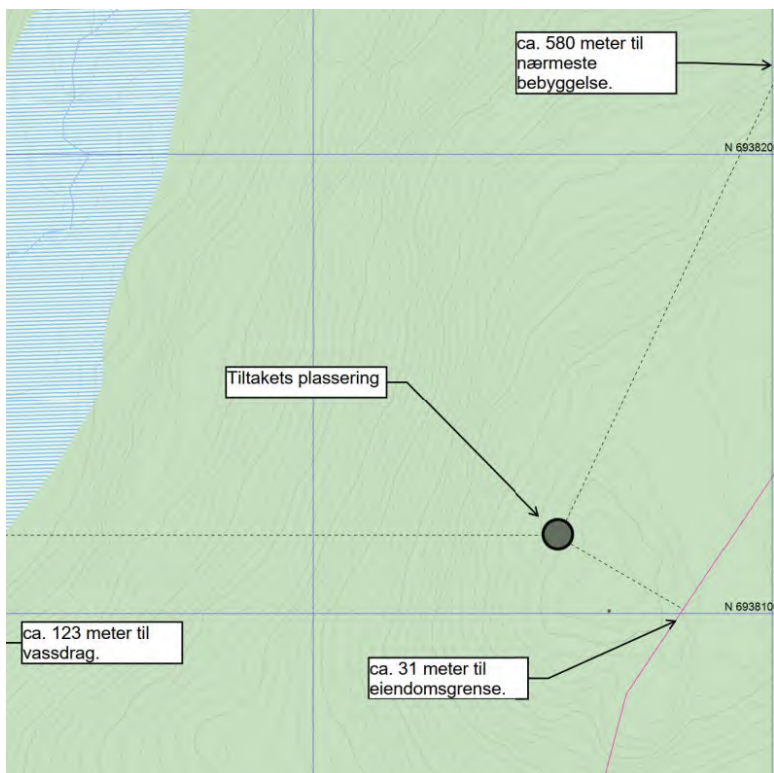
Os kommune har oversendt en søknad om oppføring av telemast med servicebygg på Gruvåsen innenfor Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde for behandling etter verneforskrift, jf. saksdokument 1, 13.06.2025.

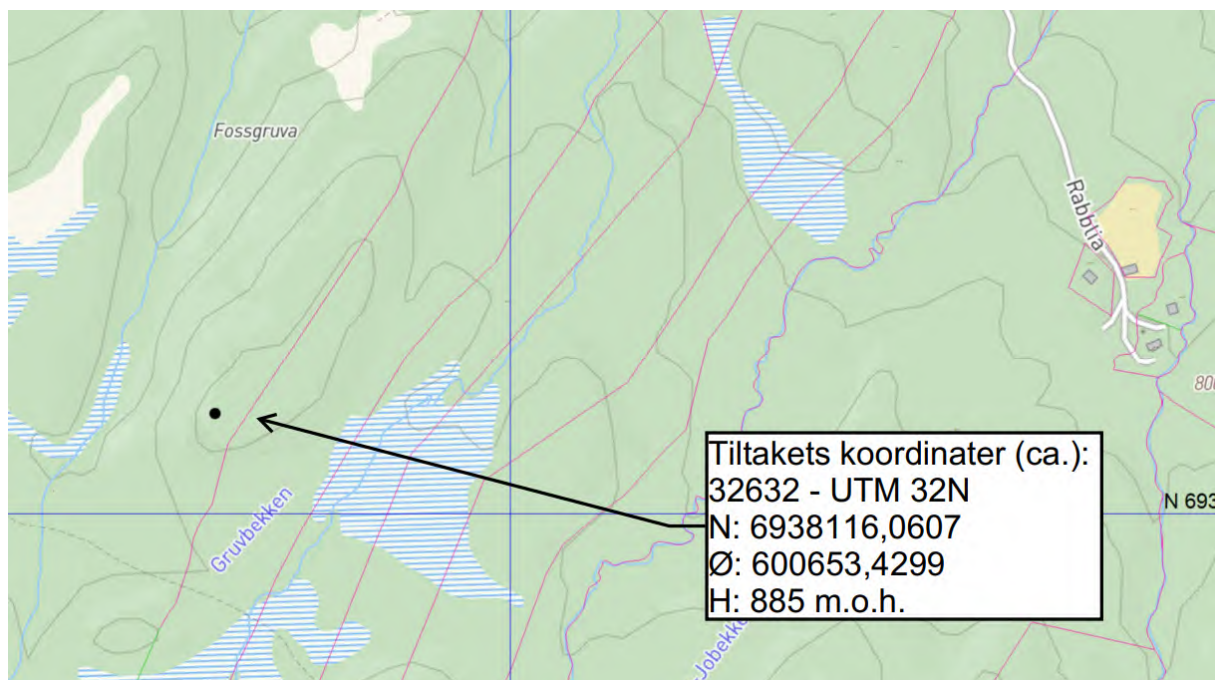

Kartutsnitt som viser beliggenheten av Gruvåsen innenfor Vangrøftdalen – Kjurrudalen landskapsvernområde.

Søknaden

Søknaden omfatter oppføring av en telemast på 30 meter og er servicebygg i tilknytning til masta på Gruvåsen.

Kart som viser plassering av telemast på Gruvåsen, utklipp fra søknad.

I søknaden er tiltaket beskrevet mht. både begrunnelse og gjennomføring av tiltaket, og denne delen av søknaden gjengis her:

«Basestasjonen skal sørge for dekning til ca. 13 boenheter, samt ca. 194 hytter i omkringliggende område. I tillegg skal basestasjonen støtte opp om seterdrift i området, da det har vært etterspurt mulighet for bruk av Nofence (og liknende løsninger) til å gjete/overvåke dyrene. Prosjektet er et samarbeidsprosjekt mellom kommunen og tiltakshaver.

Telenor er i sin konsesjon forpliktet til å sørge for tilgang til mobile kommunikasjons-tjenester der mennesker bor og oppholder seg. For å oppfylle dette, er det nødvendig med etablering av nye basestasjoner. Omsøkte plassering er blant annet valgt ut fra radiotekniske årsaker. Ved å plassere basestasjonen her, vil den gi dekning for et størst mulig areal (se vedlagt dekningsanalyse).

Fra et sikkerhetsperspektiv er det viktig at teleoperatørene både opprettholder, utbygger og forbedrer sine nettverk. Stor belastning krever større kapasitet på nettverket. Et godt utbygd kommunikasjonsnettverk er et viktig virkemiddel for økt innovasjon og verdiskapning i næringslivet, og er avgjørende for innbyggernes muligheter til samfunnsdeltagelse og tilgang til tjeneste på nett i alle deler av landet. Videre er det en forventning i befolkningen om god dekning for mobile kommunikasjons-tjenester, og god dekning og kapasitet i nettet kan være kritisk i eventuelle nødsituasjoner.

Basestasjonen sin plassering er innenfor området anvist i situasjonskartet og vil oppta et lite areal på om lag 25 kvm (fundamentering, jordingskabler m.m.). Basestasjonen vil ikke være til vesentlig hinder for ferdsel i området. Det er ikke behov for vei fram til basestasjonen eller inngjerding av basestasjonen. Lokalt kraftlag vil være ansvarlig for fremføring av strøm til plasseringen. Det er anslått en luftlinje på ca. 1 km for å få ført strøm fram til lokasjon. Egen søknadsprosess for

kraftfremføring vil bli utført av kraftlag, men momentene for kraftfremføring er viktig for aktuelt tiltak. Eget avsnitt som omfatter kraftfremføring, er gjengitt under:

Gjennomføring av kabelgrøft

Det vil benyttes to gravemaskiner, mellom 15 og 20t. Beltedumper benyttes for transport av kabelsand og masse. Belte vil medføre mindre marktrykk og redusert forringelse av landskap.

Traséen går i et slikt lende at det ikke er nødvendig med store inngrep. De inngrepene som må gjøres vil utføres på en måte som gjør minst mulig skade for vegetasjon og omgivelser, herunder:

- Fjerning av vegetasjon: Vegetasjon vil bli lagt til side for så å bli benyttet til revegetering av traséen til slutt.
- Graving av grøft/trekking av kabel: Grøft vil bli gravd ned til angitt nivå før kabel blir lagt ned i grøfta. Omfylling med sand rundt kabel og resterende av grøfta blir gjenfylt med grøftemassene.
- Bekkekryssing: Ved kryssing av bekker blir bekkeløpet tilbakeført så fort som mulig etter at kabelgrøfta har passert.
- Revegetering: Når kabelgrøfta har kommet fram til telemasta vil traséen bli revegetert med vegetasjon som er lagt til sides. Oppussingen av kabelgrøfta vil skje på vei tilbake fra telemasta. Dagens terreng gjenskapes så godt det lar seg gjøre.
- Pigging evt. sprenging: Ved fjell i kabelgrøft blir det aktuelt med pigging, eventuelt sprenging av fjell for å føre frem kabelen. Det vil da bli dekket til med skytematter så man unngår sprut av sprengstein til terreng.

Ansvarlig søker har undersøkt tiltakets plassering i forhold til naturmangfoldloven, kulturminneloven og andre aspekter som kan ha en innvirkning på tiltaket. Følgende momenter kan nevnes:

- Det er ikke gjort funn av kulturminner på lokasjon eller i umiddelbar nærhet. Avstand til nærmeste funn er ca. 765 meter sør-øst for tiltenkt plassering.
- Innenfor et område på 2.7 kvadratkilometer rundt omsøkt punkt, er det gjort 130 funn i artsdatabanken. Av disse treffene, så er det 9 treff på arter som er nær truet (NT) til og med Sterkt truet (EN). Mest truet arter er brunbjørn og svartkurle. På omsøkt lokasjon er det ikke noen direkte treff.
- Tenkt plassering er på område omfattet av morenemateriale (type 12), og anses anvendbart for tenkt tiltak.
- Det er ikke gjort noen vesentlige funn i Skogportalen (kilden) på aktuell plassering.

Spesifikt om naturmangfold

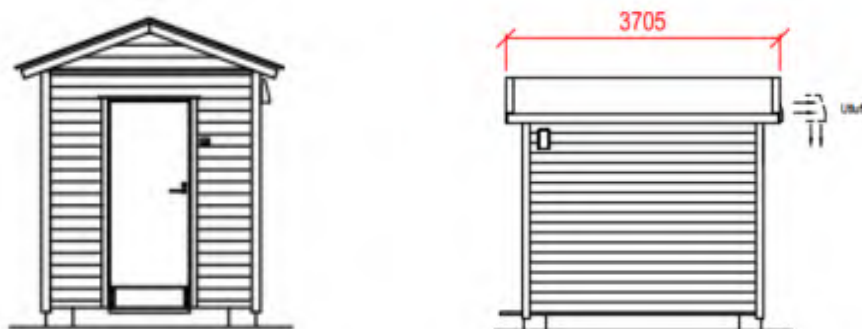
Det er gjort flere funn i Naturbase-kart. Dette omfatter Villrein leveområde, utvalgte kulturlandskap, verdifulle kulturlandskap og naturvernområde. Omsøkt plassering ligger inn under det som betegnes som N4 i gjeldende kommuneplan; «Vangrøftdalen – Kjurrudalen landskapsvernområde». Aktuelt område på ca. 126 kvadratkilometer er dermed omfattet av forskriftsfredning og har egen verneplan. Dette er også gjeldende formål i KPA (KP09, med ikrafttredelse 27.11.2008), som er «Båndlegging etter lov om naturvern». I forslag til KPA er dette uforandret, i tillegg til at området omfattes av arealformål LNFR og hensynssone for «Bevaring naturmiljø» og «Randområder til nasjonalpark/landskapsvernområde». Det søkes med dette om dispensasjon fra avsatt arealformål i plan for å kunne realisere tiltaket. Egen dispensasjonssøknad er utarbeidet.

Tiltaket er 30 meter høyt og vil meldes inn til NRL som luftfartshinder hvis tillatelse til tiltaket blir gitt. Tiltakshaver vil selv ivareta dette. Det er ikke planlagt med belysning i topp av mast.

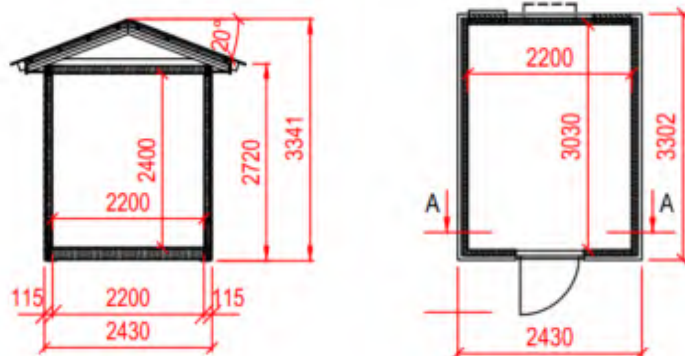
Tiltaket plasseres på en stor eiendom med mye skog og mektig topografi. Avstanden til annen bebyggelse er såpass stor at naboer sine interesser anses å ikke bli berørt. Disse er ikke varslet, jf. plan- og bygningsloven § 3 21-3 annet ledd.

Plassering er avklart med grunneier, og avtale mellom partene er av privatrettslig art.

Byggetegningene av servicebygget viser ytre mål med takutstikk til nærmere 9,9 kvm og en høyde på 3,34 m.

Byggetegninger - fasader – front og side

Byggetegninger – snitt og plan

Illustrasjon av tiltaket sett i landskapet. Bildet er tatt med drone (fig. 2 i søknaden).

Etterspørsel av opplysninger

Nasjonalparkforvalter ba om supplerende opplysninger i brev den 14.06.2025, med henvisning til tilbakemelding pr. epost i februar 2025 om hvilke behov forvaltningsmyndigheten har i forhold til behandling av søknad. Det ble derfor etterspurt kart som viser traseen for fremføring av strømkabel og beskrivelse av omfanget av gravearbeidet, dvs. bredde, dybde og avslutning av gravearbeidet. I tillegg ble det bedt om nærmere avklaring av hvordan adkomst for drift av telemasta skal løses.

Supplerende opplysninger ble mottatt 09.07.2025 (vedlegg 6 og 7).

Foreslått trase for fremføring av strømkabel (fig. 3 i søknaden).

Andre saksopplysninger

Søknaden har ikke vært sendt ut på høring til relevante myndigheter som villreinnemnda for Forollhogna og Innlandet fylkeskommune. Det følger heller ikke med faglige vurderinger av tiltaket fra verken landbruksforvaltningen eller kulturminneforvaltningen i kommunen.

Nasjonalparkforvalterne har imidlertid drøftet saken med saksbehandler/sekretariatet for villreinnemnda. Tilbakemeldingen fra nemnda er at tiltaket ligger i utkanten av villreinens leveområder, en telemast ansees som en del av samfunnsnødvendig infrastruktur og det konkluderes derfor med at tiltaket ikke vil ha vesentlig negativ påvirkning på villreinen.

Nasjonalparkforvaltere har blitt inviterte og deltatt på befaringer i forbindelse med både plassering av telemasten og trasé for strømkabel, hhv.:

- 29.mai 2024, sammen med representanter fra utbygger, Klive, Os kommune.
- 1.juli 2025, sammen med representanter fra Klive og Os kommune

Det ble gjennomført befaring på en trase hver av de respektive dagene. Det foreligger ingen referat fra gjennomført befaringer.

Nasjonalparkstyret har mottatt brev fra grunneier Bjørn Øverhaug i forbindelse med saken (vedlegg 8).

Nasjonalparkstyret for Forollhogna har tidligere behandlet sak om oppføring av basestasjon med tilhørende utstyrshytte på Skarvan innenfor Øyungen landskapsvernområde (ST-sak 26/2019).

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Forskrift om Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde

Formålet med opprettelsen av Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde er ifølge verneforskriften §2:

«å ta vare på et særpreget og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner, skapt gjennom aktiv jordbruksdrift, utgjør en vesentlig del av landskapets egenart».

I nevnte forskrift [§ 3 vernebestemmelsene](#) heter det at «området er vernet mot alle tekniske inngrep eller tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter slik som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger, ... riving av eldre seterbebyggelse, mm. Opplistingen er ikke uttømmende».

Videre heter det i nevnte forskrift [§ 5 eventuelle unntak etter søknad](#) at «når virksomheten kan skje uten at det strider mot formålet med vernet, og når særlige grunner taler for det, kan forvaltningsmyndigheten på nærmere vilkår gi tillatelse til § 5, punkt 6: framføring av nye kraftlinjer, kabler eller telelinjer.

Forvaltningsplan for Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde
landskapsvernområde gir nærmere beskrivelse og konkretisering av hvordan bestemmelsene i verneforskriften skal forstås og praktiseres. Forvaltningsplanen gir føringer og retningslinjer for hva som kan tillatelse etter § 5 «uten at det strider mot formålet og når særlig grunner taler for det». Det gjengis utdrag fra forvaltningsplanen kap. 5.1, s. 18:

Å opprettholde ei aktiv seterdrift er helt nødvendig for å ivareta områdets verdier som seterlandskap. Det er viktig å legge til rette for at den aktive setringen i området kan opprettholdes, minst på nåværende nivå. Strømforsyning fremheves som viktig for mange, både med hensyn til melkeleveranse fra setra og i forhold til eventuell småskalaproduksjon i forbindelse med turisme. Av hensyn til områdets verdi som seterlandskap, bør eventuelle strømframing skje ved kabel/hengekabel og framing må skje på en skånsom måte. Det må stilles strenge krav knyttet til strømbruken i forhold til estetikk og landskap. Det skal ikke være tillatt med utelamper, parabolantennar eller lignende som er å regne som fremmedelement i det tradisjonelle seterlandskapet.

Naturmangfoldloven

Det er ikke hjemmel i verneforskrift for omsøkte tiltak for telemast med servicebygg, og søknaden må vurderes etter naturmangfoldloven § 48 om dispensasjon fra vernevedtak hvor det i første ledd heter at «forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og kan ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig».

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert *virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene*, og hvilken vekt det er lagt på dette.

En dispensasjon etter NML § 48 skal også vurderes etter NML §§ 8-12, som omfatter kunnskapsgrunnlaget (§8), føre-var-prinsippet (§9), økosystemtilnærming og samlet belastning (§10), kostnader ved miljøforringelse (§11) og miljøforvarlig teknikk og driftemetoder (§12).

Myndighet

Nasjonalparkstyret for Forollhogna er forvaltningsmyndighet for Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde, og saken forberedes for behandling av styret.

Vurderinger

Kunnskapsgrunnlaget § 8, føre-var-prinsippet (NML § 9)

Tiltakene er sjekket ut i forhold til eksisterende kunnskap i ulike databaser Kunnskapsgrunnlaget anses tilstrekkelig for å kunne behandle søknaden om telemast og tilhørende utstyrshytte. Føre-var-prinsippet legges til grunn i påvente av egen søknadsprosess fra lokalt kraftlag for strømfremføring.

Økosystemtilnærming og samlet belastning (NML § 10)

For å ivareta og opprettholde verneverdiene knyttet til kulturlandskapet er det viktig at det kan legges til rette for tiltak som kan fremme verneformålet.

I forhold til verneformålet i Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde, er det naturlig å legge vekt på tiltakets betydning for aktiv landbruksdrift med setring og beite i utmarka. Tiltaket vil kunne ha positiv ringvirkninger for aktivitet som er viktig for å ivareta verneformålet i landskapsvernområdet og næringsutvikling i landbruket. I tillegg vil det være naturlig å legge vekt på samfunnsmessige interesser som sikkerhet, både for landbruksnæring, men også for andre aktører i området. I dette tilfellet er omsøkt anlegg knyttet til et område med mange aktører som vil ha interesse av tiltaket. Det vurderes at tiltaket er plassert i ytre del av verneområdet, og til en viss grad i tilknytning til eksisterende infrastruktur. Dersom man skal vurderer å tillate oppføring av mast for telefoni innenfor Vangrøftdalen bør dette legges til rette for at andre teleoperatører kan koble seg på, og det forutsettes at andre aktører vil kunne få tilgang til anlegget.

Tiltaket innebærer oppføring av en 30 meter høy telemast med tilhørende utstyrshytte. Selve Gruvåsen er skogkledt, og en vil i så måte unngå at en eventuell telemast med tilhørende utstyrshytte plasseres i åpent fjellandskap over skoggrensen. Dette kan være med på å redusere tiltaket noe visuelt i forhold til landskapet. Selv om masten i seg selv representerer et inngrep, både teknisk og visuelt, kan etablering av denne type infrastruktur føre til ytterligere inngrep og fysisk skade på terreng og vegetasjon. Fremføring av strøm, samt tilsyn, reparasjon og vedlikehold i en driftsfase vurderes som ytterligere belastende elementet for området.

Det aktuelle området med foreslått trasé for fremføring av kabelgrøft for strøm er en ren utmarkstrasé/terrengtrasée, og vil gå gjennom et område som fremstår uberørt med intakt natur, kupert og utfordrende terreng med varierende innslag av naturtyper. Utefra oversendt beskrivelse av tiltak om fremføring av strøm, der tiltak om fremføring mulig vil kreve pigging og sprenging, stilles det spørsmålstegn ved om foreslått trase for strømfremføring i jordkabel er den beste løsningen for de naturgitte forholdene i området og terrenget, uten at det foreligger vurdering av alternative løsninger. Nasjonalparkforvaltere har deltatt på to ulike befaringer på to ulike traséer, som utgjør ca. 400 meter i forskjell mellom trasévalg i utmark da trasé som ble befart i 2024 følger gammel vegfar opp til Fossgruva, noe som vil ha betydning både for landskapspåvirkning og bevaring av inngrepsfri natur. Det bemerkes at det i søknaden beskrives at egen søknadsprosess for kraftfremføring vil bli utført av kraftlag, men momentene for kraftfremføring er viktig for aktuelt tiltak. Det må derfor vurderes tiltakets samlede belastning med strømfremføring og spørsmål knyttet til tilkomst med drift og vedlikehold av telemast.

Erfaring fra tilsvarende tiltak innenfor Øyungen landskapsvernområde og presedens
Ifølge forskrift om Vangrøftdalen-Kjurrudalen § 3, punkt 5 gjelder lov om motorferdsel i utmark og vassdrag. All motorisert ferdsel skal foregå hensynsfullt og slik at det ikke oppstår skjemmende hjulspor, terrengskader o.l., jf. [motorferdselloven § 8](#). Dvs. at forskrift om Vangrøftdalen-Kjurrudalen ikke har egen forbudsbestemmelse mot motorisert ferdsel, men at kommunen er forvaltningsmyndighet etter

motorferdselloven. Det vises til tillatelser med direkte hjemmel i motorferdselloven § 4, punkt e: «*anlegg og drift av offentlige veger og anlegg*». Erfaringer tilsier at motorisert ferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold har vist seg å kunne utvikles til å bli utfordrende for forvaltningsmyndighet etter verneforskrift dersom det oppstår terrengskader.

Det opplyses ved etterspørsel av flere opplysninger:

«Adkomst er bruk av normale kjøretøy så langt det lar seg gjøre, for så å ta en vurdering av forhold på lokasjon. Ski, vanlig skogtur, snøscooter eller ATV er typiske fremkomstmetoder for entreprenørene som vedlikeholder basestasjonene».

Det vurderes derfor det skal gis en konkret vurdering om hvilken aktuell adkomstalternativer man tenker seg for fremtidig drift av mast ved Gruvåsen som gir best mulig løsning for området.

Kostnader ved miljøforringelse (NML § 11)

Dersom det oppstår skader på naturmiljø i forbindelse med byggetiltak, må kostnader for oppretting dekket av tiltakshaver. Et vilkår som settes i byggesaker er at bygningsavfall skal fraktes ut av verneområdet og deponeres på forskriftsmessig vis for å unngå forurensing.

Miljøforvarlig teknikk og driftemetoder (§12)

Ved vurderinger av alle byggetiltak settes vilkår om materialvalg, fargevalg mm. slik at tilbygget blir en naturlig del av bygget.

Samlet vurdering

Det er i vurderingen lagt vekt på at oppføring av telemast med tilhørende servicebygg vil ha positiv betydning for aktiv landbruksdrift med setring og beite i utmarka. Tiltaket vil kunne ha positiv ringvirkninger for aktivitet som er viktig for å ivareta verneformålet i landskapsvernområdet og næringsutvikling i landbruket. I tillegg vil det være naturlig å legge vekt på samfunnsmessige interesser som sikkerhet, både for landbruksnæring, men også for andre aktører i området.

I vurdering om utsettelse av endelig godkjenning av tiltaket legges føre-var-prinsippet i naturmangfoldlovens § 9 til grunn. Det er behov for en grundigere utredning om hvilke alternative traséer for strømfremføring, med sikte på å finne den løsningen som i størst grad ivaretar naturmiljøet og landskapet i området. I tillegg skal de utarbeides en plan for adkomst på barmark som sikrer forsvarlig drift og vedlikehold.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Vår saksbehandler:
Ole Erik Feragen

Vår ref.:
25/1073 - 2

Deres ref.:

Vår dato:
12.06.2025

Oversender søknad til behandling

Tiltak: Antennesystem med høyde over 5m
Byggested: Gbnr: 131/99, Os kommune
Tiltakshaver: Telenor Towers Norway AS
Ansvarlig søker: Pro Invenia AS

Os kommune har mottatt søknad om tillatelse til oppføring av telemast på 30 meter med tilhørende utstyrshytte. Det skal også graves kabel frem til anlegget. Tiltaket søkes plassert på eiendommen Gbnr. 131/99 i Os kommune, og ligger innenfor Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde.

Ber om at dere tar saken opp til behandling.

Se vedlagte søknad.

Med hilsen

Ole Erik Feragen
Byggesaksbehandler

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Vedlegg

Søknad om rammetillatelse 131/99
2_KART_Situasjonsplan_Situasjonskart
3_KART_Situasjonsplan_Oversiktskart
4_TEGN_TegningNyFasade_Illustrasjon av tiltak
5_TEGN_TegningNyFasade_Tegning mast
6_TEGN_TegningNyFasade_Tegning hytte
8_KART_Kart_NY1038 - New Greenfield - Infra Gruvåsen

Søknad om rammetillatelse

etter plan- og bygningsloven § 20-3, jf. § 20-1

Prosjektnavn: NY1038 Gruvåsen

Søknaden gjelder

EIENDOM/BYGGESTED

Gnr	Bnr	Festenr	Seksjonsnr
131	99	0	0
Kommune	OS		
Adresse	, 2550 Os I Østerdalen OS - NY1038 - Gruvåsen		

TILTAKETS ART OG BRUK

Tiltakstype: Antennesystem med høyde over 5m

Formål: Annet

Beskrivelse av bruk: Telekommunikasjon

TILTAKEHAVER

Navn: TELENOR TOWERS NORWAY AS

Telefon: 90083305
90083305

E-postadresse: byggesak@telenor.no

Adresse: Postboks 800, 1331 FORNEBU

Kontaktperson:

Navn: Bente Husa

Telefon: 90083305
90083305

E-postadresse: byggesak@telenor.no

Organisasjonsnummer: 971050365

FAKTURAADRESSE FOR TILTAKEHAVER

Navn: TELENOR TOWERS NORWAY AS

Adresse: Postboks 800, 1331 FORNEBU

Organisasjonsnummer: 971050365
Bestiller referanse: TE1B65/Gruvåsen/Pro Invenia AS
Fakturareferanser: TE1B65/Gruvåsen/Amund Brember
Prosjektnummer: TE1B65/Gruvåsen
☒ EHF-faktura

ANSVARLIG SØKER

Navn: PRO INVENIA AS
Telefon: 40862617
E-postadresse: byggesak@proinvenia.no
Adresse: Vikelvaret 12, 7054 RANHEIM
Organisasjonsnummer: 993404381
Kontaktperson:
Navn: Tobias Wetlesen Gran
Telefon: 40862617
40862617
E-postadresse: byggesak@proinvenia.no

VARSLING

Er tiltaket unntatt nabovarsling? Ja

FØLGEBREV

KORT BESKRIVELSE AV TILTAKET:

Pro Invenia AS søker på vegne av tiltakshaver Telenor Towers Norway AS om tillatelse til oppføring av telemast på 30 meter med tilhørende utstyrshytte. Tiltaket søkes plassert på eiendommen gnr/bnr. 131/99 i Os kommune.

REDEGJØRELSE:

Basestasjonen skal sørge for dekning til ca. 13 boenheter, samt ca. 194 hytter i omkringliggende område. I tillegg skal basestasjonen støtte opp om seterdrift i området, da det har vært etterspurt mulighet for bruk av Nofence (og liknende løsninger) til å gjete/overvåke dyrene. Prosjektet er et samarbeidsprosjekt mellom kommunen og tiltakshaver.

Telenor er i sin konsesjon forpliktet til å sørge for tilgang til mobile kommunikasjonstjenester der mennesker bor og oppholder seg. For å oppfylle dette, er det nødvendig med etablering av nye basestasjoner. Omsøkte plassering er blant annet valgt ut fra radiotekniske årsaker. Ved å plassere basestasjonen her, vil den gi dekning for et størst mulig areal (se vedlagt dekningsanalyse).

Fra et sikkerhetsperspektiv er det viktig at teleoperatørene både opprettholder, utbygger og forbedrer sine nettverk. Stor belastning krever større kapasitet på nettverket. Et godt utbygd kommunikasjonsnettverk er et viktig virkemiddel for økt innovasjon og verdiskapning i næringslivet, og er avgjørende for innbyggernes muligheter til samfunnsdeltagelse og tilgang til tjeneste på nett i alle deler av landet. Videre er det en forventning i befolkningen om god dekning for mobile kommunikasjonstjenester, og god dekning og kapasitet i

nettet kan være kritisk i eventuelle nødsituasjoner.

Basestasjonen sin plassering er innenfor området anvist i situasjonskartet og vil oppta et lite areal på om lag 25 kvm (fundamentering, jordingskabler m.m.). Basestasjonen vil ikke være til vesentlig hinder for ferdsel i området. Det er ikke behov for vei fram til basestasjonen eller inngjerding av basestasjonen. Lokalt kraftlag vil være ansvarlig for fremføring av strøm til plasseringen. Det er anslått en luftlinje på ca. 1 km for å få ført strøm fram til lokasjon. Egen søknadsprosess for kraftfremføring vil bli utført av kraftlag, men momentene for kraftfremføring er viktig for aktuelt tiltak. Eget avsnitt som omfatter kraftfremføring er gjengitt under:

Gjennomføring av kabelgrøft

Det vil benyttes to gravemaskiner, mellom 15 og 20t. Beltedumper benyttes for transport av kabelsand og masse. Belte vil medføre mindre marktrykk og redusert forringelse av landskap.

Traséen går i et slikt lende at det ikke er nødvendig med store inngrep. De inngrepene som må gjøres vil utføres på en måte som gjør minst mulig skade for vegetasjon og omgivelser, herunder:

- Fjerning av vegetasjon: Vegetasjon vil bli lagt til side for så å bli benyttet til revegetering av traséen til slutt.
- Graving av grøft/trekking av kabel: Grøft vil bli gravd ned til angitt nivå før kabel blir lagt ned i grøfta. Omfylling med sand rundt kabel og resterende av grøfta blir gjenfylt med grøftmassene.
- Bekkekryssing: Ved kryssing av bekker blir bekkeløpet tilbakeført så fort som mulig etter at kabelgrøfta har passert.
- Revegetering: Når kabelgrøfta har kommet fram til mobilmasta vil traséen bli revegetert med vegetasjon som er lagt til sides. Oppussingen av kabelgrøfta vil skje på vei tilbake fra mobilmasta. Dagens terreng gjenskapes så godt det lar seg gjøre.
- Piggering evt. sprenging: Ved fjell i kabelgrøft blir det aktuelt med piggering, eventuelt sprenging av fjell for å føre frem kabelen. Det vil da bli dekket til med skytematter så man unngår sprut av sprengstein til terreng.

Ansvarlig søker har undersøkt tiltakets plassering i forhold til naturmangfoldloven, kulturminneloven og andre aspekter som kan ha en innvirkning på tiltaket. Følgende momenter kan nevnes:

- Det er ikke gjort funn av kulturminner på lokasjon eller i umiddelbar nærhet. Avstand til nærmeste funn er ca. 765 meter sør-øst for tiltenkt plassering.
- Innenfor et område på 2.7 kvadratkilometer rundt omsøkt punkt, er det gjort 130 funn i artsdatabanken. Av disse treffene, så er det 9 treff på arter som er nær truet (NT) til og med Sterkt truet (EN). Mest truede arter er brunbjørn og svartkurle. På omsøkt lokasjon er det ikke noen direkte treff.
- Tenkt plassering er på område omfattet av morenemateriale (type 12), og anses anvendbart for tenkt tiltak.
- Det er ikke gjort noen vesentlige funn i Skogportalen (kilden) på aktuell plassering.

Spesifikt om naturmangfold

Det er gjort flere funn i Naturbase-kart. Dette omfatter Villrein leveområde, utvalgte kulturlandskap, verdifulle kulturlandskap og naturvernområde. Omsøkt plassering ligger inn under det som betegnes som N4 i gjeldende kommuneplan; «Vangrøftdalen – Kjurrudalen landskaosvernområde». Aktuelt område på ca. 126 kvadratkilometer er dermed omfattet av forskriftsfredning og har egen verneplan. Dette er også gjeldende formål i KPA (KP09, med ikrafttredelse 27.11.2008), som er «Båndlegging etter lov om naturvern». I forslag til KPA er dette uforandret, i tillegg til at området omfattes av arealformål LNFR og hensynssone for «Bevaring naturmiljø» og «Randområder til nasjonalpark/landskapsvernområde».

Det søkes med dette om dispensasjon fra avsatt arealformål i plan for å kunne realisere tiltaket. Egen dispensasjonssøknad er utarbeidet.

Tiltaket er 30 meter høyt og vil meldes inn til NRL som luftfartshinder hvis tillatelse til tiltaket blir gitt. Tiltakshaver vil selv ivareta dette. Det er ikke planlagt med belysning i topp av mast.

Tiltaket plasseres på en stor eiendom med mye skog og mektig topografi. Avstanden til annen bebyggelse er såpass stor at naboer sine interesser anses å ikke bli berørt. Disse er ikke varslet, jf. plan- og bygningsloven §

21-3 annet ledd.

Plassering er avklart med grunneier, og avtale mellom partene er av privatrettslig art.

05.05.2025 13:41:25 AR679307705

05.05.2025 13:41:25 AR679307705

SØKNAD OM DISPENSASJON

Det søkes om dispensasjon fra:

Arealplaner

Beskrivelse

Areal hvor basestasjonen ønskes plassert er omfattet av båndleggingsområde; «Båndlegging etter lov om naturvern». Det søkes om dispensasjon fra arealformålet og verneformål (satt i «Forskr. Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsv») for å kunne realisere tiltaket.

Begrunnelse

Formålet med verneforskriften er «å ta vare på et særpreg og vakkert natur- og kulturlandskap». For at dispensasjon skal kunne innvilges, så må to krav være oppfylt. Første kriteriet er førende for om andre kriteriet trengs å vurderes.

1. Det kreves at hensynene bak den bestemmelsen det dispenseres fra, hensynene i lovens formålsbestemmelse eller nasjonale eller regionale interesser, ikke blir vesentlig tilsidesatt.
2. Fordelene er klart større enn ulempene

Det går frem av «Forskr. Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsv» (FVK) at området er vernet mot alle tekniske inngrep eller tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter.

En telemast, med tilhørende utstyrshytte, vil i så måte ha en innvirkning på landskapets art og karakter. Spørsmålet her er hvor vesentlig tiltaket vil påvirke disse momentene.

Basert på tiltakets grunnareal er tiltaket av en beskjeden art. Tiltaket settes sammen av standardiserte og luftige seksjoner av fagverk i metall, som ikke vil oppleves som massive installasjoner. Utstyrshytte og klatrehinder på mast vil farges med naturfarger som egner seg godt i landlige området. Verneområdet omfatter omtrent 126 kvadratkilometer. Det aktuelle tiltaket er på 25 kvadratmeter (eller 0,000025 kvadratkilometer) og dermed vil vi argumentere for at tiltaket ikke vesentlig endrer landskapets art. Tiltaket har altså et lite i fotavtrykk og vil ikke være til hinder for ferdsel området. Det er ikke behov for vei eller inngjerding av stasjonen. Foruten om anleggsperioden vil tiltaket bli svært lite besøkt. Telemasten er en selvbærende konstruksjon og det er ikke behov for bardunering. Tiltaket er ikke ment for varig opphold, og det er ingen utslipp fra basestasjonen. Tiltakets innvirkning på villrein anses som beskjeden, da Tiltakshaver ikke er kjent med at basestasjoner vil kunne ha negativ effekt på dyrene. Anleggsperioden kan spesifiseres med vilkår i en eventuell tillatelse, for å sørge for at anleggsperioden er utenfor kalvingsperiode.

Landskapets karakter kan anses å bli forringet ved etablering av en telemast, da fagverket vil skape en silhuett langs åskammer i området, og trolig være synlig fra flere omkringliggende topper/utsiktspunkter til øst, vest og sør. Valgt plassering vil likevel dempe effekten av silhuetten, mulig sett fra skogsvegen mellom Mosengvollen og Osmovollen, da tiltaket står lavere i terrenget enn omkringliggende topper. Omsøkt plassering er ved Gruvåsen, ved kote 885. Litjscarven (kote 968) og Skarvan (kote 1013), ligger begge sør for tenkt plassering og vil dempe virkningene av tiltaket sett fra nord.

§5 i forskriften åpner også opp for at kraftlinjer, kabling og telelinjer kan fremføres innenfor angitt verneområde, noe som betyr at det spesifikt har blitt vurdert behov for fremtidig utbygning av infrastruktur innenfor naturvernområdet. Dette er videre støttet av §6 som legger føringer for at dispensasjon kan gis i tilfeller hvor tiltak er av vesentlig samfunnsmessig verdi.

Telenor er i sin konsesjon forpliktet til å sørge for tilgang til mobile kommunikasjonstjenester der mennesker bor og oppholder seg. For å oppfylle dette, er det nødvendig med etablering av nye basestasjoner. Omsøkte plassering er valgt ut fra radiotekniske årsaker. Ved å plassere basestasjonen her, vil den gi dekning for et størst mulig areal. Ønsket plassering er spesielt viktig for å bedre dekningen til bebyggelse i områder hvor det dag er ingen eller dårlig dekning for telekommunikasjon. Tiltaket vil også støtte opp om seterdriften i området som har ytret ønske om bruk av NoFence (og liknende teknologi) til å overvåke og gjete dyrene sine.

Fra et sikkerhetsperspektiv er det viktig at teleoperatørene både opprettholder, utbygger og forbedrer sine nettverk. Stor belastning krever større kapasitet på nettverket. Et godt utbygd kommunikasjonsnettverk er et viktig virkemiddel for økt innovasjon og verdiskapning i næringslivet, og er avgjørende for innbyggernes muligheter til samfunnsdeltagelse og tilgang til tjeneste på nett i alle deler av landet. Videre er det en forventning i befolkningen om god dekning for mobile kommunikasjonstjenester, og god dekning og kapasitet i nettet kan være kritisk i eventuelle nødsituasjoner, spesielt på turer i naturen.

Ansvarlig søker sin konklusjon er at hensikten bak verneformålet/arealformålet anses å ikke bli vesentlig tilsidesatt, og at fordelene anses som klart større enn ulempene. Dispensasjon både kan, og bør innvilges for det aktuelle tiltaket.

Arealdisponering

PLANSTATUS MV.

Gjeldende plan:

Type Plan	Arealdel av kommuneplan
Navn på plan	Kommuneplanens arealdel /KP09
Reguleringsformål	Båndlegging etter lov om naturvern

PLASSERING AV TILTAKET

Er det strømførende linje/kabel eller nettstasjon/transformator i, over eller i nærheten av tiltaket?	Nei
Er vann og avløpsledninger i konflikt med tiltaket?	Nei

Krav til byggegrunn

Skal byggverket plasseres i område med fare for:

Flom (TEK § 7-2)	Nei
Skred (TEK § 7-3)	Nei

Andre natur- og miljøforhold etter pbl § 28-1 (for eksempel forurenset grunn eller kvikkleire):

Erklæring om ansvarsrett fra ansvarlig søker og signering

Tiltaksklasse 1

Foreligger sentral godkjenning? Ja

☒ Ansvarlig søker bekrefter at hele tiltaket belegges med ansvar, og dekker kravene i plan- og bygningsloven.

Vi forplikter oss til å stille med nødvendig kompetanse i tiltaket, jf. byggesaksforskriften kapittel 10 og 11.

Vi er kjent med reglene om straff og sanksjoner i plan- og bygningsloven kapittel 32 og at uriktige opplysninger kan medføre reaksjoner.

SIGNERT AV

TOBIAS WETLESEN GRAN på vegne av PRO INVENIA AS

Dette dokumentet er signert elektronisk og arkivert i Altinn

05.05.2025 13:41:25 AR679307705

05.05.2025 13:41:25 AR679307705

Filvedlegg:

Situasjonskart.pdf

Oversiktskart.pdf

Illustrasjon av tiltak.pdf

Tegning mast.pdf

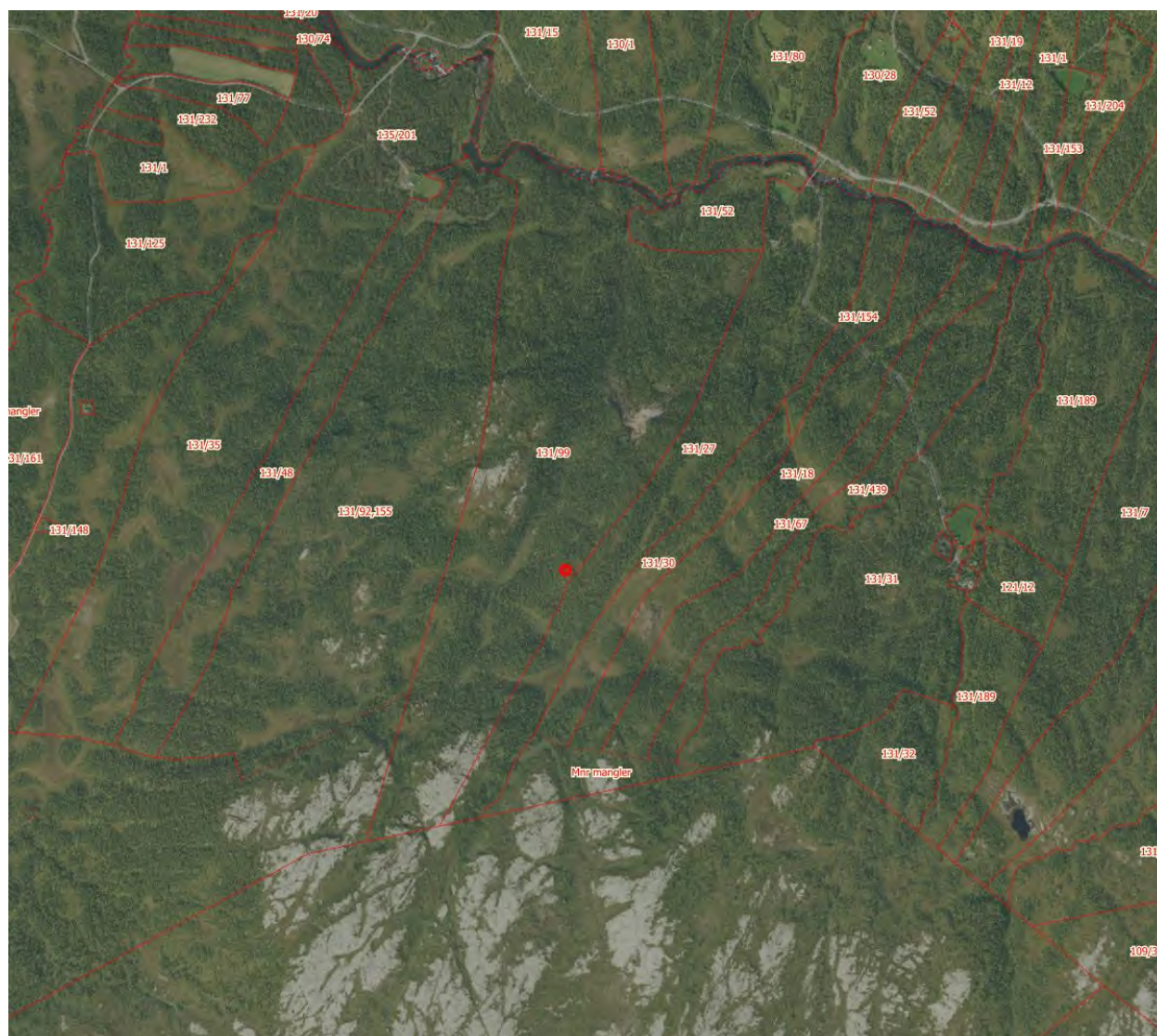
Tegning hytte.pdf

Tiltakshavers_samtykke_1493b83e-af52-4dd3-8180-ee0980f47bd1.pdf

NY1038 - New Greenfield - Infra Gruvåsen.pdf

ErklæringOmAnsvarsrett-PRO_TELENOR TOWERS NORWAY AS.pdf

Illustrasjon av tiltak på GID 133/99 i Os kommune

Figur 1: Flyfoto, med eiendomsgrenser og tiltakets plassering markert med rød sirkel.

Figur 2: Illustrasjon av tiltak sett i landskapet. Bilde tatt med drone.

Figur 3: Foreslått trase for kraftfremføring til plassering.

Radio Network Plan

New Greenfield - Infra

Gruvåsen

Version 1 – 07.04.25

Project	NY1038_GRUVAASEN
Site ID	

Revision History

Document Type	Version	Change Description	Updated by	Date
RNP	1		Thomas Kilås	07.04-25

Dette er prediksjon av dagens L08/iot dekning.

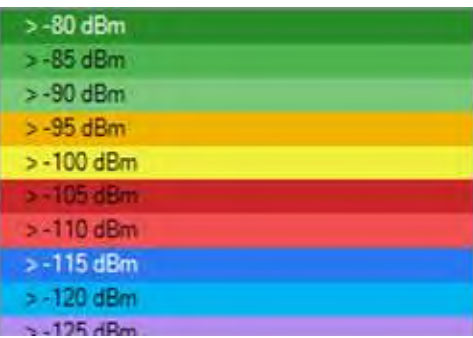
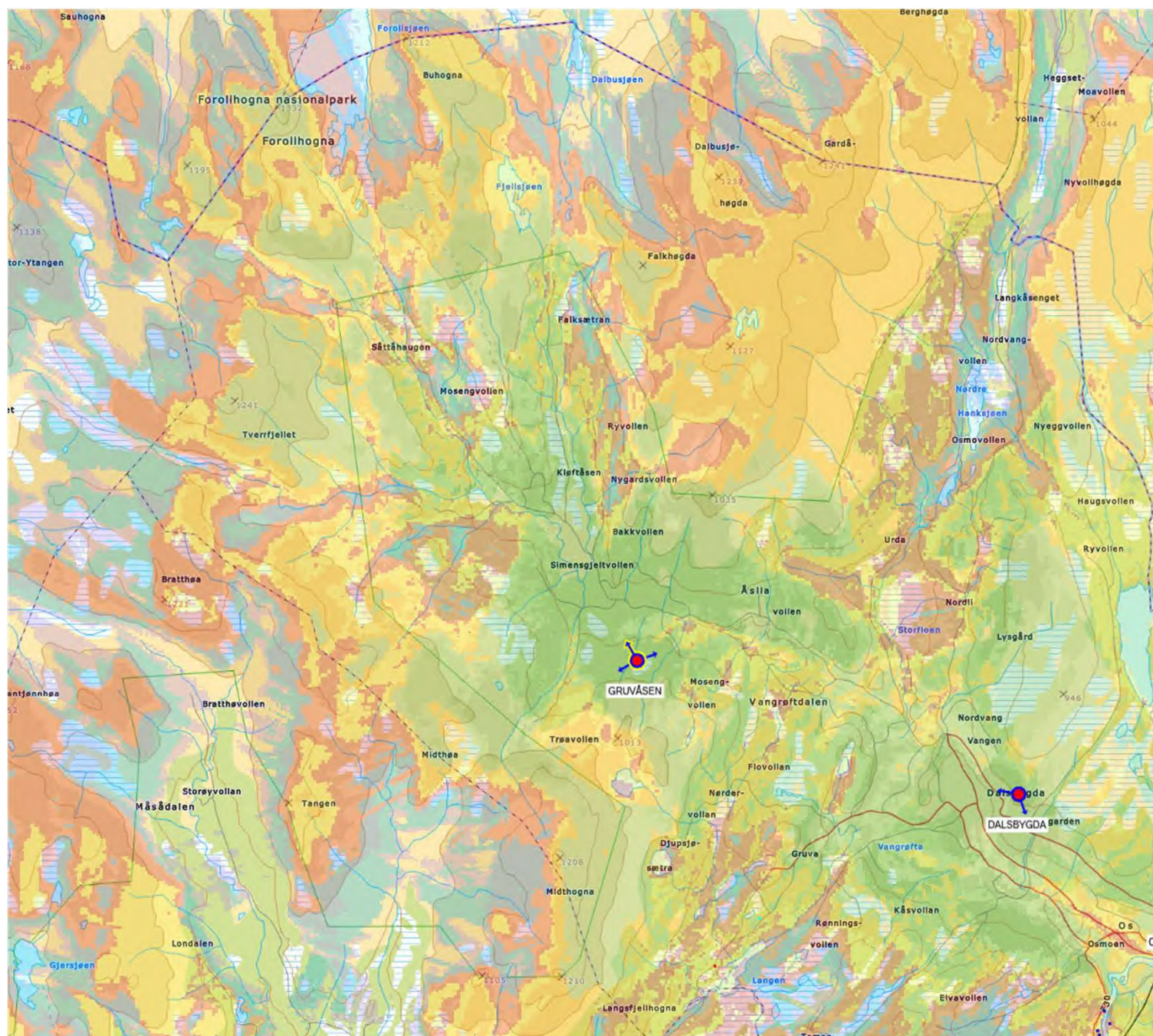
> -80 dBm
> -85 dBm
> -90 dBm
> -95 dBm
> -100 dBm
> -105 dBm
> -110 dBm
> -115 dBm
> -120 dBm
> -125 dBm

Grønn: God dekning

Gul: Ok dekning innendørs. God utendørs dekning.

Rød: Ingen innendørs dekning. Variabel utendørs dekning.
Blå eller lilla: Ingen dekning.

Dette er prediksjon av ny L08/iot dekning.

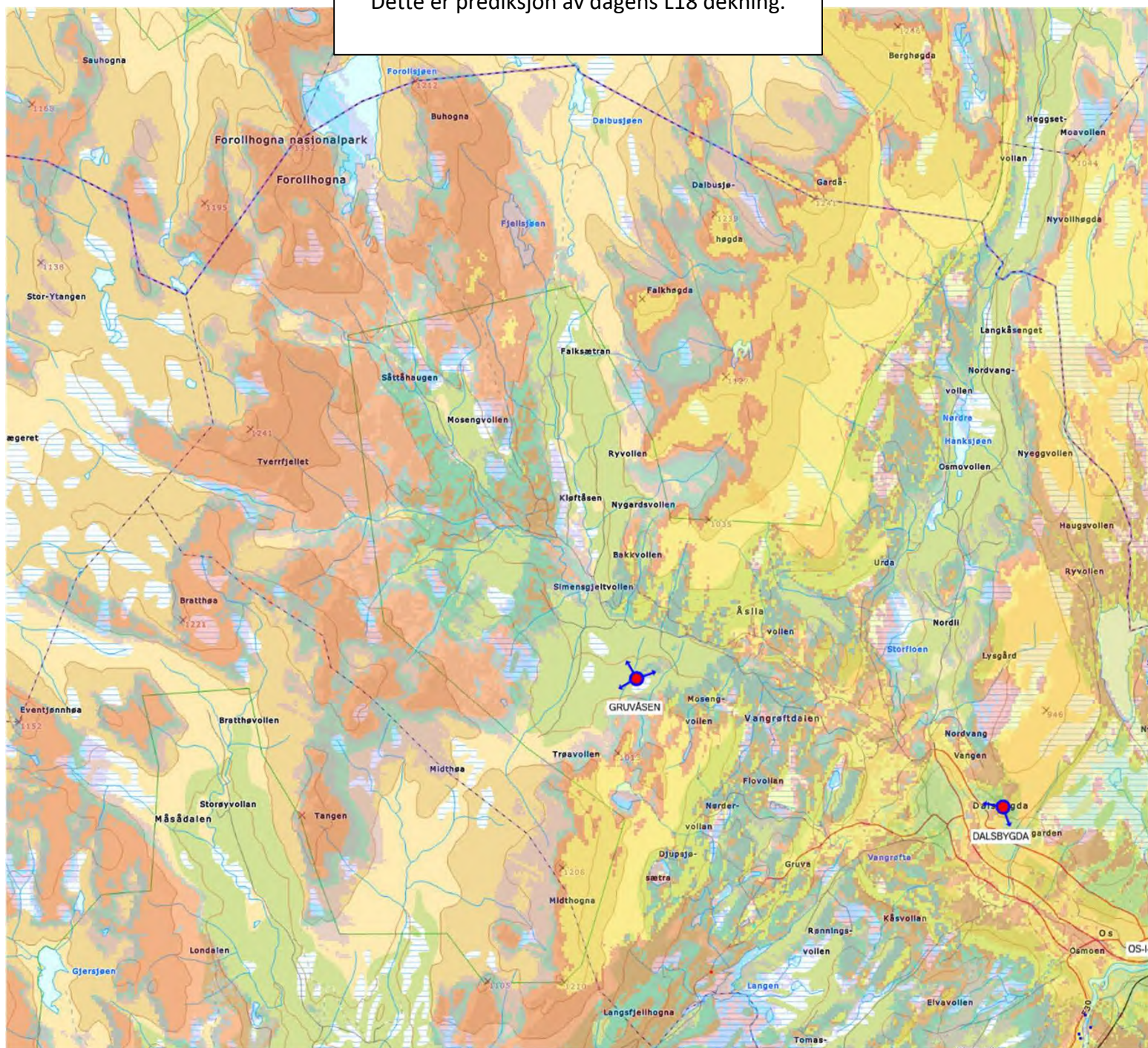
Grønn: God dekning

Gul: Ok dekning innendørs. God utendørs dekning.

Rød: Ingen innendørs dekning. Variabel utendørs dekning.

Blå eller lilla: Ingen dekning.

Dette er prediksjon av dagens L18 dekning.

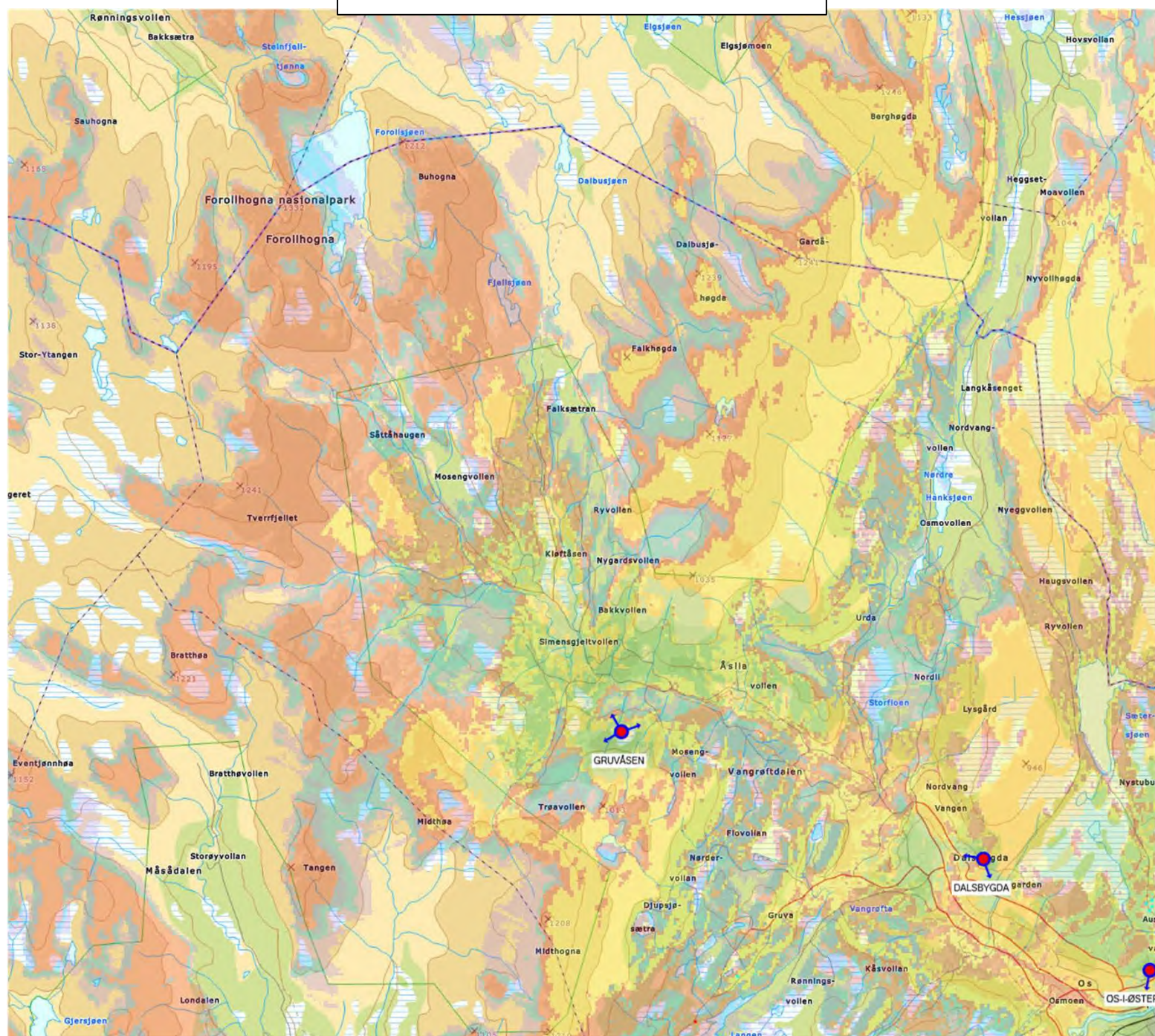
Grønn: God dekning

Gul: Ok dekning innendørs. God utendørs dekning.

Rød: Ingen innendørs dekning. Variabel utendørs dekning.

Blå eller lilla: Ingen dekning.

Dette er prediksjon av ny L18 dekning.

Grønn: God dekning

Gul: Ok dekning innendørs. God utendørs dekning.

Rød: Ingen innendørs dekning. Variabel utendørs dekning.

Blå eller lilla: Ingen dekning.

Statsforvalteren i Trøndelag
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Vår saksbehandler:
Inge Ryen

Vår ref.:
25/1073 - 12

Deres ref.:
2025/7646-2

Vår dato:
09.07.2025

Videresending av supplerende opplysninger i forbindelse med oppføring av telemast og servicebygg på Gruvåsen innenfor Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde

Viser til deres brev av 20.06.2025, der dere ber om supplerende opplysninger.

Vedlagt følger de supplerende opplysningene vi har fått fra utbygger.

- Som en tilleggsopplysning vil bredden på en 15-20 T belte-gravemaskin være ca. 3 meter.

Med hilsen

Inge Ryen
Avdelingsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Kopi til
Eli Grete Nisja

Vedlegg
Utførelse av graving for kabel, Dalsbygda, antenne Gruvåsen i Rabblia
Beskrivelse på gjennomføring av kabel grøft Rabblia
Oppføring av telemast med tilhørende utstyrshytte - Gbnr. 131/99, Gruvåsen

Vedlegg:

- Oppføring av telemast med tilhørende utstyrshytte - Gbnr. 131/99
- Utførelse av graving for kabel, Dalsbygda, antenne Gruvåsen i Rabblia
  - Beskrivelse på gjennomføring av kabel grøft Rabblia

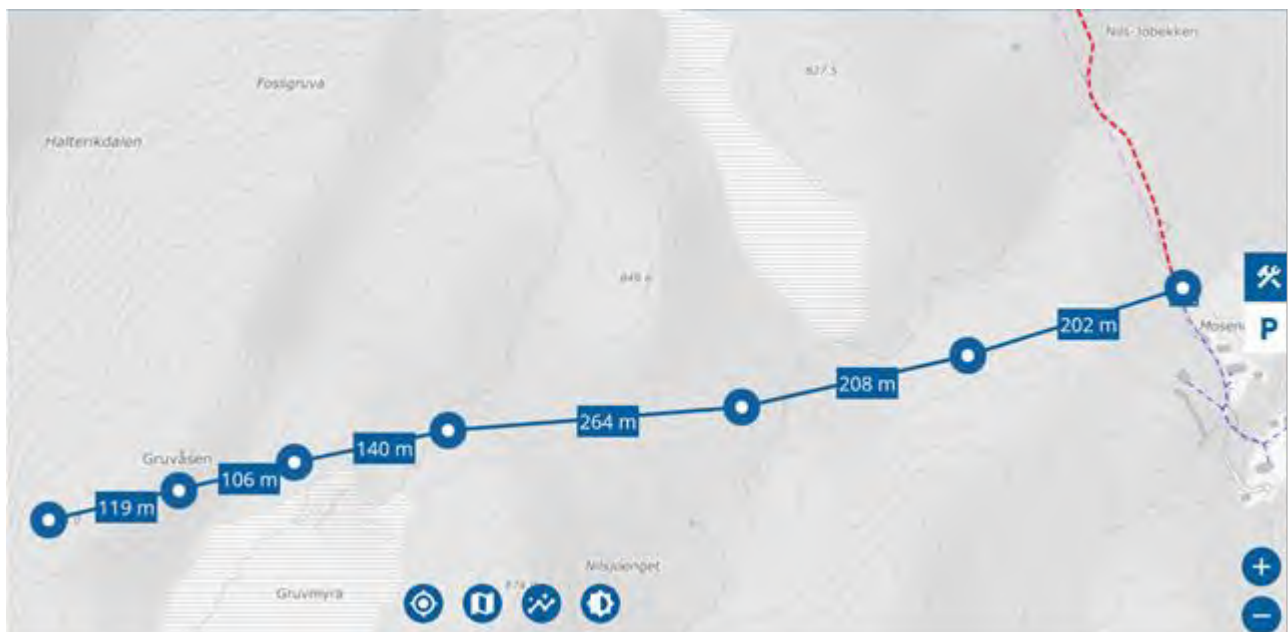
Beskrivelse av gjennomføring for kabelgrøft

Ved gjennomføring av kabeltrase til mobilmast i Rabblia vil vi benytte 2 gravemaskiner mellom 15-20t. Dette for at vi skal klare å løfte med oss kabeltrommel. Videre benytter vi oss av beltedumper for transport av kabelsand og masse. Denne har et lavere marktrykk til terrenget grunnet beltene og fordelingen av trykket til grunnen.

Traséen går i et slikt lende at det ikke er nødvendig med store inngrep. De inngrepene som må gjøres vil utføres på en måte som gjør minst mulig skade for vegetasjon og omgivelser.

Vi vil framgå med kabelgrøfta på følgende måte:

- **Fjerning av vegetasjon:** Vegetasjon vil bli lagt til side for så å bli benyttet til revegetering av traséen til slutt.
- **Graving av grøft/trekking av kabel:** Grøft vil bli gravd ned til angitt nivå før kabel blir lagt ned i grøfta. Omfylling med sand rundt kabel og resterende av grøfta blir gjenfylt med grøftmassene.
- **Bekkekryssing:** Ved kryssing av bekker blir bekkeløpet tilbakeført så fort som mulig etter at kabelgrøfta har passert.
- **Revegetering:** Når kabelgrøfta har kommet fram til mobilmasta vil traséen bli revegetert med vegetasjon som er lagt til sides. Oppussingen av kabelgrøfta vil skje på vei tilbake fra mobilmasta. Dagens terreng gjenskapes så godt det lar seg gjøre.
- **Pigging evt. sprenging:** Ved fjell i kabelgrøft blir det aktuelt med pigging, eventuelt sprenging av fjell for å føre frem kabelen. Det vil da bli dekket til med skytematter så man unngår sprut av sprengtstein til terreng.

Emne: Sak 25/1073 - Oppføring av telemast med tilhørende utstyrshytte - Gbnr. 131/99, Gruvåsen

Til: OS Postmottak <postmottak@os.kommune.no>

Sendt: 27.06.2025 12:47:39

Fra: Tobias Wetlesen Gran <tobias.gran@proinvenia.no>

Denne eposten er sendt fra en person utenfor organisasjonen. Ikke klikk på lenker eller åpne vedlegg før du er sikker på hvem avsender er, og at innholdet er trygt.

Hei,

Viser til brev mottatt 20.06.2025, vedrørende behov om tilleggsinformasjon for å kunne gå videre med saksbehandlingen.

Ansvarlig søker i forbindelse med etablering av Telemast, utstyrshytte og jordingsnett er ikke ansvarlig for søknaden om krafttilførsel til aktuell plassering.

Her må det lokale kraftlaget, som selv har søknadsprosess gående bli koblet på, for å kunne svare ut Nasjonalparkstyret sine spørsmål.

I forbindelse med drifting av basestasjonen, så er dette noe som gjøres, i all hovedsak, ved behov (liten frekvens i løpet av ett driftsår). Entreprenørene som benyttes til vedlikehold er godt kjent med rutiner for søknad om bruk av kjøretøy i utmark. Det går frem av §3, nr 5. «For motorisert ferdsel gjelder lov om motorferdsel i utmark og vassdrag. All motorisert ferdsel skal foregå hensynsfullt og slik at det ikke oppstår skjemmende hjulspor, terrengskader o.l., jf. motorferdselloven § 8.»

Adkomst er bruk av normale kjøretøy så langt det lar seg gjøre, for så å ta en vurdering av forhold på lokasjon. Ski, vanlig skogtur, snøscooter eller ATV er typiske fremkomstmetoder for entreprenørene som vedlikeholder basestasjonene.

Med vennlig
hilsen

**Tobias
Gran**

Sivilingeniør/Prosjektleder
(+47) 40 86 26 17
tobias.gran@proinvenia.no
www.proinvenia.no

Avd. Oslo
Billingstadsletta 25
1396 Billingstad
Norway

Dalsbygda 26/2 2025

Til nasjonalparkstyret og nasjonalparkforvaltningen for Forollhogna nasjonalpark

Innspill angående planer om oppføring av mobilmast på Gruvrabben i Rabblia, Vangrøftdalen

Når man leser verneforskriften for Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde kan den godt tolkes slik at det er greit at det etableres en mobilmast på Gruvrabben, med graving i terrenget for strømforsyning. Den kan også tolkes slik at det IKKE er greit å tillate et slikt inngrep, til fordel for naturen det vil berøre.

Rabblia, fra Nordervollia i sør til Skarvdalen i vest, er i dag et sammenhengende område uten inngrep av vesentlig art. Området Fossgruva er det eneste hvor det er spor etter aktivitet som har endret terrenget i særlig grad, og det er i dag kulturminner. Forøvrig er Rabblia mest å definere som urørt. Ei (30 m høy) mobilmast vil endre på dette, det vil bli en ny og varig teknisk installasjon. En gravemaskintrasè, på +/- 1 km, gjennom skog, over bekker og myrer, vil være et STORT inngrep i urørt natur, slik vi har sett andre steder at det har blitt. Og inntrykket av et sammenhengende urørt naturområde blir dermed vesentlig endret.

Spørsmålet er om man er NØDT til å gjøre dette inngrepet? Eller kan det skje at det lurt å se på en annen plassering av mobilmasta for å gjøre minst mulig uopprettelig skade på natur?

Vi lever i ei tid da naturverdier bygges ned, og går tapt, i raskt tempo. Og når inngrep først er gjort er det for sent å angre.

Mitt ønske er at nasjonalparkstyret og nasjonalparkforvaltningen for Forollhogna ser dette, også når det gjelder Rabblia.

La oss beholde disse urørte villmarksområdene og naturen slik den er. Så kan nye mobilmaster plasseres der det er enklere tilgjengelig infrastruktur, og ikke i et temmelig utilgjengelig område som Gruvrabben.

Geologien på Gruvrabben tilsier vel også at den må sprenges både for å få kabel i bakken og for fundament til ei mast.

Hilsen Bjørn Øverhaug, grunneier i Rabblia

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2025/4338

Saksbehandler: Hans Bull

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	29/2025	27.08.2025

Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - søknad om ombygging av landbruksvei - Os kommune, Gnr./bnr. 131/67 - Per Martin Rønningen

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna gir Per Martin Rønningen dispensasjon fra forskrift om Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde § 3, punkt 1 for oppgraderende tiltak på 370 meter kjørespor til inn til Rønningsvollen, gnr./bnr. 131/67 i Os kommune.

Vilkår:

1. Oppgradering/ombygging av landbruksveg skal ta utgangspunkt i det eksisterende kjøresporet, med sikte på minimale tiltak for nødvendig oppgradering. Bredde på vegen kan utgjøre maksimalt 3,5 meter.
2. Arbeidet skal skje skånsomt av hensyn til naturmiljøet på stedet. Det skal utvises særlig hensyn til myra, der den delen av traséen som berører myr skal flyttes på tørr bakke (ca. 60 m vegstrekke) jf. vedlagt kart. Eksisterende spor og grøfting i forbindelse med den eksisterende traséen ved myrkanten skal tilbakeføres.
3. Detaljer for utforming og landbruksvegklasse skal avklares med Os kommune som landbruksmyndighet.
4. Tiltakshaveren skal dekke kostnadene dersom det oppstår skader som følge av tiltaket ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter.
5. Tiltalelsen gjelder i 3 år fra vedtaksdato.

Figur 1: Omlegging av landbruksveg 2-3 meter vekk fra bløtt myrparti (ca. 60 meter vegstrekke).

Hjemmel: Dispensasjonen er gitt med hjemmel i forskrift for Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde § 5, punkt 5.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at det vises til et landbruksbehov, der oppgradering av 370 meter veg med utgangspunkt i eksisterende kjørespor anses nødvendig for opprettholdelse av landbruksdrift og utnytting av beiteressursene ved Rønningsvollen. Tiltak med vilkår om omlegging av deler av traséen, vil kunne forbedre dagens situasjon på naturmiljøet ved tidligere spor og grøfting i forbindelse med myr. Tiltaket vurderes ikke til å føre vesentlig endret bruk, føre til uheldig presedens eller være i strid med verneformålet.

Saksdokumenter (følger saken)

Vedlegg

- 1 Oversendelsesbrev fra Os kommune - Søknad om bygging av landbruksvei.pdf
- 2 Søknad om bygging av landbruksvei - Per Martin Rønning

Andre saksdokumenter:

Forskrift om Vangrøftalen-Kjurrudalen landskapsvernområde

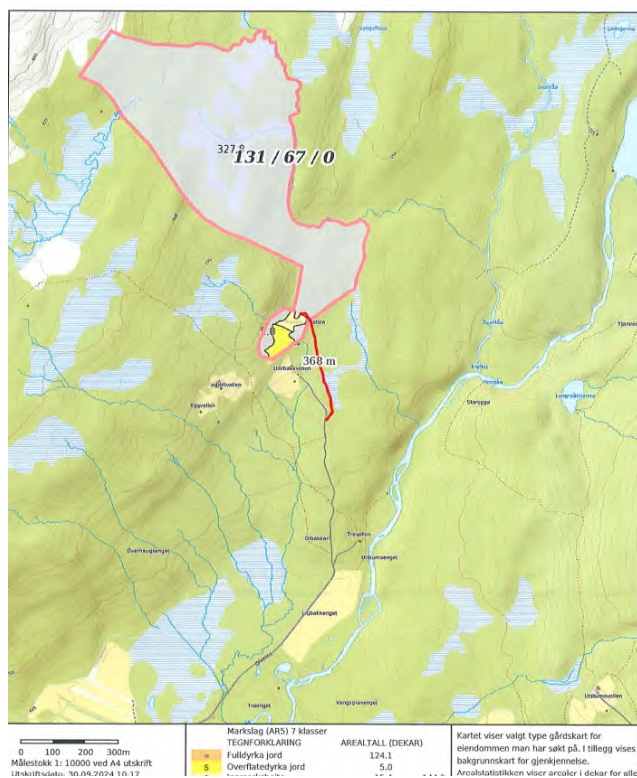
Forvaltningsplan for Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde

Saksopplysninger

Os kommune har oversendt søknad om bygging av landbruksvei, datert 22.04.2025.

Søknaden

Per Martin Rønning søker om å anlegge/ombygge 370 meter landbruksveg i vegklasse 3 fra. Søknad er vedlagt saken.

Figur 2: Kartutdrag fra søknadstekst som viser omsøkt vegtrase og oversikt over tilknyttet eiendom.

Andre saksopplysninger

Os kommune har gitt foreløpige vurderinger, samt innhentet uttalelser fra Statsforvalteren i Innlandet, Innlandet fylkeskommune og samt grunneier. Utklipp fra foreløpig vurderinger, samt høringssvar til Os kommune gjengis:

Os kommune:

Det er oppført i søknaden et totalt areal på 340 daa, 333 daa produktiv skog og 7 daa jordbruksareal. Det skal ombygges ca. 370 meter med en kostnad på 270 kr/m, total ombyggingskostnad kr. 100.000, -. Veien er i dag inntegnet som sti på Gårdskart og det er ukjent alder på dagens enkle traktorvei/kjørespor. Omsøkt tiltak ligger innenfor Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde.

Kommunens vurdering et landbruksnytt til denne landbruksveien er større enn 50% og skal følgelig behandles etter landbruksveiforskriften. Landbruksveien er omsøkt som en veiklasse 3, men kommunen mener at veiklassen bør senkes da behovet for en slik høy klasse ikke er nødvendig for å oppnå hensikten med landbruksveien.

Veiklasse 3 er standard for skogsbilveier, gårds- og seterveier med moderat til lavt trafikkgrunnlag. Veien skal kunne trafikkeres med lass hele året med begrensninger i teleløsningsperioden og i perioder med spesielt mye nedbør.

Hensikten med veien som kommunen har oppfattet det er at denne landbruksveien skal kun benyttes i forbindelse med drifta av seterområdet.

Kommunen mener at en landbruksveiklasse 7 er tilstrekkelig for å oppnå hensikten med denne landbruksveien.

Veiklasse 7 er veier for transport av landbruksprodukter og tømmer med lastetraktor og landbrukstraktor med henger. Generelt skal disse veiene kunne nyttes til transport hele året unntatt i teleløsningsperioden. Svake partier i undergrunnen må forsterkes med bærelag.

Statsforvalteren i Innlandet:

Vi viser til brev sendt på høring den 16.12.2024, fra Os kommune. Eier av gårds og bruksnummer 131/67 søker om ombygging av 370 meter landbruksvei til veiklasse 3.

Tiltaket ligger innenfor Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde. Søknad om tiltak krever derfor en tillatelse etter verneforskrift for Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde. Det er Nasjonalparkstyret for Forollhogna som er forvaltningsmyndighet for verneområdet. Saken skal derfor oversendes nasjonalparkforvalter for Forollhogna.

Tiltaket vil være i nærheten av myr og vi ber om at det tas hensyn og at man unngår å påvirke myrområdene negativt, ikke påvirker vannføringen til myra og at vannhusholdningen holdes intakt.

Vi minner om at kommunen under sin saksbehandling skal vurdere tiltaket etter naturmangfoldloven, da spesielt §§ 8 – 12. Det skal fremgå i vedtaket hvordan disse er vurdert.

Statsforvalteren har ingen ytterligere merknader til tiltaket.

Innlandet fylkeskommune:

Saken omhandler ombygging av 370 meter landbruksveg klasse 3.

Det er ikke kjent automatisk freda kulturminner innenfor eller inntil tiltaksområdet. Vi har heller ikke oppdaget spor i bakken som kan være slike kulturminner i høydedata (LIDAR) over det aktuelle området. Sannsynligheten for at det finnes freda kulturminner i området som kan bli berørt av tiltaket vurderer vi som lav. Vi mener derfor at det ikke er behov for å utføre arkeologisk registrering i saken.

Vi må likevel ta forbehold om at det kan finnes automatisk freda kulturminner i området, f.eks. kulturminner under bakken som ikke er synlige. Hvis det i forbindelse med gjennomføringen av tiltaket oppdages automatisk freda kulturminner, inkludert en sikringssone på fem meter, skal arbeidet stanses. Det er viktig at de som utfører arbeidet også blir informert om dette. Melding om funn skal straks sendes Innlandet fylkeskommunes kulturarvseksjon, jf. lov om kulturminner § 8, andre ledd.

Tiltaksområdet ligger både innenfor område klassifisert som verdifulle kulturlandskap og utvalgte kulturlandskap i jordbruket (Vangrøftdalen/Kjurrudalen). Vi mener at tiltaket ikke vil få noen vesentlig betydning for kulturlandskapet.

Grunneier:

Det er helt greit for meg at Per Martin Rønningen oppruster veien til sin setervoll i Olen.

Vegar Lillebakken Gnr./bnr. 131/47

Befaring 18.06.2025

Adkomst kjørespor fra Olveien

Deler av eksisterende kjørespor går i utkant av myr (ca. 60 m.) Det er tidligere gjort noe grøftetiltak.

Hoveddelen av kjøresporet går på tørr grunn (engbjørkeskog).

Rønningsvollen ved Olen benyttes til aktiv beite.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Formålet med opprettelsen av Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde er ifølge verneforskriften, § 2:

«å ta vare på et særpreget og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner, skapt gjennom aktiv jordbruksdrift, utgjør en vesentlig del av landskapets egenart».

I vernebestemmelsene § 3 heter det at «området er vernet mot alle tekniske inngrep eller tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter slik som f.eks. «vegbygging» mm.

Videre heter det i verneforskriftens § 5, punkt 5 at forvaltningsmyndigheten på nærmere vilkår gi tillatelse til «fremføring av nye veger for jordbruksformål».

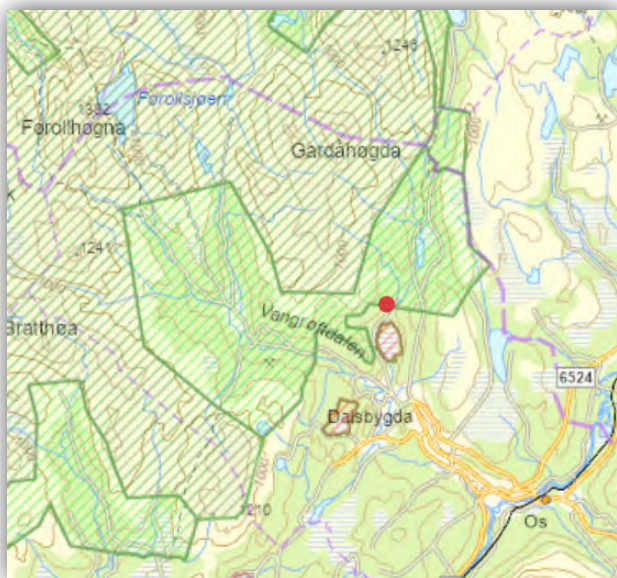
En dispensasjon fra vernebestemmelser krever at dispensasjonen også vurderes etter de miljørettslige prinsippene i nml §§ 8 – 12, og det skal gjøres en vurdering av eventuelle presedensvirkninger.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.

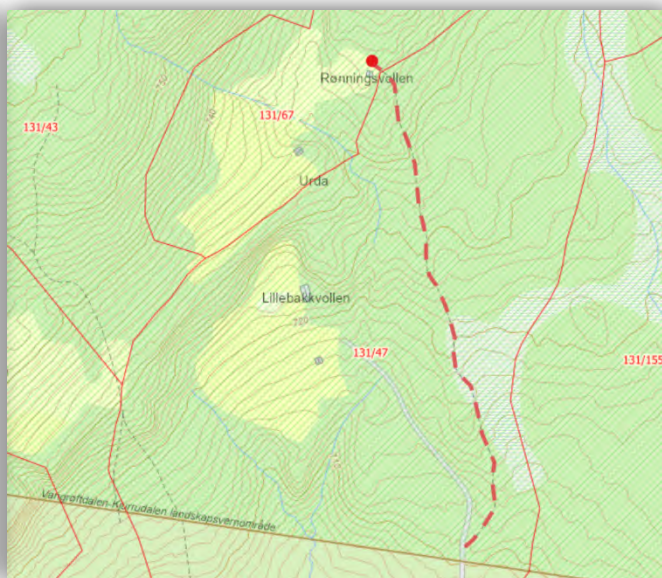
Vurderinger etter naturmangfoldloven

§ 8 - Kunnskapsgrunnlaget § 9 - Føre-var-prinsippet

De aktuelle vegtraseene og området er sjekket ut i forhold til kulturminner, artsdata og naturtyper. Det forekommer ingen kjente registreringer av særskilte natur- eller kulturfaglige funn i tilknytning kjøreraseen. Det foreligger forvaltningsplan for området. Tiltaket ligger utenfor villreinens biologiske leveområde for Forollhogna. Området er generelt lite tilrettelagt og benyttes i liten grad som utgangspunkt for ferdsel og friluftsliv. Os kommune har gitt en foreløpig vurdering, der landbruksnytt av vegen vurderes til å være større enn 50 %, og at landbruksvegklasse 7 vil være tilstrekkelig for å oppnå hensikten med landbruksvegen. Det foreligger høringsvar til kommunen fra Statsforvalteren, Fylkeskommunen og grunneier. Området inngår i Dalsbygda beitelag, og ifølge vegetasjonskart (kilden/nibio) går eksisterende kjøretrase primært i engbjørkeskog med undervegetasjon blåbærbjørkeskog. Ca. 60 meter av traseen går i kanten av myr. Det er foretatt befaring av område 18.06.2025 sammen med tiltakshaver og rådgiver i Os kommune. Kunnskapsgrunnlaget (**§ 8**) vurderes tilstrekkelig for at søknaden kan vurderes. Føre-var-prinsippet (**§ 9**) kommer derfor ikke til anvendelse saken.

Kart: Tiltakets plassering i verneområdet

Oversiktskart Olen: Eksisterende traktorslep rød-stiplet linje.

§10 - Økosystemtilnærming og samlet belastning

Veibygging er et betydelig inngrep i et verneområde og det skal i utgangspunktet føres en streng holdning til nye vegtraseer. Alle vegtiltak (opprusting av eksisterende kjørespor, ny veg, nye kjøretrasèer etc.) må vurderes strengt og i tillegg ut fra situasjonen i det konkrete tilfellet (tiltakets omfang, betydning for verneverdier, inngrep i landskap, terreng og vegetasjon mv). Mulig presedensvirkningen av tiltaket må også tillegges betydelig vekt i vurderingen av om tillatelse kan gis.

Det vurderes at det foreligger et landbruksmessig behov i omsøkt tiltak, tiltaket er hjemlet direkte i forskrift. Det søkes i så måte om oppgradering av en atkomst til en trasé som allerede er i bruk til landbruksformål. Det argumenteres også med at dagens løsning er til ulempe for drifta og utnytting av vollen til beiting, og at tiltaket gir bedre forutsetninger for videre bruk av området i landbrukssammenheng.

Det vurderes at tiltaket er i tråd med formålet med landskapsvern gjennom tiltak som fremmer aktiv jordbruksdrift.

Det ble under befaring med tiltakshaver og kommunen påpekt at det var uheldig at deler av dagens kjørespor berører utkanten av myra. Det ble diskutert at en liten omlegging, 2-3 meter bort fra myra på dette vegstrekket vil bedre naturmiljøet på stedet. Dette ble uttrykt som uproblematisk og positivt fra tiltakshaver. Det vurderes at en omlegging av veiadkomsten i dette tilfelle vil ikke medføre økt belastning på området om det gis vilkår om at spor og grøft pusses og tilbakeføres.

Figur 3: Vegen skal omlegges noe bort fra myrkanten.

§ 11 - Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. Det forutsettes at det tas nødvendige hensyn til naturmiljøet og myra blir minst berørt av tiltaket.

§ 12 - Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Det forutsettes at arbeidet skjer skånsomt for å unngå skade på terreng og vegetasjon. Det vurderes at tiltaket gitt ut ifra forholdene på stedet tilsier at det trengs minimale inngrep (ingen skjæring eller fyllinger) for å imøtekomme ønsket behov for veiadkomst til landbruksformål.

Samlet vurdering

Med vilkår som foreslått i innstilling anses ikke tiltaket å stride mot formålet med vernet, og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Tiltaket vurderes heller ikke å føre til uheldig presedens for landskapsvernområdet, eller for områder med tilsvarende bestemmelser.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna

Vår saksbehandler:
Tommy Vestøl

Vår ref.:
24/2422 - 6

Deres ref.:

Vår dato:
22.04.2025

Oversendelsesbrev - Søknad om bygging av landbruksvei

Oversender søknaden fra tiltakshaver, Per Martin Rønningen, GID 131/67 i Os kommune til behandling i Nasjonalparkstyret i Forollhogna.

Tiltakshaver eier i dag seterområdet det søkes om å bygge en landbruksvei frem til. Landbruksveien er søkt om å bygge etter standarden for landbruksveiklasse 3.

Det er oppført i søknaden et totalt areal på 340 daa, 333 daa produktiv skog og 7 daa jordbruksareal. Det skal ombygges ca. 370 meter med en kostnad på 270 kr/m, total ombyggingskostnad kr. 100.000, -. Veien er i dag inntegnet som sti på Gårdskart og det er ukjent alder på dagens enkle traktorvei/kjørespor. Omsøkt tiltak ligger innenfor Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde.

Kommunens vurdering et landbruksnytt til denne landbruksveien er større enn 50% og skal følgelig behandles etter landbruksveiforskriften. Landbruksveien er omsøkt som en veiklasse 3, men kommunen mener at veiklassen bør senkes da behovet for en slik høy klasse ikke er nødvendig for å oppnå hensikten med landbruksveien.

Veiklasse 3 er standard for skogsbilveier, gårds- og seterveier med moderat til lavt trafikkgrunnlag. Veien skal kunne trafikkeres med lass hele året med begrensninger i teleløsningsperioden og i perioder med spesielt mye nedbør.

Hensikten med veien som kommunen har oppfattet det er at denne landbruksveien skal kun benyttes i forbindelse med drifta av seterområdet.

Kommunen mener at en landbruksveiklasse 7 er tilstrekkelig for å oppnå hensikten med denne landbruksveien.

Veiklasse 7 er veier for transport av landbruksprodukter og tømmer med lastetraktor og landbrukstraktor med henger. Generelt skal disse veiene kunne nyttes til transport hele året unntatt i teleløsningsperioden. Svake partier i undergrunnen må forsterkes med bærelag.

Os kommune ber om at Nasjonalparkstyret for Forollhogna vurderer søknaden og behandler den etter sitt lovverk. Os kommune stiller seg tilgjengelig for befaringsundersøkelser dersom dette er ønskelig.

Med hilsen

Tommy Vestøl
Rådgiver skog og vilt

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Kopi til
Eli Grete Nisja
Hans Bull

Vedlegg
Tillatelse fra grunneier om landbruksvei over eiendom
Uttalelse - bygging av landbruksvei - Os 131/67
Svar - Høring - ombygging av landbruksvei GID 131/67 - Os kommune -
Kulturvern faglig uttalelse
Høring - ombygging av landbruksvei GID 131/67
3430 Landbruksvei gnr/bnr 131/67

Tøm skjema

Journalnummer

År 2024	Fylke innlandet	Kommune Os

1. Er det et søknadspliktig tiltak?

Søknadspliktige tiltak: Nybygging og ombygging av landbruksveier etter forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier (landbruksveiforskriften)¹ er søknadspliktig. Tiltak angitt som ikke søknadspliktige nedenfor, men som kan ha vesentlig negativ påvirkning på de hensyn som er nevnt i § 1-1 i landbruksveiforskriften, vil likevel være søknadspliktige. Omsøkt tiltak kan ikke startes før tillatelse er gitt av kommunen.

Tiltak som ikke er søknadspliktige: Opparbeidelse av oppstillingsplass for landbruksmaskiner til bruk på eiendommen eller enkle avkjørsler fra godkjente landbruksveier, er ikke søknadspliktig. Det samme gjelder enkle og midlertidige driftsveier som bare medfører ubetydelige terrenginngrep. Med ubetydelige terrenginngrep menes planering med samlet omfang på inntil 150 meter eller på areal mindre enn 450 m², hvor fylling/skjæring ikke fører til mer enn 1 meter avvik fra opprinnelig terrengnivå (se unntaket ovenfor).

2. Hvilket regelverk skal tiltaket behandles etter?

Før du sender inn skjema må det fastsettes om tiltaket er søknadspliktig etter punkt 1 og om søknaden skal behandles etter landbruksveiforskriften eller plan- og bygningsloven. Dette skjemaet skal bare brukes hvis tiltaket skal behandles etter landbruksveiforskriften, det vil si når over 50 % av samlet nytte er knyttet til landbruksvirksomhet. Les også veiledningen bakerst i dette skjemaet.

Hvis delsum landbruksnytte (L) er større enn delsum andre interesser (P) i veien ($L > P$), skal søknaden behandles etter landbruksveiforskriften. I så fall skal dette skjemaet benyttes og leveres til kommunen, sammen med vedleggene.

Hvis delsum andre interesser (P) er større en landbruksnytte (L), i veien ($P > L$), skal søknaden behandles etter plan- og bygningsloven. Da skal ikke dette skjemaet brukes. Ta kontakt med kommunen din for mer informasjon rundt søknadsreglene for tiltak etter plan- og bygningsloven.

Landbruk (L)		Andre formål utenom landbruk (P)	
Skogbruk	20 %	Privat bolig	%
Utmark	%	Privat hytte	%
Jordbruk	60 %	Hyttefelt	%
Setervirksomhet	20 %	Næringsbygg	%
Gårdsturisme	%	Aktivitetsbygg	%
Kraftverk, ikke konsesjonspliktig (<1MW)	%	Kraftverk, konsesjonspliktig (>1MW)	%
Landbruksbygg	%	Annet, beskriv	%
Annet, beskriv	%		
Delsum landbruksinteresser (L)	%	Delsum andre interesser (P)	%
Totalsum L + P = 100%			

¹ Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier FOR-2015-05-28-550

3. Opplysninger om søker		
Gnr./bnr./fnr. 131/67	Organisasjonsnr./fødselsnr. 986391843	Telefonnr. 90821909
Søkerens navn Per Martin Rønningen	E-postadresse per.martin@ramlos.no	
Adresse Mosengveien 484	Postnr. 2552	Poststed Dalsbygda

4. Generelt om veiltaket (kun permanente tiltak)		
Veinavn	Veiplanlegger	
Er veien en del av hovedplan for veier eller annen overordnet transportplan?	☐ Ja	☒ Nei
Er avkjøring fra offentlig vei godkjent av veimyndighetene?	☐ Ja	☐ Nei ☒ Ikke aktuelt
Er naboer, rettighetshavere eller andre som blir berørt av tiltaket varslet?	☐ Ja, liste vedlegges	☒ Nei, ikke aktuelt (begrunnelse vedlegges)
Antall interessenter/andelseiere i veien:		stk.

5. Om tiltaket			
Fylles ut for permanente tiltak			
Totalareal dekar 340	Prod.skog dekar 333	Hogstmoden skog m³	Jordbruksareal dekar 7
Nyanlegg lengde	meter	Nyanlegg kostnad	kr.
Ombygging lengde	370 meter	Ombygging kostnad	100000 kr.
Søknadspiktig punktutbedring. Fører tiltaket til heving av veiklasse (ombygging) ☒ Ja ☐ Nei			
☒ Bru ☐ Bæreevne ☐ Kurvatur ☐ Stigning ☐ Snuplass ☐ Velteplass ☐ Annet, beskriv			
Skal det anlegges massetak i tilknytning til veien? ☐ Ja ☒ Nei			
Hvis ja, anslå antall m³ masse som skal hentes ut m³			
Landbruksveiklasse ☐ 2 ☒ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ Avvik fra veiklasse			
Hvis avvik fra veiklasse, beskriv årsak			
Fylles ut for midlertidig tiltak			
☐ Oppstillingsplass for landbruksmaskiner ☐ Enkel avkjørsel fra landbruksvei ☐ Enkle og midlertidig driftsveier			
☐ Lengde over 150 m ☐ Lengde under 150 m ☐ Skjæring/fylling over 1 m ☐ Skjæring/fylling under 1 m ☐ Areal over 450 m² ☐ Areal under 450 m²			
Størrelsen på driftsområdet som tiltaket betjener dekar			
Vil gjennomføring av selve tiltaket vare utover søknadsåret? ☐ Ja ☐ Nei Hvis ja, hvor mange år år			
Er det vurdert å bruke driftsmetoder som ikke krever bruk av omsøkt tiltak? ☐ Ja ☐ Nei			
Oppgi merkestaden ved ikke å bruke det midlertidige tiltaket kr/m³			
Beskriv			
Planlagte tiltak i etterkant			
☐ Foryngelse/gjenplantning ☐ Reparere vannløp ☐ Oppretting kjørespor ☐ Tilbakeføring av driftsvei/deaktivering ☐ Annet			
Beskriv			

6. Hensyn til miljøverdier og andre interesser

Følgende miljøverdier er registrert, jf. veiledningen

Naturmangfold ☐ Ja ☒ Nei Landskap ☐ Ja ☒ Nei Kulturminner ☐ Ja ☐ Nei Friluftsliv ☐ Ja ☒ Nei

Hvis ja, oppgi hvilke verdier og kilder for funn

Berører tiltaket andre interesser?

Verna vassdrag ☐ Ja ☒ Nei Reindriftsinteresser ☐ Ja ☒ Nei Vernskog ☐ Ja ☒ Nei

Hvis ja, oppgi hvilke verdier og kilder for funn

Ligger veitraseen i områder med fare for flom, erosjon eller løsmasseskred? ☐ Ja ☒ Nei

Hvis ja, beskriv årsak

Kan tiltaket gi økt fare for flom, erosjon eller løsmasseskred? ☐ Ja ☒ Nei

Hvis ja, beskriv årsak og planlagte hensyn

Kan tiltaket bidra til økt fare for flom-, erosjon- eller skredskader på omkringliggende boliger, anlegg eller annen offentlig infrastruktur (veier, jernbane osv)? ☐ Ja ☐ Nei

Hvis ja, beskriv planlagte hensyn

Hvordan ligger tiltaket i forhold til marin grense: ☒ Over ☐ Under ☐ Både over og under

Hvis hele eller deler av tiltaket ligger under marin grense, beskriv planlagte hensyn

Eventuelle kommentarer

7. Underskrift

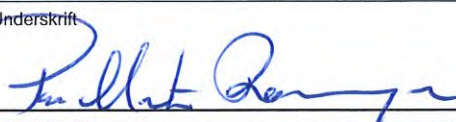
Jeg er ansvarlig for og godtar å gjøre meg kjent med forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier, og andre aktuelle lover og regler i tilknytning til tiltaket. Jeg er også ansvarlig og godtar å gi nødvendige og korrekte opplysninger til kommunen som grunnlag for behandling av søknaden. Dette gjelder også i forbindelse med kontrolltiltak. Jeg er kjent med at bygging ikke kan iverksettes uten skriftlig tillatelse fra kommunen. Opplysningene i denne søknaden inkludert vedlegg er gitt etter beste skjønn og så fullstendig som mulig. Jeg er kjent med at jeg kan komme i straffeansvar om jeg gir uriktige eller ufullstendige opplysninger.

Sted og dato

Underskrift

Dalsbyggen

30/9-2024

Kartvedlegg

Kart skal vedlegges søknaden både for permanente veier og midlertidige tiltak.

Kart i målestokk 1:5 000 eller 1:10 000, samt oversiktskart i målestokk 1:50 000 skal følge søknaden. Følgende opplysninger skal markeres på kartet:

- Planlagt veitrase (brutt rød strek). Eventuelle alternativer merkes tydelig (nummereres).
- For midlertidige driftsveier i skogbruket skal driftsområde markeres (brutt blå strek).
- Dekningsområdet for den planlagte veien/tiltaket (heltrukken blå strek).
- Planlagte massetak i forbindelse med tiltaket (ringes inn med rød strek).
- Eksisterende veier med betydning for dekningsområdet (heltrukken svart strek).
- Bebyggelse, offentlig infrastruktur og andre interesser som kan bli berørt av veien/tiltaket (heltrukken gul strek). Dette gjelder også om disse ligger unna selve veien, f.eks dalbunnen.
- Kjente miljøverdier som kan bli berørt av bygging eller kjøring på veien markeres på kartet, med henvisning til opplysninger på søknadsskjema (heltrukken grønn strek).
- Aktsomhetsområder for jord- og flomskred (Skrednett).
- Marin grense og ev. identifiserte faresoner for kvikkleire (Skrednett).

Vedleggsliste	Vedlagt	Ikke vedlagt
Oversikt over interessentene i veien	☐	☒
Oversikt over berørte naboer, rettighetshavere og andre som berøres av tiltaket	☐	☒
Kart i målestokk 1:5 000 eller 1:10 000	☒	☐
Oversiktskart i målestokk 1:50 000, med inntegninger av tiltaket	☒	☐
Egen vurdering av veiens virkning på flom- og skredfare for bebyggelse og infrastruktur, og hvilke hensyn som evt er tatt i planen	☐	☒
Eventuelle uttalelser fra veiplanlegger eller geoteknisk sakkyndig	☐	☒

Veiledning

Veiledning til søknadsskjema om bygging av landbruksvei

Dette skjemaet skal benyttes ved søknad om bygging og ombygging av landbruksveier i henhold til forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier (landbruksveiforskriften), fastsatt av Landbruks- og matdepartementet.

Bygging av omsøkt tiltak, kan ikke påbegynnes før tillatelse er gitt av kommunen. Kommunens vedtak kan påklages til Fylkesmannen, jf. landbruksveiforskriften § 4-1 og forvaltningsloven kapittel VI.

Kommunens behandling av søknaden etter naturmangfoldloven

Kommunen skal også vurdere omsøkt tiltak etter de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 – 12.

Vurderingene av prinsippene skal komme til uttrykk i kommunens saksfremstilling og vedtak. Kommunen skal vurdere påvirkningen på naturmangfoldet av selve veitraséen, med grafter og veiskulder og eventuelle nye massetak langs veien.

Veiledningen til utfylling av punktene i søknadsskjemaet:

1 og 2. Er det et søknadspliktig tiltak og hvilket regelverk skal tiltaket behandles etter?

Ettersom søknad om veibygging enten skal behandles etter landbruksveiforskriften eller plan- og bygningsloven, må det først avklares hvilket regelverk veisøknaden skal behandles etter. Nytt av de enkelte interessene fastsettes i forhold til samlet nytte av veien. Hvis nytten knyttet til landbruksvirksomheten utgjør over halvparten av den samlede nytten, skal veien behandles etter landbruksveiforskriften. Hvis ikke skal veien behandles etter plan- og bygningsloven. Veilederen "Plan- og bygningsloven og Landbruk Pluss", jf. Landbruksdirektoratets nettsider, kan brukes som rettesnor for hvilke tiltak som hører inn under landbruksbegrepet. Ta kontakt med kommunen din hvis du er usikker på hvordan dette bestemmes.

3. Opplysninger om søker

Det skal kun være én søker, også i tilfeller der det søkes på vegne av flere interessenter/eiere i veien etter skriftlig fullmakt. Søkeren plikter å fylle ut søknadsskjemaet så fullstendig som mulig, og bidra med alle kjente opplysninger som kan ha betydning for saksbehandling og avgjørelse.

4. Generelt om veiltaket

- Med hovedplan menes en helhetlig veiplan, enten veidelen i kommunens oversiktsplan for skogbruk, egen områdeplan/hovedplan for veier eller annen transportplan.
- Angi om det er inngått avtale med veiplanlegger eller om slik kompetanse er planlagt benyttet for hele eller deler av tiltaket. Dersom veiltaket som det søkes om helt eller delvis er under marin grense, og særlig i fareområder for kvikkleireskred, skal søknaden som hovedregel vedlegges uttalelse av geotekniker. Dersom søknaden omfatter veiltak der flom, erosjon og/eller løsmasseskred kan ha vesentlig påvirkning på bebyggelse eller annen samfunnsviktig infrastruktur, skal søknaden som hovedregel vedlegges en vurdering av veiplanlegger. Kommunen kan i vedtaket stille vilkår om bruk av veiplanlegger m.v.
- Avkjørsel fra offentlig vei og velteplass langs offentlig vei skal på forhånd være godkjent av veimyndighetene, jf. forskriften § 2-2.
- En liste over alle interessentene i veien skal legges ved søknaden, oppgitt ved navn, adresse, telefon/e-post.
- Liste over naboer, rettighetshavere og andre som blir berørt av tiltaket og som på forhånd er varslet om veisøknaden, skal legges ved søknaden.

5. Om tiltaket

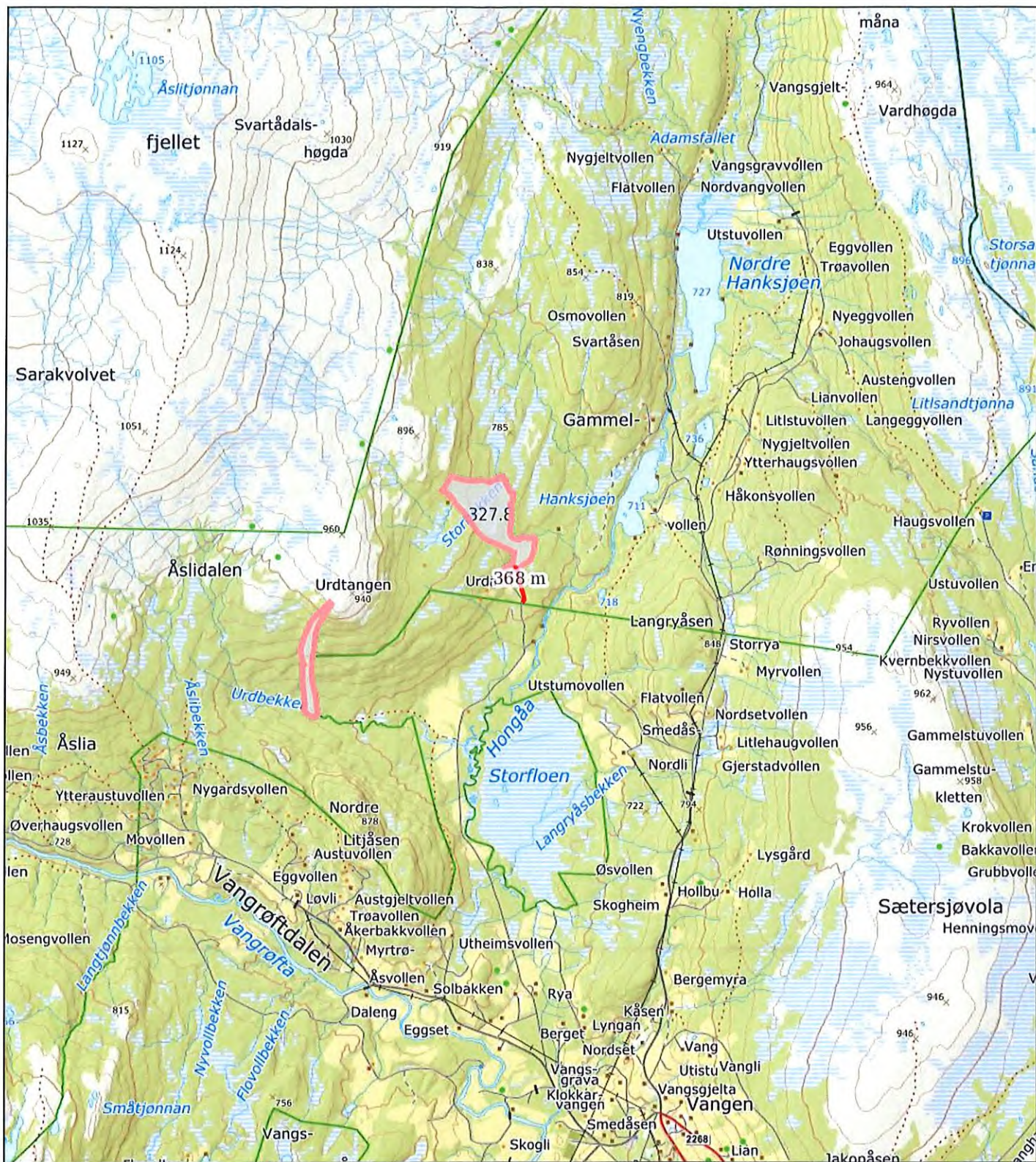
- Veiens dekningsområde er det arealet som veien betjener.
- Det skilles mellom permanente og midlertidige tiltak. De permanente tiltakene er nybygging, ombygging eller punktutbedringene. Tiltak som hever veiklassen i samsvar med de nye veinormalene, inkludert punktutbedringer, vil normalt være en søknadspliktig ombygging.
- De midlertidige tiltakene vil ofte være graving av enkle driftsveier i bratt terreng for å gjøre skogen tilgjengelig for hjulgående skogsmaskiner. Disse driftsveiene skal normalt tilbakeføres og forynges med skog etter endt hogst. I søknaden skal de midlertidige driftsområdene avmerkes på kart med en ytre avgrensning av det arealet som skal drives med bruk av driftsveiene. Det må oppgis innen hvor mange år driften vil være gjennomført. Kommunen kan stille vilkår til planlegging og utførelse m.m. jf. § 3-3 andre ledd.
- Planlagt veiklasse oppgis i henhold til «Normaler for landbruksveier med byggebeskrivelse», som du finner under infrastruktur på www.landbruksdirektoratet.no
- Veiklassene 2-3-4-5 er helårs bilveier eller sommerbilveier, veiklasse 6 er vinterbilvei, og veiklassene 7 og 8 er traktorveier. «Avvik fra veinormalene» er de veiene som ikke oppfyller veinormalens krav, men som likevel medfører søknadspliktig terrenginngrep jf. §1-2.
- Oppgi beregnet byggekostnad og antall meter for det omsøkte tiltaket.

6. Hensyn til miljøverdier og andre interesser

Søker må redegjøre for kjente miljøverdier og bruksinteresser som berøres av det omsøkte tiltaket. Kunnskap om miljøverdier finnes i eiendommens skogbruksplan, og i ulike innsynsøsninger og databaser (Kilden, Naturbase, Artskart, Skrednett osv.)

	Miljøverdier/hensyn	Nettside	Informasjon om aktuelle kart
Naturmangfold	Prioriterte arter og fredete arter (Forskriftfestet)	http://kart.naturbase.no	De <i>prioriterte arter</i> blir fastsatt i egne forskrifter etter naturmangfoldloven. De fredete artene er listet opp i forskriften om fredning av truede arter etter naturmangfoldloven. Arter av nasjonal forvaltningsinteresse. Underkategori, Arter av særlig stor forvaltningsinteresse. Kartlag: PA (<i>prioriterte arter</i>) og Fredete arter. Søk kan også gjøres i 'Artskart' hos www.artsdatabanken.no .
	Utvalgte naturtyper (Forskriftfestet)		Alle utvalgte naturtyper blir fastatt i egen forskrift etter naturmangfoldloven. Utvalgte naturtyper. <i>Alle kartlagene er aktuelle.</i>
	Verneområder (Forskriftfestet)		Verneområder blir opprettet etter naturmangfoldloven. Det vedtas egne forskrifter for hvert enkelt verneområde. Verneområder. <i>Alle kartlagene er aktuelle.</i>
	Miljøregistrering i skog (MiS) / Nøkkelbiotoper (Forskriftfestet og sertifisering)	http://kilden.skogoglandskap.no	Fane for arealinformasjon. Skog. Kartlag: Miljøregistrering i skog (MiS). Jf. Bærekraftforskriften § 5, skal verdiene i viktige livsmiljø og nøkkelbiotoper tas vare på i henhold til Norsk PEFC skogstandard (www.pefcnorger.org).
	Verna vassdrag (Forskriftfestet)		Fane for arealinformasjon. Eksterne. Kartlag: Verna vassdrag (NVE). Her krysses det ja i søknadsskjema dersom veien berører en 100-meterssone på hver side av et verna vassdrag, med sideelver, større bekker, sjøer og tjern. Der kommunen har fastsatt vassdragsbelte rundt vernede vassdrag brukes dette i stedet for 100- metersbelte.

Naturmangfold	Naturtyper (Ikke tilknyttet egen forskrift)	http://naturbase.no	Naturtyper. Kartlag: Hovednaturtyper skog.
	Arter (Ikke tilknyttet egen forskrift)		Arter av nasjonal forvaltningsinteresse. Underkategori, Arter av særlig stor forvaltningsinteresse. Kartlag: Trua arter. Søk kan også gjøres i 'Artskart' hos www.artsdatabanken.no .
Landskap	Helhetlig kulturlandskap (Ikke tilknyttet egen forskrift)	http://kart.naturbase.no	Kartlaget for Helhetlig kulturlandskap, gir en pekepinn på områder der det er store kulturlandskapsverdier. Det finnes ikke egne kartlag for de 22 utvalgte kulturlandskapene i jordbruket. Disse områdene har store biologiske- og kulturhistoriske verdier. I tillegg til helhetlig kulturlandskap skal kartlaget Hovednaturtype kulturlandskap sjekkes, da dette viser registrerte skjøtelsavhengig naturtyper. Informasjon om Utvalgte kulturlandskap i jordbruket finnes på www.utvalgtekulturlandskap.no .
	Utvalgte kulturlandskap i jordbruket (Forskriftfestes 2016)		
Kulturminner	Kulturminner og stående byggverk (Lovfestet)	http://kilden.skogoglandskap.no	Kulturminner før år 1537 og stående byggverk fra år 1537 – 1649, er automatisk fredet, jf Kulturminneloven. Fane for arealinformasjon. Eksterne Kartlag: Arkeologiske kulturminner (RA). Søk kan også gjøres på 'Askeladden' og 'Kulturminnesøk' hos www.riksantikvaren.no . Ikke alle arkeologiske kulturminner er registrert i basene eller fullstendige registrert.
Friluftsliv	Statlig sikra friluftsområder (Servituttavtaler)	http://kart.naturbase.no	Friluftslivsområder. Kart: Statlig sikra friluftslivsområder. Områdene er sikret gjennom langsiktige avtaler med staten (Servituttavtaler). Forvaltes gjennom bl a regulerings- og byggesaksbestemmelsene i plan- og bygningsloven, pålegg om tiltak etter forurensningsloven og friluftslovens bestemmelser om atferdsregler.
	Andre friluftsområder (Ikke tilknyttet egen forskrift)		Kartlagte friluftsområder. Kartlag: Kartlagte friluftsområder.
	Reindriftsinteresser (Lovfestet)	http://kilden.skogoglandskap.no	Fane for reindrift. Alle kartlagene er aktuelle. Reindriften reguleres av Reindriftsloven. Se nettsiden www.reindrift.no .
	Vernskog (Forskriftfestet)		Fane for arealinformasjon. Eksterne. Kartlag: Vernskog Vernskog er basert på kommunale vedtak og egne forskrifter. Se dokument 'Forvaltning av vernskog (B-300 M-0618B)' hos www.regjeringen.no .
Annet	Løsmasseskred	www.skrednett.no	Aktsomhetskart-skred i bratt terreng. Faresonekart-skred i bratt terreng. NVE gjennomfører faresone- og aktsomhetskartlegging av skred i bratt terreng for utvalgte områder, jfr plan for skredfarekartlegging (NVE rapport 14/2011). Kvikkleiresoner og marin grense. Ligger tiltaket under marin grense er det generell fare for skred. Er tiltaket i eller nær kvikkleiresone er det spesiell stor fare for skred, og tiltaket som må utredes av fagkyndige (geoteknisk). NGU utvikler og vedlikeholder også kartinnsyn om berggrunn, løsmasser, mineralske ressurser, grunnvann m.m. Link til løsmassekart: www.ngu.no/kart-og-data/kartinnsyn
	Flom	www.nve.no	Kart og karttjenester. Kartlag: Flomsoner. Flomsonekartet viser arealer som oversvømmes ved ulike flomstørrelser. Det blir utarbeidet flomsoner for 20-, 200- og 1000-årsflommene, og omfatter arealer med størst skadepotensial ved flom.

0 500 1000 1500m
 Målestokk 1: 50000 ved A4 utskrift
 Utskriftsdato: 30.09.2024 10:20
 Eiendomsdata verifisert: 30.09.2024 10:08

GÅRDSKART 3430-131/67/0
 Tilknyttede grunneiendommer:
 131/67/0-131/439/0-132/52/0 m.fl.

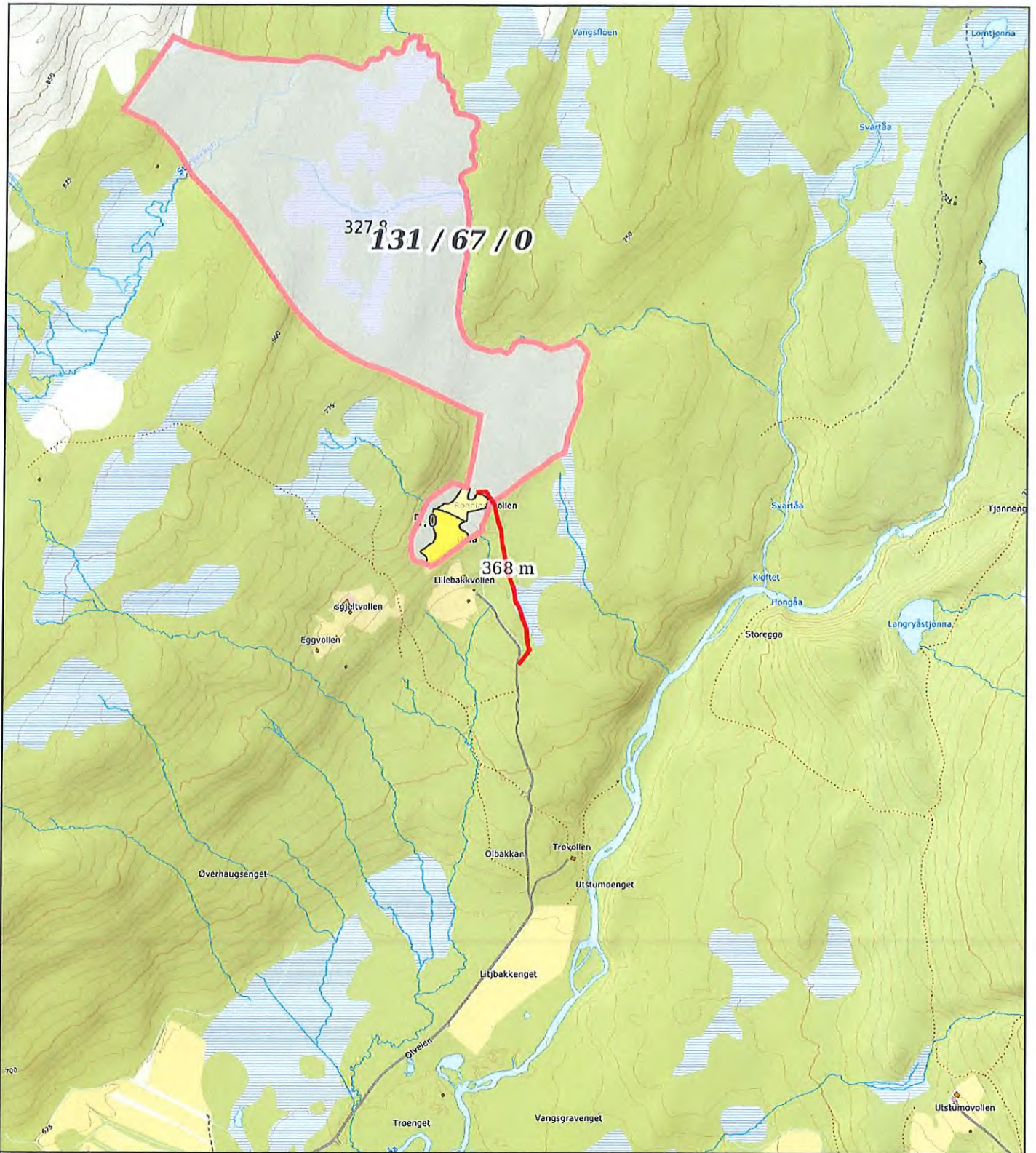
Markslag (AR5) 7 klasser		AREALTALL (DEKAR)	
TEGNFORKLARING			
	Fulldyrka jord	124.1	
	Overflatedyrka jord	5.0	
	Innmarksbeite	15.4	144.5
	Produktiv skog *	85.7	85.7
	Annet markslag	1560.4	
	Bebyggd, samf., vann, bre	18.9	1579.3
	Ikke kartlagt	0.0	0.0
	Sum	1809.5	1809.5

* Produktiv skog er skog på fastmark og myr med skogbonitet lav eller bedre.

Kartet viser valgt type gårdskart for eiendommen man har søkt på. I tillegg vises bakgrunnskart for gjenkjennelse. Arealstatistikken viser arealer i dekar for alle teiger på eiendommen. Det kan forekomme avrundingsforskjeller i arealtallene.

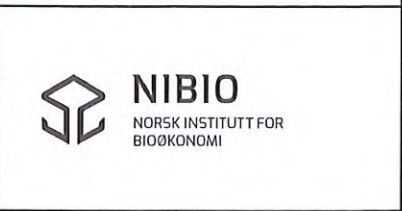
Ajourføringsbehov meldes til kommunen.

- Arealressursgrenser
- Eiendomsgrenser
- Driftssenterpunkt

0 100 200 300m
 Målestokk 1: 10000 ved A4 utskrift
 Utskriftsdato: 30.09.2024 10:17
 Eiendomsdata verifisert: 30.09.2024 10:08

GÅRDSKART 3430-131/67/0
 Tilknyttede grunneiendommer:
 131/67/0-131/439/0-132/52/0 m.fl.

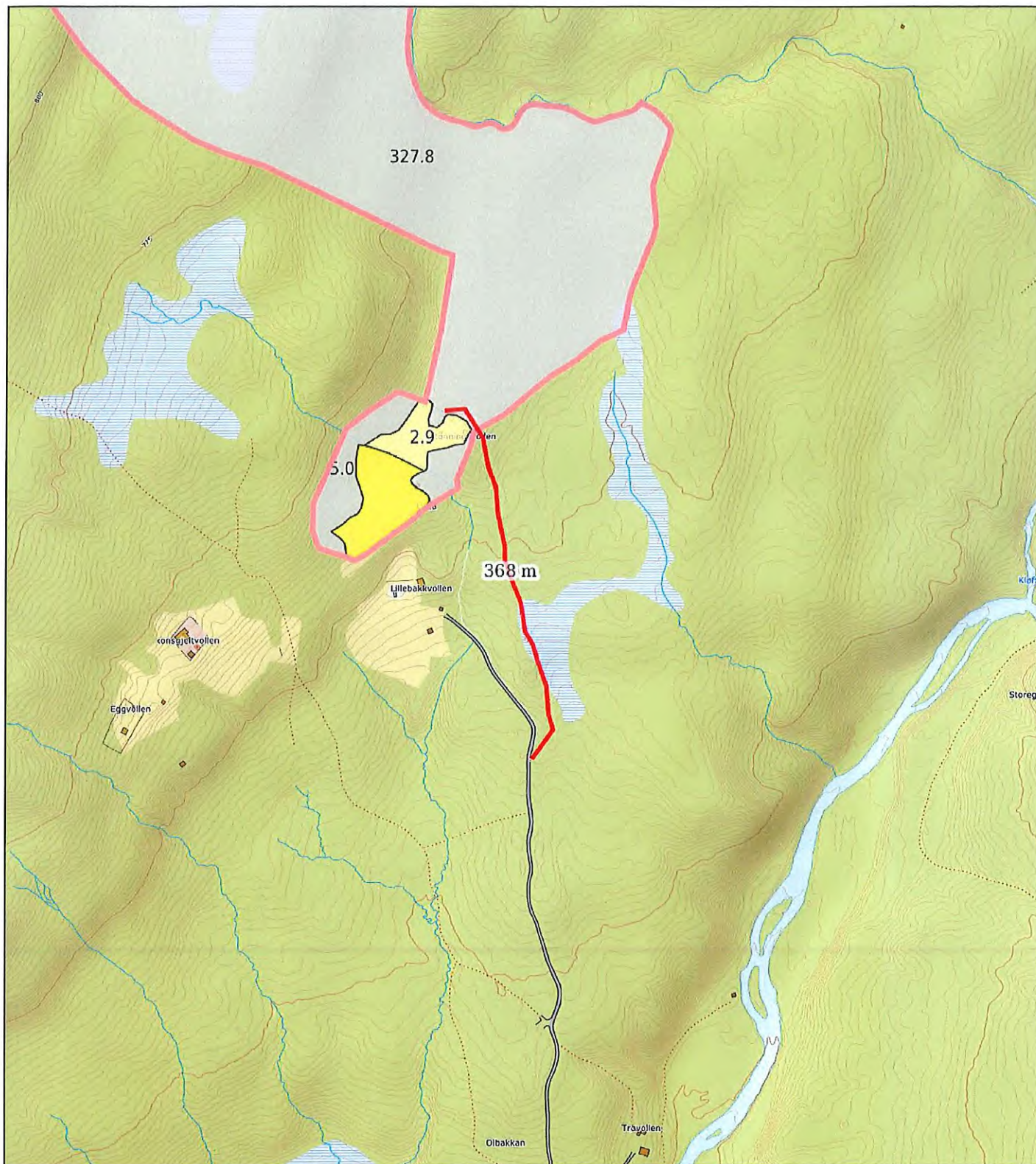
Markslag (AR5) 7 klasser		AREALTALL (DEKAR)	
TEGNFORKLARING			
	Fulldyrka jord	124.1	
	Overflatedyrka jord	5.0	
	Innmarksbeite	15.4	144.5
	Produktiv skog *	85.7	85.7
	Annet markslag	1560.4	
	Bebygd, samf., vann, bre	18.9	1579.3
	Ikke kartlagt	0.0	0.0
	Sum	1809.5	1809.5

* Produktiv skog er skog på fastmark og myr med skogbonitet lav eller bedre.

Kartet viser valgt type gårdskart for eiendommen man har søkt på. I tillegg vises bakgrunnskart for gjenkjennelse. Arealstatistikken viser arealer i dekar for alle teiger på eiendommen. Det kan forekomme avrundingsforskjeller i arealtallene.

Ajourføringsbehov meldes til kommunen.

- Arealressursgrenser
- Eiendomsgrenser
- Driftssenterpunkt

050100150m

Målestokk 1: 5000 ved A4 utskrift

Utskriftsdato: 30.09.2024 10:18

Eiendomsdata verifisert: 30.09.2024 10:08

GÅRDSKART 3430-131/67/0

Tilknyttede grunneiendommer:

131/67/0-131/439/0-132/52/0 m.fl.

Markslag (AR5) 7 klasser

TEGNFORKLARING

=

Fulldyrka jord

5

Overflatedyrka jord

6

Innmarksbeite

w

Produktiv skog *

Annet markslag

Bebyggd, samf., vann, bre

Ikke kartlagt

Sum

AREALTALL (DEKAR)

124.1

5.0

15.4

144.5

85.7

85.7

1560.4

18.9

1579.3

0.0

0.0

1809.5

1809.5

* Produktiv skog er skog på fastmark og myr med skogbonitet lav eller bedre.

Kartet viser valgt type gårdskart for eiendommen man har søkt på. I tillegg vises bakgrunnskart for gjenkjennelse. Arealstatistikken viser arealer i dekar for alle teiger på eiendommen. Det kan forekomme avrundingsforskjeller i arealtallene.

Ajourføringsbehov meldes til kommunen.

—

Arealressursgrenser

Eiendomsgrenser

Driftssenterpunkt

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR BIOØKONOMI

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2025/7941

Saksbehandler: Eli Grete Nisja

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	30/2025	27.08.2025

Budalen landskapsvernområde - søknad om nydyrking på setereiendom i Synnerdalen - Arve Margido Grøtte

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna gir Arve Margido Grøtte dispensasjon fra Forskrift om Budalen landskapsvernområde, § 3, punkt 1 for nydyrking på setereiendommen tilhørende gnr./bnr. 166/3 innenfor Budalen landskapsvernområde.

Vilkår gjelder for tillatelsen:

1. Areal på 9 dekar kan overflate-dyrkes ved lettere planering og pussing av terrenget, jf. kart.
2. Bekken med kantvegetasjon gjennom setereiendommen skal bevares.
3. Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig i forhold til naturmiljø, terreng og vegetasjon på stedet.

Hjemmel:

Vedtaket er gjort med hjemmel i Forskrift om Budalen landskapsvernområde, § 5 punkt 5 om Oppdyrking av nye arealer i tilknytning til tidligere etablert dyrkingsareal.

Begrunnelse:

Det legges vekt på at søknaden omfatter et begrenset areal på 9 dekar i tilknytning setereiendom, og at arealet skal overflatedyrkes og høstes ved slått. Tiltaket vil kunne

bidra til et åpnere kulturlandskap i setergrenda. Samlet sett vil tiltaket kunne bidra til å fremme verneformålet med et særpreget natur- og kulturlandskap.

Saksdokumenter (følger saken)

- 1 Søknad om godkjenning av plan for nydyrking.pdf

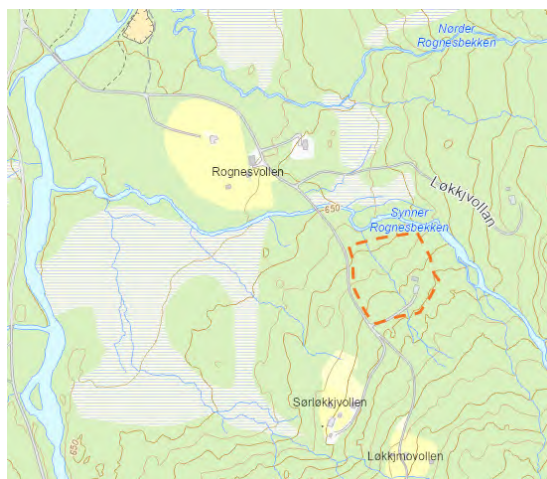
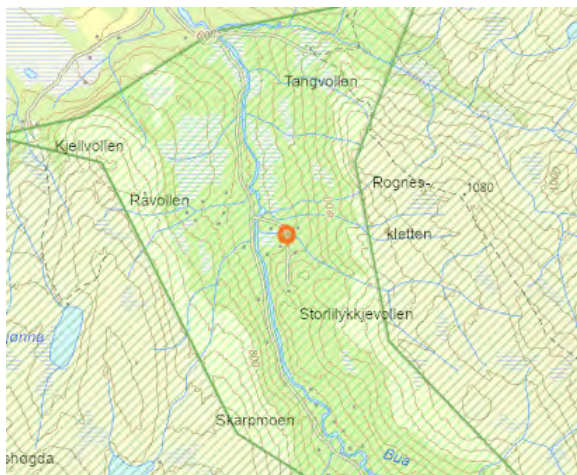
Andre saksdokumenter:

1. Forskrift om Budalen landskapsvernområde
2. Forvaltningsplan for Endalen -, Budalen – og Forddalen landskapsvernområder (2005).

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret for Forollhogna har 18.06.2025 fått oversendt fra Midtre Gauldal kommune en søknad om nydyrking på en setereiendom i Synnerdalen innenfor Budalen landskapsvernområde, jf. kartutsnitt.

Kartutsnitt viser beliggenheten til setereiendommen innenfor Budalen landskapsvernområde

Stiplet linje viser den inngjerdede setereiendommen.

Søknaden

Arve Margido Grøtte søker om å få dyrke opp et areal på om lag 9 dekar areal, som delvis er litt skogvokst og delvis åpnet, til overflatedyrka jord tilsvarende 9 dekar på setereiendom i Synnerdalen.

Det opplyses i søknaden at søker har 22 sauer i driften, og at graset på det nye arealet skal høstes til vinterfôr. Det opplyses i søknaden at arealet er av «lav bonitet», og at planlagt drift er «seterslått, beite og engslått på setra». Videre opplyses det at «det er lite store steiner på området, og det som er av stubber kan lett graves ned eller brennes».

Kart som viser omsøkt arealet for oppdyrking på setereiendommen. Disse 3 delområdene utgjør nærmere 9 dekar.

Andre saksopplysninger

Budal fjellstyre. I saken fra fjellstyret framkommer det av opplysninger at gnr./bnr. 166/3 fikk utvist areal til seter og tilleggsjord i 2001, men «arealet ble da ikke ble ferdig oppdyrket av daværende rettighetshaver».

Fjellstyret har behandlet søknaden etter Fjellogen og Seterforskrifte, og gir tillatelse til dyrking av det omsøkte arealet.

Midtre Gauldal kommune har sendt saken på høring, og følgende høringsuttalelser gjengis i sin helhet og følger derfor ikke som egen saksdokumenter.

Trøndelag fylkeskommune, Seksjon kulturminner har gjennomført undersøkelser, og har følgende uttalelse:

«Det vises til tidligere korrespondanse i saken. Fylkeskommunen har foretatt arkeologisk registrering av planområdet i forbindelse med ovennevnte søknad om nydyrking.

Det ble ved registreringen ikke observert automatisk fredete kulturminner som tiltaket vil komme i konflikt med. Vi har derfor ingen spesielle merknader til den aktuelle nydyrkingen, men minner om den generelle aktsomhets- og meldeplikten etter kulturminnelovens § 8. Dersom det under arbeidet i marka skulle komme fram noe som kan være et fredet kulturminne, ber vi om at arbeidet stanses og at Trøndelag fylkeskommune blir varslet. Denne anmodningen må formidles til de som skal foreta de konkrete arbeidene i marka.»

Sametinget har gjennomført befaring og har følgende uttalelse:

«Området er befart uten at det ble registrert automatisk fredete samiske kulturminner. Med på befaringen var også Randi Rise (Midtre Gauldal kommune) og tiltakshaver Arve Margido Grøtte.

Sametinget har ingen kulturminnefaglige merknader til søknaden. Skulle det likevel under gravearbeidet komme fram løse eller faste kulturminner, må arbeidet stanses og melding sendes Sametinget omgående, jf. kulturminneloven § 8 andre ledd. Vi forutsetter at dette pålegget formidles videre til alle som skal utføre gravearbeidet.

Vi viser til egen uttalelse fra Trøndelag fylkeskommune.»

Statsforvalter i Trøndelag, Klima- og miljøavdelingen har gitt følgende høringsuttalelse:

«Søknad om overflatedyrking må søkes jf. verneforskriften Forskrift om verneplan for Forollhogna med tilliggende dalfører, vedlegg 2, vern av Budalen landskapsvernområde, Midtre Gauldal kommune, Sør-Trøndelag - Lovdata. Nasjonalparkstyret er forvaltningsmyndighet.

Om det gis tillatelse til dyrking, så kan bekken som renner gjennom omsøkt dyrkingsfeltet ikke legges i rør. Kantvegetasjonen langs bekken må opprettholdes, jf. § 6 i nydyrkingsforskriften.»

Forvalter har ikke vært på befaring av setereiendommen, noe som vanligvis prioriteres ved søknader om inngrep i terreng og vegetasjon. Forvalter har imidlertid innhentet noen opplysninger fra landbrukskontoret i Midtre Gauldal og lokalt SNO.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Forskrift om Budalen landskapsvernområde

Formålet med opprettelsen av Budalen landskapsvernområde er ifølge verneforskriften §2:

«å ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, der seter-landskap med seterbebyggelse og setervoller og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart».

I vernebestemmelsene § 3 heter det at «området er vernet mot alle tekniske inngrep eller tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter slik som f.eks. oppdyrking av nye arealer, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling, planering mm». Listen er ikke uttømmende.

Videre heter det i forskrifts § 5 at forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelser med vilkår dersom virksomheten kan skje uten at det strider mot verneformålet og ellers dersom særlige grunner taler for det. Her gis det muligheter for forvaltningsmyndigheten til å gi tillatelse til oppdyrking av nye arealer i tilknytning til tidligere etablerte dyrkingsareal i tråd med §5, punkt 5).

Forvaltningsplanen for Budalen landskapsvernområde gir nærmere retningslinjer for hvordan verneforskriften skal praktiseres mht. søknadspliktige tiltak innenfor landskapsvernområdet. Det er ikke gitt noen spesielle retningslinjer for nydyrking innenfor verneområdet. Det pekes på utfordringen med at de tradisjonelle driftsformene i seterbruket opphører, og at setervoller og utmarksslåtter er i gjengroing og dermed et tap av både artsmangfold og kulturlandskap. Retningslinjene i forvaltningsplanen er særlig knyttet til skjøtsel for bevaring av artsmangfoldet i seterlandskapet.

Tidligere behandlede saker

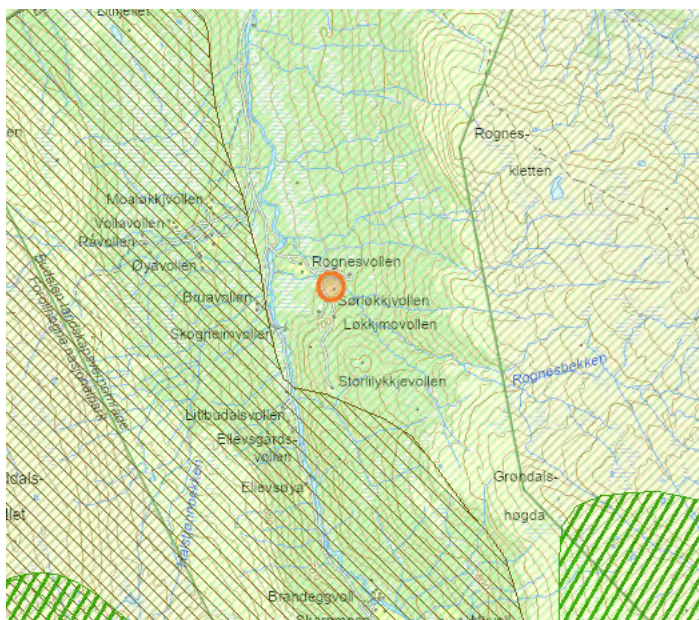
Det har tidligere vært behandlet søknader om nydyrking/oppdyrking innenfor både Budalen landskapsvernområde og Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde, hvor det ble gitt tillatelse til nydyrking/oppdyrking av areal i tilknytning til hhv. seter og gårdsbruk med melkeproduksjon.

Myndighet

Nasjonalparkstyret for Forollhogna er forvaltningsmyndighet for Budalen landskapsvernområde, og saken forberedes for behandling av styret.

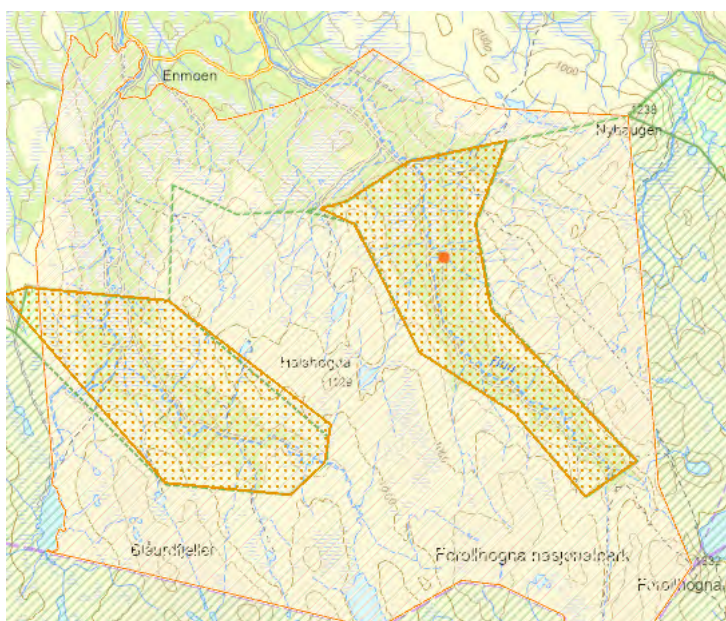
Kunnskapsgrunnlaget - naturmangfold, kulturlandskap og kulturminner

Det er gjort søk i ulike database med hensyn til registreringer av arter og naturtyper for lokaliteten.

Setereiendommen ligger innenfor villreinens leveområder slik som hele seterdal gjør, med viktige trekkområder og kalving- og oppvekstområder i nærområder.

Utover dette foreligger det ingen spesielle registreringer som det her må tas særlig hensyn til.

Setereiendommen ligger også innenfor «Seterdalene i Budalen» som er område for utvalgte kulturlandskap i landbruket.

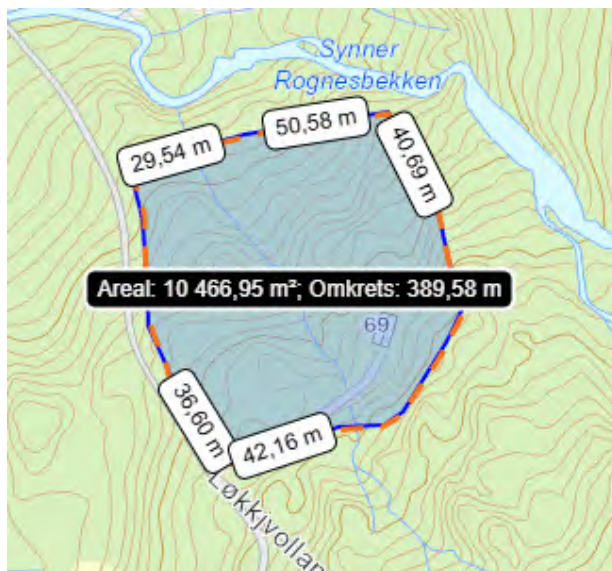
Både kulturminneforvaltningen i Trøndelag fylkeskommune og Sametinget har gjennomført undersøkelser av setereiendommen med hensyn til eventuelle kulturminner. Det ble ikke gjort funn, og ingen av de kulturminnefaglige myndighetene har merknader til søknaden. Det pekes på den generelle aktsomhets- og meldeplikten etter kulturminnelovens § 8.

Vurderinger etter verneforskrift og naturmangfoldloven

Det er beklagelig at forvalter ikke ble gjort kjent med søknaden på et tidligere tidspunkt slik at det har vært anledning til å delta på en av befaringene til kulturminneforvaltningene, eller i forbindelse med forvalters befaring i nærliggende

områder. På grunn av ferietid har det heller ikke vært mulig og fått gjennomført egen befaring.

Av de kartlegginger og registreringer som er kjent for seterdalen, kommer det ikke frem noe spesielle registreringer for denne setereiendommen. Kulturminnefaglige myndigheter har heller ikke gjort noen registreringer i forbindelse sine befaringer i sommer.

Forvalter forstår saken slik at det ikke her vært noen aktiv seterdrift her, og at setereiendommen på om lag 10.5 dekar er mer å betrakte som under utvikling.

Landbrukskontoret opplyser at det her er snakk om overflatedyrking som omfatter lettere planering og pussing av terrenget, og at arealet vil bli slått og høstet ved bruk av lettere maskinelt utstyr.

Setereiendommen ligger i ei setergrend med spredte setervoller, og det er kan vurderes som et positivt tiltak for kulturlandskapet at det blir foretatt en oppdyrking av området.

Samlet vurdering og tilrådning

Det legges vekt på at søknaden omfatter et begrenset areal på 9 dekar i tilknytning setereiendom som skal overflatedyrkes og høstes ved slått, og at tiltaket vil kunne bidra til et åpnere kulturlandskap i setergrenda. Samlet sett vil tiltaket kunne bidra til å fremme verneformålet med et særpreget natur- og kulturlandskap.

Søknad om godkjenning av plan for nydyrking i	
Kommune MIDTRE GAULDAL	Fylke TRONDELAG

Dette skjemaet skal brukes ved søknad om godkjenning av plan for nydyrking, jf. forskrift [om nydyrking § 7](#). Skjemaet skal før anleggsstart sendes den kommunen der arealet som ønskes nydyrket ligger. Kommunens avgjørelse kan påklages til fylkesmannen. Les veiledningen på side 2 og 3 før søknaden fylles ut. Fyll også ut vedleggslisten på side 2 i skjemaet, og legg ved påkrevd og relevant dokumentasjon.

Nydyrkingstiltaket kan ikke iverksettes før planen er godkjent. Dersom nydyringsarealet er over 50 dekar (et vedlegg II-tiltak) skal kommunen behandle tiltaket etter [forskrift om konsekvensutredninger § 8](#). Også mindre tiltak (under 50 dekar) skal behandles etter § 8 dersom det ikke kan utelukkes at tiltaket kan få vesentlige virkninger for naturmangfold eller andre viktige miljøhensyn. Kommunen skal vurdere tiltaket etter bestemmelsene i kap. II i naturmangfoldloven.

Grunnopplysninger		
Søkerens navn (etternavn, for og mellomnavn) GRØTTE ARVE MARGIDO	Fødselsnr. (11 siffer) 0603 5824373	
Organisasjonsnr. (9 siffer) 913663373	Adresse BAKKGIERDVEIEN 90	
E-postadresse arvegrotte@gmail.com	Telefonnr. 99391899	
Eiendommen søknaden om plan for nydyrking gjelder		
Gnr. 166	Bnr. 3	Fnr.

Opplysninger om eiendommen (oppgis i dekar) og nydyrkingstiltaket							
1	Eiendommens totalareal	Fulldyrka jord	Overflatedyrka jord	Innmarksbeite	Produktiv skog	Uproduktiv skog	Grunn myr/dyp myr
2	Beskrivelse av driftsbygninger på eiendommen (antall husdyrplasser, lagringskapasitet grovfôr, kornlager, korntørke, kjølelager etc.) SETEREIEIENDOM I SYNNERDALEN						
3	Driftsform på eiendommen (husdyrhold, planteproduksjon mv.) SAUEHOLD						
4	Ved husdyrhold oppgi antall dyr 22			Ved planteproduksjon, oppgi eid areal i drift Antall dekar:			
5	Har eiendommen tilstrekkelig spredeareal for husdyrgjødsel i forhold til husdyrholdet? ☒ Ja ☐ Nei			Hvis nei, angi behov for ytterligere spredeareal (dekar)			
6	Er det registrerte natur- og kulturlandskapsverdier på eiendommen? Se veiledningens punkt E og F ☐ Ja ☒ Nei ☐ Vet ikke					Hvis ja, oppgi navn/nummer på lokalitet(en)	
7	Oppgi totalarealet som skal nydyrkes (dekar) ca. 9		Til fulldyrka jord (dekar)		Til overflatedyrka jord (dekar) ca. 9		
8	Hva slags areal skal nydyrkes? Skriv også fordeling mellom arealtypene jf. spm. 1. Produktiv skog som ligger ned.					Oppgi forventet avling	

9	Ved nydyrking av skogareal, oppgi hogstklasse og bonitet <i>lav bonitet med stort potensial.</i>
10	Beskriv planlagt drift av nydyrkingsarealet (utdypes eventuelt i eget vedlegg) <i>Seterslått, heite, engslått på seter.</i> <i>Det er lite stor stein på området.</i> <i>Det som er av stubber kan lett graves ned eller brennes.</i>
11	Oppgi hvilke økonomiske og driftsmessige fordeler som oppnås ved nydyrkingen (legg ved kostnadsoverslag for nydyrkingen) <i>Høsting av gras til vinterfor. på gården.</i>
12	Søknad om dispensasjon for nydyrking av myr
	Etter forskrift om nydyrking av myr § 5 A annet ledd kan kommunen i særlige tilfeller gi dispensasjon til nydyrking av myr. Kryss av for hvilke(t) alternativ som passer:
12 A	1. Mistet andre produksjonsarealer på grunn av tap av leiejord eller ved utbygging i offentlig regi. ☐ 2. Grunneiers eneste dyrkingsressurs er myr. ☐ 3. Ivareta særskilte produksjoner i myr på fjellgrunn. ☐
12 B	Er det omsøkte arealet grunn eller dyp myr? ☐ Grunn ☐ Dyp
12 C	Er tiltaket av vesentlig betydning for å opprettholde drifta? ☐ Ja ☐ Nei
	Hvis ja begrunn:
13	Dato: <i>2/12-24</i> Søkerens underskrift: <i>Emma M. Frøtten</i>

Vedleggsliste

Søknaden <u>skal</u> inneholde:	Vedlagt	
Kart i farge (målestokk 1:5000) som viser det planlagte nydyrkingsarealet, atkomsten til nydyrkingsarealet, eiendommen og området omkring	☒	
Plan for drenering av nydyrkingsarealet (med en beskrivelse av hvor stein / stubber skal deponeres / dumpes)	☐	
Søknaden <u>kan</u> også inneholde:		Ikke relevant
Konsekvensutredning	☐	☒
Beskrivelse av planlagt drift av nydyrkingsarealet (jf. punkt 10)	☐	☒
Kostnadsoverslag for nydyrkingen (jf. punkt 11)	☐	☐
Kart over registrerte natur- og kulturlandskapsverdier	☐	☒

Veiledning

A. Nydyrking kan bare skje etter godkjenning

Nydyrkingstiltaket kan ikke settes i gang før plan for nydyrking er godkjent av kommunen. Grunneier, jordskifteretten på vegne av den som har begjært jordskifte, eller leietager med fullmakt fra grunneier kan søke om godkjenning av plan for nydyrking. Godkjenningen faller bort dersom nydyrking ikke er iverksatt innen 3 år etter at tillatelsen er gitt. Kommunen kan sette vilkår ved godkjenning av plan for nydyrking, jf. [forskrift om nydyrking § 4](#).

B. Saksbehandlingen

Før vedtak treffes skal kommunen innhente de uttalelsene som er nødvendige, jf. [forskrift om nydyrking § 9](#), og ellers sørge for at saken er så godt opplyst som mulig. Regional kulturminnemyndighet skal gis anledning til å uttale seg. Sametinget skal gis anledning til å uttale seg dersom nydyrkingen kan berøre samiske kulturminner. Fylkesmannen skal gis anledning til å uttale seg der nydyrkingen kan berøre vesentlige natur- og kulturlandskapsverdier. Det skal settes en frist for uttalelse på minst en måned. Kommunens avgjørelse kan påklages til fylkesmannen.

C. Hva regnes som nydyrking

Som nydyrking regnes fulldyrking og overflatedyrking av udyrka mark eller gjenoppdyrking av jordbruksareal som har ligget unytta i over 30 år. Med fulldyrking menes rydding og bryting til vanlig pløvedybd slik at arealet kan nyttes til åkervekster eller til eng og beite som kan fornyes ved pløying. Med overflatedyrking menes rydding og sletting av overflaten slik at maskinell høsting er mulig. Opparbeiding av overflatedyrka mark til fulldyrka mark regnes ikke som nydyrking.

D. Vilkår/forutsetning for godkjenning

Planen for nydyrking kan ikke godkjennes dersom nydyrkingsarealet ligger i kantsonen mot vassdrag. I slike tilfeller må det settes igjen en vegetasjonssone mot vassdraget. Langs vassdrag med årssikker vannføring skal sonen være minst 6 meter målt ved normal vannføring. Langs vassdrag uten årssikker vannføring skal sonen være minst 2 meter. Som vassdrag regnes stillestående eller rennende overflatevann med årssikker vannføring og vannløp uten årssikker vannføring dersom det atskiller seg tydelig fra omgivelsene. Dersom nydyrkingsarealet er over 50 dekar (et vedlegg II-tiltak) skal kommunen behandle tiltaket etter [forskrift om konsekvensutredninger § 8](#). Også mindre tiltak (under 50 dekar) skal behandles etter § 8 dersom det ikke kan utelukkes at tiltaket kan få vesentlige virkninger for naturmangfold eller andre viktige miljøhensyn. Godkjenning av plan for nydyrking etter nydyrkingsforskriften fritar ikke grunneier for plikten til å innhente nødvendig tillatelse etter annet lovverk.

E. Andre forhold av betydning for avgjørelsen

Formålet med forskrift om nydyrking er å sikre at nydyrking skjer på en måte som tar hensyn til natur- og kulturlandskapsverdiene. Det skal legges særlig vekt på hvilken virkning nydyrkingen kan få for natur- og kulturlandskapsverdiene, og det skal gå fram av kommunens avgjørelse hvilke verdier som berøres, samt hvilke konsekvenser nydyrkingen får for disse. Hensynet til natur- og kulturlandskapsverdier skal vurderes på større områder uavhengig av eiendomsgrenser. Som natur- og kulturlandskapsverdier regnes miljøkvaliteter som landskapsbildet, mangfoldet i naturen og kulturminner. Til landskapsbildet hører eksisterende atkomst til bakenforliggende areal.

Det er virkningen av nydyrkingstiltaket og verdien av natur- og kulturlandskapet som skal vurderes. Det vil være ulikt hvordan et nydyrkingstiltak påvirker verdiene i området. I den konkrete saken må det gjøres en avveining mellom nytten av nydyrkingstiltaket og eventuelle negative konsekvenser tiltaket kan få for natur- og kulturlandskapsverdiene. Det skal tas slike hensyn som [naturmangfoldloven](#) foreskriver ved kommunens behandling av søknaden. Kommunens vurderinger etter naturmangfold-loven §§ 8-12 skal fremgå av vedtaket, jf. naturmangfoldloven § 7.

I tillegg til natur- og kulturlandskapsverdier skal kommunen legge vekt på om det er ønskelig å styrke driftsgrunnlaget for driftsenheten og om nydyrkingstiltaket legger til rette for driftsmessig gode løsninger. Utfallet av søknaden vil bero på en avveining av de relevante momentene i forhold til hverandre.

F. Nærmere om utfylling av søknadsskjemaet

Oppgi navn, organisasjonsnummer eller fødselsnummer (oppgi fødselsnummer hvis du søker uten organisasjonsnummer) adresse, gårds- og bruksnummer (ev. festenummer) på eiendommen som søknad for nydyrking gjelder, og telefonnummer. I punktene 1-6 gis det opplysninger om eiendommen og i punktene 7-11 gis det opplysninger om arealet som ønskes nydyrket. Det er viktig at punktene fylles ut med hensyn til vurderingen av nydyrkingstiltaket. Under punkt 1 skal det bare føres opp areal som hører til eiendommen, ikke leid areal. Arealinformasjon i punkt 1 kan hentes fra NIBIOs [Gårdskart](#) på internett.

"Produktiv skog" innebærer skog av særs høy, middels og lav bonitet. "Annet areal" innebærer kategoriene jorddekt og skrin fastmark, bebygg, samferdsel, vann, bre og ikke klassifisert areal. I punkt 5 oppgis behov for areal i forhold til produksjonsomfanget. Det skal oppføres det areal som eiendommen mangler, og som er nødvendig for å tilfredsstille kravene til spredeareal i [forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav § 24](#). Når behovet for areal skal beregnes, medtas ikke leid areal, kun eid areal. Informasjon om registrerte natur- og kulturlandskapsverdier under punkt 6 kan kommunen være behjelpelig med å fremskaffe. Det finnes også kartjenester på internett, blant annet:

- o Natur- og landskapsverdier:
  - Miljødirektoratets karttjeneste [Naturbase](#)
  - Artsdatabankens karttjeneste [Artskart](#)
  - NIBIOs kartløsning [Kilden](#)
- o Kulturverdier:
  - Riksantikvarens [Kulturminnesøk](#)

Registrerte naturverdier kan eksempelvis være prioriterte arter og utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven eller arter og naturtyper oppført i Norsk Rødliste (for arter 2010, for naturtyper 2011). Andre natur- og kulturlandskapsverdier kan være områdevern etter naturmangfoldloven, kulturminner etter kulturminneloven, helhetlige kulturlandskap, utvalgte kulturlandskap i jordbruket, Miljøregistreringer i skog, vernskog, og områder som er vurdert som svært viktige (A-lokalitet) og viktige (B-lokalitet) for biologisk mangfold i Naturbase.

Veiledning

G. Tilsyn og overtredelse

Kommunen skal føre tilsyn med at bestemmelsene i nydyrkingsforskriften og vedtak fattet med hjemmel i den følges, jf. [forskrift om nydyrking § 12](#). Kommunen kan i den forbindelse foreta befarig på eiendommen. Kommunen skal gi fylkesmannen melding om brudd. Fylkesmannen skal varsle departementet dersom bruddet bør følges opp ved tvangsgebyr etter annet ledd. Ved brudd på forskriften eller vedtak fattet med hjemmel i den, kan kommunen pålegge tiltakshaver å reparere skaden, godkjenningen kan trekkes helt eller delvis tilbake, eller fylkesmannen kan pålegge den ansvarlige tvangsgebyr, jf. [forskrift om nydyrking § 12](#).

H. Kulturminner

Dersom nydyrkingstiltaket utgjør 15 dekar eller mer av samlet overflate over en periode på fem år, regnes det som et "større privat tiltak", og omfattes også av undersøkelsesplikten i [kulturminneloven § 9](#). I disse sakene vil nydyrkingsforskriften og kulturminneloven gjelde side om side. Dette betyr at tiltakshaver må ha nødvendige tillatelser etter begge regelverk før tiltaket kan i verksettes.

Se Klima- og miljødepartementet sitt rundskriv [T-2/99 om nydyrkingstiltak](#).

Staten kan dekke utgifter til arkeologiske arbeider dersom disse blir urimelig tyngende for tiltakshaveren, jf. [kulturminneloven § 10](#). Det vises til Klima- og miljødepartementet sitt rundskriv som omhandler mindre, private tiltak: [T-2/2007 om dekning av utgifter til arkeologiske arbeider](#).

Dersom det under gjennomføringen av tiltaket, uansett størrelse, påtreffes automatisk fredete kulturminner jf. [kulturminneloven § 4](#), skal arbeidet stanses og melding sendes til fylkeskommune/Sametinget, jf. [kulturminneloven § 8](#).

I. Nydyrking av myr

Nydyrking av myr er ikke tillatt. Med myr menes i forskriften «arealer med myrvegetasjon og minst 30 cm tykt torvlag». Skog med torvmark regnes også som myr når arealet ellers tilfredsstiller kravene til myr. Med myrvegetasjon menes for eksempel moser, myrull-, starr- og sivarter, bjønnskjegg, soldogg og molte.

For veiledning rundt søknad om dispensasjon, se [Landbruksdirektoratets veileder](#).

Det kan bare gis dispensasjon i særlige tilfeller som angitt i skjemaet. Dersom et av disse vilkårene er oppfylt, kan du søke om dispensasjon.

Dersom arealet som skal nydyrkes er dyp myr, må du legge ved dokumentasjon på at dette er det eneste tilgjengelige dyrkingsarealet på eiendommen. Informasjon om dette kan du finne i kartlaget «myrinformasjon» i Kilden. Dersom det ikke finnes data på dette for din eiendom, må du dokumentere dette selv. Kravet om at dyp myr må være eneste tilgjengelige dyrkingsareal gjelder ikke for søknader omfattet av punkt 3 over.

Etter forskrift om nydyrking § 5A femte ledd må søker dokumentere at det omsøkte tiltaket er av vesentlig betydning for å opprettholde drifta.

Når nydyrkingstiltaket er gjennomført skal grunneier gi melding til kommunen. Tillatelsen faller bort etter tre år dersom tiltaket ikke er igangsatt.

ST 31/2025 Referatsaker

Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Møteinnkalling

Utvalg:	Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna
Møtested:	, TEAMS
Dato:	16.06.2025
Tidspunkt:	13:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Det legges opp til planlegging av neste møte i nasjonalparkstyret hvor en av dagene 27.-28. august skal holdes sammen med villreinnemnda for Forollhogna.
Det vil bli gitt orientering om innkomne saker.

Vel møtt!

Røros 6. juni 2025
Hans Bull og Eli Grete Nisja, nasjonalparkforvaltere

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 8/2025	Forollhogna nasjonalpark - motorferdsel på barmark - transport av rivningsmaterialer etter gammel utedo tilhørende fiskebu ved Fjellsjøen - Egil Ryen		2024/11388
ST 9/2025	Forollhogna nasjonalpark - søknad om motorisert ferdsel på barmark inn til seter ved Dalbusjøeiendommen, gnr./bnr. 116/7 i Os kommune - Kaja Eggen		2025/5773
ST 10/2025	Budalen landskapsvernområde - søknad om oppføring av kokhus på setra Bjørklivolden gnr./bnr. 202/3 i Synnerdalen i Midtre Gauldal - Bjørn Marius Bjørkan		2025/6707
ST 11/2025	Øyungen landskapsvernområde - søknad om tiltak og fasadeendring på eiendom - Meiåvegen 326 - Holtålen 176/4		2025/5622

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2024/11388

Saksbehandler: Eli Grete Nisja

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna	8/2025	16.06.2025

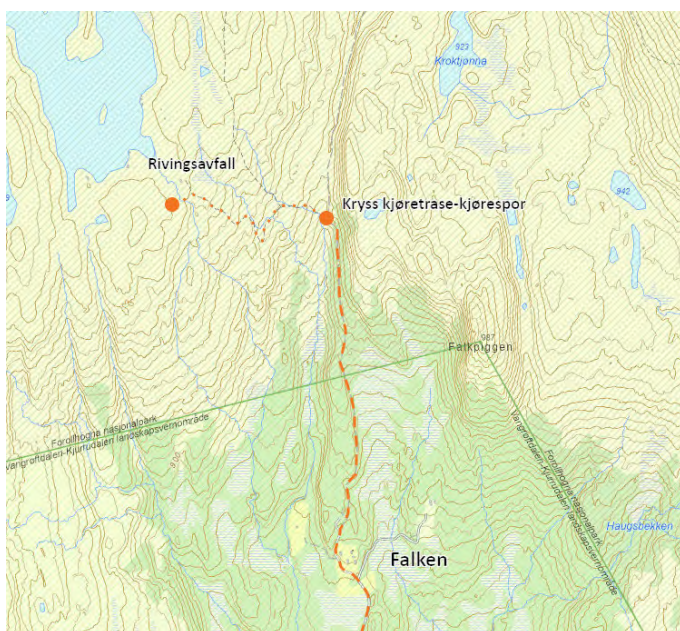
Forollhogna nasjonalpark - motorferdsel på barmark - transport av rivningsmaterialer etter gammel utedo tilhørende fiskebu ved Fjellsjøen - Egil Ryen

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved arbeidsutvalget gir Egil Ryen dispensasjon fra Forskrift om Forollhogna nasjonalpark § 3, punkt 5.1 til motorisert ferdsel på barmark for transport av rivingsavfall etter gammel utedo tilhørende fiskebu ved Fjellsjøen.

Tillatelsen gjelder for:

1. Bruk av ATV med tilhenger for inntil 2 tur/retur i løpet av 1 dag fram til 15. juli 2025.
2. Kjøring skal skje etter kjøretraséen fra nasjonalparkgrensen og fram til krysset der kjøresporet til Fjellsjøen starter, og videre etter det gamle kjøresporet fram rivingsavfallet ved fiskebua GID 180/4/5 ved Fjellsjøen, jf. kartutsnitt

Kartutsnitt viser kjøretraséen grensen for nasjonalparken fram til rivingsavfallet ved fiskebua ved Fjellsjøen.

Vilkår:

1. Kjøringen skal foregå på den beskrevne kjøretraséen fram til plassen for rivingsavfallet.
2. ATV med tilhengeren skal ha breie dekk slik at hjulene ikke skjærer seg ned i kjøresporene og terrenget.
3. Kjøringen skal utføres når terrenget er tørt, og det skal utføres hensynsfullt og aktsomt slik at det ikke oppstår uopprettelige skader på kjørespor og terrenget. Dersom det oppstår kjøreskader, skal det utbedres før oppdraget avsluttes. Oppstår det kjøreskader, skal nasjonalparkstyret varsles om forholdet – også at kjøreskadene blir utbedret, jf. vilkår 6.
4. All ferdsel skal foregå hensynsfullt for alt dyre- og fugleliv.
5. Denne tillatelsen skal tas med i forbindelse med oppdraget, og vises fram til oppsyn, politi på forespørsel.
6. Det skal sendes *en kort rapport med bilder* til nasjonalparkstyret innen en uke etter at transportoppdraget er gjennomført.

Hjemmel:

Vedtaket om bruk av motorisert kjøretøy er gjort med hjemmel i Naturmangfoldloven § 48, første ledd.

Saken er behandlet av arbeidsutvalget for nasjonalparkstyret i henhold til delegeringsreglement for nasjonalparkstyret for Forollhogna av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Nasjonalparkstyret ved arbeidsutvalget legger vekt på at rivingsavfallet utgjør forsøpling innenfor nasjonalparken, og at dette er både skjemmende i landskapet og utgjøre fare for forurensing av naturmiljøet og økosystemet.

Det har siden høsten 2024 vært dialog med eiere av fiskebua om å fjerne rivingsavfallet, men pga. tidlig snøfall luktes man ikke med å få gjennomført oppdraget.

Nasjonalparkstyret finner det forsvarlig at det kan gis en tillatelse til bruk av ATV med tilhenger for dette oppdraget. Av erfaring fra andre steder innenfor nasjonalparken er det ikke ønskelig med bruk av traktor selv om det benyttes en «lett» traktor. Det settes derfor vilkår om at ATV med tilhengeren skal ha breie dekk for å unngå kjøreskader.

Videre settes det vilkår for å vareta hensynet til både terrenget og øvrig naturmiljø. Selv om dette ikke vurderes å være en akutt situasjon, vurderes det likevel å være et ekstraordinært tiltak for å hindre videre forsøpling av landskapet og naturmiljøet, og forurensning inn i økosystemet.

Derfor gis det en tillatelse med vilkår for transportoppdraget. Denne dispensasjonen fra verneforskriften vurderes ikke å skap en uheldig presedens for Forollhogna nasjonalpark eller andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Dersom oppdraget ikke blir gjennomført ved denne tillatelsen, vil det ikke bli gitt flere tillatelser til transport på barmark. Saken vil bli fulgt opp og det vil da bli krevd at rivingsmaterialet må transporteres ut med snøscooter på godt snødekt mark.

Saksdokumenter (følger saken)

- 1 Forollhogna nasjonalpark - rivingsavfall etter gammel utedo ved fiskebu ved Fjellsjøen
- 2 Søknad - Forollhogna nasjonalpark - dispensasjon for motorferdsel med traktor og tilhenger - fjerne materialer etter gammel utedo ved fiskebu ved Fjellsjøen - Egil Ryen
- 3 Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - bruk av ATV med tilhenger for uttransport av rivingsavfall etter gammel utedo ved fiskebu ved Fjellsjøen - Egil Ryen
- 4 Tilbakemelding - Forollhogna nasjonalpark - fjerning av rivingsavfall av gammel utedo ved fiskebu ved Fjellsjøen

Andre saksdokumenter:

1. Forskrift om Forollhogna nasjonalpark
2. Forvaltningsplan for Forollhogna nasjonalpark

Saksopplysninger

Denne saken omhandler oppfølging av rivingsavfall av en gammel utedo i tilknytning til en byggesak fra 2020, og bruk av kjøretøy på barmark for å få transportert rivingsavfallet ut av Forollhogna nasjonalpark.

Kartutsnitt som viser beliggenhet til fiskebu ved Fjellsjøen innenfor Forollhogna nasjonalpark, hvor det ligger rivingsavfall etter den gamle utedoen.

Sakshistorikk

Ved en befaring høsten 2024 ble nasjonalparkforvalter oppmerksom på rivingsmaterialer etter en gammel utedo tilhørende en fiskebu ved Fjellsjøen, jf. bilde 1 og 2. Etter nærmere utsjekk i saken ble det klarlagt at det i april 2020 ble gitt tillatelse til oppsetting av ny utedo på ny plass ved denne fiskebua. Dessverre ble det ikke stilt vilkår om uttransport av materialene av den gamle utedoen.

Bilde 1.
Rivingsavfallet etter den gamle utedoen ved fiskebu ved Fjellsjøen.

Bilde 2.
Ny utedo på plass ved fiskebu. Den gamle utedoen står nedenfor skrenten.

Nasjonalparkforvalter fulgt opp forholdet overfor eier av fiskebua i løpet av høsten 2024 ved skriftlig forespørsel om en plan for opprydding og en orientering om vurdering av overtredelsesgebyr dersom saken ikke ble fulgt opp innen gitt tidsfrist, jf. saksdokument 1. Eier søkte da om bruk av traktor for å transportere rivingsavfallet, jf. saksdokument 2.

Det ble gitt tillatelse for uttransport av rivingsmaterialet ved bruk av ATV med tilhenger på barmark for inntil 2 t/r en dag i løpet av oktober-november, jf. saksdokument 3, delegert vedtak nr. 28/2024.

Høsten 2024 ble det tidlig snøfall og eier av fiskebua ble forhindret til å utføre oppdraget.

Eier av fiskebua søkte så den 19.02.2025 om å få en utsatt frist til 15. juli 2025 for gjennomføring av oppdraget, jf. saksdokument 4.

Kartutsnitt som viser kjøretraséen innenfor Forollhogna nasjonalpark – stiplet linje er langs gammel traktorvegen fra Falken til Dalbusjøen, og den prikkete linjen er langs gammelt kjørespor fram til Fjellsjøen.

Avstander på kjøretraséer målt i kart:

Falken – nasjonalparkgrensen (landskapsvernområde):	ca. 500 m
Nasjonalparkgrensen til kryss kjøretrase-kjørespor:	ca. 500 m
Kryss kjøretrase-kjørespor- rivingsavfallet (gmlt. kjørespor):	ca. 600 m

Det er til sammen ca. 1600 m kjørelengde på barmark hvorav **ca. 1100 m er innenfor nasjonalparken** og deretter igjen ca. 600 m etter det gamle kjøresportet.

Andre saksopplysninger

Motorisert ferdsel på barmark i utmark innenfor både Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde og Forollhogna nasjonalpark reguleres også av motorferdselsforskriften hvor Os kommune er myndighet.

Før kjøring kan finne sted, må det derfor også foreligge en tillatelse etter motorferdselsforskriften gitt av Os kommune. Nasjonalparkforvalter har hatt og har dialog med kommunens saksbehandler i denne saken.

Det ble i løpet av høst 2024 gitt en tilsvarende tillatelse til bruk av ATV med tilhenger for uttransport av et båtvrak i samme området og etter samme trasé. Dette oppdraget ble utført og rapporterte uten oppståtte kjøreskader.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

I forskrift for Forollhogna nasjonalpark, § 2 heter det:

Formålet med opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark er:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde
- å bevare i naturlig tilstand landskapsformer og det biologiske mangfoldet med en variert vegetasjon med stort innslag av kravfulle plantearter og et rikt dyreliv med en høyproduktiv villreinstamme
- å verne om kulturminner og kulturlandskapsinnslag

I vernebestemmelsene i forskriften, § 3, punkt 5.1 heter det at «*motorisert ferdsel til lands og til vanns, ... er forbudt*». Det er heller ikke gitt noe i bestemmelse §3, pkt. 5.2 og 5.3 som åpner opp for transport på barmark for dette formålet. Kjøretraséen fra nasjonalparkgrensen fram til krysset kjøretrasé-kjørespor (ca. 500 m) er imidlertid en del av traktorvegen fra Falken til Dalbusjøen som omfattes av § 3, pkt. 5.3 bokstav b) og hvor det i forvaltningsplanen for nasjonalparken er gitt en nærmere beskrivelse av transportbehov. Det omsøkte transportformålet som det her er snakk om faller utenfor denne bestemmelsen, og saken må behandles etter **naturmangfoldloven § 48** om dispensasjon fra vernevedtak. Her heter det at «*forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig*».

En dispensasjon fra verneforskrift skal også vurderes etter **naturmangfoldloven §§ 8-12**, som omfatter kunnskapsgrunnlaget (§8), føre-var-prinsippet (§9), økosystemtilnærming og samlet belastning (§10), kostnader ved miljøforringelse (§11) og miljøforvarlig teknikk og driftemetoder (§12).

Myndighet

Søknaden behandles av arbeidsutvalget for nasjonalparkstyret i tråd med punkt 2.2.1 i delegeringsreglementet av 14.06.2024 for nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Saken refereres til nasjonalparkstyret.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

Denne saken kan sies opprinnelige å være initiert av nasjonalparkforvalter som en oppfølging av manglende opprydding etter byggetiltak, og saken er vurdert som brudd på verneforskriftens bestemmelser §3, punkt 6 om forurensning og forsøpling av landskapet og naturmiljøet. Forvaltningsmyndighet har valgt å gi eier muligheten til å rydde opp i stedet for å gå direkte på ulovlighetsoppfølging etter naturmangfoldloven § 69 om retting og avbøtende tiltak.

I forbindelse med at det ble gitt tillatelse til motorferdsel på barmark, jf. delegert vedtak nr. 28/2024, saksdokument 3, ble det gjort vurderinger etter naturmangfoldloven §§ 8-12. Disse vurderingene er fortsatt reelle, men det er nå annen årstid og flere forhold må vurderes på nytt.

Fjellsjøen med omkringliggende områder ligger innenfor Forollhogna nasjonalpark og utgjør en del av områdene med store verneverdier. For dyre- og fuglelivet er hekke- og yngletiden nå den mest sårbare tiden på året, og motorferdsel i løpet av denne tiden vil kunne være forstyrrende. Denne fiskebua ligger vel 160 m (målt i kart) sørøst for Fjellsjøen, og rivingsavfallet av den gamle utedoen ligger videre om lag 20 m nedenfor en liten skrent for bu. Det vurderes derfor at støy av selv motorkjøretøyet ikke skal kunne være forstyrrelsen for fuglelivet nært Fjellsjøen. Det kan imidlertid oppstå noen forstyrrelser langt kjøretaséen, men det vurderes å være av mindre risiko for forstyrrelser av mer langvarig karakter. Videre må all kjøring skal foregå aktsom for å unngå forstyrrelser og skader på naturmiljøet.

Områdene ved Fjellsjøen er en del av villreinens leveområder, og også for villreinen er våren med kalving en sårbar periode. Fjellsjøen ligger utenfor de områdene som er kartfestet som kalvingsområder. Kalvingen hos villreinen er vanligvis over innen medio juni, men fortsatt er fostringsflokkene sårbare. Det vurderes å være en liten sannsynlighet for at det opphold av fostringsflokker av villrein i nærheten av Fjellsjøen på denne årstiden, men oppdraget må utøves med stor aktsomhet også av hensyn til eventuell villrein i området.

I forhold til vegetasjonen og terrenget ligger Fjellsjøen over tregrensa, og områdene er preget av hei- og myrvegetasjon som kan være noe svak mht. kjøring. Det er derfor svært viktig at det utøves stor varsomhet mht. å unngå terrengskader.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes å være tilstrekkelig kjent for å kunne behandle en tillatelse til bruk av ATV med tilhenger for et mindre transportoppdrag, og føre-var-prinsippet kommer ikke til anvendelse.

I forhold til belastningen på økosystemet og naturmiljøet, er den største utfordringen her selve kjøringen på barmark på det gamle kjøresporet. Kjøresporet har ikke vært benyttet til motorisert ferdsel på svært mange år – og det kan se ut som om kjøring her

opphørt lenge før nasjonalparken ble opprettet i 2001. I siste tid er det kun vært gitt en tur/retur med ATV i september 2024.

Det er ikke ønskelig med bruk av traktor selv om det benyttes en «lett» traktor. Av erfaring fra andre steder innenfor nasjonalparken ser vi at traktor uansett setter mer kjørespor. Dette er en vurdering som også Os kommune deler med nasjonalparkforvalter.

En til to kjøreturer med ATV - tur-retur - vurderes å kunne gjennomføres når kjøringen gjennomføres med *stor aktsomhet* slik at kjøreskader unngås. Kjøringen forventes ikke å være forstyrrende for det øvrige naturmiljøet.

For ettertiden kan det ikke regnes med at det vil bli gitt flere kjøretillatelser på barmark til Fjellsjøen for andre tiltak og oppdrag. Dette er ett engangs-tiltak.

Dersom det oppstår kjøreskader, er den som får denne kjøretillatelsen ansvarlig for at kjøreskader blir rettet, jf. nml § 11. Nasjonalparkstyret varsles dersom det oppstår kjøreskader – også at kjøreskadene blir utbedret.

Det skal brukes ATV som er et lettere kjøretøy enn traktor som ofte også benyttes i forbindelse med transport på barmark. Både ATV og tilhengeren skal ha breie dekk slik at hjulene ikke skjærer seg ned i kjøresporene og marka, og det forventes derfor at det ikke skal oppstå kjøreskader.

Samlet vurdering

Nasjonalparkstyret legger vekt på at rivingsavfallet utgjør forsøpling innenfor nasjonalparken, og det er både skjemmende i landskapet og utgjøre fare for forurensing av naturmiljøet og økosystemet.

Eiere av fiskebua ønsker nå selv å fjerne rivingsavfallet etter den gamle utedoen.

Nasjonalparkstyret finner det forsvarlig at det kan gis en tillatelse til bruk av ATV med tilhenger for dette oppdraget. Det settes vilkår for å ivareta hensynet til både terreng og øvrig naturmiljø.

Selv om dette ikke vurderes å være en akutt situasjon, vurderes det likevel å være et ekstraordinært tiltak for å hindre videre forurensning inn i økosystemet. Denne dispensasjonen fra verneforskriften vurderes derfor ikke å skap en uheldig presedens for Forollhogna nasjonalpark eller andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Dersom oppdraget ikke blir gjennomført ved denne tillatelsen, vil det ikke bli gitt flere tillatelser til transport på barmark. Saken vil bli fulgt opp og det vil da bli krevd at rivingsmaterialet må transporteres ut med snøscooter på godt snødekt mark.

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredals vei 13
7374 Røros

Postadresse
Postboks 2600
7734 Steinkjer
E-post: sftilpost@statsforvalteren.no

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 413 30 795 /
+47 73 19 91 96
eli.nisja@statsforvalteren.no

Egil Ryen
Vangrøftveien 260
2552 DALSBYGDA

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2024/11388-1

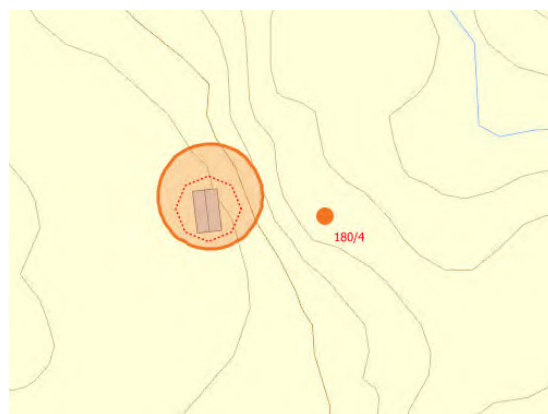
Deres ref.

Dato 25.09.2024

Forollhogna nasjonalpark - rivingsavfall etter gammel utedo ved fiskebu ved Fjellsjøen

Vi viser til byggesak av 2020 om oppføring av ny utedo ved fiskebu GID 180/4/5 ved Fjellsjøen innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Søknaden om oppføring av ny utedo ble behandlet som delegert sak nr. 16/2020 hvor det ble gitt dispensasjon fra verneforskriften for Forollhogna nasjonalpark for riving eksisterende do og oppføring av ny do, jf. vedlagte særutskrift av saken.

Kartutsnitt som viser beliggenhet til fiskebuen ved Fjellsjøen innenfor Forollhogna nasjonalpark. Prikken på kartet til høyre viser plassering av den gamle utedoen.

Nasjonalpark

Forollhogna

Naturreservat

Grøntjønnan

Landskapsvernområde

Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

I forbindelse med en befaring nå den 11. september til Fjellsjøen i forhold til en annen sak, ble det registrert at rivingsavfall etter den gamle utedoen fortsatt ligger i terrenget like nedenfor fiskebua. Det er 4 år siden det ble gitt tillatelse til ny utedo, og det er en forventning om at gammelt rivingsavfall skal være fjernet etter såpass lang tid. Legger inn bilde som viser restene etter den gamle utedoen. Bildet ble tatt den 11.09.2024.

Rivingsavfall er skjemmende for både naturmiljøet og landskapet innenfor nasjonalparken, og over tid utgjør dette også en forurensning.

Dette vurderes også å være brudd på verneforskriftens § 6 om forurensning,

Med bakgrunn i observasjonene 11. september, ber vi om plan med tidsfrist for opprydding av rivingsavfallet av den gamle utedoen, og sette frist for tilbakemelding til nasjonalparkstyret innen senest 15. oktober 2024.

Dersom det ikke gis tilbakemelding innen fristen, vil nasjonalparkstyret vurdere å oversende saken til Miljødirektoratet for en nærmere vurdering av bl.a. overtredelsesgebyr etter naturmangfoldloven § 74.

Saken refereres for nasjonalparkstyret for Forollhogna som forvaltningsmyndighet for nasjonalparken.

Med hilsen

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

1 DV 16_2020 - 7.april - Egil Ryen - byggesak med motorferdsel

Fra: Egil Ryen[e-ryen@online.no]
Sendt: 15.10.2024 12:20:59
Til: Postmottak SFTL[sftlpost@statsforvalteren.no]
Tittel: SV: Melding fra Statsforvalteren

Hei, jeg søker herved om tillatelse til å kjøre en tur opp til fjellsjøen med traktor og tilhenger for å fjerne materialer etter den gamle utedoen.

Kjøring vil foregå etter tidligere kjørespor fra Falksetra og opp til Fjellsjøen.

Mvh Egil Ryen

Sendt fra [E-post](#) for Windows

Fra: [Statsforvalteren i Trøndelag](#)
Sendt: onsdag 25. september 2024 kl. 08.33
Til: [Egil Ryen](#)
Emne: Melding fra Statsforvalteren

Vår ref 2024/11388

Vennlig hilsen

Eli Grete Nisja | nasjonalparkforvalter

Virusfri. www.avast.com

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Røros

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 91 96 / 413 30 795
eli.nisja@statsforvalteren.no

Egil Ryen
Vangrøftveien 260
2552 DALSBYGDA

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2024/11388-4 432.3

Deres ref.

Dato 25.10.2024

Delegert vedtak nr.

28/2024

Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - bruk av ATV med tilhenger for uttransport av rivingsavfall etter gammel utedo ved fiskebu ved Fjellsjøen.

Vi viser til vår henvendelse av 25.09.2024 angående rivingsavfall etter gammel utedo ved fiskebu ved Fjellsjøen innenfor Forollhogna nasjonalpark, og din søknad av 15.10.2024 om bruk av traktor for uttransport av rivingsavfallet.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved nasjonalparkforvalter gir Egil Ryen, Dalsbygda dispensasjon fra Forskrift om Forollhogna nasjonalpark, § 3, punkt 5.1 til motorisert ferdsel med ATV i forbindelse med uttransport av rivingsavfall ved fiskebu ved Fjellsjøen. Det gis avslag om bruk av traktor.

Tillatelsen gjelder for:

- Bruk av ATV med tilhenger for inntil 2 t/r i løpet av 1 dag i oktober-november 2024 for uttransport av rivingsavfall av gammel utedo ved fiskebu ved Fjellsjøen.
- Kjøring etter kjøretraséen fra Falken og fram til krysset der kjøresporet til Fjellsjøen starter, og videre etter det gamle kjøresporet fram rivingsavfallet ved fiskebua GID 180/4/5 ved Fjellsjøen, jf. kartutsnitt i saksopplysninger s.5.

Vilkår:

1. Kjøringen skal foregå på den beskrevne kjøretraséen fram til plassen for rivingsavfallet.
2. ATV med tilhengeren skal ha breie dekk slik at hjulene ikke skjærer seg ned i kjøresporene og terrenget.
3. Kjøringen skal utføres hensynsfullt og aktsomt slik at det ikke oppstår uopprettelige skader på kjørespor og terrenget. Dersom det oppstår kjøreskader,

Nasjonalpark

Forollhogna

Naturreservat

Grøntjønnan

Landskapsvernområde

Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

skal det utbedres før oppdraget avsluttes. Oppstå det kjøreskader, skal nasjonalparkstyret varsles om forholdet – også at kjøreskadene blir utbedret, jf. vilkår 6.

4. All ferdsel skal foregå hensynsfullt for alt dyre- og fugleliv.
5. Denne tillatelsen skal tas med i forbindelse med oppdraget, og vises fram til oppsyn, politi på forespørsel.
6. Det skal sendes *en kort rapport med bilder* til nasjonalparkstyret innen en uke etter at transportoppdraget er gjennomført.

Hjemmel:

Vedtaket om bruk av motorisert kjøretøy er gjort med hjemmel i Naturmangfoldloven § 48, første ledd.

Saken er behandlet av nasjonalparkforvalter i samråd med styreleder, og i henhold til delegeringsreglement for nasjonalparkstyret for Forollhogna av 14.06.2024.

Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Nasjonalparkstyret ved nasjonalparkforvalter legger vekt på at rivingsavfallet utgjør forsøpling innenfor nasjonalparken, og det er både skjemmende i landskapet og utgjøre fare for forurensing av naturmiljøet og økosystemet. Dette vurderes å være brudd på verneforskriftens § 6 om forurensning.

Eiere av fiskebua ønsker nå selv å fjerne dette, og søker om bruk av traktor. Av erfaring fra andre steder innenfor nasjonalparken er det ikke ønskelig med bruk av traktor her selv om det benyttes en «lett» traktor. Derfor gis det avslag på bruk av traktor.

Nasjonalparkstyret finner det forsvarlig at det kan gis en tillatelse til bruk av ATV med tilhenger for dette oppdraget. Det settes vilkår for å ivareta hensynet til både terreng og øvrig naturmiljø.

Selv om dette ikke vurderes å være en akutt situasjon, vurderes det likevel å være et ekstraordinært tiltak for å hindre videre forurensning inn i økosystemet. Det er derfor det gis en tillatelse med vilkår for transportoppdraget. Denne dispensasjonen fra verneforskriften vurderes derfor ikke å skape en uheldig presedens for Forollhogna nasjonalpark eller andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

*****

Det vises til saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger i vedlegg som følger i dette brevet, s. 4-7.

Vedtaket kan påklages, jfr. forvaltningslovens § 28, til Miljødirektoratet, men skriftlig klage sendes Nasjonalparkstyret for Forollhogna, Postboks 2600, 7734 STEINKJER.

Klagen skal inneholde vedtaket det klages på, endringer klager ønsker og begrunnelse for klagen. Klagefristen er 3 uker fra vedtaket er mottatt, jf. forvaltningslovens § 29.

Det gjøres oppmerksom på at grunneier og rettighetshaver/bruker kan nekte eller begrense transport på egen eiendom.

Vi gjør oppmerksom på at **motorisert ferdsel på barmark krever nærmere avklaringer og tillatelser hos Os kommune**, og kopi av vedtaket sendes til kommunen for nærmere behandling. I denne saken har det vært dialog med Os kommune om både muligheten for oppdraget og tidspunkt for gjennomføring, og kommunen har gjort vedtak parallelt med nasjonalparkstyret. Kommunens vedtak følger med saken.

Videre vil vi også gjør oppmerksom på at tiltaket vil kunne bli kontrollert at Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Vi ønsker lykke til med oppdraget!

Med hilsen

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

Os kommune
Statsforvalteren i Trøndelag
Statsforvalteren i Innlandet

Rytrøa 14
Postboks 2600
Postboks 987

2550
7734
2604

OS I ØSTERDALEN
STEINKJER
LILLEHAMMER

Saksopplysninger

Søknaden

Egil Ryen søker om bruk av traktor for uthenting av rivingsmaterialer etter gammel utedo ved fiskebu ved Fjellsjøen innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Bakgrunnen for søknaden er henvendelsen fra nasjonalparkstyret om at det ligger rivingsmaterialer etter gammel utedo ved søkers fiskebu.

Det ble i april 2020 gitt tillatelse til oppsetting av ny utedo på ny plass ved fiskebu. Dessverre ble det ikke stilt vilkår om uttransport av materialene av den gamle utedoen.

Nasjonalparkstyret har derfor påpekt at dette er en forurensning av landskapet og naturmiljøet, og vurderes å være brudd på verneforskriftens §6 om forurensning.

Bilde til venstre: Rivingsavfallet etter den gamle utedoen ved fiskebu ved Fjellsjøen.

Bilde til høyre: Ny utedo på plass ved fiskebu. Den gamle utedoen står nedenfor skrenten.

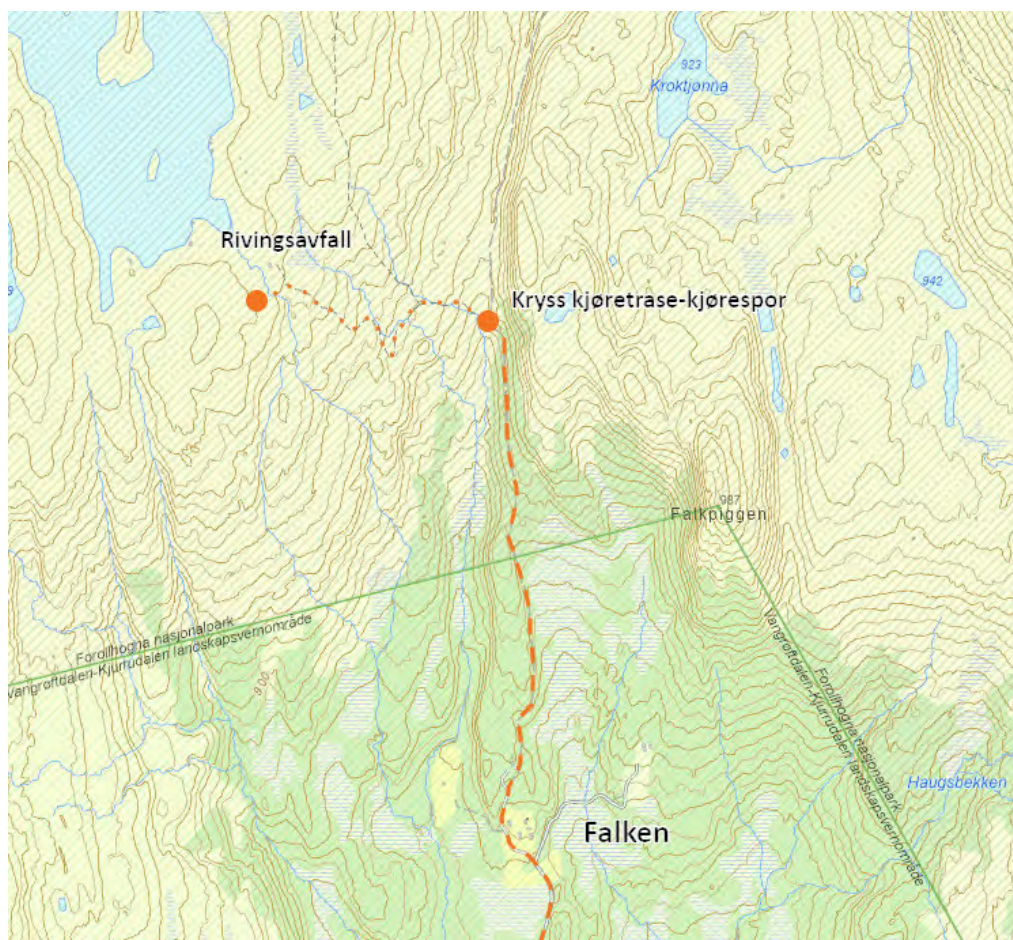

Avstander på kjøretraseer målt i kart:

Falken – nasjonalparkgrensen (landskapsvernområde): ca. 500 m

Nasjonalparkgrensen til kryss kjøretrase-kjørespor: **ca. 500 m**

Kryss kjøretrase-kjørespor- rivingsavfallet (gmlt. kjørespor): **ca. 600 m**

Til sammen ca. 1600 m kjørelengde hvorav **ca. 1100 m er innenfor nasjonal-parken** og der igjen ca. 600 m etter det gamle kjøresportet.

Andre saksopplysninger

Motorisert ferdsel på barmark i utmark innenfor både Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde og Forollhogna nasjonalpark reguleres også av motorferdselsforskriften hvor Os kommune er myndighet.

Før kjøring kan finne sted, må det derfor også foreligge en tillatelse etter motorferdselsforskriften.

Det har tidligere i høst blitt gitt en tilsvarende tillatelse til bruk av ATV med tilhenger for uttransport av et båtvrak i samme området og etter samme trasé.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

§ 2 Formålet med opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark er:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde
- å bevare i naturlig tilstand landskapsformer og det biologiske mangfoldet med en variert vegetasjon med stort innslag av kravfulle plantearter og et rikt dyreliv med en høyproduktiv villreinstamme
- å verne om kulturminner og kulturlandskapsinnslag

I verneforskriften for Forollhogna nasjonalpark § 3, punkt 5.1 er «*motorisert ferdsel til lands og til vanns, ... forbudt*». Det er heller ikke gitt noe i bestemmelse §3, pkt. 5.2 og 5.3 som åpner opp for denne type barmarktransport, og en tillatelse må behandles etter **naturmangfoldloven § 48** som dispensasjon fra vernevedtak. Her heter det at «*forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig*».

En dispensasjon fra verneforskrift skal også vurderes etter **naturmangfoldloven §§ 8-12**, som omfatter kunnskapsgrunnlaget (§8), føre-var-prinsippet (§9), økosystemtilnærming og samlet belastning (§10), kostnader ved miljøforringelse (§11) og miljøforvarlig teknikk og driftemetoder (§12).

Myndighet

Søknaden behandles av nasjonalparkforvalter etter samråd med styreleder og i tråd med delegeringsreglementet av 14.06.2024 for nasjonalparkstyret for Forollhogna. Saken refereres til nasjonalparkstyret.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

Fjellsjøen med omkringliggende områder ligger innenfor Forollhogna nasjonalpark og utgjør en del av områdene med verneverdier av stor verdi. For dyre- og fuglelivet er hekke- og yngletiden er over som er den mest sårbare tiden på året. Trekkfuglene har i all hovedsak forlatt områdene ved Fjellsjøen.

Områdene ved Fjellsjøen er en del av villreinens leveområder. Også for villreinen er den mest sårbare tiden på året over, og mindre forstyrrelser vil ikke være til større skade for dyrene nå. Det er også mindre sannsynlig at det er opphold av villrein her de nærmeste dagene.

I forhold til vegetasjonen og terrenget ligg Fjellsjøen over tregrensa, og områdene er preget av hei- og myrvegetasjon som kan være noe svak mht. kjøring.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes å være tilstrekkelig kjent for å behandles en tillatelse til bruk av ATV med tilhenger for et mindre transportoppdrag, og føre-var-prinsippet kommer ikke til anvendelse.

I forhold til belastningen på økosystemet og naturmiljøet, er det kjøringen på barmark på det gamle kjøresporet som er den største utfordringen her. Kjøresporet har ikke vært benyttet til motorisert ferdsel på svært mange år – og det kan se ut som om kjøring her opphørt lenge før nasjonalparken ble opprettet i 2001. Det er kun vært gitt en tur/retur med ATV nå i september.

Det er ikke ønskelig med bruk av traktor selv om det benyttes en «lett» traktor. Av erfaring fra andre steder innenfor nasjonalparken ser vi at traktor uansett setter mer kjørespor. Dette er en vurdering som også Os kommune deler med nasjonalparkstyret. En til to kjøreturer med ATV - tur-retur - vurderes å kunne gjennomføres når kjøringen gjennomføres med *stor aktsomhet* slik at kjøreskader unngås. Kjøringen forventes ikke å være forstyrrende for det øvrige naturmiljøet.

For ettertiden kan det ikke regnes med at det vil bli gitt flere kjøretillatelser på barmark til Fjellsjøen for andre tiltak og oppdrag. Dette er ett engangs-tiltak.

Dersom det oppstår kjøreskader, er fører av kjøretøyet ansvarlig for at kjøreskader blir rettet. Nasjonalparkstyret varsles dersom det oppstår kjøreskader – også at kjøreskadene blir utbedret.

Det skal brukes ATV som er et lettere kjøretøy enn traktor som ofte også benyttes i forbindelse med transport på barmark. Både ATV og tilhengeren skal ha breie dekk slik at hjulene ikke skjærer seg ned i kjøresporene og marka, og det forventes derfor at det ikke skal oppstå kjøreskader.

Samlet vurdering

Nasjonalparkstyret ved nasjonalparkforvalter legger vekt på at rivingsavfallet utgjør forurensning innenfor nasjonalparken, og det er både skjemmende i landskapet og utgjøre fare for forurensning av naturmiljøet og økosystemet. Dette vurderes å være brudd på verneforskriftens § 6 om forurensning.

Eiere av fiskebua ønsker nå selv å fjerne dette, og søker om bruk av traktor. Av erfaring fra andre steder innenfor nasjonalparken er det ikke ønskelig med bruk av traktor her selv om det benyttes en «lett» traktor. Derfor gis det avslag på bruk av traktor.

Nasjonalparkstyret finner det forsvarlig at det kan gis en tillatelse til bruk av ATV med tilhenger for dette oppdraget. Det settes vilkår for å ivareta hensynet til både terreng og øvrig naturmiljø.

Selv om dette ikke vurderes å være en akutt situasjon, vurderes det likevel å være et ekstraordinært tiltak for å hindre videre forurensning inn i økosystemet. Det er derfor det gis en tillatelse med vilkår for transportoppdraget. Denne dispensasjonen fra verneforskriften vurderes derfor ikke å skape en uheldig presedens for Forollhogna nasjonalpark eller andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Fra: Nisja, Eli Grete[eli.nisja@statsforvalteren.no]

Sendt: 20.02.2025 15:46:10

Til: Nisja, Eli Grete[eli.nisja@statsforvalteren.no]

Tittel: VS: Oppfølging av vedtak - Forollhogna nasjonalpark - fjerning av rivingsavfall av gammel utedo ved fiskebu ved Fjellsjøen

---

Fra: EGIL RYEN <e-ryen@online.no>

Sendt: onsdag 19. februar 2025 13:29

Til: Nisja, Eli Grete <eli.nisja@statsforvalteren.no>

Emne: Sv: Oppfølging av vedtak - Forollhogna nasjonalpark - fjerning av rivingsavfall av gammel utedo ved fiskebu ved Fjellsjøen

Hei.

Det kom for mye snø i forhold til å få gjennomført vedtaket med ATV. Jeg ber derfor om å få en ny frist til 15 Juli 2025.

Mvh Egil Ryen

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2025/5773

Saksbehandler: Hans Bull

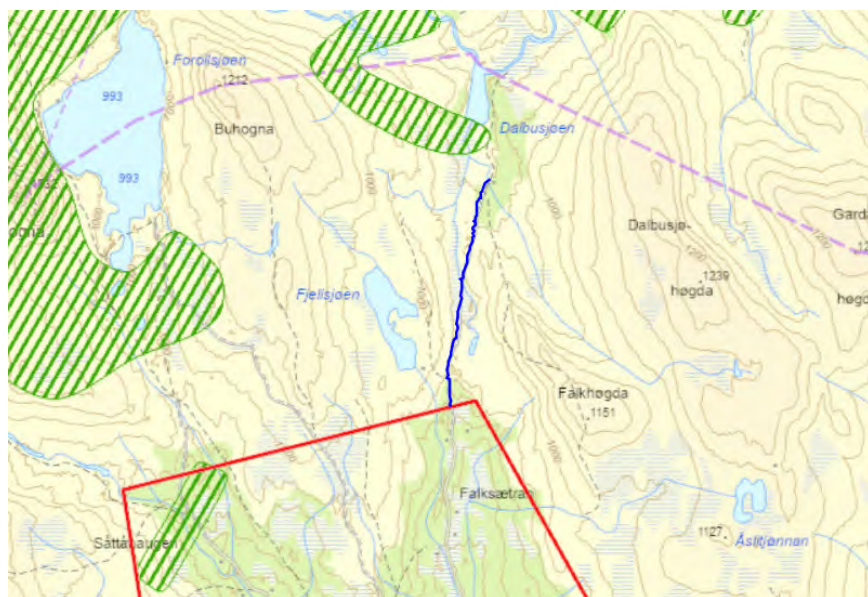
Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna	9/2025	16.06.2025

Forollhogna nasjonalpark - søknad om motorisert ferdsel på barmark inn til seter ved Dalbusjøeiendommen, gnr./bnr. 116/7 i Os kommune - Kaja Eggen

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/arbeidsutvalget gir Kaja Eggen dispensasjon fra forskrift om Forollhogna nasjonalpark § 3, punkt 5.1 for nødvendig motorisert ferdsel for transport av materialer og utstyr frem til egen seter ved Dalbusjøeiendommen (Gnr./bnr. 116/7) i Os kommune.

Tillatelsen gjelder for: inntil 4 turer/retur pr. år på barmark etter kartfestet kjørespor/traktorveg fra grensen til nasjonalparken og frem til setra for 4-års perioden 2025-2028, jf. kartutsnitt:

Vilkår:

1. Det skal benyttes liten traktor av typen Ford 4000 (2-4 tonn) med henger, eller ATV med henger til transportoppdraget.
2. Kjøring skal skje hensynsfullt i forhold til dyreliv og vegetasjon. Dersom det er villrein i området, skal kjøring stoppes og avventes slik at dyrene ikke forstyrres.
3. Det kan benyttes flere kjøretøy samtidig der et kjøretøy telles som 1 tur. Dette skal framgå av kjørebok.
4. Uttransportering av skutt elg kan skje innenfor rammene av denne tillatelsen.
5. Dersom det oppstår kjøreskader skal dette varsles forvaltningsmyndigheten for nasjonalparken, og tiltakshaver er selv ansvarlig for utbedringer så snart som mulig.
6. Det skal føres tilsendt **kjørebok**. Original kjørebok og denne tillatelsen skal medbringes under transportoppdraget og vises til oppsyn, politi ved forespørsel. Kjørebooka skal returneres til nasjonalparkstyret etter avsluttet transportoppdrag og senest innen 1. november det respektive året. Ny kjørebok vil bli sendt ut i god tid før ny barmarkssesong.

Hjemmel: Dispensasjonen er gitt med hjemmel i forskrift om Forollhogna nasjonalpark § 3, punkt 5.3, bokstav b og naturmangfoldlovens § 48.

Nødvendig uttransport av sjuke/skadde bufe kan skje uavhengig av denne dispensasjonen når forvaltningsmyndigheten er varslet jfr. forskrift om Forollhogna nasjonalpark § 3, punkt 5.2, bokstav c.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at søknaden omhandler transport av nødvendig utstyr til og fra egen seter med sauehold der setra er utgangspunkt for slipp, tilsyn og sanking. Det er videre lagt vekt på at vernebestemmelsene har en hjemmel for å gi tillatelse til nødvendig transport på barmark etter kartfesta eksisterende kjøretrase, der omsøkt kjøretrasé inn til Dalbusjøen er angitt i forvaltningsplanen for nasjonalparken. Det er videre gitt avklaringer og retningslinjer der kriteriene er oppfylt for å kunne gi dispensasjon. Videre har nasjonalparkstyret en forvaltningspraksis på å kunne gi flerårige tillatelser for denne type transport.

Uttransportering av skutt elg kan skje på den opparbeidede kjøretraséen innenfor rammen av denne dispensasjonen. Dersom det er andre behov for dette formålet, bør dette fremgå tydeligere gjennom egen søknad til nasjonalparkstyret.

Ut over dette vurderes transportoppdraget ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse ikke vil kunne skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Saksdokumenter (følger saken)

Vedlegg

- 1 Søknad om motorferdsel (9).pdf
- 2 Tillatelse til motorferdsel til Dalbusjøen - Bamark ML § 4 pkt. C.pdf

Andre saksdokumenter:

[Forskrift](#) om Forollhogna nasjonalpark

[Forvaltningsplan](#) for Forollhogna nasjonalpark

[Delegert vedtak nr. 26/2025](#) – Tillatelse – Forollhogna nasjonalpark – transport av ved, proviant, materialer mm. med snøscooter inn til seter ved Dalbusjøen 2025-2028.

Saksopplysninger

Kaja Eggen søker om barmarkstransport inn til egen seter ved Dalbusjøen. Tiltakshaver har både søkt om fornying av flerårig tillatelse til scooterkjøring i 2025, samt søknad om flerårig barmarkstransport. Søker har fulgt veiledning på nasjonalparkstyrets nettsider og stilet søknader om motorferdsel til Os kommune i januar 2025, og tok kontakt med nasjonalparkstyret v/forvalter den 10.03.2025 for oppfølging av søknader.

Søknad om fornyelse av snøscooterkjøring ble behandlet delegert av nasjonalparkforvalter den 18.03.2025. I forbindelse med dialog omkring behandling av snøscootertillatelse ble det opplyst at tiltakshaver tidligere benyttet hest ved transportbehov på barmark, men at hesteholdet på gården nå var avviklet. Dette var grunnlaget for at det nå er sendt søknad om barmarkstransport.

Søknaden

Tiltakshaver har benyttet søknadskjema om motorferdsel til Os kommune, der det søkes om barmarkstransport om 4 turer med traktor og firehjuls/sekshjulingstrekker.

Beskrivelse av transport fra søknadskjema:

«Dalbusjøen ligger 5 km fra bilveg. Det går traktorvei inn til Dalbusjøen. Det er behov for frakt av materialer og gjerder inn på sommertid. Gjerdene trenger vedlikehold hvert år pga snøen om vinteren. Og seterhusene har behov for vedlikehold i årene som kjem. inntransport på vinteren er krevende og arbeidsomt. Det er store problemer å lagre materialer der om vinteren pga snømengder. Det er også behov for å frakte ut storvilt ved evt felling. Syke dyr kan ha behov for transport. Setra blir aktivt brukt til sauehold og det krever tilsyn og sanking. Det kan være behov for transport ved et evt rovdyrangrep».

I forbindelse med samtale med søker, ble det opplyst om at de tilstreber å utføre mest mulig nødvendig transport med snøscooter, men at snøscootertransport alene ikke dekker alle nødvendige behov. Nasjonalparkforvalter har etterspurt tilleggsopplysninger i forhold til behov og hvilke kjøretøy som er tenkt benyttet:

«Hei.

Vi slipper i overkant av 500 sau ved Dalbusjøen. Der har vi en stor inngjerding som vi bruker før vi slipper sauene og når vi sanker de.

Gjerdet trenger å vedlikeholdes ved jevne mellomrom. Da er det behov for UTV/ traktor.

Materialer som ikke kan lagres ute må kjøres inn på sommeren. Ved evt rovdyrangrep / skadde dyr er det behov for transport. Det er også behov å frakte ut søppel og gammelt skrot.

Vi har en liten traktor , Ford 4000, (ca 2000 kg) som vil bli brukt. Også har vi tilgang på ATV.

Vi er ikke int l å kjøre hvis vi ikke må. Og vil unngå synlige kjørespor så langt det er mulig. Er ikke sikkert vi kjører hver sommer.

Men vi ønsker å ha tillatelse til å kjøre når behovet er der. Bare ta kontakt hvis der er noe mer.»

Mvh Kaja Eggen

Andre saksopplysninger

- Os kommune har behandlet søknad om barmarkstransport den 23.04.2025, og oversendte søknad, samt innvilget vedtaksbrev den 05.05.2025.
- Søker har fått innvilget inntil 6 turer med snøscooter pr. vinter for årene 2024-2028.
- Søker har gjennom dispensasjon til Dalsbygda beitelag anledning til utkjøring av saltstein for årene 2024-2028 med snøscooter.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Ifølge Forskrift om Forollhogna nasjonalpark, §2 er formålet med opprettelsen nasjonalparken:

- *å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde*
- *å bevare i naturlig tilstand landskapsformer og det biologiske mangfoldet med en variert vegetasjon med stort innslag av kravfulle plantearter og et rikt dyreliv med en høyproduktiv villreinstamme*
- *å verne om kulturminner og kulturlandskapsinnslag*

Vernebestemmelser

Motorisert ferdsel i nasjonalparken er i utgangspunktet forbudt jf. forskriftens § 3, punkt 5.1 «*Motorisert ferdsel til lands og til vanns, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter er forbudt.*»

Ifølge verneforskriftens § 3, punkt 5.2 bokstav c er ikke bestemmelsene i punkt 5.1 ikke til hinder for: *Nødvendig uttransport av sjuke/skadde bufe når forvaltningsmyndigheten er varslet.*

Ifølge verneforskriftens § 3, punkt 5.3 bokstav b kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til: «*Nødvendig bruk av traktor på barmark etter kartfestede eksisterende kjørespor/traktorveger for transport av materialer, brensel og utstyr til hytter, buer og setre.*»

En eventuell søknad om uttransportering av skutt storvilt må behandles etter dispensasjonshjemmelen i naturmangfoldlovens § 48 der forvaltningsmyndigheten kan

gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

En dispensasjon fra verneforskrift skal også vurderes etter **naturmangfoldloven (NML) §§ 8- 12**, som omfatter kunnskapsgrunnlaget (§8), føre-var-prinsippet (§9), økosystemtilnærming og samlet belastning (§10), kostnader ved miljøforringelse (§11) og miljøforvarlig teknikk og driftemetoder (§12).

Behandling

Søknaden legges frem for nasjonalparkstyret for Forollhogna v/arbeidsutvalget jfr. pkt. 2.2.1 i delegeringsreglementet av 14.06.2024

Vurderinger etter naturmangfoldloven NML

Kunnskapsgrunnlaget er hentet fra dialog med tiltakshaver og søknadsdokumenter, forvaltningsplan for Forollhogna nasjonalpark og oppdaterte kartgrunnlag (GISlink) og sensitive artsdata.

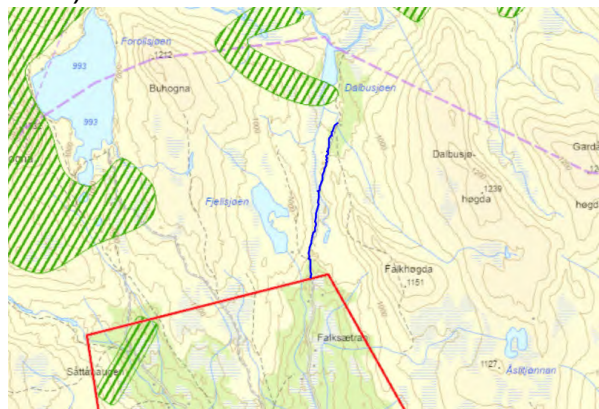
Forvaltningsplan

Under kap. 4 om motorferdsel, og **kap. 4.4.3** om bruk av traktor på kjørespor/traktorveger, kan forvaltningsmyndigheten vurdere å gi flerårige tillatelser på barmark, dersom forutsetninger for en dispensasjon vurderes oppfylt, til:

- *Traséen fram til Dalbusjøen, fra Falksetra til sørenden av sjøen.*

Eksisterende kjøretrase fram til setra innenfor nasjonalparken (ca. 3,7 km) ligger innenfor villreinens biologiske leveområde i Forollhogna, men utenfor kalvings- og oppvekstområder og sentrale trekkområder. Det er foretatt utsjekk i kartgrunnlag fra Riksantikvaren, artsdata, naturtyper mv. Traséen berører ingen kjente forekomster av kulturminner eller truede arter eller naturmiljø.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes å være godt nok kjent til å behandle søknaden (§§ 8-9 NML).

Figur 1: Barmarkstrasé (blå linje) innenfor Forollhogna nasjonalpark inn til setra (ca. 3,7 km). Rød strek: nasjonalparkgrense. Grønn skravur: Registrerte trekkområder for villrein (GISlink).

Det vises til et særlig behov i landbruksnæring, der setra er utgangspunkt for slipp, tilsyn og sanking med sauehold. Det har også tidligere vært behov for transport av materialer og utstyr på barmark før, men dette har vært løst tidligere ved bruk av hest. Nå er dette ikke et alternativ lenger, da hesteholdet på gården er opphørt. Det vurderes derfor at dette formålet alene er oppfylt for å kunne gi en dispensasjon.

Videre vises det til flere behov i søknad. I forhold til søknadens innhold om behov for uttransport av skadde dyr er dette direkte hjemlet i verneforskriftens § 3, punkt 5.2 bokstav c, så lenge forvaltningsmyndigheten er varslet.

Motorisert ferdsel for uttransportering av skutt storvilt, dersom behov, er derimot ikke hjemlet i verneforskriften for Forollhogna og må vurderes som en dispensasjon fra et vernevedtak etter NML § 48. Begrepet storvilt vurderes å omfatte elg, villrein, hjort og rådyr. Nasjonalparkstyret har tidligere gitt flerårig tillatelse til uttransportering av skutt elg innenfor Forollhogna nasjonalpark til fjellstyrene i Holtålen, med vilkår om det skal benyttes ATV med belter (DV-sak 11/2023). Det har ikke tidligere vært praktisert å gi tillatelse til motorisert ferdsel til uttransportering av skutt villrein. Uavhengig av dette vurderes det som uproblematisk at uttransportering av skutt elg kan skje på den opparbeidede kjøretraséen innenfor rammene av denne dispensasjonen. Dersom det skulle være andre behov innenfor dette formålet, bør dette fremgå tydeligere gjennom egen søknad til nasjonalparkstyret.

Av hensyn til NML § 10 settes vilkår om antall turer og om krav til hensyn for å begrense eventuelle forstyrrelser på natur og dyreliv. Transportoppdraget vurderes å bli utført av mannskap som er lokalkjente i fjellområdet som forventes å ha kompetanse til å ta nødvendige hensyn til dyreliv og øvrig naturmiljø i forbindelse med oppdraget. Av hensyn til NML § 11 setter det vilkår om at tiltakshaver skal varsle dersom det oppstår kjøreskader som følge av transporten, der tiltakshaver selv er ansvarlig for utbedringer.

Med hensyn til NML § 12, er det oppgitt at det skal benyttes ATV og traktor til transportoppdraget. I forhold til bruk av traktor ble det oppgitt at traktoren er av typen Ford 4000, som vurderes som en liten traktor, i størrelsesorden 2-4 tonn.

Når tilstrekkelig hensyn tas i forbindelse med transportoppdraget, vurderes tiltaket slik at det ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse ikke kunne skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Samlet vurdering

Det er i vurderingen lagt vekt på at søknaden omhandler transport av nødvendig utstyr til- og fra egen seter i landbruksnæring der setra er utgangspunkt for slipp, tilsyn og sanking i forbindelse med sauehold. Det er videre lagt vekt på at vernebestemmelsene har en hjemmel for å gi tillatelse til nødvendig transport på barmark etter kartfesta eksisterende kjøretrase, der omsøkt kjøretrasé inn til Dalbusjøen er angitt i forvaltningsplanen. Det er videre gitt avklaringer og retningslinjer for motorisert ferdsel, der kriteriene er vurdert til å være oppfylt for å kunne gi dispensasjon. Videre har nasjonalparkstyret en forvaltningspraksis på å kunne gi flerårige tillatelser for denne

type transport. Transportoppdraget vil bli utført av mannskap som er lokalkjente i fjellområdet og forventes å ha kompetanse til å ta nødvendige hensyn til villrein og øvrig dyreliv og naturmiljø i forbindelse med oppdraget. Ut over dette vurderes transportoppdraget ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse ikke vil kunne skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Motorferdsel i utmark

OS KOMMUNE

Innsendt: 07.01.2025 09:21

Referanse-ID: NVE-AX7

Skjema-ID: OSK-51

Søkeren

Er du privatperson eller næring

☒ Næring

Organisasjonsnavn

KAJA EGGEN

Organisasjonsnummer

*****

Gatenavn og -nummer

Poststed

Postnummer

Føreren

Er det flere førere?

☒ Ja

Navn på førere 1

Fornavn

Johannes Eggen

Etternavn

Mikkelsen

Navn på førere 2

Fornavn

Tom

Etternavn

Nordsveen

Navn på førere 3

Fornavn

Kaja

Etternavn

Eggen

Type kjøretøy og kjøring

Velg type kjøretøy 1

Type kjøretøy Traktor

Velg type kjøretøy 2

Type kjøretøy Firehjuls/sekshjulstrekker

Formål med kjøring

Type kjøring

- ☒ Transport i utmarksnæring for fastboende
- ☒ Andre transportbehov (beskriv nedenfor)

Beskriv transport ved andre behov

Dalbusjøen ligger 5 km fra bilveg. Det går traktorvei inn til Dalbusjøen. Det er behov for frakt av materialer og gjerder inn på sommertid. Gjerdene trenger vedlikehold hvert år pga snøen om vinteren. Og seterhusene har behov for vedlikehold i årene som kjem. inntransport på vinteren er krevende og arbeidsomt. Det er store problemer å lagre materialer der om vinteren pga snømengder. Det er også behov for å frakte ut storvilt ved evt felling. Syke dyr kan ha behov for transport. Setra blir aktivt brukt til sauehold og det krever tilsyn og sanking. Det kan være behov for transport ved et evt rovdyrangrep .

Hvor skal du kjøre?

Hva er adressen på turmålet? Dalbusjøen

Hvilket gards -og bruksnummer har turmålet? 116/7

Lst opp kart Print_A4S_07.pdf (4.16 MB)

Behov for ledsager/følgeskuter

Har du behov for ledsager/følgeskuter ☒ Nei

Periode for kjøring

Jeg søker om kjøring på

☒ Barmark

Tidsrom for kjøring

☒ Fireårsperiode

Hvor mange turer pr sesong søkes det om?

Antall turer

4

Last opp vedlegg

Andre vedlegg

Last opp dokument(er)

Kaja Eggen
Almannveien 99
2550 Os i Østerdalen

Vår saksbehandler:	Vår ref.:	Deres ref.:	Vår dato:
Jan Arvid Aamo	25/47 - 3		23.04.2025

Tillatelse til motorferdsel til Dalbusjøen - Bamark ML § 4 pkt. C

Vedtak

Kaja Eggen gis tillatelse til motorferdsel i utmark med traktor eller ATV på følgende vilkår

Tillatelsen gjelder for:

Vedtaksdato:	23.04.2025	Kjøretøy:	Snøscooter
Søker:	Kaja Eggen	Verneområde:	Forollhogna Nasjonalpark
Fører(e):	Kaja Eggen Tom Nordsveen Johannes Eggen Mikkelsen	Vernemyndighet:	Verneområdestyret Forollhogna Nasjonalpark
Formål:	Frakting av utstyr for vedlikehold av seter. Frakting av ved og gass. Uttransport av felt hjortevilt		

Hjemmel

Motorferdselloven §4 første ledd pkt. C: Transport til faste bosteder og i jordbruks-, skogbruks- og reindriftsnæringen,
Motorferdselforskriften §2 pkt. B Transport ved jakt

Vilkår for transporten

Kjøretrase/område	➤ Trase som vist i nedenforstående kart fra Haugseggsetra følges traktorspor fram til setra ved Dalbusjøen ➤ I tillatelsen ligger videre innkjøring av søye og skadede dyr fra beiteområdene rundt Dalbusjøen til setra
Antall turer	➤ Nødvendig antall turer for frakting av utstyr for vedlikehold av seter og frakting av ved og gass
Tidsrom	➤ Perioden 01 juli til 01 november ➤ 2025/2026 2026/2027 2027/2028 2028/2029
Påmontert slede: JA ☒ /N ☐	➤
Krav om kjørebok: JA ☒ /N ☐	➤ Kjørebok skal føres før start av hver tur, Tillatelsen er ikke gyldig uten kjørebok ➤ Hensikten/hjemmelen for hver tur skal klart framgå av kjøreboken
Andre vilkår	➤ Tillatelsen skal medbringes i felt, og forevises ved eventuell kontroll. ➤ Ferdsele skal skje så hensynsfullt som mulig for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker, jf. motorferdselloven § 8
Andre myndigheter	➤ Tiltaket er søknadspliktig etter forskrift om vern av Forollhogna Nasjonalpark. Søker er selv ansvarlig for å innhente tillatelse fra vernemyndigheten.

Generelt

Det forutsettes at den som har denne tillatelsen har gyldig førerkort for aktuelt kjøretøy og ellers overholder andre gjeldende regler.

Det forutsettes at grunneiers tillatelse er innhentet. Grunneier og bruksberettiget kan forby eller begrense motorferdsel på sin eiendom (jf §10 motorferdselloven). I Os kommune har reindriftsnæringen bruksrettigheter i deler av kommunen. Det anbefales at det tas kontakt med næringa hvis man er usikker på om det foregår aktivitet i det aktuelle området.

Misbruk av tillatelsen kan medføre straffeansvar (jf §12 motorferdselloven).

Klageadgang

Dette vedtaket kan påklages etter bestemmelsene i forvaltningslovens kapittel IV. Begrunnet klage sendes til Os kommune, Rytrøa 14, 2550 Os eller på epost til postmottak@os.kommune.no, innen tre uker fra du mottok dette brevet.

Kommunens vurdering etter motorferdselloven og tilhørende forskrifter

Motorisert ferdsel i utmarka er i utgangspunktet forbudt, men det kan etter Lov om motorferdsel og motorferdsselforskriften gis tillatelse til nyttekjøring.

Presisering av begrepet tur.

Med tur menes en kjøring med et kjøretøy. Benyttes for eksempel to kjøretøy i en kjøring regnes dette som to turer

Presisering av motorferdselloven § 4 pkt. C

Medhjelpere:

Medhjelpere i jord-, skog- og reindriftsnæring trenger ikke egen dispensasjon. Den som selv har direktehjemmel til å kjøre i medhold av loven og forskriften, for eksempel reindriftsutøver eller sauebonde, kan benytte medhjelpere uten at disse trenger egen dispensasjon. Det betyr at en medhjelper også kan benytte direktehjemmel, såfremt det dreier seg om et reelt oppdragsforhold mellom medhjelper og oppdragsgiver.

Nødvendig kjøring i jordbruksnæring:

Det er bare kjøring som er «nødvendig» i næringen som er tillatt etter motorferdselloven § 4 bokstav c. Miljødirektoratet har i brev av 27.04.17 uttalt seg vedrørende «nødvendig» transport i forbindelse med vanlig gjeting, tilsyn og sanking av husdyr

Transport av saltslikkestener bør foregå på vinterføre

Ren uttransport av materiell inklusive saltsteiner mv. regnes som «nødvendig» kjøring, men slik transport av utstyr bør gjøres på vinterføre.

Uttransport av syke dyr

Uttransport av syke og skadde dyr kan skje aktsomt når dyrene først er lokalisert til fots. Det er altså ikke mulig å lete etter syke eller skadde dyr med motorkjøretøy.

Presisering §2 pkt. B i forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag.

Bruk av motorkjøretøy er tillatt i forbindelse med transport av jaktutbytte ved jakt på elg og hjort, og transport ved jakt på villrein innenfor Hardangervidda villreinområde slik dette er avgrenset av Direktoratet for naturforvaltning. Kjøring i nasjonalparken kan bare skje i samsvar med vernereglene i området, og utenfor parken bare for nødvendig transport etter sleper som tidligere er fastsatt av Direktoratet for statens skoger (nå Statskog SF) på statsgrunn og av kommunen/grunneiere på privat grunn

Presisering §3 pkt. D i forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag.

Motorkjøretøy på vinterføre kan nyttes til transport av materialer, utstyr og arbeidsfolk til bygging i samsvar med byggetillatelse. Transport som tillates er transport av materialer, utstyr og arbeidsfolk til selve byggingen. Det er ikke adgang til kjøring utover det som er nødvendig for byggearbeidet

I visse tilfeller er det etter plan- og bygningsloven ikke krav om byggetillatelse, jf. plan- og bygningslovens kapittel 20. Her må forskriftens § 3 første ledd bokstav D forstås slik at den gjelder også for kjøring i forbindelse med slike byggearbeider.

Motorferdsselforskriftens §3 pkt. D åpner for kjøring i forbindelse med konkrete byggeprosjekter. Årlig generelt vedlikehold omfattes ikke av denne paragrafen

Presisering §5 pkt. D samt §5a i forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag

Her settes det to vilkår. For det første bestemmelsen i §5 pkt. D åpner for at kommunestyret etter skriftlig søknad kan gi tillatelse til bruk av snøskuter i utmarksnæring for fastboende. Og for det andre må næringen være av en slik karakter at den er registrert som næringsvirksomhet

Drift av utleiehytter, næringsmessig høsting av naturgoder og turist- og reiselivsnæring, samt leting og undersøkelse av mineralske ressurser, regnes som utmarksnæring. Med næringsmessig høsting av naturgoder menes fiske, jakt, plukking av bær og sopp, sanking av lav og mose og lignende. Kravet om at virksomheten skal være registrert i Enhetsregisteret, er satt for å minimere ferdselen og for å sikre at tillatelse til bruk av motorferdsel til utmarksnæring bare gis til de som er næringsdrivende. Bestemmelsen åpner ikke for at det gis tillatelse til bruk av motorferdsel i utmark til enkeltstående aktiviteter eller tilfeldige oppdrag, eller virksomhet som foregår i så liten målestokk eller så sporadisk at det ikke kan anses for å være næringsdrift

Kommunens vurdering av naturmangfoldlovens § 8 – 12

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget

Kommunen har søkt i nasjonale databaser etter registrerte natur – og kulturverdier (naturtyper, rødlistearter, arter av nasjonal verdi, kulturminner, kulturmiljø mm). Det er ikke registrerte funn i det aktuelle området, eller grunn til å tro at det foreligger verdier her som ikke er kjent, og som vil bli påvirket av omsøkte tiltak.

Kunnskapsgrunnlaget er vurdert som tilstrekkelig.

§ 9 Føre-var-prinsippet

Da kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig kommer føre-var prinsippet ikke til anvendelse i denne saken.

§ 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning

Det er flere hytter og setrer i deler av området og følgelig en del trafikk. Belastningen er likevel vurdert til å være innen akseptable grenser. Da søker har tillatelse fra før vil ikke motorferdselen øke.

§ 11 Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver.

Det vurderes lite sannsynlig med kjøreskader, men dersom dette oppstår er det tiltakshaver som eventuelle må dekke kostnader med å istandsette og reparere dette.

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

ATV og traktor etter allerede etablerte kjørespor/traktorveier regnes som en miljøforsvarlig maskinell transportmetode. Det er redusert risiko for skader når det kjøres på eksisterende traktorvei/kjørespor i tørt lende.

Jan Arvid Aamo
Saksbehandler

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Ved økonomisk støtte/søknad om tilskudd må søker sende inn anmodning om utbetaling til Os kommune. Det må oppgis kontonr. og vedlegges dokumentasjon på at eventuelle vilkår er oppfylt.

Kopi til
Innlandet Politidistrikt   Postboks 355   2303   Hamar

Vedlegg
Kjørebok snøscooter Os 2025-2026
Kjøring i verneområder
Kjørebok snøscooter Os 2026-2027
Kjørebok snøscooter Os 2027-2028
Kjørebok snøscooter Os 2028 - 2029

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2025/6707

Saksbehandler: Eli Grete Nisja

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna	10/2025	16.06.2025

Budalen landskapsvernområde - søknad om oppføring av kokhus på setra Bjørklivolden gnr./bnr. 202/3 i Synnerdalen i Midtre Gauldal - Bjørn Marius Bjørkan

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved arbeidsutvalget gir Bjørn Marius Bjørkan dispensasjon fra forskrift om Budalen landskapsvernområde, § 3, punkt 1 for oppføring av landbruksbygg på setereiendom Bjørklivolden gnr./bnr. 202/3 i Midtre Gauldal kommune.

Tillatelsen gjelder: for oppføring av nytt kokhus med formål foredling av melk på egen seter i Synnerdalen.

Vilkår:

1. Nytt kokhus oppføres med ytre mål 4,07 m x 3,44 m, mønehøgde 2,30 m og rafthøgde 1,61 m, jf. byggetegningene som er en del av vedtaket.
2. Bygget oppføres i laftet tømmer og torv på taket, med røykrør over taket, og settes på steiner av naturstein med novsteiner i hvert hjørne.
3. Det skal holdes ryddig på byggeplassen slik at bygningsavfall ikke ligger skjemmende på setervollen eller blåser utover.
4. Tillatelsen gjelder for 3 år fra vedtaksdato.
5. Når byggetiltaket er gjennomført skal det sendes bilder til nasjonalparkstyret av bygget som viser alle 4 fasader, eventuelt invitere til en befaring.

Hjemmel:

Vedtaket er gjort med hjemmel i verneforskriftens § 5, punkt 1 om «oppføring av nødvendige nye bygninger for jordbruksformål som er knyttet til seterdrift og beitebruk», og i tråd med delegeringsreglementet for nasjonalparkstyret for Forollhogna av 14.06.2024.

Saken refereres nasjonalparkstyret.

Begrunnelse:

Bjørklivolden er ei seter i drift med kyr på utmarksbeite og melkeproduksjon, og derfor av stor verdi for kulturlandskapet i både setergrenda og hele landskapsvernområdet. Setra med beitedyr er godt synlig og lett tilgjengelig i setergrenda, og for besøkende i Synnerdalen vil setra være en berikelse i opplevelsen av seterdalen.

Kokhus er en bygning som tradisjonelt hører til på ei seter i aktiv bruk, og det settes vilkår i tillatelsen om lokal byggeskikk for å ivareta setermiljøet og kulturlandskapet i et langsiktig perspektiv.

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at tiltaket er i tråd med formål og bestemmelse for Budalen landskapsvernområde og føringer gitt i forvaltningsplanen, samt nasjonalparkstyret sin forvaltningspraksis.

Saksdokumenter (følger saken)

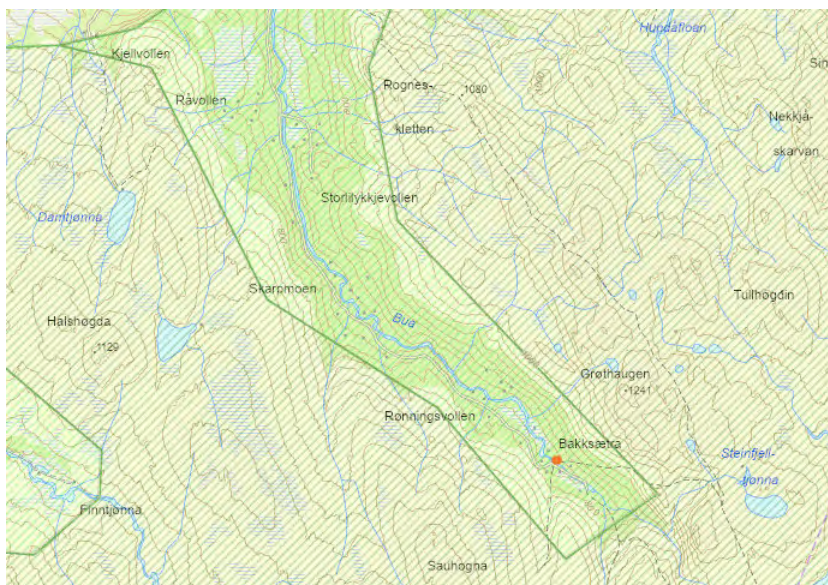
- 1 Søknad om oppføring av kokhus - gbnr 202_3.pdf
- 2 Tegninger - kokhus - gbnr 202_3.pdf
- 3 Situasjonskart - nytt kokhus - gbnr 202_3.pdf
- 4 Bekreftelse på aktiv seterdrift med melkeproduksjon i Budalen landskapsvernområde.pdf

Andre saksdokumenter:

1. Forvaltningsplan for Endalen -, Budalen og Forddalen landskapsvernområder.
2. [Forskrift om Budalen landskapsvernområde](#), 2001.

Saksopplysninger

Midtre Gauldal kommune har oversendt en søknad om byggetiltak på setereiendom gnr./bnr. 202/3 i Synnerdalen innenfor Budalen landskapsvernområde, jf. kartutsnitt 1. Det følger med en landbruksfaglig uttalelse med søknaden.

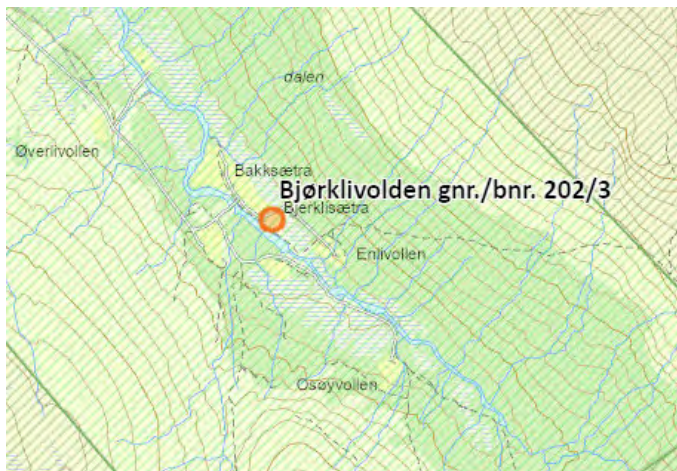

Kartutsnitt 1.

Viser beliggenheten til setereiendom gnr./bnr. 202/3 innenfor Budalen landskapsvern-område

Søknaden

Bjørn Marius Bjørkan, Budalen søker om oppføring av nytt kokhus på egen setereiendom Bjørklivolden gnr./bnr. 202/3 i Synnerdalen, jf. kartutsnitt 2.

Kartutsnitt 2.

Viser beliggenheten til setereiendom gnr./bnr. 202/3 i Synnerdalen

Utklipp av søknaden, jf. saksdokument 1.

Jeg eier og driver et aktivt gårdsbruk (gbnr 168/2), med årlig sætring og kyr for melkeproduksjon i Budal landskapvernområde, Midtre Gauldal kommune.

For å kunne foredle melk fra egen sæter i sesongen, søker jeg om å få oppføre et «kokhus» («møssmerbu») på sætervolden «Bjørklivolden» (Lialøkkjvolden), gbnr 202/3.

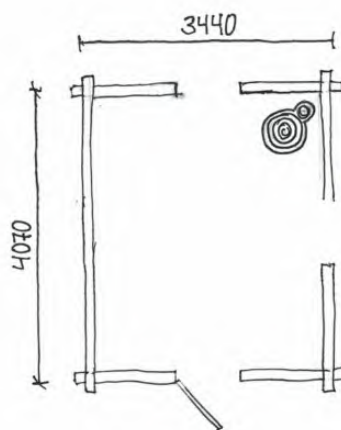
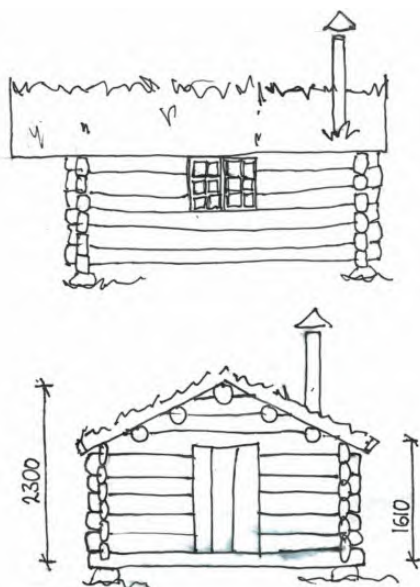

Fig. 1.

Byggetegninger av kokhuset, jf. saksdokument 2.

Etter forespørsel opplyses det at kokhuset skal settes på steiner med novsteiner av naturstein i hvert hjørne.

Kokhus, Bjørn Bjørkan
Arne Storimo 05.03.25 1:50

Fig. 2. Situasjonskart som viser plasseringen av kokhuset på setertunet, jf. saksdokument 3.

Det følger med en landbruksfaglig uttalelse fra landbruksforvaltningen i Midtre Gauldal kommune, jf. saksdokument 4.

Bjørn Marius Bjørkan driver med melkeproduksjon på landbrukseiendom gbnr 168/2 i Budalen. Jf. søknad om produksjons- og avløsertilskudd hadde han per 01.03.2025 10 melkekyr og 14 øvrige storfe. Setra Bjerklisetra gbnr 202/3 i Budalen landskapsvernområde er tilknyttet landbrukseiendommen. Vi kan bekrefte at det drives aktiv setring med melkeproduksjon på setra i beitesesongen. Det er gitt tilskudd til drift av seter i Synnerdalen gjennom regionalt miljøtilskudd (RMP), samt gjennom ordningen for utvalgte kulturlandskap i landbruket.

Kokbua skal bygges på fulldyrka areal. Jf. jordlovens § 9 må ikke dyrka jord brukes til formål som ikke tar sikte på jordbruksproduksjon. Kokbua vurderes som et driftsbygg som skal brukes i forbindelse med jordbruksvirksomhet, og kan derfor oppføres uten omdisponeringstillatelse.

Andre saksopplysninger

Budalen landskapsvernområde, sammen med Endalen landskapsvernområde og deler av Forollhogna nasjonalpark, ligger innenfor det utvalgte kulturlandskapet (UKL) «Seterdalene i Budal» som ble opprettet i 2009.

Søknaden om oppføring av nytt kokhus er oversendt Trøndelag fylkeskommune ved Kulturminneforvaltningen for en uttalelse i forhold til byggeskikk og bygningsmiljø. Men pga. kort frist er det ikke mottatt noen uttalelse.

Nasjonalparkforvalter har også være i kontakt med søker i forbindelse med søknaden, samt vært på setervollen og blitt orientert om planene for kokhuset ved tidligere anledninger.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

I Forskrift om Budalen landskapsvernområde § 2 formål her det at opprettelsen med verneområdet er:

«å ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, der seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart».

I vernebestemmelsene § 3 heter det at «området er vernet mot alle tekniske inngrep eller tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter slik som f.eks. oppføring av bygninger» mm.

Videre heter det i verneforskriftens § 5 punkt 1 at forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelser med vilkår dersom virksomheten kan skje uten at det strider mot verneformålet og ellers dersom særlige grunner taler for det, og gis det muligheter for forvaltningsmyndigheten til å gi tillatelse til «Oppføring av nødvendig nye bygninger for jordbruksformål som er knyttet til seterdrift og beitebruk».

Forvaltningsplanen for Budalen landskapsvernområde gir nærmere retningslinjer for hvordan verneforskriften skal praktiseres mht. tiltak knyttet vedlikehold, ombygging, oppføring av nybygg og restaurering og rivning av seterbebyggelse.

I **Kap. 5.2.Vedlikehold, ombygging og oppføring av seterbebyggelse** heter det i **avsnitt c)** at forvaltningsmyndigheten vil kunne gi tillatelse til nye bygg knyttet til aktiv seterdrift, men at det vil bli stilt krav til størrelse, plassering, utforming av fasader, materialer, og fargebruk.

For landskapsvernområdene i Midtre Gauldal følger det en egen byggeskikkveileder med forvaltningsplanen hvor ulike bygningstyper til seterbebyggelsen er beskrevet.

Byggetiltaket er hjemlet i vernebestemmelsene § 5, punkt 1, og forvaltningsplanen gir retningslinjer for gjennomføring.

Naturmangfoldloven (nml)

En dispensasjon fra vernebestemmelser krever at dispensasjonen også vurderes etter de miljørettslige prinsippene i nml §§ 8 – 12.

Myndighet

Søknaden behandles av arbeidsutvalget (AU) for nasjonalparkstyret i tråd med delegeringsreglementet av 14.06.2024.

Vurderinger etter verneforskrift og naturmangfoldloven

Formålet med Budalen landskapsvernområde er bl.a. å ta vare på seterlandskapet med seterbebyggelsen og setervollene, og i verneforskriften gis det en åpning for å kunne tillate oppføring av nødvendig bygninger knyttet til seterdrift. Det omsøkte tiltak med oppføring av et kokhus på seter i aktiv drift med kyr og melkeproduksjon vurderes derfor å være i tråd med både verneformål og verneforskrift.

§ 8 «Kunnskapsgrunnlaget» og §9 Føre-var prinsippet

Det verdifulle seterlandskapet med seterbebyggelse og setervoller er verneformålet for Budalen landskapsvernområde. På Bjørklivolden er både bygninger og voll godt ivaretatt og setra må sies å være et meget viktig element i dette landskapet. Det må også nevnes at setervollen ligger innenfor området for *Utvalgte kulturlandskap* i Budalen, som igjen indikerer verdien av seterområdet.

Vi mangler fylkeskommunens kulturminnefaglige uttalelse. Forvalter kan imidlertid ikke se at tiltaket vil være avvikende fra den tradisjonelle byggeskikken for seterbebyggelsen i dalen.

§ 10 «Økosystemtilnærming og samla belastning»

Oppføring av nytt kokhus på setertunet vil kunne bidra til et mer helhetlig bygningsmiljø, og bidra til å fremme verdiene i setergrenda og landskapsområdet.

§ 11 «Kostnaden ved miljøforringelsen skal bæres av tiltakshaver»

Dersom det oppstår skader på natur eller miljø i forbindelse med tiltaket må kostnader for oppretting dekkes av tiltakshaver. Rivnings- og bygningsavfall skal fraktes ut og deponeres på forskriftsmessig vis for å unngå forurensing.

§ 12 «Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder og lokalisering»

Tilpasning av terrenget i forbindelse med tiltaket må skje skånsomt og begrenses til det nødvendige. Materialvalg, byggeskikk og fargevalg på kokhuset skal tilpasses bygningsmiljøet på setervollen.

Samlet vurdering

På Bjørklivolden er det seterdrift med kyr på utmarksbeite og melkeproduksjon, og en aktivitet som er av stor verdi for både kulturlandskapet i setergrenda og hele landskapsvernområdet.

Setra med beitedyr er godt synlig og lett tilgjengelig i setergrenda, og for de som besøker Synnerdalen vil setra være en berikelse i opplevelsen av seterdalen.

Selv om kokhuset er et nytt bygg, er det en bygning som hører til ei seter i aktiv bruk, og bygget vil det bli oppført i tradisjonell byggeskikk for seterbebyggelsen i området.

Tiltaket er i tråd med verneforskriftens formål og bestemmelser, føringer gitt i forvaltningsplanen og nasjonalparkstyret sin forvaltningspraksis.

Bjørn Marius Bjørkan

Enoddveien 1458

7298 BUDALEN

21. mai 2025

Nasjonalparkstyret for Forollhogna

Postboks 2600

7734 Steinkjer

(kopi Midtre Gauldal kommune for videreforsendelse)

Søknad om oppføring av kokhus i Budal landskapsvernområde – gbnr 202/3

Jeg eier og driver et aktivt gårdsbruk (gbnr 168/2), med årlig sætring og kyr for melkeproduksjon i Budal landskapvernområde, Midtre Gauldal kommune.

For å kunne foredle melk fra egen sæter i sesongen, søker jeg om å få oppføre et «kokhus» («møssmerbu») på sætervolden «Bjerklivolden» (Lialøkkjvolden), gbnr 202/3.

Jeg viser ellers til «Forskrift om Budalen landskapsvernområde» av 21.12.2001, og

§ 5.Eventuelle unntak etter søknad

Når virksomheten kan skje uten at det strider mot formålet med vernet, og når særlige grunner taler for det, kan forvaltningsmyndigheten på nærmere vilkår gi tillatelse til:

1. Oppføring av nødvendige nye bygninger for jordbruksformål som er knyttet til seterdrift og beitebruk.

Vedlagt følger:

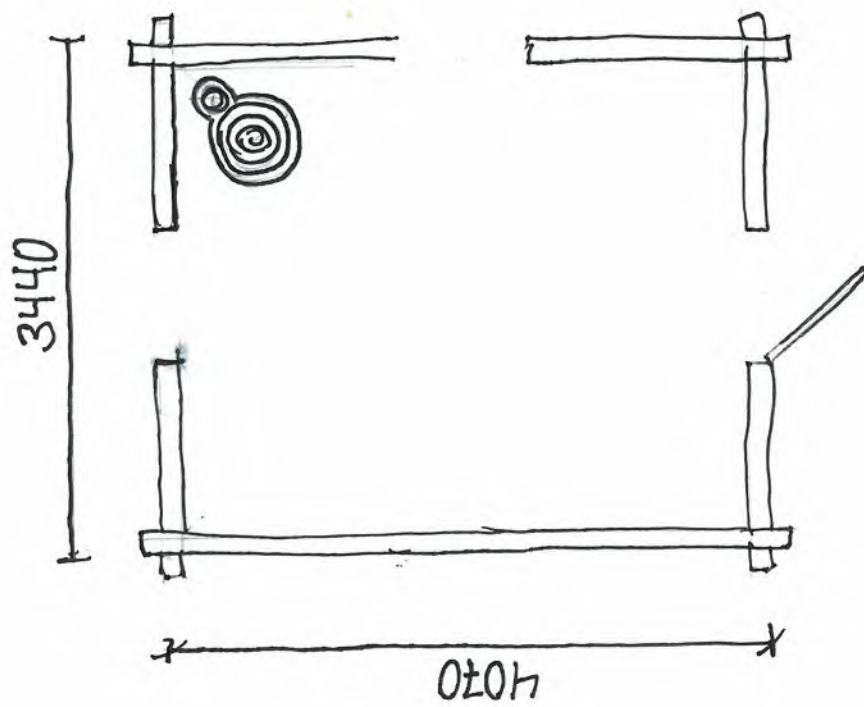
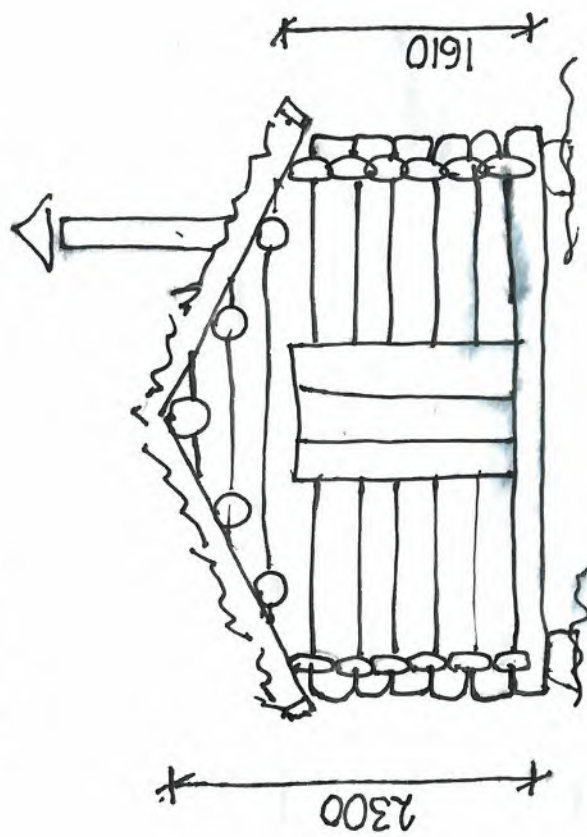
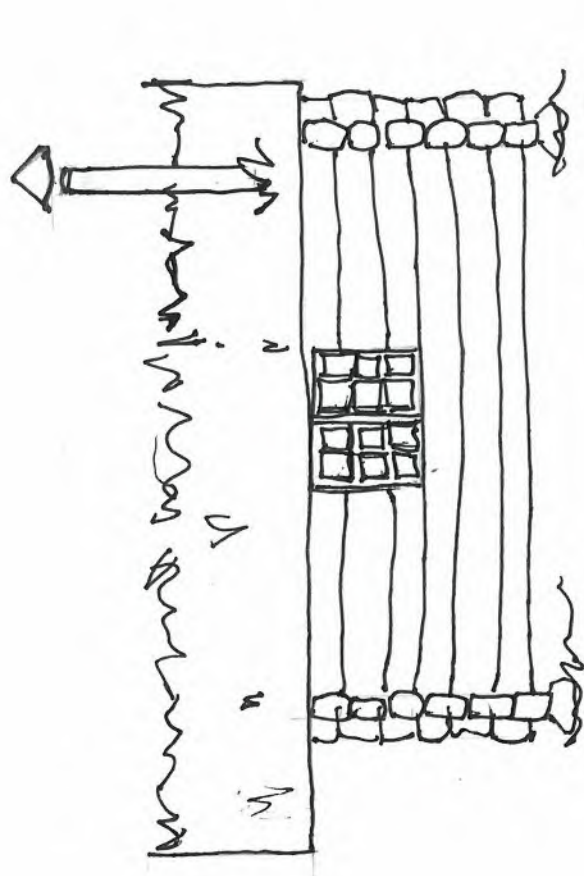
- Tegning av kokhuset
- Situasjonsplan med plassering på eiendommen
- (Uttalelse fra rådgiver landbruk i Midtre Gauldal kommune blir sendt med derifra)

Håper på en snarlig behandling av min søknad.

Med hilsen

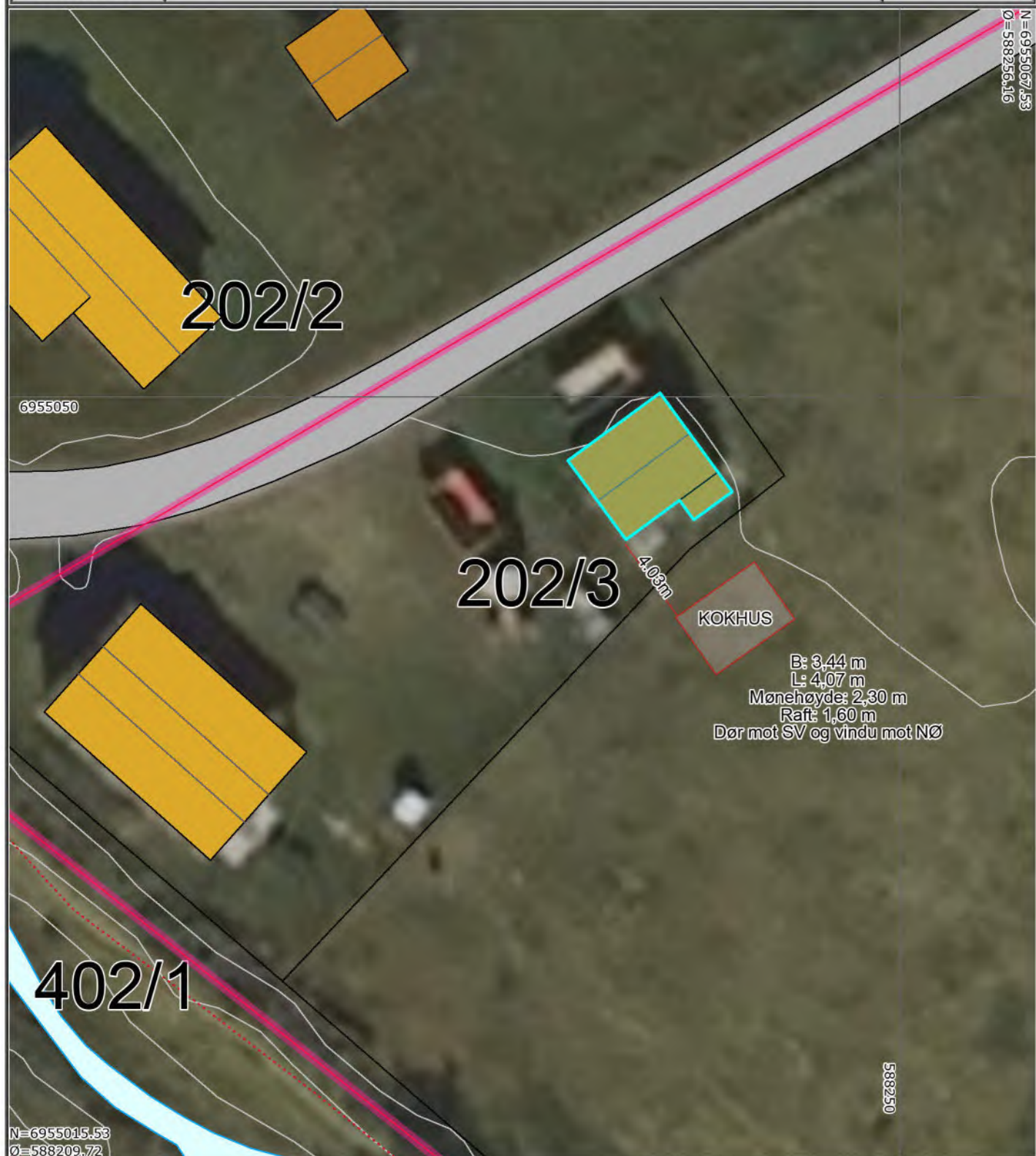
Bjørn Marius Bjørkan

Mobil 995 55 342

Kokhus, Bjørn Bjørkan
 Anne Storimo 05.03.25 1:50

	SITUASJONSKART					
	Eiendom:	Gnr: 202	Bnr: 3	Fnr: 0	Snr: 0	
		Adresse: Synnerdalsveien 2508, 7298 BUDALEN				
		Hj.haver/Fester: BJØRKAN BJØRN MARIUS, ENODDVEIEN 1458, 7298 BUDALEN				
MIDTRE GAULDAL KOMMUNE	Dato: 21/5-2025 Sign: Ny bygning, kokhus, for sætertun					Målestokk 1:250

Det tas forbehold om at det kan forekomme feil på kartet, bla. gjelder dette eiendomsgrenser, ledninger/kabler, kummer m.m. som i forbindelse med prosjektering/anleggsarbeid må undersøkes nærmere.

Dato: 22.05.2025

Notat

Bekreftelse på aktiv seterdrift med melkeproduksjon i Budalen landskapsvernområde

Bjørn Marius Bjørkan driver med melkeproduksjon på landbrukseiendom gbnr 168/2 i Budalen. Jf. søknad om produksjons- og avløsertilskudd hadde han per 01.03.2025 10 melkekyr og 14 øvrige storfe. Setra Bjerkli setra gbnr 202/3 i Budalen landskapsvernområde er tilknyttet landbrukseiendommen. Vi kan bekrefte at det drives aktiv setring med melkeproduksjon på setra i beitesesongen. Det er gitt tilskudd til drift av seter i Synnerdalen gjennom regionalt miljøtilskudd (RMP), samt gjennom ordningen for utvalgte kulturlandskap i landbruket.

Kokbua skal bygges på fulldyrka areal. Jf. jordlovens § 9 må ikke dyrka jord brukes til formål som ikke tar sikte på jordbruksproduksjon. Kokbua vurderes som et driftsbygg som skal brukes i forbindelse med jordbruksvirksomhet, og kan derfor oppføres uten omdisponeringstillatelse.

Randi Rise
Rådgiver landbruk

Knut Magne Lundemo

Rådgiver

SAMFUNN - Samfunnsutvikling og kultur

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2025/5622

Saksbehandler: Hans Bull

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna	11/2025	16.06.2025

Øyungen landskapsvernområde - søknad om tiltak og fasadeendring på eiendom - Meiåvegen 326 - Holtålen 176/4

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/arbeidsutvalget gir Brage Riise Minsaas og Bodil Riise Minsaas dispensasjon fra forskrift om Øyungen landskapsvernområde § 3, punkt 1 for følgende tiltak på fritidseiendom gnr./bnr. 176/4 i Holtålen:

1. Det tillates drenering rundt seterhuset og heving av bygget inntil 40 cm jf. tegninger med nytt fundament med støpte pilarer. Søknadstegninger gjøres gjeldene for dispensasjonen.
Vilkår:
  - 1.1 Dreneringsgrøfter skal gjenlegges og pusses etter at arbeidet er utført.
  - 1.2 Eksisterende grunnmur av tørrmur skal mures opp igjen, samt at det benyttes tørrmur av naturstein videre opp til kledning, som skjuler pilarene.
  - 1.3 Eksisterende kjellerrom på seterhuset beholdes/istandsettes som omsøkt.
2. Det tillates ark over inngangsdør på seterhuset. Søknadstegninger gjøres gjeldene for dispensasjonen.
Vilkår:
  - 2.1 Ark/tverrøst skal innrettes slik som omsøkt, og kan utgjøre maksimalt bredde på tverrbord på 2 meter.
3. Det tillates endring av utvendig bordkledning fra liggende til stående panel.
Vilkår:
  - 3.1 Farger på seterhuset videreføres.
  - 3.2 Rivningsmaterialer som er ubehandlet/rent trevirke kan benyttes som ved. Øvrige materialer som ikke kan gjenbrukes eller kan benyttes som brensel skal fraktes ut av området.

4. Dersom anneks opprinnelig er oppført med uthusformål, avslår nasjonalparkstyret for Forollhogna v/arbeidsutvalget omsøkt skorstein på anneks.

Vilkår

4.1 Omsøkt skorstein tillates oppført, med forbehold om at annekset er oppført godkjent for overnatting etter plan- og bygningsloven i Holtålen kommune.

5. Dispensasjonen gjøres gjeldene i 3 år fra vedtaksdato. Dersom det fremkommer behov for endringer underveis i prosessen, skal dette avklares med nasjonalparkstyret for varige tiltak iverksettes.

Nye taksperrer, bjelkelag, isolering, utskifting som omhandler bytting av tak og kledning, samt utskifting av pipe på seterhuset vurderes i denne saken som vedlikehold etter forskrift om Øyungen landskapsvernområde § 4, punkt 1, og vil ikke kreve egen dispensasjon. Det oppfordres til å redusere omfang av eksisterende plattinger rundt seterhuset, der eksisterende platting i forbindelse med restaureringsarbeider legges direkte på bakken, slik at platting ikke utløser krav om rekkverk jf. tilstandsrapport. Det vises til vurderinger i saksfremlegg.

Hjemmel: Dispensasjonen er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48. Forbeholdet om avslag anneks/uthus er hjemlet i forskrift om vern av Øyungen landskapsvernområde § 3, punkt 1. Vedlikehold av bygninger som ikke trenger dispensasjon er hjemlet i forskrift om Øyungen landskapsvernområde § 4, punkt 1.

Begrunnelse:

I avgjørelsen er det lagt vekt på at de samlede tiltakene ikke vil medføre vesentlige endringer i byggets visuelle uttrykk, eller medføre økt bruksareal. Det er anses positivt å videreføre seterhusets estetiske preg, der seterhuset utgjør en del av kulturlandskapet ved Meiåvolla, som også er en del av verneformålet til Øyungen landskapsvernområde. Videre inneholder tiltakslisten moment som er i grenseland av hva som kan hjemles i forskriftens generelle unntaksbestemmelser om vedlikehold jf. § 4, punkt 1, men at enkelte tiltak må ha en dispensasjon fra verneforskriften for Øyungen. Videre er det lagt vekt på at status på annekset, etter avklaringer med plan- og bygningsmyndigheten i kommunen, vil ha betydning om at det kan oppføres skorstein. Med de vilkår som er satt for dispensasjonen vil ikke omsøkte tiltak skape negativ presedens for Øyungen landskapsvernområde eller landskapsvernområder med tilsvarende bestemmelser, være i strid med verneformålet, eller at verneverdiene over tid ikke vil bli vesentlig negativt påvirket.

Saksdokumenter (følger saken)

Vedlegg

- 1 oversiktskart tiltak seterstue GID 167-4.pdf
- 2 Søknad Meiåvegen 326.pdf
- 3 Vedlegg 1 - Tegninger plan, snitt, fasade.pdf
- 4 Vedlegg 2 - Bilder.pdf

Andre saksdokumenter:

[Forskrift](#) om Øyungen landskapsvernområde

[Forvaltningsveileder](#) for Øyungen og Ledalen

[Byggeskikkveileder](#) – bygninger i seterlandsskapet - Forollhogna

Saksopplysninger

Holtålen kommune v/ plan og byggesak har oversendt søknad om endring av fundamenter/fasade seterhus – GID 167/4 ved Meiåan innenfor Øyungen landskapsvernområde.

Kommunen opplyser ved oversendelsen at setereiendommen er fradelt hovedbruket som separat enhet og benyttes i sin helhet til fritidsbolig.

Kommunens foreløpige vurdering er at bygningens visuelle inntrykk ikke endres i vesentlig grad som følge av det omsøkte tiltaket.

Søknaden

Brage Riise Minsaas og Bodil Riise Minsaas ønsker å utføre følgende tiltak på fritidseiendommen:

- Drenering rundt bygning
- Oppjekking og ny fundamentering
- Isolere tak og med reetablering av torvtak
- Ark/ takoverbygg inngangsparti
- Isolere yttervegger og nytt stående ytterpanel.
- Montering skorstein i anneks
- Oppsummert vil mønehøyde på seterstua heves med 40 cm ift. dagens situasjon.

Det vises til søknadsdokument i saken (vedlegg 2-5)

Andre saksopplysninger

- Søker kontaktet nasjonalparkforvalter høsten 2024 for veiledning ifht. søknadsplikt.
- Søker har lagt ved en tiltaksrapport over eiendommen.
- Nasjonalparkforvalter har snakket både kommunens saksbehandler og tiltakshaver pr. telefon.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Formålet med opprettelsen av Øyungen landskapsvernområde er ifølge verneforskriften, § 2:

«ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, der seterlandskapet med seterbebyggelse, setervoller og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart.»

I vernebestemmelsene § 3, punkt 1 heter det at: *området er vernet mot alle tekniske inngrep eller tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter slik som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger... drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling, planering og lagring av masse... mv...*

Ifølge forskrift om Øyungen landskapsvernområde § 4, punkt 1 er ikke bestemmelsene i § 3, punkt 1 til hinder for «vedlikehold av eksisterende bygninger ...»

Deler av tiltakslisten inneholder moment som er i grenseland av hva som kan hjemles i forskriftens generelle unntak jf. § 4, punkt 1, mens tydelige fasadeendringer må behandles som en dispensasjonssak fra verneforskriftens § 3, punkt 1.

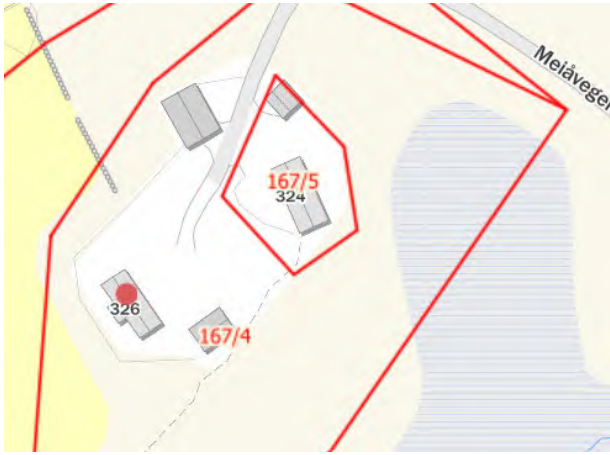
Da det ikke er hjemmel i verneforskrift for enkelte tiltak, må søknaden vurderes etter naturmangfoldlovens § 48 – første ledd, første alternativ, hvor forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og kan ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.

Vurderinger etter naturmangfoldloven (NML §§8-12)

Kunnskapsgrunnlaget er hentet fra opplysninger fra søknadsdokumenter oversendt fra Holtålen kommune og samtaler med kommunens saksbehandler og tiltakshaver. Det er gjort utsjekk i av kulturminner, naturtyper og arter i GISlink. Det er ingen kjente forekomster av truede arter eller kulturminner. Eiendommen grenser til Forollhogna nasjonalpark og ligger innenfor villreinens biologiske leveområde i Forollhogna, men utenfor kalvings og oppvekstområder, samt sentrale trekkområder ifølge delnorm 3 i kvalitetsnorm for villrein for Forollhogna.

Det foreligger forvaltningsveileder for området fra 2002. Forvaltningsplan for Øyungen er under revisjon. Det foreligger en byggeskikkveileder for Forollhogna-området. Eiendommen er en del av ei opprinnelig setergrend ved Meiåvolla, beliggenhet innenfor området som er beskrevet som et verdifullt og helhetlig seterområde jfr. rapport av 2007, Holtålen kommune – oppfølging av særlige viktige kulturlandskap i Sør-Trøndelag. Området er karakterisert som et seterområde med utpreget setermiljø.

Figur 1: situasjonskart over eiendom 167/4.

Det er i tillegg fradelt en fritidseiendom (GID 167/5) bestående av to bygg inne på den tidligere «setervangen». Eiendommen består av et seterhus, anneks og fjøs/uthus.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes tilstrekkelig for å kunne vurdere saken (NML §§ 8 og 9).

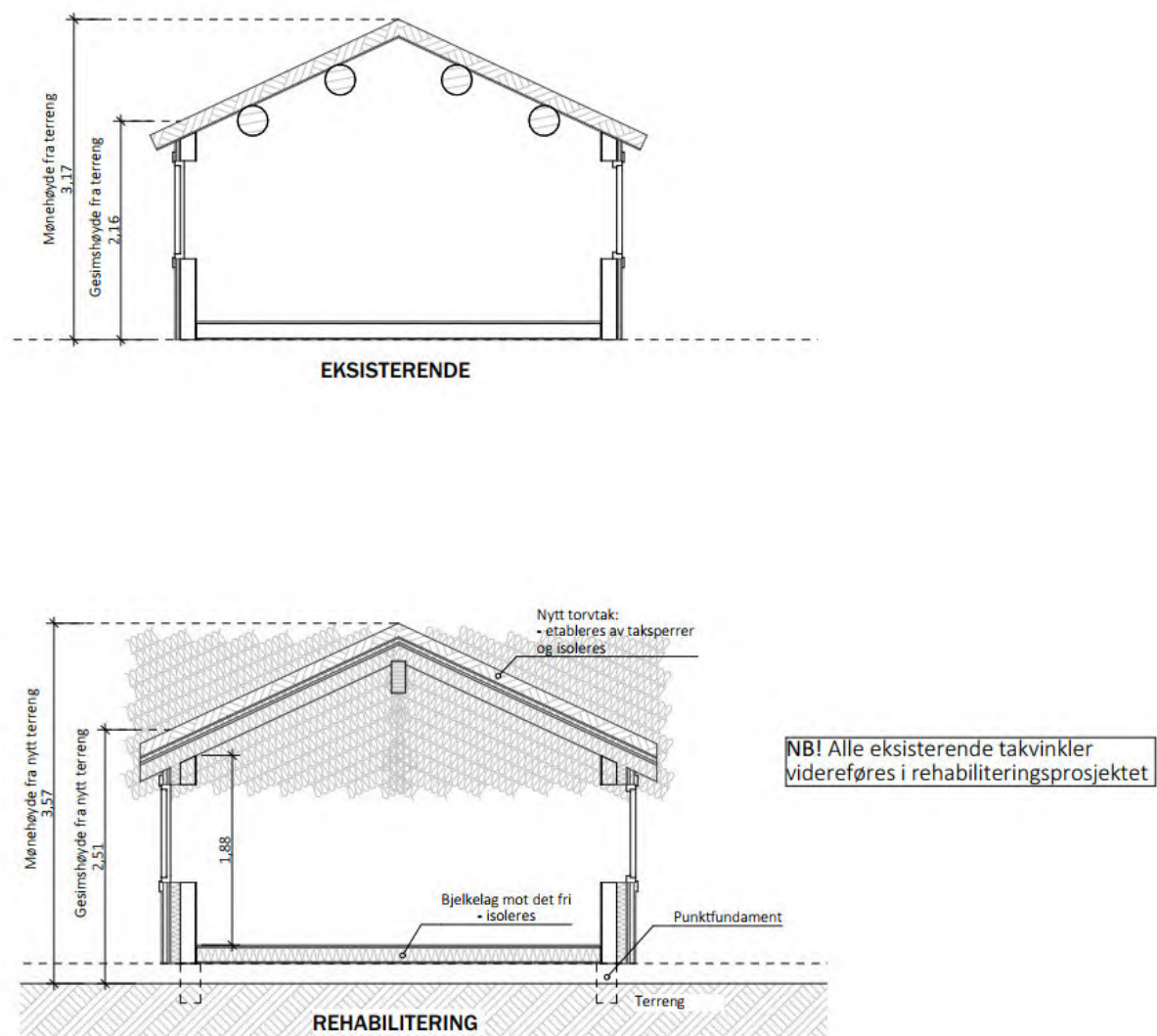
Innsendt søknad er godt beskrevet og tegnforklart i forhold til hvilke tiltak som er tenkt for rehabilitering/restaurering.

Nytt fundament og støping av pilarer

Det gis forståelse for at det foreligger et reelt behov for omfattende vedlikehold på bygningen. Drenering, samt støping av pilarer for å løfte bygget, ca. 40 cm (fig. 2), vurderes ikke å endre bygget i vesentlig grad, og vurderes å kunne aksepteres. Det kommer frem av bilder at bygget har siget, og tilstandsrapport oppgir at eksisterende fundament består av natursteinsmur. Det settes derfor vilkår om at dette skal videreføres, og at pilarer og opprom kan dekkes med tørmur av naturstein for å videreføre uttrykket. Det vises ellers til anbefalinger i [byggeskikkveilederen](#) s. 28. Ellers vurderes det ingen betenkeligheter med dreneringstiltak rundt seterhuset på vilkår om at grøfter fylles og pusses etter at arbeidet er utført. Det opplyses om at oppmurt kjellerrom skal ivaretas, og det settes derfor vilkår om dette.

Omsøkt ark over inngangsparti

Ifølge [byggeskikkveilederen](#) er hovedregelen at seterhusene ikke har overbygd inngang. Det finnes likevel flere varianter som har fulgt ulike utviklingstrekk gjennom tiden, blant annet enkel tverrøst over inngangsparti, tilsvarende omsøkt «ark». Tiltakshaver har hentet inspirasjon fra tilsvarende bygg med samme løsning i området og omsøkte tiltak vil ikke medføre økt bebyggt areal (BYA). Det vurderes videre som nøkternt og kan aksepteres. Det fremkommer ikke mål på byggetegning. Forvalter har kontaktet tiltakshaver pr. telefon, der arket har som formål å dekke inngangsdør. Det settes derfor vilkår som begrenser størrelse, og at byggetegninger gjøres gjeldene for dispensasjonen.

Figur 2. Eksisterende tverrsnitt vs. rehabilitering.

Endring av utvendig bordkledning fra liggende til stående panel.

Utskifting av bordkledning på områder som har vært liggende er mulige tiltak som kan endre fasaden noe. Dette vurderes ikke til å utgjøre vesentlig endringer. Ifølge gjeldene forvaltningsplan og byggeskikkveileder har det vært mest tradisjon med stående panel ved innkledning av vegger med hensyn til byggeskikk. Det vurderes at disse tiltakene kan tillates. Det settes vilkår om at farger skal videreføres og at rivingsavfall skal fraktes ut av området, jf. § 11.

Vedlikehold

Nye taksperrer, bjelkelag, isolering, utskifting som omhandler bytting av tak og kledning, samt utskifting av pipe på seterhuset vurderes i denne saken som vedlikehold etter forskrift om Øyungen landskapsvernområde § 4, punkt 1, og vil ikke kreve egen dispensasjon.

Oppføring av skorstein på anneks

Når det gjelder den delen av søknaden som omhandler montering av skorstein i annekset, vurderes dette som en prinsipiell problemstilling. Ifølge matrikkelen har annekset samme bygningskode for bygningstyper som gjelder *garasje/uthus og anneks til fritidsbolig*. Nasjonalparkstyret har tidligere behandlet søknader, hvor det har vært tillatt å oppføre uthus til *uthusformål*, som huser funksjoner som ved og lagerplass på vilkår at det ikke skal installeres ildsted. Dette har vært begrunnet med at et ildsted øker både bruksarealet og overnattingskapasitet. Av hensyn til presedensvirkning og samlet belastning jf. NML § 10 i landskapsvernområder med tilsvarende vernebestemmelser er dette vurdert til å utgjøre en vesentlig funksjonsendring, særlig for eiendommer som blir benyttet til fritidsformål, der forskriften kun har hjemmel til å oppføre nødvendige nye bygninger i jordbruksformål.

I og med at dette er en tidligere setereiendom som er fradelt til fritidseiendom, vil status på bygget gi føringer for vurdering av omsøkt tiltak. Dersom denne bygningen, oppført før vernetidspunktet i 2001, er godkjent for overnatting etter avklaringer etter plan- og bygningsloven, kan omsøkt skorstein vurderes å kunne tillates. Dette forventes å kunne avklares gjennom plan- og bygningsmyndigheten i Holtålen kommune. Dersom oppført anneks tilsier uthusformål, vil forvalters tilrådning være å gi avslag på oppføring av skorstein.

Betraktninger vedrørende plattinger rundt seterhuset

Det fremkommer av søknadsdokumenter og bilder at det er oppført plattinger både på sør- og nordsiden av bygget. Ifølge historiske bilder ble platting på sørsiden oppført mellom 2009-2010 (fig. 3), mens platting på nordsiden ble oppført mellom 2010-2014 (fig. 4), begge etter vernetidspunkt (2001), uten at forvalter er kjentgjort om det har vært søknader på dette. Det fremkommer også fra tilstandsrapporten at platting ligger høyere enn 50 cm over bakken, som utløser krav til rekkverk. Som konsekvens/tiltak anbefaler tilstandsrapporten at rekkverk må monteres for å lukke avviket. Tiltakshaver og nåværende eier overtok eiendommen i 2024. Det vurderes derfor at tiltakshaver ikke kan stilles til ansvar for oppføringene, og saken betraktes i dette tilfelle som foreldet.

Figur 3: Historiske bilder 2010. Ifølge historiske bilder fra 2009 var ikke det oppført platting på eiendommen.

Figur 4: Historiske bilder 2014

Plattinger vurderes som søknadspliktige tiltak i henhold til forskriften for Øyungen landskapsvern § 3, punkt 1, der nasjonalparkstyret gjennom tidligere forvaltningspraksis har uttrykt at utstrakt bygging av platting ikke er en ønsket utvikling innenfor landskapsvernområdene, da dette bidrar å endre noe av landskapets egenart jf. verneformålet § 2. Plattinger er også omtalt på s. 27 og 51 i [byggeskikkveiledren](#). Nasjonalparkstyret har, etter søknad, akseptert mindre plattinger, på vilkår om at disse skal legges direkte på bakken (uten rekkverk) og gis en dempet naturlig farge i tilknytning bebyggelsen.

Det oppfordres derfor at tiltakshaver tar denne informasjonen i betraktning med hensyn til innhold i tilstandsrapport, og at det trolig vil være behov for tiltak på plattinger i forbindelse med dreneringsarbeider og fundamentering rundt seterbygget.

Samlet vurdering

Søknaden er godt utredet i forhold til restaureringsarbeider som vil medføre enkelte tilføyelser og fasadeendringer, blant annet ved å heve seterhuset noe. Endringene er ikke vurdert ikke medføre økt BYA fra dagens situasjon. De samlede tiltakene vil ikke medføre vesentlige endringer på seterhusets visuelle uttrykk, eller medføre økt bruksareal. Det er anses positivt å videreføre seterhusets estetiske preg, der seterhuset utgjør en del av kulturlandskapet ved Meiåvolla, som en del av verneformålet til Øyungen landskapsvernområde. Videre inneholder tiltakslisten moment som er i grenseland av hva som kan hjemles i forskriftens generelle unntaksbestemmelser om vedlikehold jf. § 4, punkt 1, men at enkelte tiltak må ha en dispensasjon fra verneforskriften for Øyungen. Det vurderes at status på annekset, etter avklaringer med plan- og bygningsmyndigheten i kommunen, har betydning om at det kan oppføres skorstein. Med de vilkår som er satt for dispensasjonen vil ikke omsøkte tiltak skape negativ presedens for Øyungen landskapsvernområde, eller landskapsvernområder med tilsvarende bestemmelser, være i strid med verneformålet, eller at verneverdiene over tid ikke vil bli vesentlig negativt påvirket.

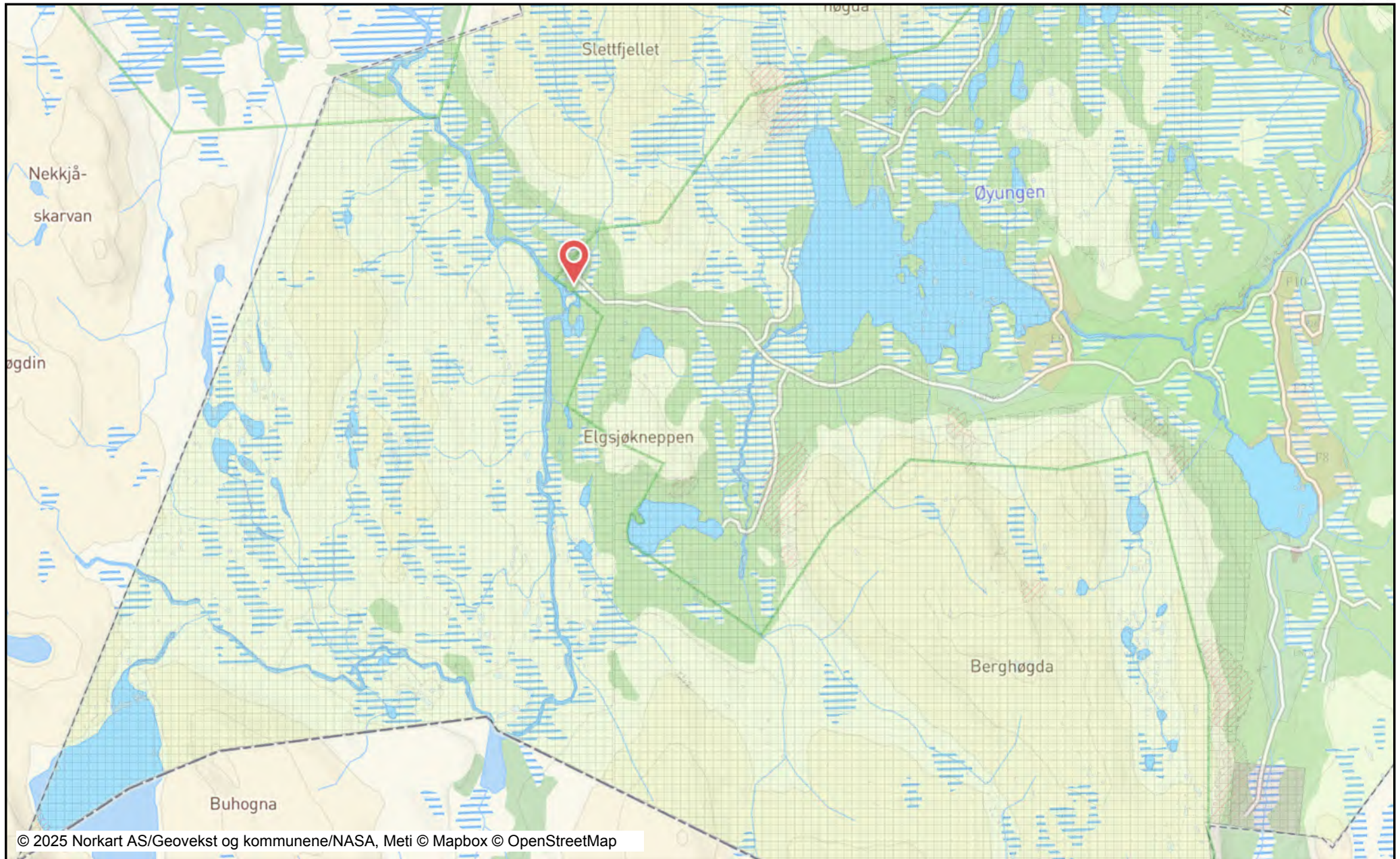
Oversiktskart Tiltak seterstue GID 167-4

Dato: 29.04.2025

Målestokk: 1:75000

Koordinatsystem: UTM 32N

Det tas forbehold om riktigheten eller fullstendigheten av opplysningene i de
Det kan ikke rettes krav som følge av at disse opplysningene benyttes som

Tegnforklaring

<i>Kommuneplan/Kommunedelplan PBL</i>	
	Faresone grense
	Faresone - Ras- og skredfare
	Sikringsonegrense
	Sikringsone - Nedslagsfelt drikkevan
	Båndlegginggrense
	Båndlegging for regulering etter PBL
	Båndlegging etter lov om naturvern
	Fritidsbebyggelse - nåværende
	Fritids- og turistformål - nåværende
	Råstoffutvinning - nåværende
	Råstoffutvinning - fremtidig
	LNFR-areal - nåværende
	LNFR-areal - fremtidig
	LNFR-areal, Spredt bolig-, fritids- og
	LNFR-areal, Spredt bolig-, fritids- og
	Bruk og vern av sjø og vassdrag med
<i>Felles for kommuneplan PBL 1985 og</i>	
	Planområde
	Planens begrensning
	Grense for arealformål
	Påskrift områdenavn
	Kommune(del)plan - påskrift

Søknad om vedlikehold av seter ved Meiåen

Søkere:

Brage Riise Minsaas

46819616

bminsaas@gmail.com

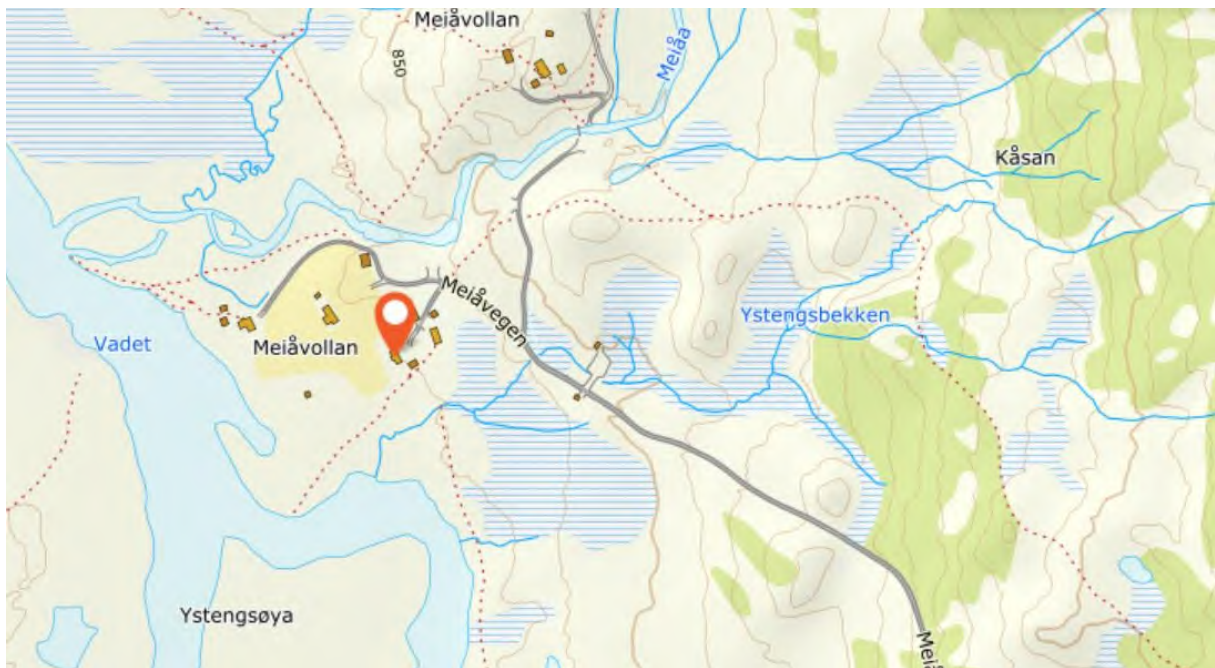
Bodil Riise Minsaas

99368163

riisebodil@gmail.com

Søknaden gjelder seter adresse Meiåvegen 326, gnr. 167, bnr. 4.

Setra er markert med rød markør på kartet.

Oversikt over vedlegg:

Vedlegg 1: Tegninger. Plantegning, snitt og fasade.

Vedlegg 2: Bilder

Vedlegg 3: Tilstandsrapport

Vedlegg 4: Nabovarsel

Vi kjøpte setra i september 2024. Vi har ikke funnet noe nøyaktig byggeår, men ved kjøp ble det oppgitt at den eldste delen av setra var fra rundt 1900. Setra har behov for vedlikehold, særlig grunnet høy alder. Under følger beskrivelse og begrunnelse av tiltak vi ønsker å gjøre, disse er også illustrert i vedlegget med tegninger (vedlegg 1) og til dels i vedlegget med bilder (vedlegg 2). Vedlagt er også tilstandsrapport utført juni 2024 (vedlegg 3).

Beskrivelse og begrunnelse av tiltak

1. Drenering

Tilstandsrapporten (vedlegg 3) påpeker dårlig fall og flatt terreng inn mot grunnmur. Vi ønsker derfor å drenere rundt seterbygningen. Dette skal vi gjøre ved å grave rundt setra, og legge ned dreneringsrør rundt seterbygningen. Ønsker å bruke minigraver til gravingen. Vil ikke innebære synlig endring i terrenget etterpå.

2. Fundament

På grunn av alder er det betydelige setningsskader i grunnmuren, særlig på den eldste delen, som har seget en del ned, se vedlegg 2 bilde 3. Dette forplanter seg i bygget, og fører til skjevhet i gulv og vanskeligheter med å åpne/lukke dører innvendig. Det fører også til at deler av bordkledningen har fuktskader. For å gjøre setra stabil og minske risiko for setningsskader frem i tid, ønsker vi å jekke opp setra og støpe pilarer av betong under setra, som den senkes ned på. Eksisterende kjellerrom bevares. Den eksisterende grunnmuren i stein mures opp på nytt, slik at fasaden blir mest mulig lik slik den er i dag.

3. Tak

Taket har råteskader, og det har tidligere vært vannskade som har gått gjennom og inn. Dette er forsøkt rettet, men vi ønsker en permanent løsning som sikrer tett tak. I tillegg er taket uisolert, og for å bevare varme i setra vil vi legge inn isolasjon i taket. Vi ønsker derfor å bytte taket og legge inn isolasjon. Torva på taket byttes med ny torv. Pipe vil byttes.

4. Inngangsparti

Inngangspartiet er veldig lavt, og vi har sett på muligheten for å sette inn en liten ark over inngangspartiet for å få en normalt høy dør. Vi har sett at det er brukt som løsning på andre setrer i området, se eksempel bilde 5 i vedlegg 2. Beholder utseende på eksisterende dør, se bilde 4 i vedlegg 2.

5. Utvendige vegger

Som nevnt over er deler av bordkledningen råteskadet, og det er også værslitt. Heller ikke veggene er særlig isolert, så vi ønsker å bytte bordkledning og isolere vegger. Når vi først skal bytte bordkledning vil vi også legge bordkledningen likt over hele setra, i dag har deler av setra liggende og deler av setra har stående bordkledning. Både utedoen og annekset har stående kledning, ønsker å gjøre det samme på setra.

6. Anneks

På annekset ønsker vi å montere ildsted med pipe, se illustrasjon i vedlegg 2 bilde 6 og 7.

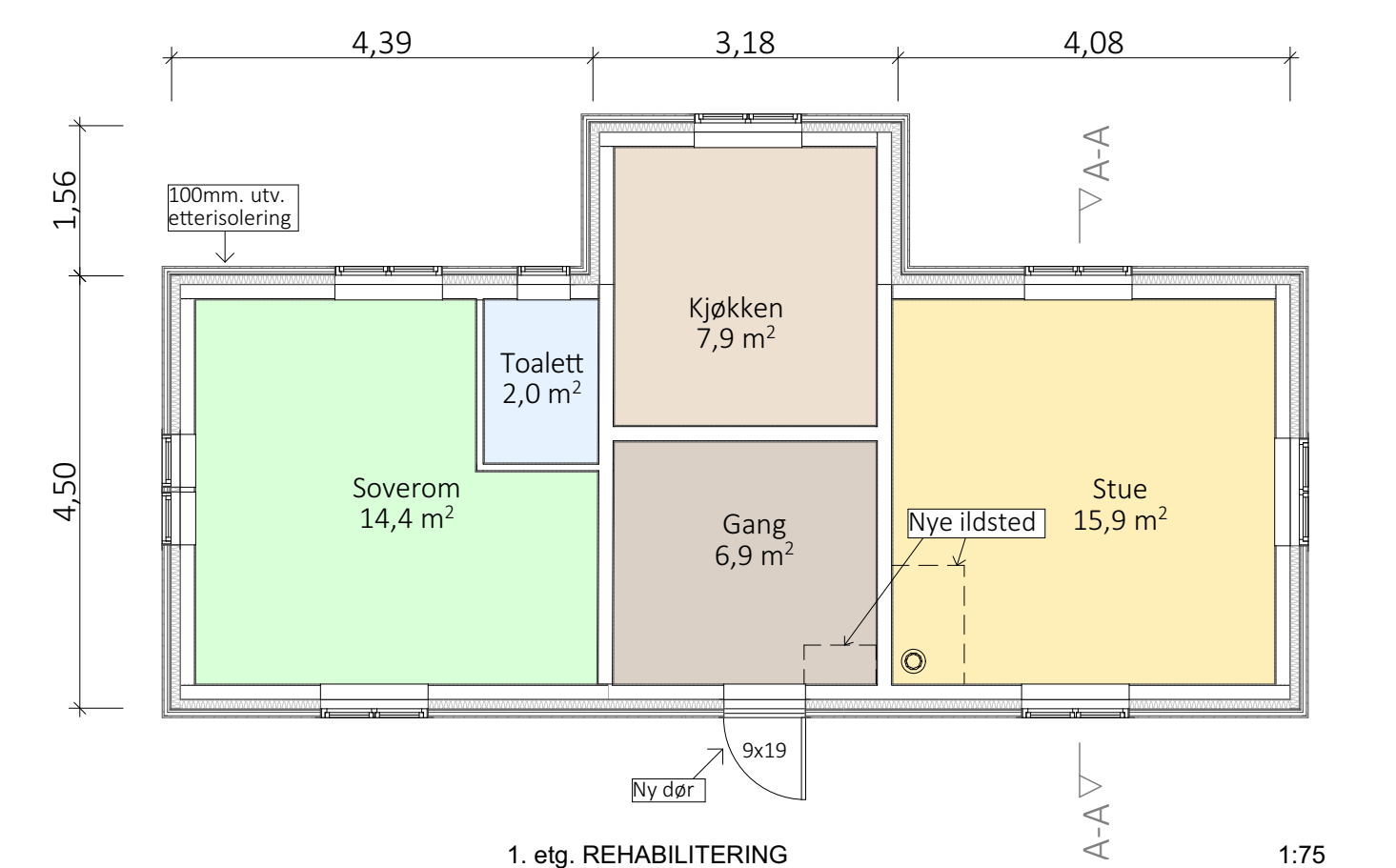
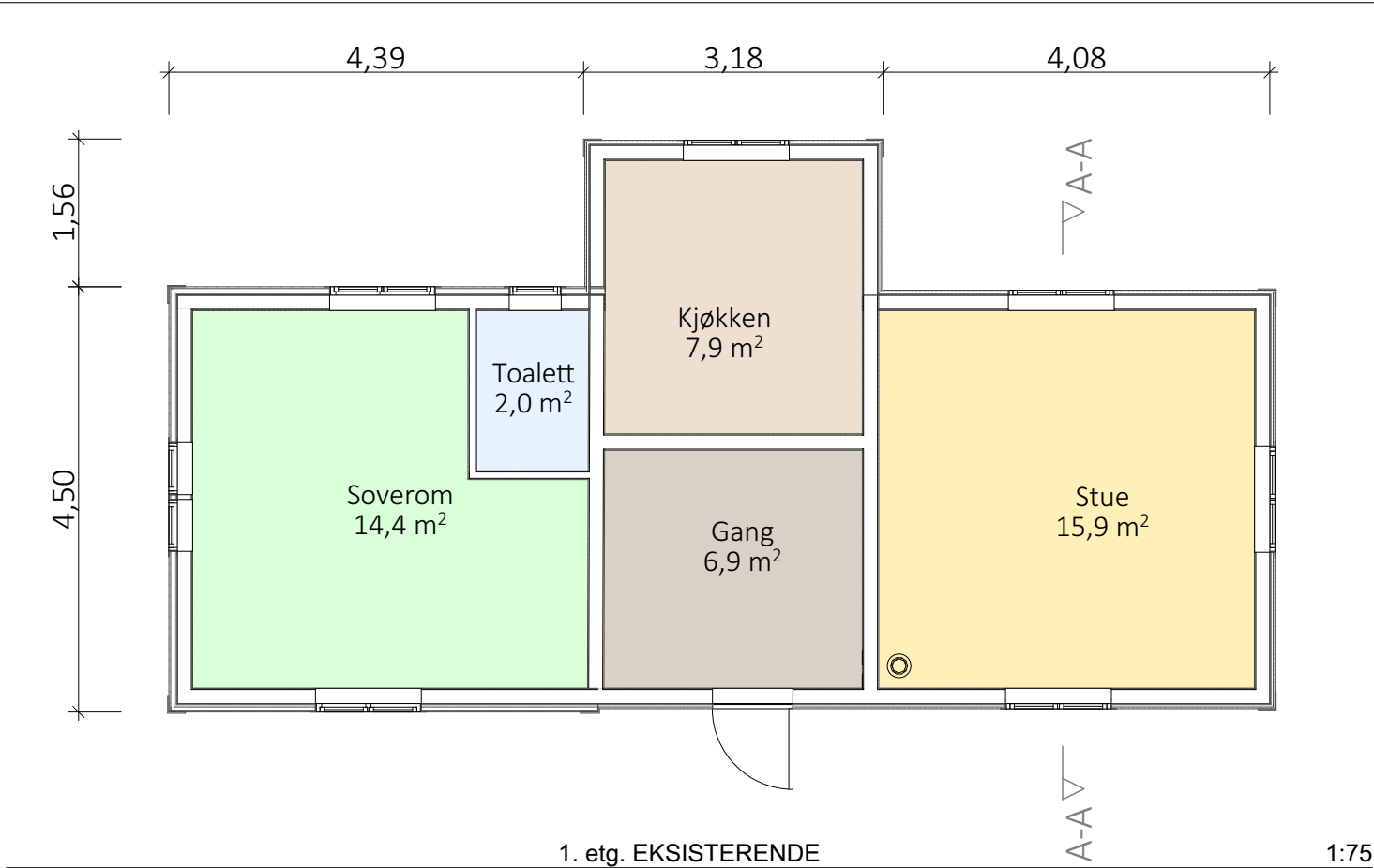
7. Oppsummering av endringer

Setra: Formålet er nødvendig vedlikehold av seterbygningen. Det vil kun innebære mindre fasadeendringer; seterbygningen vil bli høyere fordi hytta løftes og taket isoleres. Dette vil til sammen innebære at seterbygningen blir ca. 40 cm høyere, og være mer lik høyde med annekset, som står på støpt betongplate. I tillegg vil inngangsparti få en liten ark, og bordkledningen står i lik retning på hele bygget.

Anneks: fasadeendring i form av montering av pipe.

Transport

Tiltakene vil medføre en del materialbehov. Transporten vil foregå etter vegen. Vi vil først og fremst bruke vanlig personbil med henger, vi anslår 6-10 turer. I tillegg beregner vi å bruke ca. 1 lastebillass med singel som skal brukes til støpning av pilarer. Overskuddsmasse (gammelt torvtak, graving for drenering etc.) vil bli kjørt til tipp.

Plan

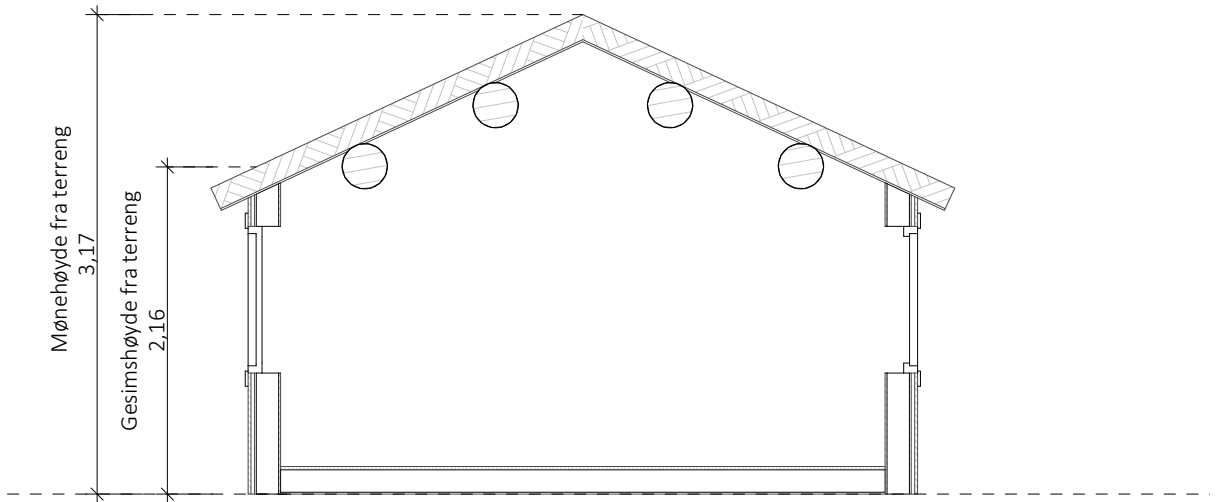
Utskrift: 08.04.2025

Linjesymboler / punktsymboler :

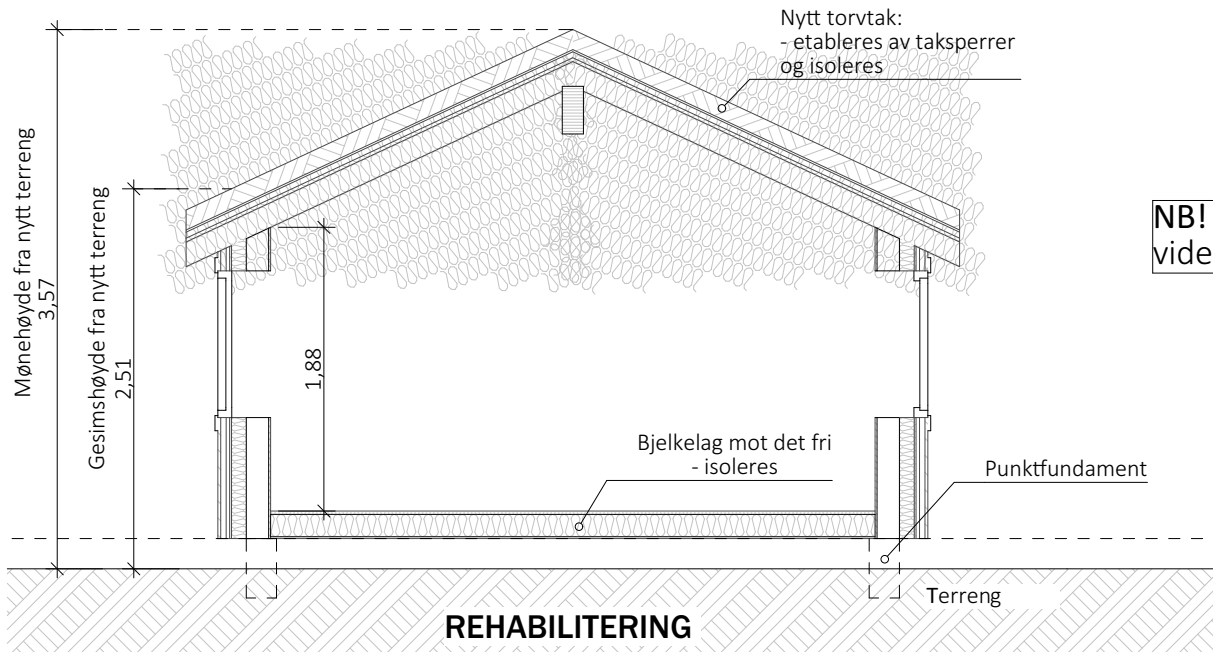
Anmerkning:

Alle mål må kontrolleres på stedet av ansvarlig utførende før igangsetting av byggearbeider. Ved avvik mellom tegninger og faktiske forhold må prosjekterende kontaktes.

Rev.	Dato	Sign.	Kontr.	Beskrivelse
PROSJEKT				
Meiåvegen 326, rehabilitering				
ARKITEKT				
Haakon Sandnes				
TILTAKSHAVER				
Brage Riise Minsaas, Bodil Riise Minsaas				
ENTREPRENØR				
.				
FASE	BYGGESTED	GNR./BNR./FESTNR.:		
SØK	Holtålen	167/4		
TEGNET	KONTROLLERT	PROSJEKTANSV.		
H. Sandnes	.			
DATO	MÅL (A3)	PROSJEKTNR.		
08.04.25	1:75	1		
TEGNING				
1. ETASJEPLAN				
FIL Meiåvegen 326.pln				
FAG	TEGNINGSNR.	REVISION		
A	A20-02			

EKSISTERENDE

NB! Alle eksisterende takvinkler videreføres i rehabiliteringsprosjektet

Snitt

Utskrift: 08.04.2025

Linjesymboler / punktsymboler :

Anmerkning:

Snitt og situasjonsplan er basert på Norkarts digitale 3D-modell uten ytterligere terrengmålinger. Tegningene må revideres hvis faktisk høyde på adkomstvei eller eiendomsgrenser (hentet fra Norkarts grunnkart) avviker fra målebrev eller private avtaler. Koordinater skal verifiseres av ansvarlig oppmålingsteknisk foretak.

Koordinatsystem: EUREF89 UTM 33
Høydesystem: NN2000

Rev.	Dato	Sign.	Kontr.	Beskrivelse

PROSJEKT
Meiåvegen 326, rehabilitering

ARKITEKT
Haakon Sandnes

TILTAKSHAVER
Brage Riise Minsaas,
Bodil Riise Minsaas

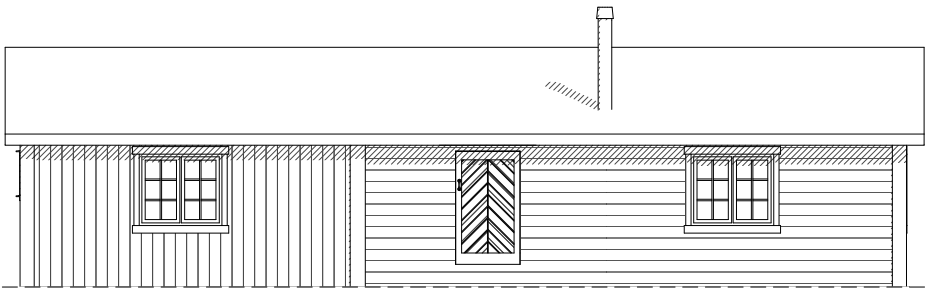
ENTREPRENØR
.

FASE SØK	BYGGESTED Holtålen	GNR./BNR./FESTNR.: 167/4
TEGNET H. Sandnes	KONTROLLERT .	PROSJEKTANSV. #CAD Technician Full Name
DATO 08.04.25	MÅL (A3) 1:50	PROSJEKTNR. 1

TEGNING
Snitt

FIL Meiåvegen 326.pln		
FAG	TEGNINGSNR.	REVISJON
A	A30-01	

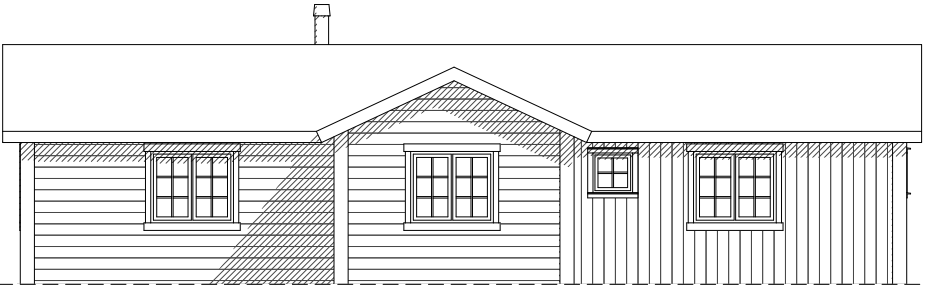
Fasader

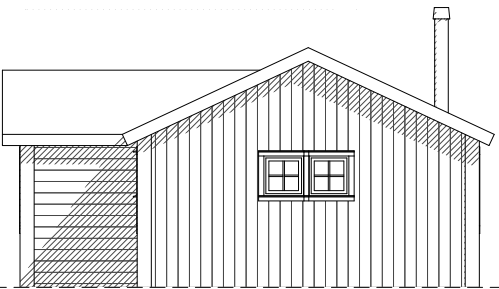
FASADE NORDØST, eksisterende

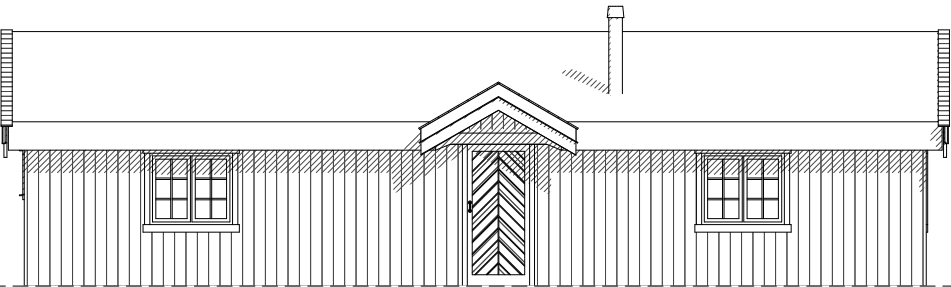
FASADE NORDVEST, eksisterende

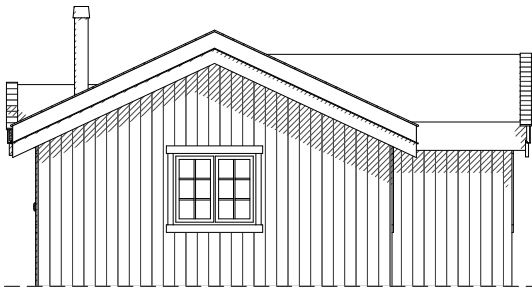
FASADE SØRVEST, eksisterende

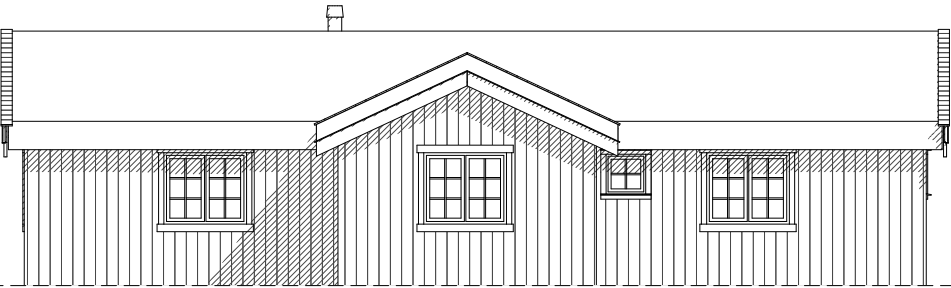
FASADE SØRØST, eksisterende

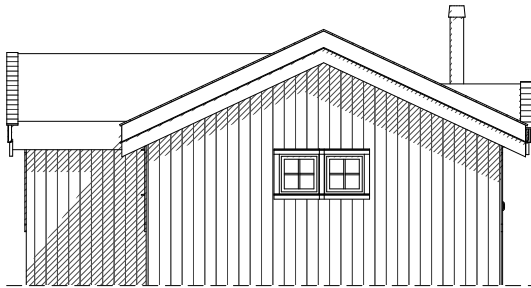
FASADE NORDØST, rehabilitering

FASADE NORDVEST, rehabilitering

FASADE SØRVEST, rehabilitering

FASADE SØRØST, rehabilitering

Rev.	Dato	Sign.	Kontr.	Beskrivelse

PROSJEKT
Meiåvegen 326, rehabilitering

ARKITEKT
Haakon Sandnes

TILTAKSHAVER
Brage Riise Minsaas,
Bodil Riise Minsaas

ENTREPRENØR
.

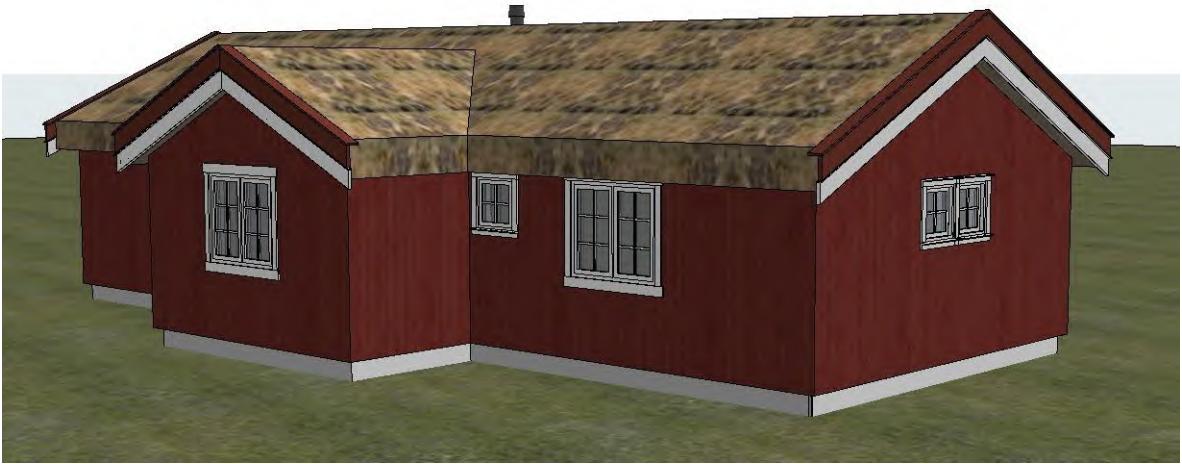
FASE SØK	BYGGESTED Holtålen	GNR./BNR./FESTNR.: 167/4
TEGNET H. Sandnes	KONTROLLERT .	PROSJEKTANSV.
DATO 08.04.25	MÅL (A3) 1:100	PROSJEKTNR. 1

TEGNING
FASADER

FIL Meiåvegen 326.pln	TEGNINGSNR.	REVISION
A	A40-01	

EKSISTERENDE

REHABILITERING

Fasader

Utskrift: 08.04.2025

Rev.	Dato	Sign.	Kontr.	Beskrivelse
PROSJEKT				
Meiåvegen 326, rehabilitering				
ARKITEKT				
Haakon Sandnes				
TILTAKSHAVER				
Brage Riise Minsaas, Bodil Riise Minsaas				
ENTREPRENØR				
.				
FASE	BYGGESTED		GNR./BNR./FESTNR.:	
SØK	Holtålen		167/4	
TEGNET	KONTROLLERT		PROSJEKTANSV.	
H. Sandnes	.		.	
DATO	MÅL (A3)		PROSJEKTNR.	
0, 1:250, 1:125, 1:222, 987, 1:227, 189	1:227, 189		1	
TEGNING				
3D-perspektiv				
FIL Meiåvegen 326.pln				
FAG	TEGNINGSNR.			REVISION
A	A40-02			

Meiåvegen 326 bilder

Bilde 1: Anneks og seterbygning

Bilde 2: Anneks til høyre, seterbygning i midten, fjøs/uthus til høyre

Bilde 3: Seterbygning sett fra nedsiden. Eldste del til høyre. Inngang til kjeller til høyre.

Bilde 4: Inngangsparti

Bilde 5: Eksempel på dører med ark ved en annen seter.

Bilde 6: Anneks som det er i dag

Bilde 7: Illustrasjon av ønsket plassering av pipe på anneks.

Møteprotokoll

Utvalg: Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna

Møtested: TEAMS

Dato: 16.06.2025

Tidspunkt: 13:00 - 15:00

Følgende faste medlemmer møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Tone Hagen	Leder	Tynset kommune
Marit Bjerkås	Nestleder	Trøndelag fylkeskommune
Jan Arild Sivertsgård	Medlem	Holtålen kommune

Følgende varamedlemmer møtte:

Navn	Møtte for	Representerer
Trude Solem Heggdal	Medlem	Midtre Gauldal kommune

Merknader:

Møteinnkalling og saksliste ble godkjent.

Tone Hagen deltok fysisk sammen med forvalterne i møterom på Veksthuset, Røros

Trude Heggdal (vara til AU) deltok i forbindelse med drøfting av innkomne saker.

Møteprotokoll ble lest opp under slutten av møtet og ble godkjent styremedlemmene.

Øvrige frammøtte:

Navn	
Hans Bull	Nasjonalparkforvalter
Eli Grete Nisja	Nasjonalparkforvalter

Underskrift:

Vi bekrefter med våre underskrifter at det som er ført i protokollen er i samsvar med det som ble vedtatt på møtet.

16. juni 2025

Tone Hagen
Styreleder

Marit Bjerkås
nestleder

Jan Arild Sivertsgård
styremedlem

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 8/2025	Forollhogna nasjonalpark - motorferdsel på barmark - transport av rivningsmaterialer etter gammel utedo tilhørende fiskebu ved Fjellsjøen - Egil Ryen		2024/11388
ST 9/2025	Forollhogna nasjonalpark - søknad om motorisert ferdsel på barmark inn til seter ved Dalbusjøeiendommen, gnr./bnr. 116/7 i Os kommune - Kaja Eggen		2025/5773
ST 10/2025	Budalen landskapsvernområde - søknad om oppføring av kokhus på setra Bjørklivolden gnr./bnr. 202/3 i Synnerdalen i Midtre Gauldal - Bjørn Marius Bjørkan		2025/6707
ST 11/2025	Øyungen landskapsvernområde - søknad om tiltak og fasadeendring på eiendom - Meiåvegen 326 - Holtålen 176/4		2025/5622

Planlegging av neste styremøte 27-28 august 2025, (Røros?):

- Innkomne saker til styrebehandling
  - Revisjon av forvaltningsplaner
  - Dag 1: Temadag sammen med villreinnemda for Forollhogna, og invitasjon til Forollhogna villreinutvalg om å delta. Villreinsenteret Nord på Hjerkinns stiller seg positiv til å komme med faglig innlegg.
- Dag 2: Styremøte.

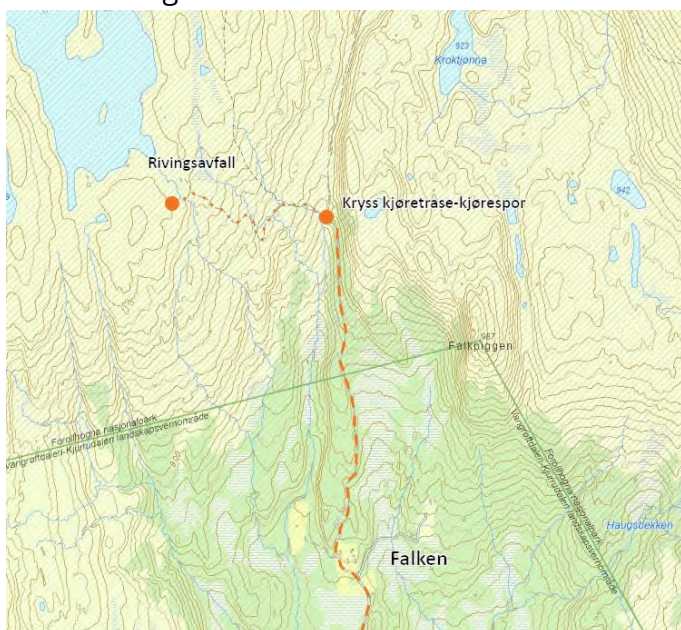
ST 8/2025 Forollhogna nasjonalpark - motorferdsel på barmark - transport av rivningsmaterialer etter gammel utedo tilhørende fiskebu ved Fjellsjøen - Egil Ryen

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved arbeidsutvalget gir Egil Ryen dispensasjon fra Forskrift om Forollhogna nasjonalpark § 3, punkt 5.1 til motorisert ferdsel på barmark for transport av rivingsavfall etter gammel utedo tilhørende fiskebu ved Fjellsjøen.

Tillatelsen gjelder for:

1. Bruk av ATV med tilhenger for inntil 2 tur/retur i løpet av 1 dag fram til 15. juli 2025.
2. Kjøring skal skje etter kjøretraséen fra nasjonalparkgrensen og fram til krysset der kjøresporet til Fjellsjøen starter, og videre etter det gamle kjøresporet fram rivingsavfallet ved fiskebua GID 180/4/5 ved Fjellsjøen, jf. kartutsnitt

Kartutsnitt viser kjøretraséen grensen for nasjonalparken fram til rivingsavfallet ved fiskebua ved Fjellsjøen.

Vilkår:

1. Kjøringen skal foregå på den beskrevne kjøretraséen fram til plassen for rivingsavfallet.
2. ATV med tilhengeren skal ha breie dekk slik at hjulene ikke skjærer seg ned i kjøresporene og terrenget.
3. Kjøringen skal utføres når terrenget er tørt, og det skal utføres hensynsfullt og aktsomt slik at det ikke oppstår uopprettelige skader på kjørespor og terrenget. Dersom det oppstår kjøreskader, skal det utbedres før oppdraget avsluttes. Oppstår det kjøreskader, skal nasjonalparkstyret varsles om forholdet – også at kjøreskadene blir utbedret, jf. vilkår 6.
4. All ferdsel skal foregå hensynsfullt for alt dyre- og fugleliv.

5. Denne tillatelsen skal tas med i forbindelse med oppdraget, og vises fram til oppsyn, politi på forespørsel.
6. Det skal sendes *en kort rapport med bilder* til nasjonalparkstyret innen en uke etter at transportoppdraget er gjennomført.

Hjemmel:

Vedtaket om bruk av motorisert kjøretøy er gjort med hjemmel i Naturmangfoldloven § 48, første ledd.

Saken er behandlet av arbeidsutvalget for nasjonalparkstyret i henhold til delegeringsreglement for nasjonalparkstyret for Forollhogna av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Nasjonalparkstyret ved arbeidsutvalget legger vekt på at rivingsavfallet utgjør forsøpling innenfor nasjonalparken, og at dette er både skjemmende i landskapet og utgjøre fare for forurensing av naturmiljøet og økosystemet.

Det har siden høsten 2024 vært dialog med eiere av fiskebua om å fjerne rivingsavfallet, men pga. tidlig snøfall luktes man ikke med å få gjennomført oppdraget. Nasjonalparkstyret finner det forsvarlig at det kan gis en tillatelse til bruk av ATV med tilhenger for dette oppdraget. Av erfaring fra andre steder innenfor nasjonalparken er det ikke ønskelig med bruk av traktor selv om det benyttes en «lett» traktor. Det settes derfor vilkår om at ATV med tilhengeren skal ha breie dekk for å unngå kjøreskader.

Videre settes det vilkår for å vareta hensynet til både terrenget og øvrig naturmiljø. Selv om dette ikke vurderes å være en akutt situasjon, vurderes det likevel å være et ekstraordinært tiltak for å hindre videre forsøpling av landskapet og naturmiljøet, og forurensning inn i økosystemet.

Derfor gis det en tillatelse med vilkår for transportoppdraget. Denne dispensasjonen fra verneforskriften vurderes ikke å skape en uheldig presedens for Forollhogna nasjonalpark eller andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Saksprotokoll fra møte 16.06.2025 i arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna

Behandling

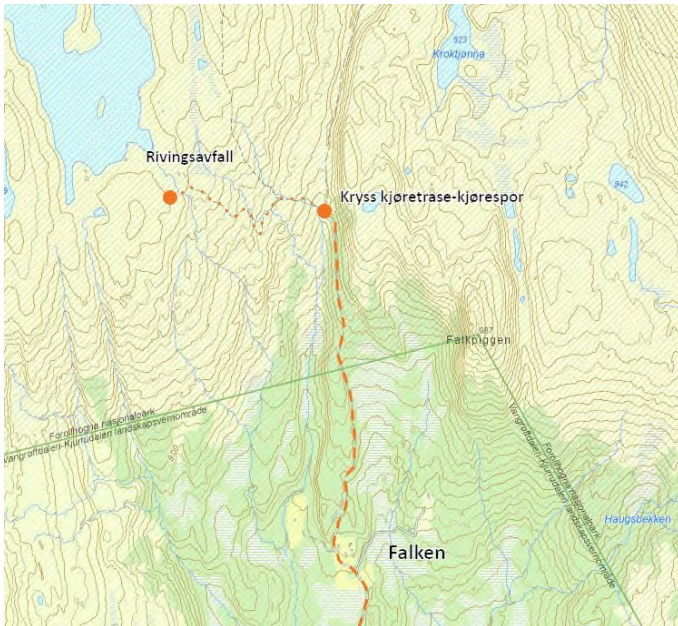
Nasjonalparkforvalters innstilling ble enstemmig vedtatt (3-0)

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved arbeidsutvalget gir Egil Ryen dispensasjon fra Forskrift om Forollhogna nasjonalpark § 3, punkt 5.1 til motorisert ferdsel på barmark for transport av rivingsavfall etter gammel utedo tilhørende fiskebu ved Fjellsjøen.

Tillatelsen gjelder for:

1. Bruk av ATV med tilhenger for inntil 2 tur/retur i løpet av 1 dag fram til 15. juli 2025.
2. Kjøring skal skje etter kjøretraséen fra nasjonalparkgrensen og fram til krysset der kjøresporet til Fjellsjøen starter, og videre etter det gamle kjøresporet fram rivingsavfallet ved fiskebua GID 180/4/5 ved Fjellsjøen, jf. kartutsnitt

Kartutsnitt viser kjøretraséen grensen for nasjonalparken fram til rivingsavfallet ved fiskebua ved Fjellsjøen.

Vilkår:

1. Kjøringen skal foregå på den beskrevne kjøretraséen fram til plassen for rivingsavfallet.
2. ATV med tilhengeren skal ha breie dekk slik at hjulene ikke skjærer seg ned i kjøresporene og terrenget.
3. Kjøringen skal utføres når terrenget er tørt, og det skal utføres hensynsfullt og aktsomt slik at det ikke oppstår uopprettelige skader på kjørespor og terrenget. Dersom det oppstår kjøreskader, skal det utbedres før oppdraget avsluttes. Oppstå det kjøreskader, skal nasjonalparkstyret varsles om forholdet – også at kjøreskadene blir utbedret, jf. vilkår 6.
4. All ferdsel skal foregå hensynsfullt for alt dyre- og fugleliv.
5. Denne tillatelsen skal tas med i forbindelse med oppdraget, og vises fram til oppsyn, politi på forespørsel.
6. Det skal sendes *en kort rapport med bilder* til nasjonalparkstyret innen en uke etter at transportoppdraget er gjennomført.

Hjemmel:

Vedtaket om bruk av motorisert kjøretøy er gjort med hjemmel i Naturmangfoldloven § 48, første ledd.

Saken er behandlet av arbeidsutvalget for nasjonalparkstyret i henhold til delegeringsreglement for nasjonalparkstyret for Forollhogna av 14.06.2024.

Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Nasjonalparkstyret ved arbeidsutvalget legger vekt på at rivingsavfallet utgjør forsøpling innenfor nasjonalparken, og at dette er både skjemmende i landskapet og utgjøre fare for forurensing av naturmiljøet og økosystemet.

Det har siden høsten 2024 vært dialog med eiere av fiskebua om å fjerne rivingsavfallet, men pga. tidlig snøfall luktes man ikke med å få gjennomført oppdraget.

Nasjonalparkstyret finner det forsvarlig at det kan gis en tillatelse til bruk av ATV med tilhenger for dette oppdraget. Av erfaring fra andre steder innenfor nasjonalparken er det ikke ønskelig med bruk av traktor selv om det benyttes en «lett» traktor. Det settes derfor vilkår om at ATV med tilhengeren skal ha breie dekk for å unngå kjøreskader.

Videre settes det vilkår for å vareta hensynet til både terrenget og øvrig naturmiljø.

Selv om dette ikke vurderes å være en akutt situasjon, vurderes det likevel å være et ekstraordinært tiltak for å hindre videre forsøpling av landskapet og naturmiljøet, og forurensning inn i økosystemet.

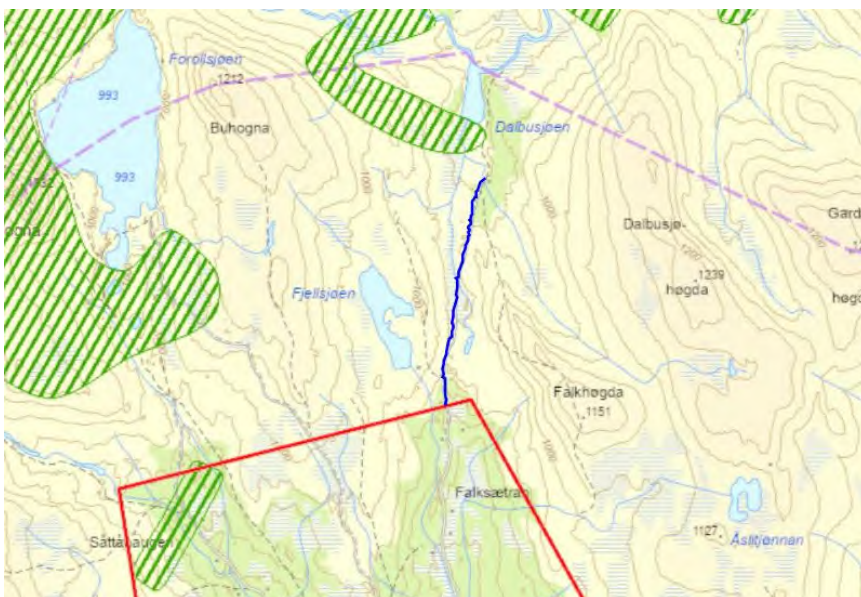
Derfor gis det en tillatelse med vilkår for transportoppdraget. Denne dispensasjonen fra verneforskriften vurderes ikke å skape en uheldig presedens for Forollhogna nasjonalpark eller andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

ST 9/2025 Forollhogna nasjonalpark - søknad om motorisert ferdsel på barmark inn til seter ved Dalbusjøeiendommen, gnr./bnr. 116/7 i Os kommune - Kaja Eggen

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/arbeidsutvalget gir Kaja Eggen dispensasjon fra forskrift om Forollhogna nasjonalpark § 3, punkt 5.1 for nødvendig motorisert ferdsel for transport av materialer og utstyr frem til egen seter ved Dalbusjøeiendommen (Gnr./bnr. 116/7) i Os kommune.

Tillatelsen gjelder for: inntil 4 turer/retur pr. år på barmark etter kartfestet kjørespor/traktorveg fra grensen til nasjonalparken og frem til setra for 4-års perioden 2025-2028, jf. kartutsnitt:

Vilkår:

1. Det skal benyttes liten traktor av typen Ford 4000 (2-4 tonn) med henger, eller ATV med henger til transportoppdraget.
2. Kjøring skal skje hensynsfullt i forhold til dyreliv og vegetasjon. Dersom det er villrein i området, skal kjøring stoppes og avvenstes slik at dyrene ikke forstyrres.
3. Det kan benyttes flere kjøretøy samtidig der et kjøretøy telles som 1 tur. Dette skal framgå av kjørebok.
4. Uttransportering av skutt elg kan skje innenfor rammene av denne tillatelsen.
5. Dersom det oppstår kjøreskader skal dette varsles forvaltningsmyndigheten for nasjonalparken, og tiltakshaver er selv ansvarlig for utbedringer så snart som mulig.
6. Det skal føres tilsendt **kjørebok**. Original kjørebok og denne tillatelsen skal medbringes under transportoppdraget og vises til oppsyn, politi ved forespørsel. Kjøreboka skal returneres til nasjonalparkstyret etter avsluttet transportoppdrag og senest innen 1. november det respektive året. Ny kjørebok vil bli sendt ut i god tid før ny barmarkssesong.

Hjemmel: Dispensasjonen er gitt med hjemmel i forskrift om Forollhogna nasjonalpark § 3, punkt 5.3, bokstav b og naturmangfoldlovens § 48.

Nødvendig uttransport av sjuke/skadde bufe kan skje uavhengig av denne dispensasjonen når forvaltningsmyndigheten er varslet jfr. forskrift om Forollhogna nasjonalpark § 3, punkt 5.2, bokstav c.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at søknaden omhandler transport av nødvendig utstyr til og fra egen seter med sauehold der setra er utgangspunkt for slipp, tilsyn og sanking. Det er videre lagt vekt på at vernebestemmelsene har en hjemmel for å gi tillatelse til nødvendig transport på barmark etter kartfesta eksisterende kjøretrase, der omsøkt kjøretrasé inn til Dalbusjøen er angitt i forvaltningsplanen for nasjonalparken. Det er videre gitt avklaringer og retningslinjer der kriteriene er oppfylt for å kunne gi dispensasjon. Videre har nasjonalparkstyret en forvaltningspraksis på å kunne gi flerårige tillatelser for denne type transport.

Uttransportering av skutt elg kan skje på den opparbeidede kjøretraséen innenfor rammen av denne dispensasjonen. Dersom det er andre behov for dette formålet, bør dette fremgå tydeligere gjennom egen søknad til nasjonalparkstyret.

Ut over dette vurderes transportoppdraget ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse ikke vil kunne skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Saksprotokoll fra møte 16.06.2025 i arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna

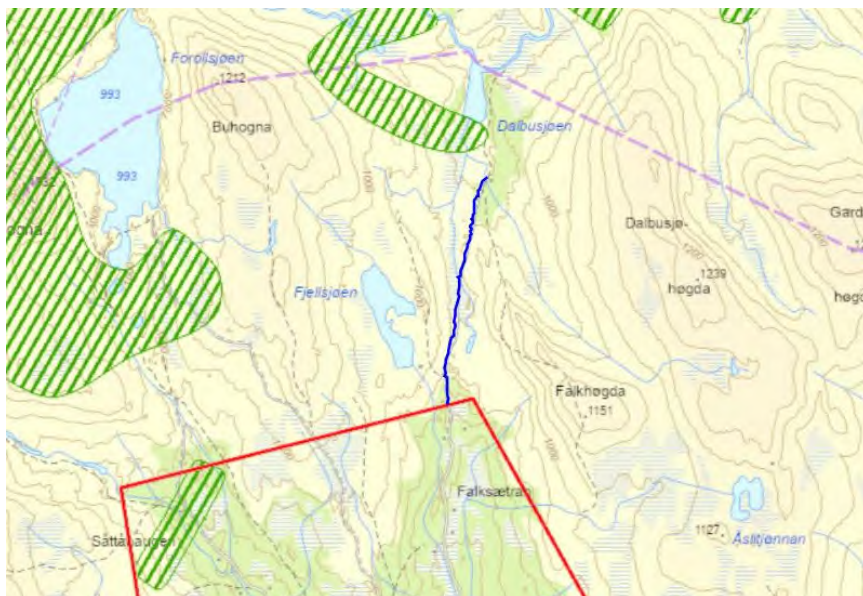
Behandling

Nasjonalparkforvalters innstilling ble enstemmig vedtatt (3-0)

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/arbeidsutvalget gir Kaja Eggen dispensasjon fra forskrift om Forollhogna nasjonalpark § 3, punkt 5.1 for nødvendig motorisert ferdsel for transport av materialer og utstyr frem til egen seter ved Dalbusjøeiendommen (Gnr./bnr. 116/7) i Os kommune.

Tillatelsen gjelder for: inntil 4 turer/retur pr. år på barmark etter kartfestet kjørespor/traktorveg fra grensen til nasjonalparken og frem til setra for 4-års perioden 2025-2028, jf. kartutsnitt:

Vilkår:

1. Det skal benyttes liten traktor av typen Ford 4000 (2-4 tonn) med henger, eller ATV med henger til transportoppgdraget.
2. Kjøring skal skje hensynsfullt i forhold til dyreliv og vegetasjon. Dersom det er villrein i området, skal kjøring stoppes og avvenes slik at dyrene ikke forstyrres.
3. Det kan benyttes flere kjøretøy samtidig der et kjøretøy telles som 1 tur. Dette skal framgå av kjørebok.
4. Uttransportering av skutt elg kan skje innenfor rammene av denne tillatelsen.
5. Dersom det oppstår kjøreskader skal dette varsles forvaltningsmyndigheten for nasjonalparken, og tiltakshaver er selv ansvarlig for utbedringer så snart som mulig.
6. Det skal føres tilsendt **kjørebok**. Original kjørebok og denne tillatelsen skal medbringes under transportoppgdraget og vises til oppsyn, politi ved forespørsel. Kjøreboka skal returneres til nasjonalparkstyret etter avsluttet transportoppgdrag og senest innen 1. november det respektive året. Ny kjørebok vil bli sendt ut i god tid før ny barmarkssesong.

Hjemmel: Dispensasjonen er gitt med hjemmel i forskrift om Forollhogna nasjonalpark § 3, punkt 5.3, bokstav b og naturmangfoldlovens § 48.

Nødvendig uttransport av sjuke/skadde bufe kan skje uavhengig av denne dispensasjonen når forvaltningsmyndigheten er varslet jfr. forskrift om Forollhogna nasjonalpark § 3, punkt 5.2, bokstav c.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at søknaden omhandler transport av nødvendig utstyr til og fra egen seter med sauehold der setra er utgangspunkt for slipp, tilsyn og sanking. Det er videre lagt vekt på at vernebestemmelsene har en hjemmel for å gi tillatelse til nødvendig transport på barmark etter kartfesta eksisterende kjøretrase, der omsøkt kjøretrasé inn til Dalbusjøen er angitt i forvaltningsplanen for nasjonalparken. Det er videre gitt avklaringer og retningslinjer der

kriteriene er oppfylt for å kunne gi dispensasjon. Videre har nasjonalparkstyret en forvaltningspraksis på å kunne gi flerårige tillatelser for denne type transport.

Uttransportering av skutt elg kan skje på den opparbeidede kjøretraséen innenfor rammen av denne dispensasjonen. Dersom det er andre behov for dette formålet, bør dette fremgå tydeligere gjennom egen søknad til nasjonalparkstyret.

Ut over dette vurderes transportoppdraget ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse ikke vil kunne skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

ST 10/2025 Budalen landskapsvernområde - søknad om oppføring av kokhus på setra Bjørklivolden gnr./bnr. 202/3 i Synnerdalen i Midtre Gauldal - Bjørn Marius Bjørkan

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved arbeidsutvalget gir Bjørn Marius Bjørkan dispensasjon fra forskrift om Budalen landskapsvernområde, § 3, punkt 1 for oppføring av landbruksbygg på setereiendom Bjørklivolden gnr./bnr. 202/3 i Midtre Gauldal kommune.

Tillatelsen gjelder: for oppføring av nytt kokhus med formål foredling av melk på egen seter i Synnerdalen.

Vilkår:

1. Nytt kokhus oppføres med ytre mål 4,07 m x 3,44 m, mønehøgde 2,30 m og rafthøgde 1,61 m, jf. byggetegningene som er en del av vedtaket.
2. Bygget oppføres i laftet tømmer og torv på taket, med røykrør over taket, og settes på steiner av naturstein med novsteiner i hvert hjørne.
3. Det skal holdes ryddig på byggeplassen slik at bygningsavfall ikke ligger skjemmende på setervollen eller blåser utover.
4. Tillatelsen gjelder for 3 år fra vedtaksdato.
5. Når byggetiltaket er gjennomført skal det sendes bilder til nasjonalparkstyret av bygget som viser alle 4 fasader, eventuelt invitere til en befaring.

Hjemmel:

Vedtaket er gjort med hjemmel i verneforskriftens § 5, punkt 1 om «oppføring av nødvendige nye bygninger for jordbruksformål som er knyttet til seterdrift og beitebruk», og i tråd med delegeringsreglementet for nasjonalparkstyret for Forollhogna av 14.06.2024.

Saken refereres nasjonalparkstyret.

Begrunnelse:

Bjørklivolden er ei seter i drift med kyr på utmarksbeite og melkeproduksjon, og derfor av stor verdi for kulturlandskapet i både setergrenda og hele landskapsvernområdet. Setra med beitedyr er godt synlig og lett tilgjengelig i setergrenda, og for besøkende i Synnerdalen vil setra være en berikelse i opplevelsen av seterdalen.

Kokhus er en bygning som tradisjonelt hører til på ei seter i aktiv bruk, og det settes vilkår i tillatelsen om lokal byggeskikk for å ivareta setermiljøet og kulturlandskapet i et langsiktig perspektiv.

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at tiltaket er i tråd med formål og bestemmelse for Budalen landskapsvernområde og føringer gitt i forvaltningsplanen, samt nasjonalparkstyret sin forvaltningspraksis.

Behandling

Nasjonalparkforvalters innstilling ble enstemmig vedtatt (3-0)

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved arbeidsutvalget gir Bjørn Marius Bjørkan dispensasjon fra forskrift om Budalen landskapsvernområde, § 3, punkt 1 for oppføring av landbruksbygg på setereiendom Bjørklivolden gnr./bnr. 202/3 i Midtre Gauldal kommune.

Tillatelsen gjelder: for oppføring av nytt kokhus med formål foredling av melk på egen seter i Synnerdalen.

Vilkår:

1. Nytt kokhus oppføres med ytre mål 4,07 m x 3,44 m, mønehøgde 2,30 m og rafthøgde 1,61 m, jf. byggetegningene som er en del av vedtaket.
2. Bygget oppføres i laftet tømmer og torv på taket, med røykrør over taket, og settes på steiner av naturstein med novsteiner i hvert hjørne.
3. Det skal holdes ryddig på byggeplassen slik at bygningsavfall ikke ligger skjemmende på setervollen eller blåser utover.
4. Tillatelsen gjelder for 3 år fra vedtaksdato.
5. Når byggetiltaket er gjennomført skal det sendes bilder til nasjonalparkstyret av bygget som viser alle 4 fasader, eventuelt invitere til en befaring.

Hjemmel:

Vedtaket er gjort med hjemmel i verneforskriftens § 5, punkt 1 om «oppføring av nødvendige nye bygninger for jordbruksformål som er knyttet til seterdrift og beitebruk», og i tråd med delegeringsreglementet for nasjonalparkstyret for Forollhogna av 14.06.2024.

Saken refereres nasjonalparkstyret.

Begrunnelse:

Bjørklivolden er ei seter i drift med kyr på utmarksbeite og melkeproduksjon, og derfor av stor verdi for kulturlandskapet i både setergrenda og hele landskapsvernområdet. Setra med beitedyr er godt synlig og lett tilgjengelig i setergrenda, og for besøkende i Synnerdalen vil setra være en berikelse i opplevelsen av seterdalen.

Kokhus er en bygning som tradisjonelt hører til på ei seter i aktiv bruk, og det settes vilkår i tillatelsen om lokal byggeskikk for å ivareta setermiljøet og kulturlandskapet i et langsiktig perspektiv.

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at tiltaket er i tråd med formål og bestemmelse for Budalen landskapsvernområde og føringer gitt i forvaltningsplanen, samt nasjonalparkstyret sin forvaltningspraksis.

ST 11/2025 Øyungen landskapsvernområde - søknad om tiltak og fasadeendring på eiendom - Meiåvegen 326 - Holtålen 176/4

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/arbeidsutvalget gir Brage Riise Minsaas og Bodil Riise Minsaas dispensasjon fra forskrift om Øyungen landskapsvernområde § 3, punkt 1 for følgende tiltak på fritidseiendom gnr./bnr. 176/4 i Holtålen:

1. Det tillates drenering rundt seterhuset og heving av bygget inntil 40 cm jf. tegninger med nytt fundament med støpte pilarer. Søknadstegninger gjøres gjeldene for dispensasjonen.
Vilkår:
  - 1.1 Dreneringsgrøfter skal gjenlegges og pusses etter at arbeidet er utført.
  - 1.2 Eksisterende grunnmur av tørrmur skal mures opp igjen, samt at det benyttes tørrmur av naturstein videre opp til kledning, som skjuler pilarene.
  - 1.3 Eksisterende kjellerrom på seterhuset beholdes/istandsettes som omsøkt.
2. Det tillates ark over inngangsdør på seterhuset. Søknadstegninger gjøres gjeldene for dispensasjonen.
Vilkår:
  - 2.1 Ark/tverrøst skal innrettes slik som omsøkt, og kan utgjøre maksimalt bredde på tverrbord på 2 meter.
3. Det tillates endring av utvendig bordkledning fra liggende til stående panel.
Vilkår:
  - 3.1 Farger på seterhuset videreføres.
  - 3.2 Rivningsmaterialer som er ubehandlet/rent trevirke kan benyttes som ved. Øvrige materialer som ikke kan gjenbrukes eller kan benyttes som brensel skal fraktes ut av området.
4. Dersom anneks opprinnelig er oppført med uthusformål, avslår nasjonalparkstyret for Forollhogna v/arbeidsutvalget omsøkt skorstein på anneks.
Vilkår
  - 4.1 Omsøkt skorstein tillates oppført, med forbehold om at annekset er oppført godkjent for overnatting etter plan- og bygningsloven i Holtålen kommune.
5. Dispensasjonen gjøres gjeldene i 3 år fra vedtaksdato. Dersom det fremkommer behov for endringer underveis i prosessen, skal dette avklares med nasjonalparkstyret for varige tiltak iverksettes.

Nye taksperrer, bjelkelag, isolering, utskifting som omhandler bytting av tak og kledning, samt utskifting av pipe på seterhuset vurderes i denne saken som vedlikehold etter forskrift om Øyungen landskapsvernområde § 4, punkt 1, og vil ikke kreve egen dispensasjon. Det oppfordres til å redusere omfang av eksisterende plattinger rundt seterhuset, der eksisterende platting i

forbindelse med restaureringsarbeider legges direkte på bakken, slik at platting ikke utløser krav om rekkverk jf. tilstandsrapport. Det vises til vurderinger i saksfremlegg.

Hjemmel: Dispensasjonen er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48. Forbeholdet om avslag anneks/uthus er hjemlet i forskrift om vern av Øyungen landskapsvernområde § 3, punkt 1. Vedlikehold av bygninger som ikke trenger dispensasjon er hjemlet i forskrift om Øyungen landskapsvernområde § 4, punkt 1.

Begrunnelse:

I avgjørelsen er det lagt vekt på at de samlede tiltakene ikke vil medføre vesentlige endringer i byggets visuelle uttrykk, eller medføre økt bruksareal. Det er anses positivt å videreføre seterhusets estetiske preg, der seterhuset utgjør en del av kulturlandskapet ved Meiåvolla, som også er en del av verneformålet til Øyungen landskapsvernområde. Videre inneholder tiltakslisten moment som er i grenseland av hva som kan hjemles i forskriftens generelle unntaksbestemmelser om vedlikehold jf. § 4, punkt 1, men at enkelte tiltak må ha en dispensasjon fra verneforskriften for Øyungen. Videre er det lagt vekt på at status på annekset, etter avklaringer med plan- og bygningsmyndigheten i kommunen, vil ha betydning om at det kan oppføres skorstein. Med de vilkår som er satt for dispensasjonen vil ikke omsøkte tiltak skape negativ presedens for Øyungen landskapsvernområde eller landskapsvernområder med tilsvarende bestemmelser, være i strid med verneformålet, eller at verneverdiene over tid ikke vil bli vesentlig negativt påvirket.

Saksprotokoll fra møte 16.06.2025 i arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna

Behandling

Nasjonalparkforvalters innstilling ble enstemmig vedtatt (3-0).

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/arbeidsutvalget gir Brage Riise Minsaas og Bodil Riise Minsaas dispensasjon fra forskrift om Øyungen landskapsvernområde § 3, punkt 1 for følgende tiltak på fritidseiendom gnr./bnr. 176/4 i Holtålen:

1. Det tillates drenering rundt seterhuset og heving av bygget inntil 40 cm jf. tegninger med nytt fundament med støpte pilarer. Søknadstegninger gjøres gjeldene for dispensasjonen.
Vilkår:
  - 1.1 Dreneringsgrøfter skal gjenlegges og pusses etter at arbeidet er utført.
  - 1.2 Eksisterende grunnmur av tørrmur skal mures opp igjen, samt at det benyttes tørrmur av naturstein videre opp til kledning, som skjuler pilarene.
  - 1.3 Eksisterende kjellerrom på seterhuset beholdes/istandsettes som omsøkt.
2. Det tillates ark over inngangsdør på seterhuset. Søknadstegninger gjøres gjeldene for dispensasjonen.

Vilkår:

2.1 Ark/tverrøst skal innrettes slik som omsøkt, og kan utgjøre maksimalt bredde på tverrbord på 2 meter.

3. Det tillates endring av utvendig bordkledning fra liggende til stående panel.

Vilkår:

3.1 Farger på seterhuset videreføres.

3.2 Rivningsmaterialer som er ubehandlet/rent trevirke kan benyttes som ved. Øvrige materialer som ikke kan gjenbrukes eller kan benyttes som brensel skal fraktes ut av området.

4. Dersom anneks opprinnelig er oppført med uthusformål, avslår nasjonalparkstyret for Forollhogna v/arbeidsutvalget omsøkt skorstein på anneks.

Vilkår

4.1 Omsøkt skorstein tillates oppført, med forbehold om at annekset er oppført godkjent for overnatting etter plan- og bygningsloven i Holtålen kommune.

5. Dispensasjonen gjøres gjeldene i 3 år fra vedtaksdato. Dersom det fremkommer behov for endringer underveis i prosessen, skal dette avklares med nasjonalparkstyret for varige tiltak iverksettes.

Nye taksperrer, bjelkelag, isolering, utskifting som omhandler bytting av tak og kledning, samt utskifting av pipe på seterhuset vurderes i denne saken som vedlikehold etter forskrift om Øyungen landskapsvernområde § 4, punkt 1, og vil ikke kreve egen dispensasjon. Det oppfordres til å redusere omfang av eksisterende plattinger rundt seterhuset, der eksisterende platting i forbindelse med restaureringsarbeider legges direkte på bakken, slik at platting ikke utløser krav om rekkverk jf. tilstandsrapport. Det vises til vurderinger i saksfremlegg.

Hjemmel: Dispensasjonen er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48. Forbeholdet om avslag anneks/uthus er hjemlet i forskrift om vern av Øyungen landskapsvernområde § 3, punkt 1. Vedlikehold av bygninger som ikke trenger dispensasjon er hjemlet i forskrift om Øyungen landskapsvernområde § 4, punkt 1.

Begrunnelse:

I avgjørelsen er det lagt vekt på at de samlede tiltakene ikke vil medføre vesentlige endringer i byggets visuelle uttrykk, eller medføre økt bruksareal. Det er ansetts positivt å videreføre seterhusets estetiske preg, der seterhuset utgjør en del av kulturlandskapet ved Meiåvollan, som også er en del av verneformålet til Øyungen landskapsvernområde. Videre inneholder tiltakslisten moment som er i grenseland av hva som kan hjemles i forskriftens generelle unntaksbestemmelser om vedlikehold jf. § 4, punkt 1, men at enkelte tiltak må ha en dispensasjon fra verneforskriften for Øyungen. Videre er det lagt vekt på at status på annekset, etter avklaringer med plan- og bygningsmyndigheten i kommunen, vil ha betydning om at det kan oppføres skorstein. Med de vilkår som er satt for dispensasjonen vil ikke omsøkte tiltak skape negativ presedens for Øyungen landskapsvernområde eller landskapsvernområder med

tilsvarende bestemmelser, være i strid med verneformålet, eller at verneverdiene over tid ikke vil bli vesentlig negativt påvirket.

Referat - Administrativt kontaktutvalg for Forollhogna

Tid	Onsdag 21. mai kl. 10.00 – 14.00
Sted	Møterom Femunden, Veksthuset, Røros
Til stede	Kjerstin Digre Kosberg, Midtre Gauldal kommune Hanne Thingstadberget, Innlandet fylkeskommune Kjersti Ane Bredesen, Tolga kommune, Kristian Lund-Vang, Tynset kommune, Petter Almås, Holtålen kommune, Ragnhild Trønnes, Røros og Os kommuner Anders Gimse, Trøndelag fylkeskommune Hans Bull og Eli Grete Nisja, nasjonalparkforvaltere i Forollhogna (Ref.)
Forfall	Eirik Gorseth Sønstevold, Rennebu kommune

TEMA for dagen: Villrein og ferdsel, og saksbehandlingsrutiner. Fint om representantene kan forberede seg på en oversikt over skiløyper, turstier og trimposter som berører verneområdene.

Velkommen

Det ble vist til forrige innkalling og initiativ om befaringsdag til Øyungen for Administrativt kontaktutvalg i 2024, der befaringsdag dessverre måtte avlyses grunnet sykdom. Nasjonalparkstyret har oppfordret forvalterne til å ta opp temaene om både ferdsel og saksbehandlingsrutiner med administrativt kontaktutvalg.

I. Villrein og ferdsel

- Kommunale strategier/planer – «*Ferdselsårer for friluftsliv*»
- Turposter/trimpoeng sommer og vinter
- Merkede turstier og oppkjørte skiløyper
- Oversikt over lokale aktører ift. friluftsliv

Det ble gitt en innledning til temaet, samt orientert om gjennomført fellesmøte med nasjonalparkstyret v/AU og Villreinnemda for Forollhogna. Det ble utarbeidet informasjon/pressemelding ut i forkant av kalvingstid i samarbeid med villreinutvalget.

Det ble videre drøftet temaer knyttet til villreins områdebruk, utfordringer og ferdsel, samt tiltaksplaner for omkringliggende villreinområder.

Stikkord fra hver kommune

Midtre Gauldal: Har startet opp med kartlegging og verdisetting av friluftslivsområder, har ansvar for pilegrimsledene (60 km) gjennom kommunen som går delvis gjennom Forollhogna nasjonalpark, har fokus nå på å nedtone oppmerksomheten på Forollhogna nasjonalpark, Besøkssenter Villaks på Gauldalsporten ansetter daglig leder i disse dager, har fast årlig møte i Frivillig-forum hvor frivillige lag og forening er representerte – dette i samarbeid med Frivilligsentralen.

Tolga: Er i gang med prosjekt «Grønn profil på stier og løyper», nytt turkart, har plan for friluftslivets ferdselsårer, har dialog med lag og foreninger, pilegrimsleden går utenfor verneområdene, Besøkssenter Nasjonalpark ansatt daglig leder.

Tynset: Kulturkontoret som har ansvar for friluftsliv og stier/løyper, skiløyper i villreinområder – her innhenter løypekjører info om villrein i forkant av oppkjøring av løyper.

Holtålen: Plan for friluftslivets ferdselsårer vedtatt, innfart til turområdene er i hovedsak via seterdalene og landskapsvernområdene og derfor ikke særlig i konflikt med villrein, god kontakt med idrettslag, lag og foreninger.

Røros: Friluftslivets ferdselsårer, kartlegging, stolejakt og «sofakampen».

Os: Kommunen vil ikke gjennomføre kartlegging av friluftsliv, har stolpejakt, jungel av trim- og turposter.

II. Samhandling med kommunene

- Saksbehandling innenfor verneområdene
- Erfaring fra [saksbehandlingsrutiner](#).

Med bakgrunn i «[Fagdag om byggesak og bygningsmiljø](#)» som ble holdt på Røros i mars 2023 ble det utarbeidet et flytskjema for saksbehandlingsprosessen for søknader om tiltak i verneområdene.

Det ble tatt en gjennomgang av flytskjemaet og erfaringer med hvordan «saksbehandlings-stien» praktiserer.

For forvaltningen av verneområdene er det en utfordring knyttet til høringsprosessen – om kommunene sender søknader på høring eller ikke. Dette gjelder særlig kulturminnefaglige vurderinger i forhold til verneformålene. Videre er det også en utfordring at søknader som oversendes fra kommunene ofte er mangelfulle mht. saksopplysninger i forhold til kommuneplanens arealdel, landbruksfaglige uttalelser når tiltaket er i forhold til landbrukseiendom, og eventuelle andre relevante opplysninger.

Forvalterne er litt usikre på om det kan forventes at kommunene skal sende søknader på høring til eksterne myndigheter som fylkeskommunen, villreinnemnd og evt. villreinutvalg. Av og til er disse høringsprosessene mangelfulle. Kanskje dette er noe som forvaltningsmyndigheten for verneområdene selv skal ta ansvar for?

Det ble orientert om [møteplanen](#) for nasjonalparkstyret. Tidligere hadde nasjonalparkstyret sitt siste styremøte for sommeren medio juni, noe som førte til at

kommunene fikk kort tid til sin saksbehandling av særlig søknader av byggesak som også gjerne skulle via et politisk utvalg. Nasjonalparkstyret har derfor for 2025 satt siste styremøte for sommeren i mai, og dermed får kommunene tid til sin saksbehandling slik at søkere/tiltakshavere kan få svar før sommeren.

Det ble påpekt fra en kommune at forvaltningsmyndigheten for verneområdene var blitt veldig byråkratiske med lange saksframlegg og lang saksbehandlingstid, og at det var stor forskjell på forvaltningspraksisen mellom forvaltningsmyndigheten i regionen. Andre kommuner støttet saksbehandlingsrutinene i flytskjemaet og opplevde rutinen som effektivt og ryddig.

Det ble enighet som at kommunene skulle ta med seg dette temaet tilbake til egne kommuner for å drøfte flytskjemaet og saksbehandlingsrutinene i sine tverrfaglige grupper/saksbehandlingsforum. Dette temaet settes da opp på neste møte i administrativt kontaktutvalg til høsten slik at kommunen kan gi sine innspill til en felles drøfting i kontaktutvalget, og forhåpentligvis komme fram til omforente saksbehandlingsrutiner mellom kommunene og verneområdeforvaltningen.

Videre ble det også pekt på at det er fagressurser innenfor Forollhogna-området som med fordel kan benyttes inn i forvaltningen av verneområdene. Her er det behov for en kartlegging for å få oversikt – noe som vi også må følge opp i fellesskap og ta opp på neste møte i kontaktutvalget.

III. Orienteringer

Revisjon av forvaltningsplaner – status på arbeidet.

Det ble vist til pågående arbeid med revisjon av forvaltningsplaner for verneområdene, der høringsutkast til revidert forvaltningsplan for landskapsvernområdene Øyungen og Ledalen i Røros og Holtålen ble oversendt Miljødirektoratet til faglig godkjenning desember 2024. Det foreligger tilnærmede ferdige høringsutkast for landskapsvernområdene Forrdalen, Budalen og Endalen i Midtre Gauldal. Nasjonalparkstyret ønsker tilbakemelding fra Miljødirektoratet på de to første planene som forventes å gi føringer for videre arbeid. Det blir ikke oppstart av øvrige forvaltningsplaner, før de 5 første planene er ferdigstilt.

Oppsummering av dagen og veien videre

Det er nyttig for oss i verneområdeforvaltningen og kommunene å bygge faglig nettverk på tvers av administrative grenser i forhold til forvaltning av verneområdene.

Neste møte vil bli i oktober, og vi sender ut invitasjon i god tid. (Uke 41 er høstferie for skolene i begge fylkene, så den uken unngår vi møte).

En oppfordring til slutt – i etterkant av møtet, er å ta en kikk innom nettidene til både [nasjonalparkstyret](#) og [besøkssidene](#) for verneområdene.

Vi takker for et godt møte og ønsker alle en god sommer!

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Saksbehandler Hans Bull

Vår ref. 2024/3346-4 432.3

Deres ref. 2023/11448 Dato 16.05.2025

Uttalelse - høring av forvaltningsplan for Ledalen naturreservat (VV00002655) - Holtålen

Vi viser til høring av forvaltningsplan for Ledalen naturreservat, der forvaltningsmyndigheten er tillagt Statsforvalteren i Trøndelag, med opprinnelig høringsfrist innen 25.04.2025. Nasjonalparkstyret for Forollhogna ble ikke tilskrevet som mottaker, og ble gjort oppmerksom på høringsdokument fra Statskog SF. Nasjonalparkstyret v/ forvalter ba Statsforvalteren v/kontaktperson om å sende høringsdokument, og fikk utsatt høringsfrist til 16.05.2025. Uttalelsen er behandlet administrativt og vil bli referert nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna har tidligere sendt innspill til oppstartsmelding og det vises til uttalelse, *vår ref: 2024/3346-2*. Til orientering, ble høringsutkast til revidert forvaltningsplan for Ledalen landskapsvernområde (VV00000742) i FPNV sendt til Miljødirektoratet for faglig godkjenning den 20.12.2024. Nasjonalparkstyret avventer tilbakemelding fra Miljødirektoratet.

Uttalelse

Høringsdokumentet fremstår godt gjennomarbeidet i forhold til forutsetninger og rammer i FPNV. Videre er hensynene og forholdet til nasjonalparkstyret for Forollhogna som forvaltningsmyndighet synliggjort i høringsutkast. Videre har vi følgende kommentarer:

Forvaltning – innledning 3, avsnitt:

«I de tilfeller der det søkes om tiltak som ikke er nevnt i verneforskriften § 5, behandles søknaden etter verneforskriftens § 6 som er sammenfallende med naturmangfoldloven § 48».

Dette vurderes som noe upresist av formidlingshensyn. Alternativt kan man her nevne at den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48 gjelder istedenfor den generelle dispensasjonsbestemmelsen i verneforskriften (jf. overgangsbestemmelsen i NML § 77), som følge av Naturmangfoldloven av 2009. Siden forskrift om vern av Ledalen naturreservat er fra 2008, vil dette være tilfelle for § 6 i verneforskrift.

Dette kommer imidlertid tydeligere frem i *forvaltningsmyndighetens retningslinjer* id. 14 om forskning og undervisning.

Nasjonalpark	Forollhogna
Naturreservat	Grøntjønnan
Landskapsvernområde	Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Forvaltningsmyndighetens retningslinjer – id 2:

«Bruk av droner er ikke forbudt, men dyrelivet er vernet mot unødige forstyrrelser. Det bør derfor søkes om dispensasjon for bruk av droner i lave høyder».

Det gis forståelse for utforming av retningslinje, og temaet er løftet opp i ulike sammenhenger. Vi ber Statsforvalteren vurdere om forvaltningsmyndigheten skal ha retningslinjer som omhandler «*bør søke om dispensasjon*» på tiltak som ikke er forbudt. Alternativt, å ha en retningsgivende oppfordring om hensyn til dyreliv, i samråd med forvaltningsmyndighet eller lokalt oppsyn o.l. for å unngå forstyrrelser i tidsbegrensede perioder, f. eks hekke- og yngletid.

Forvaltningsmyndighetens retningslinje – id 11:

«Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til avgrenset bruk av naturreservatet i forbindelse med større arrangementer».

Slik verneforskriftens § 5, punkt 5 er utformet, med hensyn til § 3, punkt 5 ber vi Statsforvalteren vurdere om dette er i forbindelse med større arrangementet, slik retningslinjen foreligger, da bla. andre større arrangement i utgangspunktet er forbudt jfr. § 3, punkt 5. Alternativt er om forvaltningsmyndigheten har anledning til å begrense/avgrense reservatet til aktivitet som forvaltningsmyndigheten ikke vurderer til å falle innunder § 3, punkt 5. Det gis her forståelse for en uklar spesifisert dispensasjonsbestemmelse i verneforskrift.

Forvaltningsmyndighetens retningslinjer vedr. motorferdsel

Vi oppfordrer Statsforvalteren til å sørge for at de som har bruksrett og blir berørt av ATV-traséen, spesielt øst for Lea, får mulighet til å medvirke ved at høringsdokumentet gjøres kjent. Dette gjelder særlig bruksberettigede på Fremmervollen/Gårevollen innenfor Ledalen landskapsvernområde. Statskog SF som grunneier vil kunne være behjelpelig med oversikt og kontaktinformasjon.

Tiltaksplan

Av tiltakslisten punkt 1 er det opplistet informasjonsplakat. Dersom Statsforvalteren planlegger informasjonstiltak for naturreservatet, vil det også her være hensiktsmessig å kunne samordne verneområdeinformasjon med nasjonalparkstyret i forbindelse med Ledalen landskapsvernområde og Forollhogna nasjonalpark.

Vi vil oppfordre Statsforvalteren til å ha en gjennomgang med språkvask og luke ut opplagte formulerings- og skrivefeil.

Vi vil til slutt vil vi ønske Statsforvalteren i Trøndelag lykke til med videre med det gode arbeidet med forvaltningsplan for Ledalen naturreservat.

Med hilsen

Hans Bull
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Svein Fløttum
Ramnåsveien 259
7387 Singsås

Trondheim, 19.05.2025

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/11042

Saksbehandler:
Marit Doseth

Vedtak i klagesak om bruk av snøskuter på egen eiendom i Forollhogna nasjonalpark

Vi viser til klagen på Nasjonalparkstyret for Forollhogna sitt vedtak 06.01.2024. Klagesaken ble oversendt fra nasjonalparkstyret 24.04.2024.

Miljødirektoratet beklager den lange saksbehandlingstiden.

Vedtak

Miljødirektoratet opprettholder Nasjonalparkstyret for Forollhogna sitt vedtak. Søknad om bruk av snøskuter på egen eiendom i forbindelse med tilsyn og merking av jaktområder, avslås.

Vedtaket er fattet etter verneforskriften § 3 pkt. 5.1 jf. naturmangfoldloven § 48 og forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Du kan ikke klage på vedtaket.

Bakgrunn for saken

Du søkte 04.12.2023 om tillatelse til å kjøre snøskuter på egen eiendom i Midtre Gauldal kommune i Forollhogna nasjonalpark. Det opplyses at 2/3 av eiendommen ligger i nasjonalparken og mye av eiendommen ligger 800 meter over havet.

Snøskuteren skal benyttes til utkjøring av saltstein og til grensemerking av jaktterritorium og tilsyn/vedlikehold av eiendommen.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ga 15.01.2024 tillatelse til to turer med snøskuter pr. år i perioden 2024-2027 til Ravnås sameie v/ Svein Fløttum til utkjøring av saltstein, jf. verneforskriften § 3 pkt. 5.3 c). Det ble ikke gitt tillatelse til bruk av snøskuter for tilsyn av egen eiendom og til grensemerking av jaktområder, jf. naturmangfoldloven § 48 første ledd. Siden eiendomsgrenser og jaktfelt finnes i digitale kartløsninger, anses ikke behovet så stort at det er nødvendig med årlige snøskuterturer for å sjekke fysiske grensemerker.

Klagers argumenter

I klagen vises det til samtale med Jon Suul like etter at vernet var vedtatt. Suul mente at det forelå en rett og plikt til å føre tilsyn med eiendommen, og at det kan benyttes snøskuter til dette. Videre vises det til at motorferdselloven tillater tilsyn med eiendom i forbindelse med næringsutøvelse.

Det hevdes også at avslaget innebærer en forskjellsbehandling. Reindriftsutøvere får tillatelse til motorferdsel i diverse nasjonalparker i forbindelse med næringsutøving. Videre får Statskog og/eller representanter for statsallmenningene kjøre tilsynsrunder. I samsvar med dyrevelferdsloven mener klager det burde kunne benyttes snøskuter til leting etter manglende dyr på høsten.

Faren for presedens hevdes å være liten. Det er svært få andre rettighetshavere og grunneiere i verneområdet som har samme behov. Stigende krav til effektivitet i dagens jordbruk gjør det formålstjenlig å bruke snøskuter der dette er mulig. En manglende tillatelse til dette er ikke kompensert i erstatningsoppgjøret.

Merknader til klagen

Jon Suul har gitt en uttalelse i saken 10.02.2024. Han redegjør for sitt arbeid med vern- og friluftssaker hos Fylkesmannen i Sør-Trøndelag på 1970-1980 tallet. I hans tid som offentlig naturvernarbeider var det aldri noen målsetting å gripe inn i den tradisjonelle driften av et område. Det vises til eiernes/rettighetshavernes plikter og rettigheter ved forvaltning av eiendom, blant annet til å ivareta husdyr, hente vilt, vedlikehold av eiendommen mm. Når dette krever redskaper/kjøretøy må dette kunne avtales.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna sine merknader

Nasjonalparkstyret viser til at de behandler saker etter verneforskriften og at denne ikke åpner for motorferdsel for tilsyn av eiendom eller grensemerking i forbindelse med jakt. Søknad og klage er derfor behandlet etter naturmangfoldloven § 48 første ledd.

Det fremgår av forvaltningsplanen at det med oppsynsvirksomhet menes organisert oppsyn med hjemmel i lov. Oppsynstjeneste i privat regi inngår ikke inn under denne bestemmelsen. Nasjonalparkstyret er ikke kjent med at det foreligger en avtale som gir klager rett til omsøkte og beskrevne bruk av snøskuter, slik at styret har lagt til grunn vanlig forvaltningspraksis i behandlingen av søknaden.

Når det gjelder påstanden om forskjellsbehandling i forhold til andre næringer/aktører, så viser nasjonalparkstyret til at det ikke er reindrift i området. Når fjellstyret blir innleid av Statens naturoppsyn til å utføre oppgaver, gjøres dette med hjemmel i verneforskriften § 3 pkt. 5.2 a).

Nasjonalparkstyret viser til at verneforskriften åpner for at det kan gis tillatelse til lavtflyvning i forbindelse med beitedyrtelling og viltregistreringer, jf. verneforskriften § 3 pkt. 5.3 d). I 2023 var det tidlig snøfall og flere beitelag fikk dispensasjon til bruk av fly, drone, helikopter og snøskuter til ettersøk av dyr i medhold av naturmangfoldloven § 48. Klager oppfordres til å søke på nytt hvis det skulle være aktuelt med ettersyn av dyr på beite.

Nasjonalparken består av 40 prosent privat grunn, resten er statsallmenning. Ingen andre hjemmelshavere eller andre brukerinteresser har fått tillatelse til motorferdsel for tilsyn av egen eiendom og/eller grensemerking. En tillatelse vil derfor kunne skape en presedens og en praksis med "fri" kjøring på egen eiendom vil kunne påvirke verneverdiene nevneverdig og stride mot verneformålet.

Miljødirektoratets vurderinger

Vi er klageinstans i saken, og kan derfor prøve alle sider av den. Vi kan også ta hensyn til nye omstendigheter og forhold som ikke er tatt opp i klagen.

Når det gjelder dispensasjon til motorferdsel i forbindelse med sanking av beitedyr, vil dette ikke bli vurdert i vår klagebehandlingen. Det er ikke søkt om motorferdsel til dette formålet, og nasjonalparkstyret har av den grunn ikke tatt stilling til dette. Det vises til at nasjonalparkstyret anmoder om at dette omsøkes dersom det skulle oppstå et behov for motorferdsel i denne sammenheng.

Reglene som gjelder for dette verneområdet

Forollhogna nasjonalpark ble vernet ved kgl.res. 21.12.2001 og Forskrift om verneplan for Forollhogna med tilliggende dalfører, vedlegg 1, vern av Forollhogna nasjonalpark, Holtålen, Midtre Gauldal, Rennebu, Os, Tolga og Tynset kommuner, Sør-Trøndelag og Hedmark (verneforskriften).

Formålet med opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark er:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde,
- å bevare i naturlig tilstand landskapsformer og det biologiske mangfoldet med en variert vegetasjon med stort innslag av kravfulle plantearter og et rikt dyreliv med en høyproduktiv villreinstamme,
- å verne om kulturminner og kulturlandskapsinnslag.

Motorisert ferdsel til lands og til vanns, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter er forbudt. Forbudet mot motorferdsel gjelder også bruk av modellfly, modellbåt o.l, jf. verneforskriften § 3 pkt. 5.1.

Denne bestemmelsen er ikke til hinder for motorisert ferdsel i forbindelse med militær operativ virksomhet, politi-, rednings-, brannvern-, oppsyns- og forvaltningstjeneste, jf. § 3 pkt. 5.2 bokstav a).

Verneforskriften har ikke unntaksbestemmelser som åpner for at det kan gis tillatelse til motorferdsel for tilsyn av eiendom eller grensemerking i forbindelse med jakt søknaden om dette må derfor behandles etter naturmangfoldloven § 48 første ledd. Det følger av forarbeidene til naturmangfoldloven at denne bestemmelsen ikke kan brukes for å utvide den rammen som er gitt i vernevedtaket. Bestemmelsen skal være en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutses eller spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. For at en dispensasjon skal kunne gis må vilkårene i bestemmelsen være oppfylt.

Er vilkårene for å gi dispensasjon oppfylt?

Kunnskapen om verneverdiene og effekten av påvirkning er hentet fra Statsforvalterens saksbehandling og NINA-rapport 187 – Effekter av motorferdsel i utmark på natur, folk og samfunn jf. naturmangfoldloven § 8.

Du ønsker å bruke snøskuter for å føre tilsyn med egen eiendom og grensemerking av jaktområder på eiendommen.

Verneområdene skal gi en særskilt beskyttelse av sårbare og truede naturtyper og biologisk mangfold. Bestemmelser gitt i verneforskriftene skal sikre dette og har derfor som hovedregel strengere regler for blant annet motorferdsel enn det som følger av motorferdselsloven. De generelle reglene i motorferdselregelverket vil i de konkrete tilfellene ikke gi tilstrekkelig beskyttelse av verneverdier og verneformål i verneområdene.

Det vises også til forvaltningsplanen hvor det står følgende på side 18 *"det er et overordnet mål å holde omfanget av motorisert ferdsel i nasjonalparker på et absolutt minimum og begrense denne til det strengt nødvendige. Det er derfor naturlig at forvaltningsmyndigheten legger opp til en strengere forvaltningspraksis for motorferdsel i nasjonalparker enn det lov om motorferdsel i utmark og vassdrag gjør."*

Vilkårene for å gi dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 første alternativ er at tiltaket ikke strider mot verneformålet og ikke har nevneverdig påvirkning på verneverdiene. Formålet med opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark er blant annet å bevare i naturlig tilstand landskapsformer og det biologiske mangfoldet med en variert vegetasjon med stort innslag av kravfulle plantearter og et rikt dyreliv med en høyproduktiv villreinstamme.

Motorferdsel i utmark, inkludert snøskutertrafikk, kan påvirke dyreliv negativt, og generelt er det derfor grunn til å begrense omfanget av motorferdsel for å redusere effektene på dyreliv, og også regulere tidspunkt for kjøring for å unngå forstyrrelser i sårbare perioder.

Summen av motorferdsel kan alene eller sammen med andre faktorer virke forstyrrende på dyrelivet. Det foreligger generelt mangel på kunnskap om effekter av motorferdsel på populasjoner og økosystemer, og særlig samlede effekter. Føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 og prinsippet om samlet belastning i naturmangfoldloven § 10 taler derfor også for en restriktiv motorferdselspraksis, også på snødekt mark.

Spørsmålet er om en dispensasjon vil stride mot verneformålet og kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Miljødirektoratet mener at omsøkte kjøring isolert sett ikke vil påvirke verneverdiene eller være i strid med verneformålet så lenge omfanget av kjøringen er begrenset og avsluttes før dyrelivet er på sitt mest sårbare på senvinteren/våren. Med dette forbehold er vår konklusjon at motorferdselen i det omfang som omsøkt ikke vil stride mot verneformålet eller påvirke verneverdiene nevneverdig. Vilkårene for å vurdere om en dispensasjon skal gis er derfor oppfylt.

Hvorfor mener Miljødirektoratet det ikke er riktig å gi dispensasjon i denne saken?

Selv om minimumsvilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt, gir loven ikke krav på å få en dispensasjon. Bestemmelsen er en kan-bestemmelse og dette innebærer at vi må vurdere konkret om det skal gis dispensasjon. I vurderingen vil blant annet omfanget, miljøvirkningen og nødvendigheten av tiltaket være relevant. Det er også relevant å vurdere om det vil stride mot verneverdiene om tilsvarende dispensasjonssøknader blir innvilget i fremtiden.

Miljødirektoratet viser innledningsvis til at naturmangfoldloven § 48, som nevnt ovenfor, er ment å være en sikkerhetsventil for uforutsette tilfeller eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Verneforskriftene åpner ikke for at grunneiere eller andre rettighetshavere kan kjøre på egen eiendom i forbindelse med tilsyn eller andre, liknende oppgaver. Dette til tross for at vi fra tid til annen har mottatt og mottar ønsker om at slik kjøring burde tillates. Vi legger derfor til grunn at omsøkte kjøring ikke er et uforutsett eller særlig tilfelle som ikke ble vurdert på vernetidspunktet, men et bevisst standpunkt fra lovgiver om at det som hovedregel ikke skal tillates denne typen motorferdsel i verneområder.

Forollhogna er vernet som nasjonalpark, som er en streng vernekategori og det foreligger derfor en restriktiv dispensasjonspraksis. Hensyn til mulige forstyrrelser på dyrelivet i nasjonalparken er en grunn til å være restriktiv med å tillate motorferdsel, dvs. å holde antall turer nede på et begrenset nivå. Særlig viktig er hensynet til villreinen, som er en av verneverdiene i nasjonalparken. Det vises til villreinmeldinga (Meld.St.18 (2023-2024)). Stortingsmeldingen presenterer regjeringens politikk for å bedre tilstanden for villrein i Norge. Ett av fem satsingsområder i denne meldingen er økt tilrettelegging av villreinvennlig ferdsel. Det heter på side 102 i denne meldinga at *"Motorisert ferdsel utgjør ei særskild utfordring, fordi det gir lengre rekkjevidde inn i villreinområda. Det er nødvendig med ei heilskapleg forvaltning av motorferdsel i villreinområda, slik at samla omfang ikkje blir for stort".* Regjeringa vil *"Arbeide for at løyve- og dispensasjonspraksis når det gjeld motorferdsel i utmark med villreinområda blir betre tilpassa villreinen sitt behov og meir samordna, mellom anna gjennom rettleiing av kommunar og forvaltningsstyresmakter for verneområde".*

Miljødirektoratet er videre enig med nasjonalparkstyret i at siden eiendomsgrenser og jaktfelt finnes i digitale kartløsninger, anses ikke behovet så stort at det er nødvendig med årlige snøskuterturer for å sjekke fysiske grensemerker.

Klager viser til at andre næringer/etater har mulighet til å føre tilsyn ved hjelp av motorferdsel og mener dette er forskjellsbehandling. Ifølge verneforskriften § 3 pkt. 5.2 a) er motorisert ferdsel i forbindelse blant annet oppsyns- og forvaltningstjeneste ikke omfattet av motorferdselsforbudet. Unntaket gjelder oppsynsvirksomhet som er hjemlet i lov, og ikke eventuelt oppsyn eller tilsyn som private foretar. I verneområder hvor det drives reindrift har verneforskriftene egne regler for reindriftas motorferdsel. Når fjellstyret blir innleid av Statens naturoppsyn til å utføre oppgaver, gjøres dette med hjemmel i verneforskriften § 3 pkt. 5.2 a).

Alt areal innenfor nasjonalparken i Os og Tolga kommuner i Innland er i privat eie, mens det i Tynset i tillegg er statsallmenning og arealer som er i kommunalt eie. I Trøndelag er mesteparten av arealet statsallmenning. En tillatelse til omsøkte kjøring vil etter vår vurdering kunne skape en uheldig presedens som samlet vil kunne påvirke verneverdiene nevneverdig og stride mot

verneformålet, jf. naturmangfoldloven § 10. Vi er derfor enig med nasjonalparkstyret i at søknad om bruk av snøskuter i forbindelse med tilsyn av eiendommen og merking av jaktområder avslås.

Klagen tas etter dette ikke til følge.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Terje Qvam
seksjonsleder

Marit Doseth
seniorrådgiver

Kopi til:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna
Statsforvalteren i Trøndelag

Postboks 2600
Postboks 2600

7734 STEINKJER
7734 STEINKJER

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredals vei 13
7374 Røros

Postadresse
Postboks 2600
7734 Steinkjer
E- post: sftlpost@statsforvalteren.no

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 457 26 636 /
+47 73 19 93 96
hans.bull@statsforvalteren.no

Holtålen kommune
Helsetunet 7
7380 ÅLEN

Saksbehandler Hans Bull

Vår ref. 2024/13810-13 432.2

Deres ref. 2024/2133 Dato 16.05.2025

Godkjenning - reviderte byggetegninger - Øyungen landskapsvernområde - Holtålen 300/1/69 - Båttjørndalsvegen 1058

Vi viser oversendelse av reviderte byggetegninger fra Holtålen kommune, Deres ref: 2024/2133, etter vedtak i ST-sak 5/2025 i møte i nasjonalparkstyret for Forollhogna. I vedtakets vilkår punkt 3 skal nye byggetegninger godkjennes før byggetiltak igangsettes. Saken er behandlet administrativt av nasjonalparkforvalter. Saken referes for nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Oversendte byggetegninger (vedlegg 1-4) godkjennes og gjøres gjeldene for dispensasjonen gitt i vedtaksbrev til tiltakshaver av 06.02.2025. Reviderte byggetegninger legges som vedlegg i tilknytning saken i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no).

Vi ønsker tiltakshaver lykke til med arbeidet.

Med hilsen

Hans Bull
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

1	E-1 Plantegning.pdf.pdf
2	E-2 Fasader 1.pdf.pdf
3	E-3 Fasader 2.pdf.pdf
4	E-4 Snitt tegning.pdf.pdf

Kopi til:

Bergstaden Bygg AS c/o Jo Aspås
Jo Aspås

Malmvegen 74
Eggavegen 12

7380 ÅLEN
7380 Ålen

Nasjonalpark

Forollhogna

Naturreservat

Grøntjønnan

Landskapsvernområde

Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredals vei 13
7374 Røros

Postadresse
Postboks 2600
7734 Steinkjer
E- post: sftlpost@statsforvalteren.no

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 457 26 636 /
+47 73 19 93 96
hans.bull@statsforvalteren.no

Ulf Tuveng
Vangrøftveien 182
2552 Dalsbygda

Saksbehandler Hans Bull

Vår ref. 2025/2665-7 432.3

Deres ref.

Dato 02.06.2025

Godkjenning - Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - nye byggetegninger for seterhus - Skårrvegen 173, Gnr./bnr. 130/29, Os kommune

Vi viser til oversendte byggetegninger for nytt seterhus den 02.06.2025 etter vedtak i ST-sak 16/2025 i nasjonalparkstyret for Forollhogna. Ifølge vedtakets vilkår punkt 4 skal nye byggetegninger, som er tilpasset vilkår nr. 3 i gitt dispensasjon, godkjennes før byggetiltak igangsettes. Saken er behandlet administrativt av nasjonalparkforvalter. Saken refereres for nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Godkjenning

Oversendte byggetegninger (vedlegg 1) godkjennes og gjøres gjeldene for dispensasjonen gitt i vedtaksbrev til tiltakshaver av 08.05.2025. Reviderte byggetegninger legges som vedlegg i tilknytning saken i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no).

Vi ønsker tiltakshaver lykke til med arbeidet.

Med hilsen

Hans Bull
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

1

Seterhus 2025.pdf

Kopi til:

OS KOMMUNE

Rytrøa 14

2550

OS I ØSTERDALEN

Nasjonalpark

Forollhogna

Naturreservat

Grøntjønnan

Landskapsvernområde

Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Høgskolen i Østfold v/Bjørn Gitle Hauge

Saksbehandler Hans Bull

Vår ref. 2024/2400-31 432.2

Deres ref. 17/00819 Dato 02.07.2025

Fargevalg - Øyungen landskapsvernområde - forskningsstasjon på Skarvan (975 m.o.h) - Høgskolen i Østfold - Holtålen kommune

Viser til innkommet brev den 30.06.2025 om forslag til fargevalg fra Høgskolen i Østfold, deres ref: 17/00819.

Bakgrunn

- Høgskolen i Østfold har fått **dispensasjon** i ST-sak 14/2025 fra nasjonalparkstyret for Forollhogna for videreføring av forskningsstasjonen.
- Et av vilkårene er at **fasaden skal gis en dempet, naturlig farge** for å redusere anleggets visuelle virkning i landskapet.
- Fargevalget må **godkjennes av nasjonalparkstyret** før tiltaket iverksettes innen 2025.
- Høgskolen i Østfold har innsendt og vurdert 6 organiske farger, og anbefaler **467 Organic (S 4010-G70Y) fra Maxbo Harmoni fargekart, og ber om godkjenning.**

Vurdering og godkjenning av farge

Etter en kort vurdering av innsendte forslag i samråd med styreleder, godkjennes **475 Sommervind (S 2010-Y10R)** av innsendte forslag:

475 Sommervind

S 2010-Y10R

Vi ønsker Høgskolen i Østfold lykke til med arbeidet.

Med hilsen

Hans Bull
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

HOLTÅLEN KOMMUNE
Statskog SF

Helsetunet 7
Postboks 63 Sentrum

7380
7801

ÅLEN
NAMSOS

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredals vei 13
7374 Røros

Postadresse
Postboks 2600
7734 Steinkjer
E-post: sftilpost@statsforvalteren.no

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 457 26 636 /
+47 73 19 93 96
hans.bull@statsforvalteren.no

DIREKTORATET FOR MINERALFORVALTNING MED
BERGMESTEREN FOR SVALBARD
Ladebekken 50
7066 TRONDHEIM

Saksbehandler Hans Bull

Vår ref. 2023/2873-58 432.3

Deres ref. 23/00705-17 Dato 15.05.2025

Tilbakemelding om varsel om planlagt undersøkelse - Forollhogna nasjonalpark - Holtålen kommune - kjerneboring ved Hessjøgruva

Vi viser til brev av 06.05.2025, *Deres ref: 23/00705-17*, om varsel om undersøkelsesarbeider etter mineralloven § 18 i Hessjområdet i Holtålen kommune, Trøndelag fylke. Undersøker: Capella Minerals Norway AS.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ble gjort oppmerksom på brev om varsel, stilet Statsforvalteren i Trøndelag v/Reindriftsavdelingen. Vi ber Direktoratet for mineralforvaltning (DMF) videre underrette Nasjonalparkstyret for Forollhogna i relevante dokumenter for saken. Nasjonalparkstyret er forvaltningsmyndighet etter forskrift om Forollhogna nasjonalpark og Øyungen landskapsvernområde.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ønsker å gjøre DMF oppmerksom på at nasjonalparkstyret for Forollhogna har behandlet prøveboring ved Hessjøfeltet som egen dispensasjonssak etter forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark. Delvis innvilget dispensasjon med vilkår for prøveboring er vedlagt brevet (vedlegg 1).

Med hilsen

Tone Hagen
Styreleder

Hans Bull
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

- 1 Delvis innvilget - Forollhogna nasjonalpark - tillatelse til prøveboring og nødvendig motorisert transport 2025 - Hessjøgruva - Holtålen kommune

---

Nasjonalpark	Forollhogna
Naturreservat	Grøntjønnan
Landskapsvernområde	Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnilldalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Kopi til:

CAPELLA MINERALS NORWAY	c/o Ingunn M. Ruud	0188	OSLO
AS	Smalgangen 3		
HOLTÅLEN KOMMUNE	Helsetunet 7	7380	ÅLEN
STATSFORVALTEREN I	Postboks 2600	7734	STEINKJER
TRØNDELAGE			
FJELLSTYRENE I HOLTÅLEN SA	Graftåsvegen 9	7380	ÅLEN
Statskog SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Trøndelag fylkeskommune	Fylkets hus, Postboks 2560	7735	STEINKJER

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

Kopi til:

Statsforvalteren i Trøndelag
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Dato: 24.06.2025
Vår ref: 23/00705-20
Deres ref:

Varsel om pålegg om etablering av økonomisk sikkerhetsstillelse ved undersøkelsesarbeider ved Hessjøfeltet. Undersøker: Capella Minerals AS

POST- OG BESØKSADRESSE

Ladebekken 50
7066 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til planlagt undersøkelsesarbeider i Hessjøfeltet sommeren 2025 av Capella Minerals AS.

Bakgrunn

Capella Minerals Norway AS sendte varsel om planlagte undersøkelsesarbeider/kjerneboring i Hessjøfeltet til DMF 04.05.2025. Varslet ble videresendt til Holtålen kommune, Statsforvalteren i Trøndelag og Trøndelag fylkeskommune, 06.05.2025.

Planlagt oppstart for arbeidene er 15.07.2025, og er estimert å vare ca. tre måneder. Selskapet planlegger kjerneboring ved flere områder som ligger i Forollhogna Nasjonalpark.

DMF har blitt gjort oppmerksom på selskapets økonomiske situasjon. På bakgrunn av dette har DMF gjennomført en vurdering av selskapets økonomi ved hjelp av informasjon fra proff.no og kredittrating i Bisnode. I følge proff.no har Capella Minerals AS «Ikke tilfredsstillende» på likviditet, lønnsomhet og soliditet, og har en kredittrating B på Bisnode.

Basert på en vurdering av tilgjengelige opplysninger om selskapets økonomiske status, samt skjerpende faktorer knyttet til at arbeidet skal utføres i en nasjonalpark, vurderer DMF det som nødvendig å stille krav om økonomisk sikkerhetsstillelse i forbindelse med planlagt undersøkelsesarbeid.

Nærmere om kravene til økonomisk sikkerhetsstillelse

I henhold til mineralloven § 50, oppryddingsplikt, skal undersøker sørge for forsvarlig opprydding av området mens arbeidene pågår, og etter at disse er avsluttet. Undersøker har samtidig ansvar for å overholde andre lover og regler, herunder nødvendige tillatelser etter plan- og bygningsloven, motorferdselloven, kulturminneloven mv.

DMF kan etter mineralloven § 51, *Dekning av kostnader ved opprydding og sikring*, første ledd, pålegge den som vil foreta eller har satt i gang undersøkelser, å stille økonomisk sikkerhet for gjennomføring av sikringstiltak etter § 49 og oppryddingstiltak

etter § 50. Jf. forskrift til mineralloven § 2-1, skal den økonomiske sikkerheten være tilstrekkelig til å dekke tiltakshavers sikrings- og oppryddingsplikt.

Forslag fra tiltakshaver om økonomisk sikkerhetsstillelse

Etter forskrift til mineralloven skal forslag til økonomisk sikkerhetsstillelse fremsettes av undersøker, både når det gjelder størrelse og form. Det bes derfor om at Capella fremsetter ett forslag innen to uker fra brevs dato.

Veiledning om hvordan dere kan fastsette størrelse og form på sikkerheten finner dere i DMFs veileder om økonomiske sikkerhetsstillelse, på DMFs hjemmeside.

Vennligst se:

[veileder for økonomisk sikkerhetsstillelse rev 2.3 gjelder fra 01 01 2025.pdf](#)

Merk at denne veilederen er hovedsakelig rettet mot økonomisk sikkerhetsstillelse til driftskonsesjoner.

Hvis vi ikke mottar forslag fra dere innen ovennevnte frist vil DMF vurdere å fatte vedtak om økonomisk sikkerhetsstillelse på bakgrunn av de opplysningene vi allerede har tilgjengelige om undersøkelsesarbeid, med innhold og begrunnelse som angitt i tekst satt i kursiv nedenfor.

Varsel om vedtak om økonomisk sikkerhetsstillelse ved undersøkelsesarbeid

Med mindre DMF mottar opplysninger som skulle tilsi en annen vurdering av økonomiske hensyn, vil vedtak med følgende innhold og begrunnelse bli fattet etter utløpt tilbakemeldingsfristen (se under):

1. Vedtak om økonomisk sikkerhetsstillelse

Med hjemmel i mineralloven § 51 fatter DMF følgende vedtak:

Capella Minerals AS («undersøker») pålegges å stille økonomisk sikkerhet med NOK 330 000, som nærmere beskrevet i vedtakets punkt 2, for oppfyllelsen av nødvendige oppryddingstiltak etter mineralloven § 50 for undersøkelsesarbeidene i Hessjøfeltet i Holtålen kommune (vår ref: 23/00705-17).

2. DMFs vurdering

2.1. Sikkerhetens størrelse

Etter mineralloven § 51 tredje ledd skal den økonomiske sikkerheten være tilstrekkelig til å dekke undersøkers oppryddingsplikt etter § 50 i mineralloven.

Etter en konkret vurdering hvor det er tatt utgangspunkt opplysninger om planlagt undersøkelsesarbeider som tilsier kjøring til og fra undersøkelsesområder og totalt 14 planlagte borehull.

Basert på informasjon og erfaringstall er DMF kommet til at sikkerhetsstillelsens totale omfang bør settes til NOK 330 000.

Følgende poster er tatt i betraktning ved DMFs beregning:

<i>Istandsettelse av natur/vei ved kjøring</i>	<i>130 000</i>
<i>Casingen (metallrør) og hette på borehull</i>	<i>100 000</i>
<i>Indirekte kostnader, inkl. konsulenttenester og uforutsette kostnader</i>	<i>100 000</i>

Totalt	330 000

Ved vurderingen har DMF lagt vekt på uttakets kompleksitet, type og potensiell fare for skade på naturen.

2.2 Sikkerhetsstillelsens form

2.2.1 Overordnet

Formen på sikkerhetsstillelsen skal være slik at den ved konkurs hos undersøker ikke vil inngå i konkursboet jf. forskrift til mineralloven § 2-1 tredje ledd.

Etter DMF sin vurdering vil det være hensiktsmessig at den økonomiske sikkerheten stilles ved innbetaling av et grunnbeløp, til en bankkonto som skal etableres pant i til fordel for DMF, jf. panteloven §§ 4-4 til 4-6. Undersøker skal ikke ha rådighet over slik bankkonto som skal sperres til fordel for DMF

Før igangsetting av planlagte undersøkelsesarbeid skal undersøker overfor DMF ha innbetale et beløp til bankkonto med NOK 330 000.

2.3 Fristilling av økonomisk sikkerhetsstillelse

Den økonomiske sikkerhetsstillelsen blir innløst når Capella kan dokumentere at vilkår nr 13 i Nasjonalparkstyret Forollhogna sitt brev "Delvis innvilget - Forollhogna nasjonalpark - tillatelse til prøveboring og nødvendig motorisert transport 2025 - Hessjøgruva - Holtålen kommune" (deres ref: 2023/2873-0 432.) er gjennomført og godkjent av Nasjonalparkstyret Forollhogna (se vedlegg).

Vilkåret er som følger:

«Det skal gjennomføres befaring etter arbeidets slutt for vurdering av eventuelle kjøreskader og terrengskader er tilstrekkelig utbedret. På befaring skal det, på tiltakshavers regning delta noen med restaureringskompetanse. Ved behov for opprydding og restaurering etter kjøreskader, skal tiltakshaver lage en plan for opprydding- og restaureringsarbeidet. Planen skal godkjennes av forvaltningsmyndighetens før igangsettelse. Tiltakshaver er ansvarlig for planlegging og gjennomføring av nødvendige befaringer med nasjonalparkstyret, inkludert dokumentasjon (referat fra befaringer)»

Tilbakemelding på varsel om vedtak

Hvis dere har kommentarer til våre vurderinger ovenfor ber vi om tilbakemelding på dette innen 07.07.2025. Dersom vi ikke har mottatt kommentarer innen fristen, blir saken avgjort på det grunnlaget som foreligger.

Rett til å se dokumentene i saken

Partene i saken har rett til å gjøre seg kjent med saksdokumentene, etter

forvaltningsloven §§ 18 og 19.

Vennlig hilsen

Tonje Slenes
rådgiver

Tonje Slenes

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Tonje Slenes

Vedlegg:

PANTSETTELSESERKLÆRING FOR ENKLE PENGEKRAV

Mottakere:

Capella Minerals Norway AS	c/o Ingunn M. RuudSalmakertunet 2	1423 Ski
Capella Minerals Limited	8681 Clay StMission, BC,Canada V4S 1E7	

Kopi til:

Hans Bull	Nasjonalparkforvalter	
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734 STEINKJER

Fra: Merete Myhre Moen <merete.myhre.moen@tynset.kommune.no>

Sendt: torsdag 15. mai 2025 15:08

Til: Tone Hagen <tone.hagen@tynset.kommune.no>; Marit Bjerkås <maribje@trondelagfylke.no>; Jan Arild Sivertsgård <jan.sivertsgard@holtalen.kommune.no>; Isak Veierud Busch <isak.busch@roros.kommune.no>; Bjørnar Tollan Jordet <bjornar.t.jordet@tolga.kommune.no>; arne.horten@roroshytta.no; trude.heggdal@mgk.no; idabar@innlandetfylke.no; per.lium <per.lium@rennebu.kommune.no>; Bull, Hans <hans.bull@statsforvalteren.no>; Nisja, Eli Grete <eli.nisja@statsforvalteren.no>

Emne: Vedrørende Enmolægeret

Til styremedlemmene i Forollhogna Nasjonalparkstyre

Viser til Tynset kommunes søknad datert 18.03.25 om riving av eksisterende bu Enmolægeret i Tynset og oppføring av ny bu som erstatning for denne. Eksisterende bu er i dårlig forfatning og håndverkere har vurdert det slik at bua må rives og oppføre ny bu, da råteskadene inne i veggene og knutene, samt gulv på eksisterende bu er store (jf. Bilder oversendt nasjonalparkforvaltningen tidligere.)

- Korrespondanse om dette og billedokumentasjon sendt i 2024 bl.a. 5.9.24 til nasjonalparkforvalter, i tillegg til øvrig korrespondanse
- Rive og byggesøknad, samt tillatelse til helikopterflyging oversendt nasjonalparkstyret 18.3.25 – Komplett søknad
- Uttalelse fra fylkeskommunen om bua var vedlagt søknad
- Møte med nasjonalparkforvaltere i rådhuset på Tynset 28.3.25 om saken. Etter møtet ble det konkludert i e-post datert 31.3 fra [REDAKERT] nasjonalparkforvalter at dem ønsket en ekstra fasadetegning, i tillegg til om vi velger noe annet enn torvtak. Og at dem skal behandle saken 6 mai i vedtaksmøte.
- Ekstra vedlegg ettersendt av Tynset kommune v/Lars Strypet 28.4.25 – Men bare som et tillegg til saken, det var felles forståelse på møtet 28.3 om at saken var komplett den 18.3, bare et tillegg som sa noe om plassering av vinduer m.m.
- Siden 31.3 hørte vi ikke noe mer fra nasjonalparkforvalterne, så vi tok det for gitt at saken ble behandlet 6.mai

Planlagt fremdrift fra Tynset kommune:

- Rive bua tidlig sommer 2025
- Sette opp bua og fjerne byggeavfall m.m. i god tid før reinsjakta 20.aug. 2025
- Bua er utleid i to faste uker i rypejakta 2025, i tillegg til øvrige formål som er godt kjent for forvaltningen som oppholdsbu for oppsyn, gjetere, turfolk, jakt og fiske

Tynset kommune som grunneier hadde håpet å få behandlet søknaden i nasjonalparkstyret eller arbeidsutvalget nå i vår, slik at jobben kunne gjøres i sommer. (Jf tilrettelegging og ressursbruk)

Tynset kommune er klar over at behandling av søknader kan ta tid, , og at det må sendes i god tid før tiltaket skal utføres, samt inkl. nødvendig dokumentasjon. Og det var enig om at saken var komplett på møtet 28.3.25, men forvalterne ville ha ei ekstra fasadetegning. Tynset kommune ber ikke om særbehandling i forhold til andre, men vi ser med bekymring at enkelte søknader tar relativt lang tid (uten prinsipiell betydning jf. Tilsvarende byggesaker som også faktisk inkluderer ei ny bu, Gjeterbu i Soknedal, Hundatjønnna i Singsås og Hallstjønnna i Budalen som gjør at vi mener TK sin sak ikke er noe avvik eller prinsipiell i forhold til nevnte saker)

NINA – Norsk institutt for naturforvaltning leverte en søknad om videreføring og tiltak for fjellrev registrert inn 22.04 (datert 11.4) og den ble behandlet 6 mai. – Så hvorfor ble da ikke vår sak behandlet?

Vi håper søknaden kan behandles i arbeidsutvalget, slik at vi kan gjøre jobben som planlagt i 2026, alternativt behandles av styret i et teams-møte før sommeren hvis styret mener saken er av prinsipiell karakter.

Jeg tillater meg å mene at vår sak burde vært behandlet før sommeren siden søknaden allerede ble sendt 18. mars og de siste fasadetegningene ble ettersendt 28.4.25.

At det siste møte i NP styre før sommeren avholdes allerede først i mai, noe som fører til saksutsending allerede i april kan synes uheldig med tanke på å få behandlet innkomne søknader hvor tiltakene er tenkt gjennomført i løpet av sommeren. Jeg håper det derfor er mulig å avholde et ekstra møte på teams i juni for å ivareta alle søknadene som har kommet inn i løpet av våren. Det har jeg i alle fall erfaring med at praktiseres i andre Nasjonalparkstyret.

Håper dere kan ta dette til etterretning og sørge for at vår og evt. andre søkeres saker som har ankommet i løpet av våren blir behandlet før sommeren.

Håper på en tilbakemelding så snart som mulig slik at vi kan få en avklaring og planlegge videre ut i fra det.

Med vennlig hilsen

Merete Myhre Moen

Ordfører (Sp)

Telefon: 62 48 50 12

Mobil: 906 11 252

**Tynset
kommune**

Det gjøres oppmerksom på at e-post kan bli journalført som offentlig post i tråd med kommunens rutiner.

TYNSET KOMMUNE ved ordfører Merete Myhre Moen
Torvgata 1
2500 TYNSET

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2024/10572-14 432.3

Deres ref. Ordfører Merete Myhre Moen Dato 24.06.2025

Svar - Forollhogna nasjonalpark - henvendelse angående forhold om restaurering av bua på Enmolægeret

Vi viser til mottatt epost av 15.05.2025 fra ordfører Merete Myhre Moen til nasjonalparkstyret for Forollhogna med flere spørsmål og kommentarer knyttet til saken om Enmolægeret innenfor Forollhogna nasjonalpark, samt andre forhold om nasjonalparkstyret sin møteplan og sakliste på siste styremøte.

Innledningsvis vil vi måtte presisere at i denne saken om Enmolægeret er **Tynset kommune tiltakshaver**, og søknaden er ikke oversendt fra Tynset kommune som plan- og bygningsmyndighet.

Tynset kommune ble alt i november 2024 veiledet av vår nasjonalparkforvalter med hensyn til at kommunen er tiltakshaver, hvilke krav som stilles i en søknad om riving og oppføring av nytt bygg, og at det må begrense god tid for avklaringer mht. eventuelle behov for befaring og nasjonalparkstyrets møtefrekvens, jf. vedlegg av brev datert 14.11.2024.

Videre vil vi også orientere om i samarbeid med kommunene tilhørende verneområdene i Forollhogna er det blitt utarbeidet [rekkefølge og rutiner for saksgang](#), samt at det ligger informasjon på våre nettsider om hva [en søknad om byggetiltak](#) må inneholde. Dette er et resultat fra [en fagdag](#) om byggesak og bygningsmiljø som ble holdt for kommunen i mars 2023, hvor også Tynset kommune deltok. Dette er opplysninger som Tynset kommune er blitt gjort oppmerksomme på tidlig i denne prosessen om Enmolægeret.

Når søknader blir sendt *direkte* til nasjonalparkstyret, som selvsagt også er en mulig saksgang, må våre nasjonalparkforvalteren bl.a. vurdere om søknaden er komplett mht. alle saksopplysninger, samt selv å sende søknaden på høring til de aktuelle aktørene. Da

vil det måtte bli en lengre saksbehandlingstid hos nasjonalparkstyret enn om kommunen som plan- og bygningsmyndighet hadde gjennomført denne prosessen, og søknaden kunne vært komplett når nasjonalparkstyret hadde mottatt søknaden.

Søknaden om Enmolægeret omfatter riving av eksisterende bu, oppføring av ny bu og en forholdsvis omfattende bruk av helikopter for materialetransport. Søknad er av en slik karakter at det må behandles av nasjonalparkstyret selv.

Det har vært flere søknader om tilsvarende byggetiltak av buer innenfor Forollhogna nasjonalpark, og disse er behandlet av nasjonalparkstyret og gir en presedens for vår behandling.

Vi viser også her til tilsvarende behandlinger av søknader om buer i fjellet innenfor Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark som er sammenlignbare med denne saken.

Til orientering har nasjonalparkforvalterne den 27. mai sendt søknaden om Enmolægeret på høring til Innlandet fylkeskommune, Villreinnemnda for Forollhogna og Villreinutvalget for Forollhogna, og bedt om høringsuttalelser innen 1. juli.

Møteplanen for nasjonalparkstyret for Forollhogna er satt med bakgrunn i bl.a. rutiner innen økonomi (budsjett, regnskap, tildeling av midler osv.), og forventet innkomne søknader. Når siste møtet for vårt nasjonalparkstyre før sommeren er satt til tidlig i mai er det en tilpassing i forhold til kommunen som også skal behandle byggesaker som har vært innom til behandling i nasjonalparkstyret. Tidligere år har nasjonalparkstyret hatt sitt siste møte før sommeren i juni (og ikke i mai). Tilbakemeldinger fra kommuner som skal behandle søknader etter PBL, motorferdselslov eller annet lovverk, var at kommunen ikke rakk å få behandlet saken dersom den skulle til politisk utvalg. Det er gjerne dispensasjonssaken etter PBL når det er byggetiltak i verneområder.

Vårt neste møte er i slutten av august, og da er det mulighet for nasjonalparkforvalterne å få gjennomført befaringer knyttet til søknader dersom det skulle være aktuelt.

Vår møteplan settes i desember året i forkant, og publiseres på våre nettsider.

Møteplanen settes etter styrets økonomiske rammer for det enkelte året, samt tilpasset styremedlemmenes møtekalender.

På styremøtet 6. mai ble en søknad fra Norsk institutt for naturforskning (NINA) om utplassering av supplerende foringsautomater for fjellrev behandlet.

Ordføreren påpeker at søknaden fra NINA ble behandlet i styret til tross for at den ble registrert inn 22.04, men datert 11.04, og med spørsmål om hvorfor Tynset kommune sin søknad om Enmolægeret ikke ble behandlet.

Svaret her er at søknaden fra Tynset kommune ikke var komplett og at siste opplysninger om fasadetegninger (som fortsatt ikke er målsatte) kom inn 28.04 kl. 22.34.

Utsending av møteinnkalling med saksdokumenter ble ferdigstilt den 29.04 med utsending til nasjonalparkstyret formiddagen 30.04.

NINA var i kontakt med nasjonalparkforvalterne før påske og varsle om søknaden om uttransporten av foringsautomatene til fjellrev. Utplassering av foringsautomatene er oppfølging av pågående tiltak for fjellrev, og en bestilling av tiltak gjennom statsbudsjettet for 2025. Nasjonalparkstyret vurderte dette tiltaket som en direkte oppfølging av å ivareta og fremme verneformålet for nasjonalparken, og at det var riktig å prioritere søknaden slik at NINA fikk videreføre sitt arbeid med utplassering av disse foringsautomatene i 2025.

Din henvendelse ble drøftet i arbeidsutvalget for nasjonalparkstyret den 16. juni, og derfor kommer svaret såpass seint. Siden eposten fra deg er stilet til nasjonalparkstyret for Forollhogna, settes alle styremedlemmene i kopi, samt at både inngående epost og svarbrev også legges som referatsak til styret.

Med hilsen

Marit Bjerkås
Nestleder
Nasjonalparkstyret for Forollhogna

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

- 1 Svar - Forollhogna nasjonalpark - henvendelse om regler og retningslinjer for byggetiltak og restaurering av bua på Enmolægeret

Kopi til:

Jan Arild Sivertsgård
Isak Busch
Arne Horten
Bjørnar T Jordet
Trude Heggdal
Tone Hagen
Per Arne Lium
Ida Bårdseng

Nasjonalparkstyret for Forollhogna
Kommuner Postboks 2600 med forvaltningsmyndigheter
for verneområder

7734 STEINKJER

Trondheim, 13.08.2025

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/177

Saksbehandler:
Hege Langeland

Veiledning om skjøtsel og fjerning av merking av stier

Klima- og miljødepartementet har i vedlagte brev vurdert om skjøtelsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 47 gir hjemmel for forvaltningsmyndigheten til å fjerne merking av stier med hjemmel i verneområder uten samtykke fra grunneier eller rettighetshaver.

Miljødirektoratet har oppsummert noen hovedpunkter i brevet.

Miljødirektoratet ber samtidig om at alle beslutninger om skjøtsel etter naturmangfoldloven § 47 gjøres skriftlig.

Miljødirektoratet har vært i dialog med Klima- og miljødepartementet om forvaltningsmyndigheten kan fjerne merking av stier med hjemmel i naturmangfoldlovens § 47 om skjøtsel i verneområder, uten samtykke fra grunneier eller rettighetshaver. Det følger av Klima- og miljødepartementets brev at eksisterende merking på stier kan fjernes av forvaltningsmyndigheten som et skjøtselstiltak når vilkårene i § 47 er oppfylt. Departementet vurderer at fjerning av merking på stier faller inn under *kanalisering av ferdse* i § 47.

For at et tiltak skal være et skjøtselstiltak etter naturmangfoldloven § 47 er det et vilkår at tiltaket skal *gjøres for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet*. Fjerning av merking må således være begrunnet i å oppnå/opprettholde naturtilstanden som er formålet med vernet fastsatt i verneforskriften for det aktuelle området.

Etablering eller merking av nye stier eller løyper kan også være å anse som et skjøtselstiltak, for eksempel når det er nødvendig av hensyn til verneformålet å kanalisere ferdsele bort fra sårbare deler av et verneområde. I forarbeidene omtales dette som at § 47 gir adgang til *en enkel merking eller anlegg av stier, klopper mv.* i verneområder der det er nødvendig for å kanalisere ferdsele for å beskytte verneverdiene. I vurderingen av om et tiltak skal anses omfattet av skjøtselshjemmelen, vil også omfanget av skjøtsele ha betydning.

Det er forvaltningsmyndigheten for verneområdet som beslutter gjennomføring av skjøtselstiltak etter naturmangfoldloven § 47. Forvaltningsmyndigheten må før beslutningen tas, vurdere om vilkåret i § 47 er oppfylt.

Naturmangfoldloven § 47 har saksbehandlingsregler som må følges for alle skjøtselstiltak. Dette krever varsling av grunneiere og rettighetshavere, og grunneier skal hvis mulig tilbys å gjennomføre tiltaket. Hensynene bak regelen og god forvaltningsskikk taler også for at den som har etablert en merket sti eller løype, eller har særlig interesse i dette, på samme måte involveres, men verken denne eller grunneier kan i utgangspunktet motsette seg at stien eller løypen legges ned eller endres.

Omgjøring av tillatelser mv

Det at det er gitt dispensasjon til merking av en sti eller at stien er avmerket på vernekart vedlagt verneforskriften, er etter departementets vurdering heller ikke til hinder for at forvaltningsmyndigheten kan etablere nye traseer og fjerne eksisterende merking med hjemmel i § 47.

I tilfeller der det er gitt tillatelse til merkingen etter verneforskriften, bør forvaltningsmyndigheten også endre dispensasjonen etter verneforskriften før merkingen fjernes som et skjøtselstiltak. Endringer av dispensasjoner (omgjøring) krever hjemmel og departementet mener et nytt vedtak om omgjøring i slike tilfeller bør vurderes etter naturmangfoldloven § 67. I slike tilfeller vil det være krav om forhåndsvarsling etter reglene i forvaltningsloven § 16.

I enkelte tilfeller kan den merkede stien være avmerket på vernekartet. I slike tilfeller bør Miljødirektoratet kontaktes for vurdering av om vernekartet bør endres i forbindelse med fjerning av merking.

Standardbestemmelser i verneforskrifter om sti

En del verneforskrifter har bestemmelser om at forvaltningsmyndigheten kan legge om eller kreve fjernet merking av løyper og stier i verneområdet av hensyn til naturmiljøet eller kulturminner.

Departementet har i brevet klargjort at verken naturmangfoldloven eller tidligere hjemmelslover for områdevern åpner for at grunneiere eller rettighetshavere kan pålegges å gjennomføre tiltak i skjøtselsøyemed.

Når det gjelder forvaltningsmyndighetens adgang til selv å fjerne merking etter en slik bestemmelse, må dette nå anses som regulert gjennom § 47 og den fortolkningen som departementet har gjort i brevet.

Slike bestemmelser i verneforskrifter vil derfor ikke lenger ha betydning.

Skriftlighet ved skjøtsel

Forvaltningsmyndighetens beslutning om å gjennomføre skjøtselstiltak etter naturmangfoldloven § 47 er ikke et enkeltvedtak etter forvaltningsloven, jf. § 47 femte ledd.

Miljødirektoratet ber likevel om at vurderinger og beslutninger om skjøtsel gjøres skriftlig og at dokumentene arkiveres. Vi ber om at kontakt med grunneiere, rettighetshavere og andre (f.eks. entreprenører ol) også gjøres skriftlig, i tillegg til eventuell muntlig kontakt. Slik korrespondanse skal også arkiveres.

Det er to grunner til at vurderinger og korrespondanse bør skje skriftlig. For det første kan det være nødvendig å dokumentere vurderingene og saksbehandlingen i etterkant. I tillegg vil skriftlighet sikre at beslutningen er tilstrekkelig vurdert, bl.a. mht. vilkårene i § 47 og miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12. Skriftlighet bidrar også til mer åpenhet om forvaltningen av verneområdet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Tone Lise Alstad Eid
seksjonsleder

Hege Langeland
seniorrådgiver

ST 32/2025 Delegerte saker

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Rørøs

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 91 96 / 413 30 795
eli.nisja@statsforvalteren.no

Soknedal fjellstyre
Svartøya 19 a
7290 STØREN

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2025/1488-4

Deres ref.

Dato 20.05.2025

Delegert vedtak nr.

32/2025

Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - motorferdsel på barmark - bruk av ATV etter kjøretrasé til Gorsetvollen ved Storhiåsjøen - 2025- 2028 - Soknedal fjellstyre

Vi viser fellessøknad av 24.01.2025 om motorferdsel for både vinter og sommer for fjellstyrene i Midtre Gauldal.

Saksopplysninger

Fjellstyrene i Midtre Gauldal søkte i en felles søknad den 24.01.2025 om motorferdsel for både vinter - og sommer-transport for 4-årsperioden 2025-2028. Søknaden om bruk av hhv snøscooter på snødekt mark og ATV på barmark for nødvendige transportformål må behandles separat etter de respektive bestemmelser i verneforskriften for nasjonalparken.

Søknaden som gjelder bruk av snøscooter, ble behandlet den 07.02.2025.

Soknedal fjellstyre viser til et transportbehov på barmark til Gorsetbua og Hestgjeterbua ved Storhiåsjøen innenfor Forollhogna nasjonalpark. Det er det anslått 5 turer med ATV på barmark etter veg, og det beskrives i søknaden at turene til disse to buene blir samordnet.

Nærmere om saksopplysninger, hjemmelsbruk og vurderinger i saken følger som eget vedlegg.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir Soknedal fjellstyre v/daglig leder dispensasjon fra forskrift for Forollhogna nasjonalpark, § 3 punkt 5.1 for

Nasjonalpark	Forollhogna
Naturreservat	Grøntjønnan
Landskapsvernområde	Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

kjøring på barmark fram til fjellstyret sine buer på Gorsetvollen ved Storhiåsjøen, Midtre Gauldal kommune.

Tillatelsene gjelder for: inntil 5 turer/returer pr. år med ATV på barmark etter traktorveg/kjøretrasé fra grensen til nasjonalparken fram til Gorsetbua og Hestgjeterbua ved Storhiåsjøen for 4-årsperioden 2025-2028, jf. kartutsnitt.

Kartutsnitt som viser traktorvegen/kjøretraséen fra nasjonalparkgrensen fram til Gorsetvollen ved Storhiåsjøen – en strekning på 6,3 km.

Følgende vilkår gjelder:

1. Det kan benyttes flere kjøretøy samtidig, og et kjøretøy telles som 1 tur, to kjøretøy telles som 2 turer, osv. Dette skal framgå av kjørebok.
2. Transportoppdragene utføres av daglig leder i fjellstyret, og kan i tillegg utføres av personell som fjellstyret har leid inn for oppdrag. Dette skal framgå av kjørebok.
3. Dersom det oppstår kjøreskader skal dette varsles forvaltningsmyndigheten for nasjonalparken, og fjellstyret er selv ansvarlig for utbedringer så snart som mulig.
4. Det skal føres tilsendt **kjørebok**. Original kjørebok og denne tillatelsen skal medbringes under transportoppdraget og vises til oppsyn, politi ved forespørsel. Kjøreboka skal returneres til nasjonalparkstyret etter avsluttet transportoppdrag og senest innen 1. november det respektive året. Ny kjørebok vil bli sendt ut i god tid før ny vintersesong.

Søker – her daglig leder Ståle Solem er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen gjøres kjent for eventuelle andre sjåførere, jf. vilkår 1.

Hjemmel:

Tillatelsen til motorisert ferdsel er gitt med hjemmel i Forskrift om Forollhogna nasjonalpark, § 3 pkt. 5.3 bokstav b).

Søknaden er behandlet av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet i henhold til delegeringsreglement for nasjonalparkstyret av 14.06.2024.
Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at søknaden omhandler transport av nødvendig utstyr mm til fjellstyret sine buer ved Gorsetvollen.

Det er videre i avgjørelsen av søknaden lagt vekt på at vernebestemmelsene har en hjemmel for å gi tillatelse til nødvendig transport også på barmark etter kartfesta eksisterende kjøretrase. Det er i forvaltningsplanen for nasjonalparken gitt avklaringer og retningslinjer for denne type transport. Videre har nasjonalparkstyret en forvaltningspraksis på å kunne gi flerårige tillatelser for denne type transport. Søknaden er å betrakte som en forlengelse av tidligere års tillatelser, og i tråd med gitt retningslinjer og gjeldene forvaltningspraksis for nasjonalparken.

Transportoppdraget vil bli utført av mannskap som er lokalkjente i fjellområdet og forventes å ha kompetanse til å ta nødvendige hensyn til villrein og øvrig naturmiljø i forbindelse med oppdraget.

Ut over dette vurderes transportoppdraget ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse ikke vil kunne skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Nærmere saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger følger som vedlegg.

*****

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28, til Miljødirektoratet, men skriftlig klage sendes til Nasjonalparkstyret for Forollhogna på postmottak med e-postadresse sftlpost@statsforvalteren.no.

Klagen skal inneholde vedtaket det klages på, endringer klager ønsker og begrunnelse for klagen. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev, jf. forvaltningslovens § 29.

Vi gjør oppmerksom på at dette er en tillatelse etter verneforskriften og gjelder kun for nasjonalparken. Før kjøring kan finne sted kan det være nødvendig å innhente tillatelse etter motorferdsselforskriften hvor kommunen er myndighet, samt grunneiers tillatelse. Videre gjør vi også oppmerksom på at tiltaket vil kunne bli kontrollert at Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan, og at kjøretillatelsen og kjørebok må medbringes i forbindelse med transportoppdraget.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Kjørebok sendes ut i egen forsendelse til søker.

Med hilsen

Eli Grete Nisja
Nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg:

- 1 Vedlegg - saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger - Soknedal fjellstyre

Kopi til:

Statskog SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Midtre Gauldal kommune	Rørøveien 11	7290	STØREN
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER

DALSBYGDAL BEITELAG
c/o Randi Brænd Vangrøftdalsveien 45
2550 OS | ØSTERDALEN

Saksbehandler Hans Bull

Vår ref. 2025/5482-2 432.3

Deres ref.

Dato 26.05.2025

Delegert vedtak nr.	33/2025

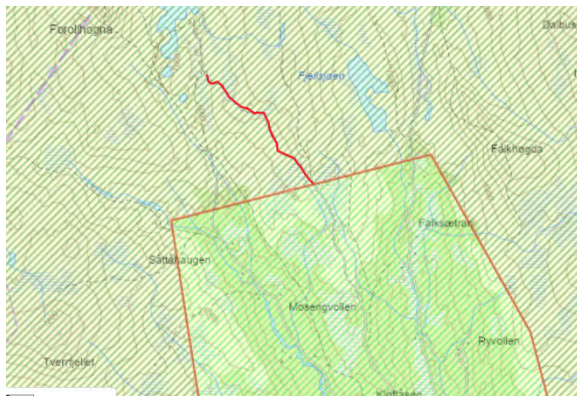
Forollhogna nasjonalpark - tillatelse til motorisert ferdsel langs Fjellveien for tilsyn og sanking av beitedyr, Os kommune

Vi viser til søknad av 27.04.2025, samt telefonsamtale den 19.05.2025 om forlengelse til motorisert ferdsel langs «Fjellveien» til Skalltjønna for tilsyn og sanking av beitedyr 2025-2028 innenfor Forollhogna nasjonalpark i Os kommune.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir Dalsbygda beitelag v/leder dispensasjon fra Forskrift om Forollhogna nasjonalpark § 3 punkt 5.1 til motorisert ferdsel for nødvendig tilsyn og sanking av beitedyr.

Tillatelsen gjelder transport langs Fjellveien fra nasjonalparkgrensa og frem til Skalltjønna for beitelagets medlemmer og for innleid personell som utøver organisert oppsyn/tilsyn og sanking på vegne av laget i beitesesongen (01.06-15.10) for 4-års perioden 2025-2028, jf. kartutsnitt:

Nasjonalpark	Forollhogna
Naturresevat	Grøntjønnan
Landskapsvernområde	Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnilldalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Vilkår for tillatelsen:

1. Transport skal begrenses til det nødvendige og foregå aktsomt og hensynsfullt for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker. Dersom det er tilhold av villrein, skal kjøring opphøre inntil villrein har trukket bort fra området.
2. Dersom det oppstår kjøreskader skal dette utbedres så snart det lar seg gjøre, men utbedring skal ikke medføre noe form for standardheving av kjøresporet. Nasjonalparkstyret skal underrettes dersom dette skjer.
3. Det skal føres tilsendt kjørebok over turer som berører nasjonalparken. Kjørebok og denne tillatelsen skal medbringes under transportoppdraget.
4. Beitelaget er ansvarlig for å sende inn en oversikt til nasjonalparkstyret som viser navngitte rettighetshavere/personer som skal kunne benytte seg av dispensasjonen det enkelte år.
5. Etter endt beitesesong det enkelte år skal beitelaget sende en samlet rapport til nasjonalparkstyret over bruk av dispensasjonen og omfanget av transporten. Ny kjørebok vil bli sendt ut i god tid før ny beitesesong.

Hjemmel:

Dispensasjonen er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48.

Saken behandles delegert av nasjonalparkforvalter i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at søknaden gjelder et akseptert nytteformål knyttet til landbruksdrift, der transporten skal begrenses til det nødvendige for å utføre tilsyn med beitedyr, samt lette arbeidet med sanking. Søknaden er å betrakte som en forlengelse av tidligere års tillatelser. Transporten er knyttet til «Fjellveien» - som er en opparbeidet vegtrasé frem til Skalltjønnna. Transport innenfor nasjonalparken krever særskilt søknad og skal være knyttet til nødvendig nytteformål. Det vises til drøftinger knyttet til Fjellveien i forvaltningsplanens kapittel 4 og drøftinger av motorisert ferdsel i området gjennom flere prinsipielle saker for nasjonalparkstyret. Det forutsettes at transporten ikke medfører behov for standardheving av veien. Med de vilkår som er gitt i vedtaket vil ikke tillatelsen være i strid med verneformålet og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig.

*****

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev (§ 29).

Kjørebok sendes ut i egen forsendelse til tiltakshaver.

Det gjøres oppmerksom på at grunneier og rettighetshaver/bruker kan nekte eller begrense transport på egen eiendom.

Videre vil vi også gjøre oppmerksom på at motorisert ferdsel kan bli kontrollert av Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan. Brudd på dispensasjon eller vilkår kan medføre straff.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Med hilsen

Hans Bull
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

- 1 Saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger - Dalsbygda beitelag v/Randi Brænd

Kopi til:

OS KOMMUNE	Rytrøa 14	2550	OS I ØSTERDALEN
Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
SATTÅHAUGEN GRUNNEIERLAG		2550	OS I ØSTERDALEN
Veistyre for Fjellveien v/Odd Myrtrøen	<i>Epost</i>		

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Rørøs

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 91 96 / 413 30 795
eli.nisja@statsforvalteren.no

SYNNERDALEN BEITELAG
ved beitelagsleder Kåre Malum
7298 BUDALEN

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2025/7545-2 432.3

Deres ref.

Dato 19.06.2025

Delegert vedtak nr.

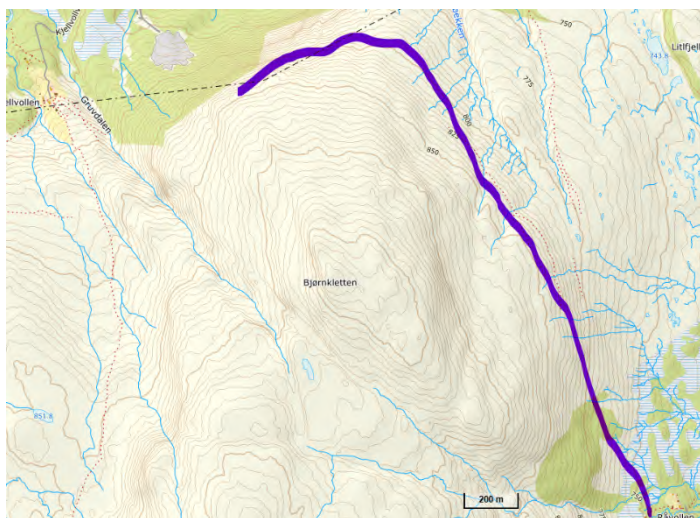
34/2025

Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - transport av gjerdematerialer på barmark for utbedring av sperregjerde - Synnerdalen Beitelag

Vi viser til henvendelse via telefon og epost 10.juni angående behov for transport av gjerdematerialer for utbedring av sperregjelde før beiteslipp.

Saksopplysninger

Synnerdalen Beitelag hadde behov for å få utført utbedringer av sperregjelde før beiteslipp, og tok kontakt med nasjonalparkforvalter om at det var behov for bruk av ATV for uttransport av gjerdematerialer. Transport ville måtte gå delvis innenfor Forollhogna nasjonalpark til tross for at sperregjelde står innenfor Budalen landskapsvernområde, jf. kartutsnitt.

Nasjonalpark

Forollhogna

Naturreservat

Grøntjønnan

Landskapsvernområde

Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Begge nasjonalparkforvalteren var på tjenestereise og hadde ikke anledning til å forta skriftlig saksbehandling på så kort varsel.

Det ble etter nærmere drøftinger gitt en tillatelse via en e-post til beitelaget om at transportoppdraget kunne gjennomføres, og at et formelt vedtak ville bli utsendt senere – etter at transportoppdraget er utført.

På grunn av ulent terreng mht. kjøring av ATV var det ønske om å kunne kjøre høyere opp i terrenget for så å ta materialene ned mot sperregjeldet.

Av oversendt kart med inntegnet kjøretrase kan det likevel se ut som om det alle meste av transportoppdraget ville kunne foregå utenfor nasjonalparken.

Det skrives nå i ettertid **kun et vedtak**, og ytterligere saksbehandling med vurderinger synes derfor ikke relevant å gjennomføre nå. For ettertiden kan beitelaget vurdere om det samme behovet kan oppstå senere år, og sende en søknad slik at de kan ha en tillatelse som en slags beredskap. Dette kan drøftes nærmere med forvaltningsmyndigheten.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir Synnerdalen Beitelag ved Kåre Malum dispensasjon fra Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 punkt 5.1 for bruk av ATV med tilhenger på barmark innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Tillatelsen gjelder for inntil 3 tur/retur med ATV med tilhenger på barmark for transport av gjerdematerialer for utbedring av sperregjerde i eget beiteområde i grenseområdet mellom Forollhogna nasjonalpark og Budalen landskapsvernområde, jf. kartutsnitt.

Vilkår:

1. Det kan kjøres med ATV med tilhenger for uttransport av nødvendig gjerdematerialer, samt at gamle gjerderester tas med på returen.
2. Transportoppdragene utføres av leder i beitelaget, og eventuelt andre medlemmer i beitelaget i forbindelse med arbeidet.
3. Det skal benyttes korteste og mest hensiktsmessige trasé for transportoppdraget slik at det ikke oppstår kjøreskader.
4. Dersom det oppstår kjøreskader, skal disse utbedres umiddelbart. Grunneier og nasjonalparkstyret skal varsles om slike forhold.

Søker – Synnerdalen Beitelag ved Kåre Malum er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen gjøres kjent for eventuelle andre sjåførere i beitelaget.

Hjemmel:

Tillatelsen til motorisert ferdsel er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Søknaden er behandlet av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet fra nasjonalparkstyret i Forollhogna i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at søknaden gjelder nyttetransport for landbruksnæring i utmark, og at dette var et haste oppdrag som måtte gjennomføres før beiteslipp. Det er satt vilkår om hensynsfull kjøring, og at eventuelle kjøresaker i terrenget skal utbedres.

Ut over dette vurderes transportoppdraget ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse til omsøkte formål ikke vil kunne skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

*****

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28, til Miljødirektoratet, men skriftlig klage sendes til Nasjonalparkstyret for Forollhogna på postmottak med e-postadresse sftlpost@statsforvalteren.no.

Klagen skal inneholde vedtaket det klages på, endringer klager ønsker og begrunnelse for klagen. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev, jf. forvaltningslovens § 29.

Vi gjør oppmerksom på at dette er en tillatelse etter verneforskriften og gjelder kun for nasjonalparken. Før kjøring kan finne sted kan det være nødvendig å innhente tillatelse etter motorferdselsforskriften hvor kommunen er myndighet, samt grunneiers tillatelse.

Videre gjør vi også oppmerksom på at tiltaket vil kunne bli kontrollert at Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan, og at kjøretillatelsen må medbringes i forbindelse med transportoppdraget.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Med hilsen

Eli Grete Nisja
Nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

Midtre Gauldal kommune

Statskog SF

Statsforvalteren i Trøndelag

Rørosveien 11

Postboks 63 Sentrum

Postboks 2600

7290

STØREN

7801

NAMSOS

7734

STEINKJER

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Rørøs

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 91 96 / 413 30 795
eli.nisja@statsforvalteren.no

Espen Otnæs
Enoddveien 428
7387 SINGSÅS

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2025/7783-2

Deres ref.

Dato 19.06.2025

Delegert vedtak nr.

35/2025

Tillatelse - Budalen landskapsvernområde - bruk av campingvogn som midlertidig gjeterbu for 2 uker sommeren 2025 - Mette Hammer og Espen Otnæs

Vi viser til henvendelse via telefon og epost 16.06.2025 om behov for bruk av campingvogn som midlertidig gjeterbu ved egen seter i korte perioder sommeren 2025.

Saksopplysninger

Mette Hammer og Espen Otnæs, Singsås søker om å kunne benytte en campingvogn som midlertidig gjeterbu i 2 uker sommeren 2025 på egen setereiendom Osøyvollen i Synnerdalen innenfor Budalen landskapsvernområde.

Søknaden behandles av nasjonalparkforvalter etter delegerte myndighet i tråd med delegeringsreglementet for nasjonalparkstyret for Forollhogna.

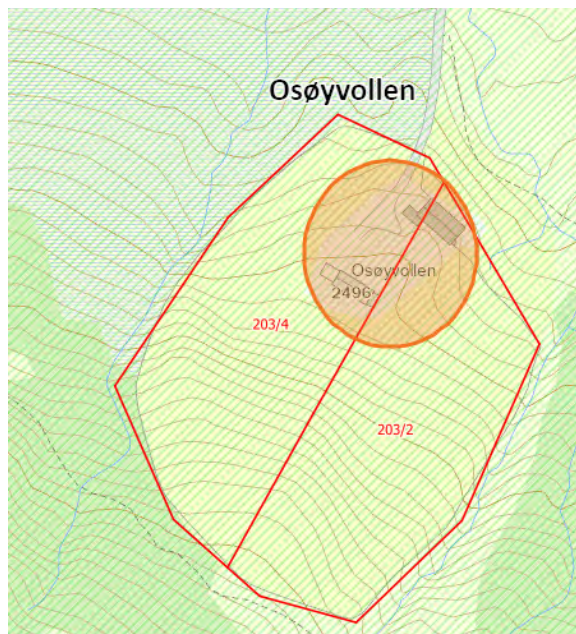
Saksopplysninger, hjemmelsbruk og vurderinger følger som vedlegg på sidene 4-7

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved nasjonalparkforvalter gir Mette Hammer og Espen Otnæs, Singsås dispensasjon fra Forskrift om Budalen landskapsvernområde, § 3 punkt 1 til midlertidig oppsetting av campingvogn på egen setereiendom gnr./bnr. 203/2,4 Osøyvollen i Synnerdalen, Midtre Gauldal kommune.

Tillatelsen gjelder: for midlertidig oppsetting av campingvogn for bruk som gjeterbu i ukene 27-28 i 2025 på egen setereiendom gnr./bnr. 203/2,4 Osøyvollen, jf. kartutsnitt.

Nasjonalpark	Forollhogna
Naturreservat	Grøntjønnan
Landskapsvernområde	Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Kartutsnitt som viser Osøyvollen i Synnerdalen innfor Budalen landskapsvernområde.

Vilkår:

1. Campingvogna skal settes inne på setereiendommen i nærheten av øvrig bebyggelse for bruk som gjeterbu i forbindelse med egen besetning av ammekyr på utmarksbeite i Synnerdalen.
2. Når den tillatte perioden er over – etter uke 28, skal campingvogna transporteres ut av landskapsvernområdet.
3. Ved opphold og bruk av campingvogna må både vegadkomst og toalett-fasiliteter tilhørende setervollen benyttes

Hjemmel:

Vedtaket er gjort med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 Dispensasjon fra vernevedtak.

Søknaden er behandlet av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet fra nasjonalparkstyret for Forollhogna i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen av saken lagt vekt på at behovet for midlertidig gjeterbu er knyttet til landbruksnæring, og beitebruk i seterdalen vurderes å være i tråd med verneformålet med opprettelsen av landskapsvernområdet.

For å unngå at det utvikler seg en trend om bruk av campingvogn innenfor landskapsvernområdet, settes det en begrensning i tid på inntil 2 uker i starten av

beitesesongen slik det også søkes om. Det kan ikke forventes at tidsrammen for bruk av campingvogn utvides verken i sommer eller for senere år.

Når tilstrekkelig hensyn tas og vilkår følges opp i forbindelse med den midlertidige bruken av campingvogna som gjeterbu, vurderes tiltaket slik at det ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse ikke kunne skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Nærmere saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger følger som vedlegg.

****

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28. Klagen skal være skriftlig til nasjonalparkstyret for Forollhogna, postboks 2600, 7734 Steinkjer og sendes på e-postadresse: sftlpost@statsforvalteren.no.

Vi gjør oppmerksom på at tiltaket vil kunne bli kontrollert at Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Med hilsen

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

Statsforvalteren i Trøndelag
Midtre Gauldal kommune

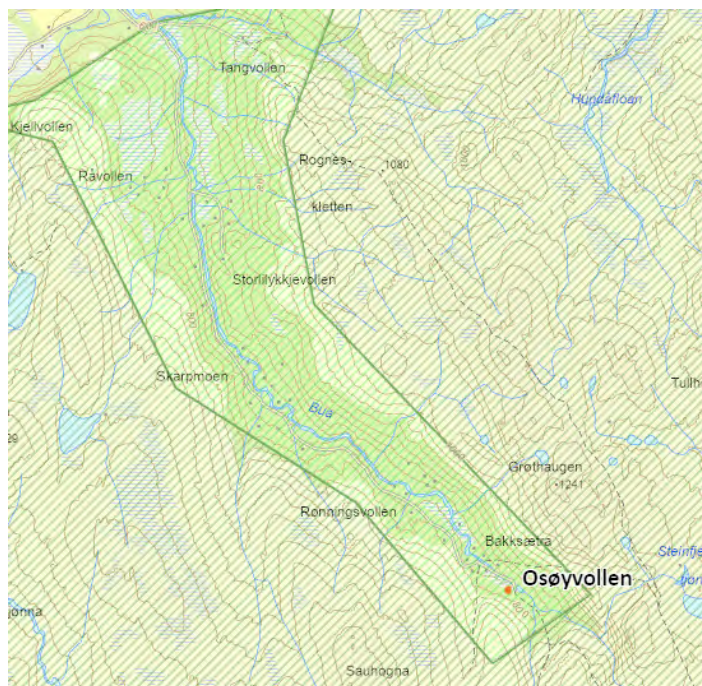
Postboks 2600
Rørosveien 11

7734
7290

STEINKJER
STØREN

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret for Forollhogna har mottatt en henvendelse med søknad om bruk av campingvogn som midlertidig gjeterbu i en kort periode på 2 uke på setereiendom Osøyvollen, gnr. 203/2, 4 i Synnerdalen innenfor Budalen landskapsvernområde.

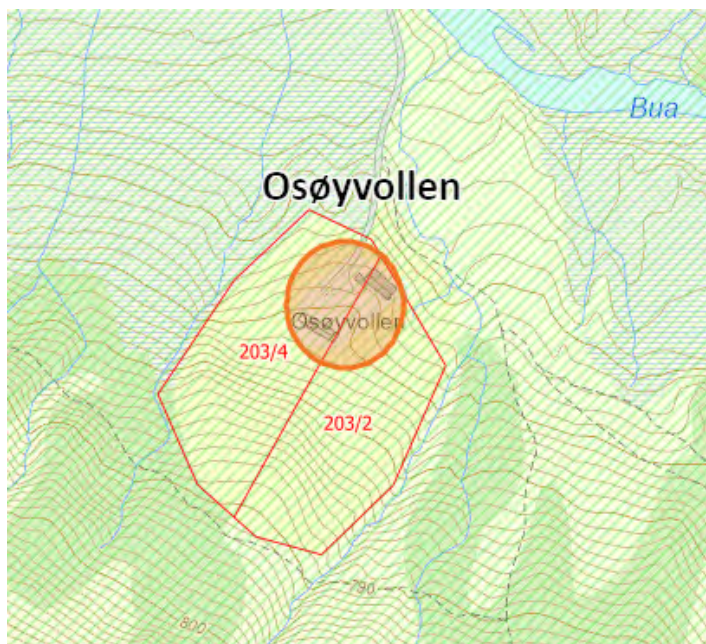

Setereiendommen Osøyvollen, gnr. 203/2, 4 ligger innerst i Synnerdalen i Budalen landskapsvernområde, Midtre Gauldal kommune.

Søknaden

Mette Hammer og Espen Otnæs, Singsås søker om å kunne benytte en campingvogn som midlertidig gjeterbu i 2 uker sommeren 2025 på egen setereiendom Osøyvollen i Synnerdalen innenfor Budalen landskapsvernområde.

Det skal slippes en besetning på 30 voksne ammekyr med 19 småkalver og 10 ett-årgamle kalver. Dette er første året denne besetningen slippe på utmarksbeit i Synnerdalen, og det er derfor økt behov for gjeting og tilsyn. Dette behovet er særlig nå det første året til dyrene er blitt kjente med beiteområdet, og søknaden gjelder kun for 2 uker i oppstart av beitesesongen.

Osøyvollen, gnr./bnr. 203/2,4 er innerste setra i Synnerdalen.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

I Forskrift om Budalen landskapsvernområde § 2 formål her det at opprettelsen med verneområdet er:

«å ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, der seter-landskap med seterbebyggelse og setervoller og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart».

I vernebestemmelsene § 3 heter det at «området er vernet mot alle tekniske inngrep eller tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter slik som f.eks. hensetting av campingvogner og bobiler» mm.

I verneforskriften er det ikke gitt noen hjemler for unntak for bruk av campingvogner innenfor landskapsvernområdet, og søknaden må behandles etter naturmangfoldloven § 48 om dispensasjon fra vernevedtak.

Forvaltningsplanen for Budalen landskapsvernområde gir nærmere retningslinjer for hvordan verneforskriften skal praktiseres mht. hensetting av campingvogner. Her heter det at hensikten med å forby langtidsparkering er å hindre at campingvogner og bobiler skal fungere som boenheter i verneområdet, og dette også gjelder setervollene. Videre heter det at det kan aksepteres opphold inntil 2-3 dager. Forvaltningsplanen for Budalen landskapsvernområde er under revisjon, og føring for bruk av campingvogner og bobiler vil inngå også i ny forvaltningsplan som forventes ferdigstilt i løpet av 2026.

Naturmangfoldloven (nml)

Søknad om unntak fra vernebestemmelser som ikke er nærmere angitt i unntaksbestemmelsene §§ 4 og 5, må behandles etter naturmangfoldloven § 48 om dispensasjon fra vernevedtak.

En dispensasjon fra verneforskrift skal også vurderes etter **naturmangfoldloven §§ 8-12**, som omfatter kunnskapsgrunnlaget (§8), føre-var-prinsippet (§9), økosystemtilnærming og samlet belastning (§10), kostnader ved miljøforringelse (§11) og miljøforvarlig teknikk og driftemetoder (§12).

Myndighet

Søknaden er behandlet av nasjonalforvalter i samråd med leder for nasjonalparkstyret, og i tråd med delegeringsreglementet av 14.06.2024 for nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Saken refereres for nasjonalparkstyret i neste møte den 27.-28. august.

Vurderinger

Formålet med Budalen landskapsvernområde er bl.a. å ta vare på seterlandskapet med seterbebyggelsen og setervollene, og i verneforskriften gis det en åpning for å kunne tillate oppføring av nødvendig bygninger knyttet til seterdrift. Videre er det hensetting av campingvogner og bobiler ikke tillatt, og forvaltningsplanen gir føringer om at hensetting utover 2-3 dager ikke kan aksepteres.

§ 8 «Kunnskapsgrunnlaget» og §9 Føre-var prinsippet

Det verdifulle seterlandskapet med seterbebyggelse og setervoller er verneformålet for Budalen landskapsvernområde, og derfor er det særlig viktig at også kulturlandskapet holdes i hevd med både beiting og ivaretagelse av seterbebyggelse.

Ved å tillate bruk av campingvogn for en kort periode vurdere nasjonalparkforvalter at seterlandskapet med bebyggelse ikke vil forringes i noen særlig grad. Videre er det viktig at seterlandskapet beites og brukes av husdyr, og at det legges til rette for beitenæringen.

§ 10 «Økosystemtilnærming og samla belastning»

Det er videre viktig at bruk av campingvogner og bobiler ikke oppfattes som noe som er akseptert innenfor verneområdet, og slik sett utvikler seg uheldig. Dette vil være skadelig for både natur- og kulturlandskapet, og ha en negativ påvirkning av verneverdiene. Derfor tillatelse det *kun 2 uker* og det settes vilkår om campingvogna må transporteres ut av landskapsvernområdet når disse ukene er over.

§ 11 «Kostnaden ved miljøforringelsen skal bæres av tiltakshaver» og § 12 «Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder og lokalisering»
Ved opphold og bruk av campingvogna må både vegadkomst og toalett-fasiliteter tilhørende setervollen benyttes.

Samlet vurdering

På Osøyvollen blir det i sommer slept en besetning på 30 voksne ammekyr med 19 småkalver og 10 ett-årgamle kalver på utmarksbeite. Dette er første året denne besetningen slippe her, og det er derfor økt behov for gjeting og tilsyn – og særlig i starten på beitesesongen.

Osøyvollen ligger innerst i Synnerdalen og er lett synlig i seterlandskapet. En campingvogn må kunne sies å være et fremmedelement i kulturlandskapet og bryte med den tradisjonelle seterbebyggelsen. Verneforskriften gir heller ikke åpning for bruk av campingvogn. Når det likevel her gis en dispensasjon fra vernebestemmelsen, er det fordi behovet for midlertidig gjeterbu er knyttet til beitenæring som også er viktig for å opprettholde et kulturlandskap. For å unngå at det utvikler seg en trend om bruk av campingvogn innenfor landskapsvernområdet, settes det en begrensning i tid på inntil 2 uker i starten av beitesesongen slik det også søkes om. Det kan ikke forventes at tidsrammen for bruk av campingvogn utvide verken i sommer eller for senere år. Dersom det er behov for gjeterbu som ikke kan dekkes innenfor seterbebyggelsen på Osøyvollen, må det vurderes om det skal søkes om utvidelse av bygningsmassen enten ved tilbygg på seterhuset eller gjeterbu.

Når tilstrekkelig hensyn tas og vilkår følges opp i forbindelse med den midlertidige tillatelsen for bruk av campingvogn som gjeterbu, vurderes tiltaket slik at det ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse ikke kunne skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Såttåhaugen beitelag v/Else Stenersløkken
Mosengveien 140
2550 Os I Østerdalen

Saksbehandler Hans Bull

Vår ref. 2025/8628-3

Deres ref.

Dato 02.07.2025

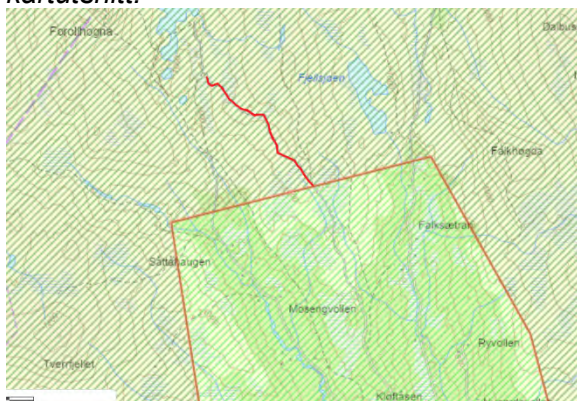
Forollhogna nasjonalpark - tillatelse til motorisert ferdsel langs Fjellveien for tilsyn og sanking av beitedyr 2025-2028, Os kommune - Såttåhaugen beitelag

Vi viser til søknad av 26.06.2025, om fornyet tillatelse til motorisert ferdsel langs «Fjellveien» til Skalltjønnna for tilsyn og sanking av beitedyr 2025-2028 innenfor Forollhogna nasjonalpark i Os kommune.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir Såttåhaugen beitelag v/leder Else Stenersløkken dispensasjon fra Forskrift om Forollhogna nasjonalpark § 3 punkt 5.1 til motorisert ferdsel for nødvendig tilsyn og sanking av beitedyr.

Tillatelsen gjelder transport langs Fjellveien fra nasjonalparkgrensa og frem til Skalltjønnna for beitelagets medlemmer og for innleid personell som utøver organisert oppsyn/tilsyn og sanking på vegne av laget i beitesesongen (01.06-15.10) for 4-års perioden 2025-2028, jf. kartutsnitt:

Vilkår for tillatelsen:

1. Transport skal begrenses til det nødvendige og foregå aktsomt og hensynsfullt for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker. Dersom det er tilhold av villrein, skal kjøring opphøre inntil villrein har trukket bort fra området.
2. Dersom det oppstår kjøreskader skal dette utbedres så snart det lar seg gjøre, men utbedring skal ikke medføre noe form for standardheving av kjøresporet. Nasjonalparkstyret skal underrettes dersom dette skjer.
3. Det skal føres tilsendt kjørebok over turer som berører nasjonalparken. Kjørebok og denne tillatelsen skal medbringes under transportoppdraget.
4. Beitelaget er ansvarlig for å sende inn en oversikt til nasjonalparkstyret som viser navngitte rettighetshavere/personer som skal kunne benytte seg av dispensasjonen det enkelte år.
5. Etter endt beitesesong det enkelte år skal beitelaget sende en samlet rapport til nasjonalparkstyret over bruk av dispensasjonen og omfanget av transporten. Ny kjørebok vil bli sendt ut i god tid før ny beitesesong.

Hjemmel:

Dispensasjonen er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48.

Saken behandles delegert av nasjonalparkforvalter i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at søknaden gjelder et akseptert nytteformål knyttet til landbruksdrift, der transporten skal begrenses til det nødvendige for å utføre tilsyn med beitedyr, samt lette arbeidet med sanking. Søknaden er å betrakte som en forlengelse av tidligere års tillatelser. Transporten er knyttet til «Fjellveien» - som er en opparbeidet vegtrasé frem til Skalltjønnna. Transport innenfor nasjonalparken krever særskilt søknad og skal være knyttet til nødvendig nytteformål. Det vises til drøftinger knyttet til Fjellveien i forvaltningsplanens kapittel 4 og drøftinger av motorisert ferdsel i området gjennom flere prinsipielle saker for nasjonalparkstyret. Det forutsettes at transporten ikke medfører behov for standardheving av veien. Med de vilkår som er gitt i vedtaket vil ikke tillatelsen være i strid med verneformålet og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig.

*****

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev (§ 29).

Kjørebok sendes ut i egen forsendelse til tiltakshaver.

Det gjøres oppmerksom på at grunneier og rettighetshaver/bruker kan nekte eller begrense transport på egen eiendom.

Videre vil vi også gjøre oppmerksom på at motorisert ferdsel kan bli kontrollert av Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan. Brudd på dispensasjon eller vilkår kan medføre straff.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Med hilsen

Hans Bull
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

1 Saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger - Såttåhaugen beitelag

Kopi til:

OS KOMMUNE
STATSFORVALTEREN I INNLANDET
Veistyre for Fjellveien v/Odd Myrtrøen

Rytrøa 14   2550   OS I ØSTERDALEN
Postboks 987   2604   LILLEHAMMER

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Rørøs

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 93 96 / 457 26 636
hans.bull@statsforvalteren.no

Statskog SF
Postboks 63 Sentrum
7801 NAMSOS

Saksbehandler Hans Bull

Vår ref. 2025/8431-4

Deres ref.

Dato 04.07.2025

Delegert vedtak

37/2025

Øyungen landskapsvernområde - dispensasjon for tiltak ved Langen fiskeplass i Båttjønndalen, GID 300/1/177 i Holtålen kommune - Statskog SF

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir Statskog SF dispensasjon fra forskrift om Øyungen landskapsvernområde § 3, punkt 1 utskifting og omplassering av fiskeramper på tilrettelagt fiskeplass ved Langen i Båttjønndalen, GID 300/1/177 i Holtålen kommune.

Vilkår

1. Antallet fiskeramper reduseres fra dagens 5 til 3 nye ramper i tilsvarende størrelse, der midtre rampe flyttes ca. 5-10 meter mot nord jf. vedlagt kart som omsøkt.
2. Nye fiskeramper skal lages av kjerneved av furu eller annet lignende ikke-impregnert trevirke.
3. Terrengbearbeidelse ved hjelp av gravemaskin på stedet skal utføres skånsomt. Terreng rundt eksisterende fiskeramper som skal fjernes skal tilbakeføres.
4. Rest- og rivingsmaterial skal fraktes ut av verneområdet.
5. Dersom det oppstår skader på naturmiljøet som følge av tiltaket er tiltakshaver selv ansvarlig for å utbedringer.
6. Dispensasjonen er gyldig i 3 år fra vedtaksdato.

Oppgrusing og tilføring nye rene masser på eksisterende grussti vurderes i denne saken som vedlikehold etter generelle unntak etter forskrift om Øyungen landskapsvernområde, og vil ikke kreve egen dispensasjon.

Nasjonalpark	Forollhogna
Naturreservat	Grøntjønnan
Landskapsvernområde	Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnilldalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Hjemmel:

Dispensasjonen er gitt med hjemmel i naturmangoldlovens § 48.

Vedlikehold er hjemlet i verneforskriftens § 4, punkt 1.

Saken behandles delegert av nasjonalparkforvalter i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at det allerede eksisterer en tilrettelagt fiskeplass ved Langen i Båttjønndalen, der tilrettelagte fiskeramper har et større vedlikeholdsbehov.

Det er i vurderingen vektlagt at tiltakene vil forbedre dagens situasjon, der samlede tiltak ikke vil påvirke verneformålet eller verneverdiene i nevneverdig grad.

*****

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev (§ 29).

Kopi av vedtaket sendes til relevante parter til orientering.

Videre vil vi også gjør oppmerksom på at tiltaket vil kunne bli kontrollert at Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Med hilsen

Hans Bull
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Holtålen kommune
Statsforvalteren i Trøndelag
Fjellstyrene i Holtålen

Helsetunet 7
Postboks 2600

7380
7734

ÅLEN
STEINKJER

Saksopplysninger

Søknaden

Statskog SF v/ Kai Børge Amdal har i dialog med nasjonalparkforvaltere uttrykt behov for istandsetting/oppussing av tilrettelagt fiskeplass ved Langen, og har i samarbeid med Bergstaden bygg innsendt oppdaterte opplysninger, datert 03.07.2025, for tiltaket.

Figur 1: Flyfoto av Langen fiskeplass i Båtjønndalen med plan for tiltak.

Arbeidet omfatter:

- Utskifting av fiskeramper (antallet reduseres fra 5 til max 3 ramper)
- Komprimering av dekke på rullestolsti. Muligens tilføring av noe knust grus for å forsterke den. Det vil ikke bli tilført mer oljegrus

Det kan være behov for noe gravemaskinarbeid i forbindelse med landfestene til fiskerampene. Dette skal utføres skånsomt. Vi har i tillegg blitt anbefalt å legge et tynt lag med grus på stien til rampene.

Det anbefales å flytte den ene rampa noe for å gi bedre landfeste. Dette vil ikke være noe særlig inngrep på plassen.

Oversendte opplysninger fra Bergstaden bygg:

På oversiktsbildet (figur 1) har vi ringet ut de tre mest gunstige fiskeplassene med tanke på fundamentering, arbeidsmengde og kostnadseffektivitet. Disse plassene er i tilbudet omtalt som:

1. Nord
2. Midt
3. Sør

Vi ønsker å flytte rampen i posisjon 2 (Midt) ca. 5–10 meter mot nord. Årsaken til dette er at vi på det nye området har identifisert en stor steinhylle som gir mulighet for å feste anker direkte i fjellet. Dette gjør at vi kan unngå fundamentering i vann, noe som reduserer kostnaden for denne rampen.

Andre saksopplysninger

Statskog SF v/ Kai Børge Amdal har hatt tett dialog med nasjonalparkforvalter i forbindelse med saken.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Formålet med opprettelsen av Øyungen landskapsvernområde er:

«å ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, der seterlandskapet med seterbebyggelse, setervoller og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart».

Ifølge forskrift for Øyungen landskapsvernområde § 3, punkt 1 er vernet mot alle inngrep eller tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter, anlegg og faste innretninger ... mv.

Bestemmelsene i § 3 første ledd er ifølge forskriftens § 4, 1 ikke til hinder for vedlikehold av eksisterende bygninger, mv ... anlegg mv ...

Tiltaket vurderes å omfatte istandsetting og oppgradering utover et generelt vedlikehold (likt mot likt). Saken må vurderes etter NML § 48 der forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Vurderinger etter naturmangfoldloven §§ 8-12

Langen fiskeplass i Båtjønndalen er en allerede opparbeidet og tilrettelagt fiskeplass som har eksistert siden 90-tallet (historiske bilder), før vedtak om Øyungen landskapsvernområde. Nasjonalparkforvaltere har vært på befaring i lys av saken og er kjent med behov for tiltak. Nasjonalparkstyret omtaler selv Langen fiskeplass innenfor verneområdene i arbeid som omfatter besøksstrategi. Saken er godt opplyst. Kunnskapsgrunnlaget vurderes å være godt nok kjent til å behandle søknaden (§§ 8-9 NML).

Reduksjon av antall fiskeramper fra 5 til 3 vil redusere dagens omfang, der søker opplyser om at det skal benyttes kjerneved og ikke impregnerte material for nye fiskeramper. Flytting av en fiskerampe til en ny lokalitet 5-10 meter nord for eksisterende vurderes ikke til å påvirke området i nevneverdig grad. Av hensyn til § 10, settes det vilkår om det ikke skal benyttes ikke-impregnert material for nye ramper og at terrenget runde tidligere ramper som skal fjernes i sin helhet tilbakeføres til naturlig tilstand. Rest og rivingsavfall skal fraktes ut av landskapsvernområde. Utefra § 12 vurderes bruk av gravemaskin til arbeidet ikke til å utgjøre risiko hverken natur- eller kulturlandskapet på stedet. Av hensyn til § 11 skal tiltakshaver selv dekke kostnader dersom det oppstår skader på naturmiljøet som følge av tiltaket.

Oppgrusing og tilføring nye rene masser på eksisterende grussti vurderes i denne saken som vedlikehold etter verneforskriftens § 4, punkt 1 - generelle unntak, og vil ikke kreve egen dispensasjon.

Samlet vurdering

Det er i vurderingen lagt vekt på at det allerede eksisterer en tilrettelagt fiskeplass ved Langen i Båtjønndalen, der tilrettelagte fiskeramper har et større vedlikeholdsbehov. Videre er det vurdert at tiltakene gir et redusert omfang og forbedrer dagens situasjon der samlede tiltak ikke vil påvirke verneformålet eller verneverdiene i nevneverdig grad.

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Rørøs

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 93 96 / 457 26 636
hans.bull@statsforvalteren.no

KLIVE AS
Tomtegata 8
2500 TYNSET

Saksbehandler Hans Bull

Vår ref. 2025/8508-2 432.3

Deres ref. PKE

Dato 07.07.2025

Delegert vedtak

38/2025

Tillatelse - Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - fremføring av strømkabel til Vangrøftdalsveien 1750, GID 135/190 - Os kommune

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir Klive AS dispensasjon fra forskrift om Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde § 3, punkt 1 for fremføring av strømkabel til eiendom GID 135/190 ved Åslivollen, Os kommune.

Vilkår:

1. Strømkabel skal legges i bakken og følge angitt trasé fra nettstasjon og tilkoblingspunkt som omsøkt.
2. Det forutsettes at tiltaket ikke fører til breddeutvidelse av eksisterende veg (veglegeme, inklusive grøft og skulder).
3. Tiltak skal utføres skånsomt av hensyn til naturverdiene på stedet. Ved grøfting skal torvlag/vegetasjon bli lagt til side for så å bli benyttet til revegering ved gjenlegging av kabelgrøft.
4. Ved kryssing av elv, skal stedegen masse som blir gravd opp legges tilbake slik at elvebunnen gjenopprettes til naturlig tilstand.
5. Dersom det oppstår skader på naturmiljøet som følge av tiltaket er tiltakshaver selv ansvarlig for å utbedringer.

Hjemmel:

Dispensasjonen er gitt med hjemmel i forskrift for Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde § 5, punkt 6. Saken behandles delegert av nasjonalparkforvalter i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken er konferert med leder i nasjonalparkstyret for Forollhogna. Saken refereres til nasjonalparkstyret.

Nasjonalpark	Forollhogna
Naturreservat	Grøntjønnan
Landskapsvernområde	Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Begrunnelse:

I avgjørelsen er det lagt vekt på at omsøkte tiltak ses som en del av strømprosjektet i Vangrøftdalen og bygger på prinsipielle avklaringer som er gjort i forbindelse med behandling av strømfremføringssaken (ST-sak 5/2020, vår ref: 2018/19545). Tiltaket inngår som nye setrer og fritidseiendommer som naturlig hører innunder samme område som ønsker tilkobling etter at hovedprosjektet er slutført.

Med de vilkår som er satt for dispensasjonen vurderes omsøkte tiltak isolert sett ikke til å påvirke verneformålet eller at verneverdiene påvirkes i nevneverdig grad.

Det gjengis utdrag fra nasjonalparkstyrets uttalelse i forbindelse med oppstartsmelding om strømfremføring (ST-19/2019):

Strømfremføring i seterdalen berører mange ulike interesser, og vil indirekte kunne føre til press på viktige natur- og kulturverdier i området.

Nasjonalparkstyret er bekymret for økt press på oppgradering og standardheving av bygningene i området til fritidsbruk på helårsbasis, med tilhørende krav om helårsveg som mulige ringvirkninger. På sikt vil dette kunne føre til endret bruk av seterdalene og økt press på villreinens leveområder i Forollhogna.

Nasjonalparkstyret vil derfor anbefale at det ikke legges opp til vinterbrøyting av setervegene i seterdalen, spesielt i de indre og vestre deler av dalføret og i de tider på året når villreinen er mest sårbar (etter 15.april). Det vises til NINA-rapport 1331 Ferdsel og bruk av Forollhogna villreinområde.

*****

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev (§ 29).

Det gjøres oppmerksom på at grunneier og rettighetshaver/bruker kan nekte eller begrense transport på egen eiendom.

Vi gjør oppmerksom på at tiltaket kan krever nærmere avklaringer og tillatelser hos Os kommune, og kopi av vedtaket sendes til kommunen for orientering.

Videre vil vi også gjør oppmerksom på at tiltak i verneområder vil kunne bli kontrollert at Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Med hilsen

Hans Bull
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

1 Saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger - Klive AS

Kopi til:

OS KOMMUNE

Rytrøa 14

2550 OS I

ØSTERDALEN

STATSFORVALTEREN I
INNLANDET

Postboks 987

2604 LILLEHAMMER

REIMERS EIENDOM AS

Thomas Angells gate
18

7011 TRONDHEIM

Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Rørøs

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 93 96 / 457 26 636
hans.bull@statsforvalteren.no

Arnfinn Wagnild
Hovsmoveien 65
7288 Soknedal

Saksbehandler Hans Bull

Vår ref. 2025/9071-2 432.3

Deres ref.

Dato 11.07.2025

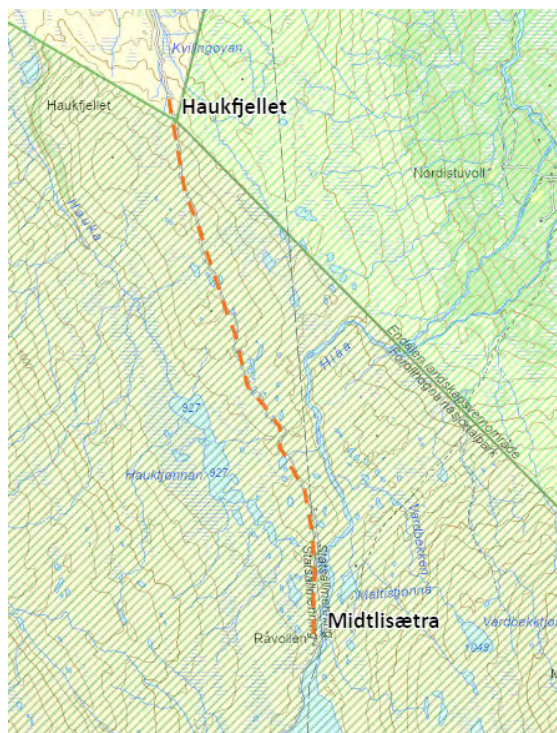
Delegert vedtak

39/2025

Innvilget - Forollhogna nasjonalpark - dispensasjon for motorisert ferdsel for frakt av materialer inn til Midtlisætra (GID 400/1/12) - Midtre Gauldal kommune

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir Arnfinn Wagnild dispensasjon fra forskrift om Forollhogna nasjonalpark § 3, punkt 5.1 for frakt av materialer til egen bu ved Hiåsjøen innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for 1 tur med traktor og tilhenger i løpet av juli 2025 på kjøresporet fra Haukfjellet til bua ved Hiåsjøen jfr. vedlagt kart.
2. Kjøring skal skje skånsomt av hensyn til dyrelivet og naturmiljøet. Dersom det er tilhold av villrein i området, skal kjøring stoppes og avventes.
3. Det skal føres tilsendt **kjørebok**. Original kjørebok og denne tillatelsen skal medbringes under transportoppdraget og vises til oppsyn, politi ved forespørsel. Kjøreboka skal returneres til nasjonalparkstyret etter avsluttet transportoppdrag og senest innen 20. august.

Nasjonalpark

Forollhogna

Naturreservat

Grøntjønnan

Landskapsvernområde

Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Hjemmel:

Dispensasjonen er gitt med hjemmel i forskrift om Forollhogna nasjonalpark § 3, punkt 5.3, bokstav b. Saken behandles delegert av nasjonalparkforvalter i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at søknaden gjelder et akseptert nytteformål knyttet til behov for frakt av materialer for å skifte tak på bua, der transporten skal begrenses til det nødvendige. Transporten er knyttet til traktorvegen frem til Hiåsjøen som er en angitt kjøretrasé forvaltningsplan for bruk av traktor. Med de vilkår som er gitt i vedtaket vil ikke tillatelsen være i strid med verneformålet og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig.

*****

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev (§ 29).

Det gjøres oppmerksom på at grunneier og rettighetshaver/bruker kan nekte eller begrense transport på egen eiendom.

Kopi av vedtaket sendes til relevante andre aktører og myndigheter.

Videre vil vi også gjør oppmerksom på at motorisert ferdsel vil kunne bli kontrollert at Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Med hilsen

Hans Bull
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

MIDTRE GAULDAL KOMMUNE	Rørosveien 11	7290	STØREN
STATSFORVALTEREN I TRØNDELAGE	Postboks 2600	7734	STEINKJER
SOKNEDAL FJELLSTYRE		7288	SOKNEDAL
STATSKOG SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Røros

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 93 96 / 457 26 636
hans.bull@statsforvalteren.no

ALVDAL KOMMUNE
Gjelen 3
2560 ALVDAL

Saksbehandler Hans Bull

Vår ref. 2025/9964-2

Deres ref. Interkommu
nalt
fellingslag i
N-Ø og
Engerdal
Dato 12.08.2025

Delegert vedtak

40/2025

Innvilget - Forollhogna nasjonalpark - tillatelse til motorisert ferdsel og utplassering av viltkamera i forbindelse med skadefellingstillatelse på bjørn i deler av Tynset, Tolga og Rennebu kommuner

Vi viser til søknad og korrespondanse den 26.07.2025 i forbindelse med skadefellingstillatelse på bjørn i deler av Tynset, Tolga og Rennebu kommuner. Grunnet sakens karakter, samt ferieavvikling ble foreløpig vedtak utsendt pr. SMS samme dag fra nasjonalparkforvalter. Det ettersendes herved formelt vedtaksbrev på saken.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir Tynset kommune ved interkommunalt fellingslag Nord-Østerdalen og Engerdal dispensasjon fra forskrift om Forollhogna nasjonalpark § 3, punkt 1.1 for utsetting av viltkamera, og § 3 punkt 5.1 for nødvendig motorisert ferdsel i forbindelse med skadefellingstillatelse.

Vilkår

- Skadefelling på bjørn skal i skje i tråd med tillatelse gitt av Statsforvalteren i Innlandet (*Deres ref: 2025/8340*) der dispensasjon fra verneforskrift gis i samme tidsrom 25.07.2025 til 01.08.2025.
- Nødvendig motorisert ferdsel i forbindelse med oppdrag skal utføres på eksisterende kjøretraséer og kjørespor og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

Nasjonalpark	Forollhogna
Naturreservat	Grøntjønnan
Landskapsvernområde	Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Hjemmel:

Dispensasjonen er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48.
Saken behandles delegert av nasjonalparkforvalter i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at det er utstedt skadefellingstillatelse på bjørn fra Statsforvalteren i Innlandet der fellingsområde omfatter Forollhogna nasjonalpark. Nasjonalparkforvalter vurderer at kunnskapsgrunnlaget om naturmangfoldet i er godt. Skadefelling er avgrenset i både tid og omfang, og vurderes som kortvarig og forbigående. Under de gitte forutsetningene vurderes det at tiltaket ikke vil påvirke verneverdiene i nevneverdig grad eller være i strid med verneformålet.

*****

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev (§ 29).

Kopi av vedtaket sendes til andre relevante myndigheter for orientering.

Videre vil vi også gjør oppmerksom på at tiltak i verneområder vil kunne bli kontrollert at Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Med hilsen

Hans Bull
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Rennebu kommune	Myrveien 1 Berkåk	7391	RENNEBU
Tynset kommune		2500	TYNSET
Tolga kommune		2540	TOLGA
Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER

Saksopplysninger

Søknaden

Fellingskoordinator for det interkommunalt fellingslag ved Nord-Østerdal og Engerdal, Kristian Lund-Vang, tok kontakt med nasjonalparkforvaltere 26.07.2025 med henvisning til skadefellingstillatelse utstedt fra Statsforvalteren i Innlandet.

Hei Hans og Eli Grete, Interkommunalt fellingslag i N-Ø og Engerdal trenger disp motorferdsel i Tynset og Rennebu innenfor alle verneområder som innbefatter Forollhogna nasjonalpark inkl.verneområder og tilgrensede verneområder dere forvalter. I tillegg til evt. tillatelse til oppsetting av viltkamera ved behov og tillatelse til bruk av løs hund. (Fellingstillatelse gitt av Statsforvalter på bjørn) Dersom dette er nytt for dere kontakt Sindre Valan, han løser slike ting akutt på sms- og vedtak senere. Mvh
K.Lund-Vang (Fint at dere bekrefter mottatt)

Figur 1: Mottatt SMS den 26.07.2025

Grunnet sakens karakter, samt ferieavvikling ble det gitt en skriftlig dispensasjon via SMS fra nasjonalparkforvalter den 26.07.2025, etter en telefonsamtale med fellingskoordinantor.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/ nasjonalparkforvalter gir Interkommunalt fellingslag i Nord-Østerdalen og Engerdal dispensasjon fra forskrift for Forollhogna nasjonalpark for nødvendig motorisert ferdsel og utsetting av viltkamera i forbindelse med fellingstillatelse på bjørn gitt av Statsforvalterern i Innlandet. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med oppdrag skal utføres på eksisterende kjøretraséer i nasjonalparken. Foreløpig vedtak er gjort pr. sms, grunnet sakens karakter, formelt vedtaksbrev vil bli ettersendt tiltakshaver etter ferien.

Mvh Hans Bull, nasjonalparkforvalter

Figur 2: Utsendt foreløpig dispensasjon via SMS den 26.07.2025

Andre saksopplysninger

Statsforvalteren i Innlandet gav muntlig fellingstillatelse på bjørn den 25.07.2025, med påfølgende vedtaksbrev den 27.07.2025 og 29.07.2025. Fellingstillatelse ble gitt Tynset kommune som får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

Fellingsområdet er avgrenset til de deler av Tynset kommune som ligger nord for rv 3 og nord for fv 30, de deler av Tolga som ligger nord for fv 30 og de deler av Rennebu kommune som ligger nord for rv 3 og sør/øst for E6. Videre de deler av Midtre Gauldal kommune som ligger innenfor punktet Gruvehøgda ved kommunegrensa mellom Rennebu og Midtre Gauldal og i en rett linje nordover til Enodden i Budal og videre avgrenset mot øst av elva Bua, videre langs rv. 3 til Støren, og fra Støren videre sørvestover langs E6 ned til kommunegrensa mellom Midtre Gauldal og Rennebu.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Formålet med opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark er:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde,
- å bevare i naturlig tilstand landskapsformer og det biologiske mangfoldet med en variert vegetasjon med stort innslag av kravfulle plantearter og et rikt dyreliv med en høyproduktiv villreinstamme,
- å verne om kulturminner og kulturlandskapsinnslag.

Det er ingen hjemmel i verneforskriften for skadefelling. Ifølge verneforskriftens § 3 punkt 3.1 om dyrelivet, gjelder forvaltningen av viltet etter viltlovens bestemmelser. Denne bestemmelsen understreker at det ikke er en generell dyrelivsfredning i nasjonalparken. Det er derfor ikke nødvendig med en dispensasjon fra verneforskriften for å kunne gjennomføre skadefelling på bjørn innenfor Forollhogna nasjonalpark.

I verneforskriftens § 3 pkt. 5.1 står det at «motorisert ferdsel til lands og til vanns, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter over bakken, er forbudt.» Det finnes ingen spesifikk hjemmel til bruk av motorisert ferdsel i forbindelse med skadefelling, og saken må derfor vurderes etter naturmangfoldlovens § 48. Det samme gjelder utplassering av viltkamera etter verneforskriftens § 3, punkt 1.1.

Ifølge verneforskriften § 3, punkt 4.1 om ferdsel skal all ferdsel skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I forhold til søknad om aktuelle dispensasjoner i tilgrensende verneområder, f. eks i dette tilfelle Magnilldalen-Busjødalen landskapsvernområde, vurderes det at samlede tiltak ikke vil kreve egen dispensasjon fra forskrift om landskapsvern, da vernebestemmelsene ikke har egne forbud mot motorferdsel, eller har særskilte

bestemmelser om vern av dyreliv. Det er derfor kommunen som har forvaltningsmyndighet etter motorferdselloven i spørsmål om dette.

Det samme gjelder bestemmelser om båndtvang med hjemmel i hundeloven som forvaltes av den respektive kommune.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

Tilgjengelig kunnskap basert på naturfaglige registreringer og dokumentasjon fra verneplan, forvaltningsplan og annen relevant kartlegging vurderes tilstrekkelig. Det vurderes at kunnskapsgrunnlaget for området er tilstrekkelig til å behandle saken, jf. nml. § 8. Det er derfor ikke nødvendig å anvende føre-var-prinsippet i § 9 i dette tilfellet. Naturmangfoldlovens § 10 krever at en vurderer den samlede belastningen på økosystemet.

Store rovdyr, særskilt jerv forekommer jevnlig i området. Det har vært færre observasjoner av bjørn innenfor nasjonalparken de senere år. I henhold til gjeldende verneforskrift om dyrelivet, finnes det ingen bestemmelser som tilsier at det er en egen dyrelivsfredning i nasjonalparken. Det vurderes derfor at det ikke kreves egen dispensasjon for å gjennomføre selve skadefelling på bjørn, der skadefelling og uttak av store rovdyr kan utføres i tråd med gjeldende lover og forskrifter.

Bruk av viltkamera i forbindelse med oppdrag vurderes som lite og inngripende innenfor angitt tidsperiode.

Motorisert ferdsel kan også påvirke dyreliv, vegetasjon negativt. Derfor skal all kjøring begrenses til et minimum og legges til eksisterende kjøretraséer og kjørespor innenfor nasjonalparken for enkle gjøre og effektivisere oppdraget. Utefra bekrivelse av skadefellingsområde vurderes de mest aktuelle traséene innenfor nasjonalparken, om aktuelt, vil gjelde veien til Grøntjønnan, samt kjørespor angitt i forvaltningsplanen for nasjonalparken. Veien til Storhø i Rennebu fører sentralt til fjellet, men går utenfor og inn til grensen til nasjonalparken. På grunn av få turer og begrenset bruk, vurderes påvirkningen fra motorferdsel som liten. Samlet sett vurderes det at oppdrag om skadefelling ikke vil føre til en vesentlig økt belastning på økosystemet, jf. nml. § 10. Skadefelling følger opp Stortingets rovviltpolitikk. Det legges vekt på at eventuell felling vil skje i en begrenset tidsperiode, og ikke nødvendigvis innenfor nasjonalparkens grenser. Dette anses ikke å være i strid med verneformålet eller vesentlig påvirke verneverdiene. Dersom tiltaket likevel skulle føre til skade på naturverdiene, er tiltakshaver økonomisk ansvarlig for å rette dette opp, jf. nml. § 11. Nasjonalparkstyret forutsetter at fellingslaget følger gjeldende regelverk for jakt og felling, i tråd med nml. § 12.

Samlet vurdering

Det er i vurderingen lagt vekt på at det er utstedt skadefellingstillatelse på bjørn fra Statsforvalteren i Innlandet der fellingsområde omfatter Forollhogna nasjonalpark. Nasjonalparkforvalter vurderer at kunnskapsgrunnlaget om naturmangfoldet i er godt. Oppdraget er avgrenset i både tid og omfang, og vurderes som kortvarig og forbigående. Under de gitte forutsetningene vurderes det at samlede tiltak ikke vil påvirke verneverdiene i nevneverdig grad eller være i strid med verneformålet.

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Rørøs

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 91 96 / 413 30 795
eli.nisja@statsforvalteren.no

Kai Ove Berntsen
Øvre Dalsbygdveien 621
2550 OS I ØSTERDALEN

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2025/9642-3 432.3

Deres ref.

Dato 14.08.2025

Delegert vedtak nr

41/2025

Dispensasjon - Forollhogna nasjonalpark - bruk av ATV med tilhenger for tiltak på utedoen ved egen bu ved Forollsjøen - Kai Ove Berntsen

Vi viser til henvendelse den 14.juli 2025 om skader på utedoen ved egen bu ved Forollsjøen innenfor Forollhogna nasjonalpark, og transportbehovet for bruk av ATV.

Saksopplysninger

Kai Ove Berntsen sendte den 14.juli 2025 melding med bilde til nasjonalparkforvalters telefonen om skader på utedoen ved bua ved Forollsjøen. Her hadde kraftig vind forårsaket at utedoen hadde blitt blåst over ende. Dette ble dokumentert ved bilde.

Berntsen hadde da behov for å komme seg inn til bua for raskt å få utbedret forholdene, og hadde derfor behov for å bruke en ATV med tilhenger for formålet.

I tillegg til en dispensasjon fra forskrift for Forollhogna nasjonalpark, var det også nødvendig med tillatelse etter motorferdselforskriften hvor Os kommune er myndighet.

Dette ble vurdert til å være et hasteoppdrag for å få utbedret forholdene. På grunn av ferietid i sekretariatet for nasjonalparkstyret, var i disse dagene ikke tilgjengelig forvalter til å ta formell saksbehandling. Nasjonalparkforvalter var likevel i kontakt med saksbehandler for motorferdsel i Os kommune, og det ble enighet om at Os kommune utstedte en tillatelse etter motorferdselforskriften med tilføyelse om at *kjøring innenfor nasjonalparken var avklart med forvaltningsmyndigheten*.

Berntsen fikk i tillegg en SMS fra nasjonalparkforvalter om at forholdet var avklart på denne måten, og at en formell dispensasjon fra forskrift for Forollhogna nasjonalpark ville bli gitt etter sommerferien.

Nasjonalpark	Forollhogna
Naturreservat	Grøntjønnan
Landskapsvernområde	Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Os kommune utstedte en kjøretillatelse den 16.07 hvor det ble gitt inntil 3 t/r for ATV med tilhenger for perioden 16.07-01.08, samt føring av kjørebok.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir Kai Ove Berntsen dispensasjon fra Forskrift om Forollhogna nasjonalpark, § 3 punkt 5.1 for bruk av motorkjøretøy for nødvendig transport til egen bu ved Forollsjøen innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Vilkår

1. Tillatelsen gjelder for *inntil 3 tur/retur* for ATV med tilhenger for transport materialer for utbedring av naturskade på utedoen ved egen bu for perioden 16.07-01.08.2025.
2. Det skal følges etablerte kjøresporet fra parkeringen ved Skalltjønna fram til egen bu ved Forollsjøen, jf. kartutsnitt.
3. All motorisert ferdsel skal skje aktsomt og hensynsfullt for å unngå skade og ulempe for både naturmiljø og mennesker. Det skal utvises særlig hensyn til dyrelivet og villrein spesielt.
4. Dersom det oppstår kjøreskader på kjøresporet skal forvaltningsmyndighet, kommunen, grunneierlag og fiskeforening snarest underrettes. Skadevolder er ansvarlig for at kjøreskadene utbedres, men utbedringen skal ikke medføre noen form for standardheving av kjøresporet.
5. Det skal føres **kjørebok** som er tilsendt fra Os kommune. Original kjørebok og denne tillatelsen skal medbringes under transport og vises til oppsyn, politi ved forespørsel.

Hjemmel:

Vedtaket er gjort med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 om dispensasjon fra vernevedtak. Søknaden er behandlet administrativt av nasjonalparkforvalter, jf. delegeringsreglementet av 14.06.2024, og blir referert for nasjonalparkstyret.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at dette var et hasteoppdrag på grunn av naturskade på utedoen ved bua, og at det var nødvendig å få utbedret dette så raskt som mulig for å unngå videre skader og forsøpling i området.

På grunn av ferieavvikling ble det i samråd med Os kommune gjort en muntlig tillatelse fra forvaltingsmyndigheten, men som ble skriftliggjort i kommunens vedtak.

Dispensasjonen for transportoppdraget er ellers i tråd med retningslinjer i forvaltningsplanen for Forollhogna nasjonalpark og forvaltningspraksis for verneområdet.

Det settes vilkår for å ivareta naturmiljø og verneverdier, og transportoppdraget vil bli utført av lokalkjente i fjellområdet som forventes å ha kompetanse til å ta nødvendige hensyn til naturmiljø i forbindelse med oppdraget.

Ut over dette vurderes transportoppdraget ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse ikke kunne skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

*****

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28, til Miljødirektoratet, men skriftlig klage sendes til Nasjonalparkstyret for Forollhogna på postmottak med e-postadresse sftlpost@statsforvalteren.no. Klagen skal inneholde vedtaket det klages på, endringer klager ønsker og begrunnelse for klagen. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev, jf. forvaltningslovens § 29.

Vi gjør oppmerksom på at dette er en tillatelse etter verneforskriften og gjelder kun for nasjonalparken. Før kjøring kan finne sted kan det være nødvendig å innhente tillatelse etter motorferdselsforskriften hvor kommunen er myndighet, samt grunneiers tillatelse.

Videre gjør vi også oppmerksom på at tiltaket vil kunne bli kontrollert at Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan, og at kjøretillatelsen og kjørebok må medbringes i forbindelse med transportoppdraget.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Med hilsen

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

1 Tillatelse til kjøring til Forelsjøen MF §6.pdf

Kopi til:

Os kommune

Rytrøa 14

2550

OS I ØSTERDALEN

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Rørøs

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 93 96 / 457 26 636
hans.bull@statsforvalteren.no

Rene Fromreide Lisund
Midtre Dalsbygdveien 606
2550 Os I Østerdalen

Saksbehandler Hans Bull

Vår ref. 2025/9825-2 432.3

Deres ref.

Dato 14.08.2025

Delegert vedtak

Delegert vedtak	42/2025

Innvilget - Forollhogna nasjonalpark - motorisert ferdsel for vedlikehold av fiskebu ved Forollsjøen - 180/3/9 - Os kommune

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir René Lisund dispensasjon fra Forskrift om Forollhogna nasjonalpark, § 3, punkt 5.1 og § 3, punkt 1.1 for følgende tiltak på fiskebu GID 180/3/9 i Os kommune:

1. Utsifting av panel og innkledning av tømmervegg på buas østre fasade på følgende vilkår:
  - Eksisterende villmarkspanel erstattes med stående bordkledning av rettfallspanel.
  - Nytt panel skal videreføres med samme tilsvarende dempet naturlig farge.
  - Innkledning av buas østre tømmervegg skal utføres likt som resten av bua.
  - Restmaterialer som er ubehandlet/rent trevirke, kan benyttes som ved. Rivningsmaterialer og øvrig materiale som ikke kan gjenbrukes eller kan benyttes som brensel skal fraktes ut av området.
2. Motorisert ferdsel etter Fjellveien frem til bua ved. Tillatelsen gis på følgende vilkår:

Vilkår:

- Tillatelsen gjelder for inntil 4 tur/retur med ATV/traktor m/tilhenger, traktor og bil fra nasjonalparkgrensen frem til Skalltjønna. Videre inntil 4 tur/retur med ATV/traktor m/tilhenger fra Skalltjønna til egen fiskebu (bu nr. 4 - bu-plan) fra vedtaksdato frem til 24. august 2025.

Nasjonalpark	Forollhogna
Naturreservat	Grøntjønnan
Landskapsvernområde	Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

- Transporten skal begrenses til nødvendige frakt av materialer og utstyr og skje på tørr mark. Det skal utøves aktsomhet slik at det ikke oppstår kjøreskader og ellers utvise hensyn til naturmiljøet.
- Oppdragstaker skal gjøres kjent med dispensasjonen og at vedlikeholdsarbeider skjer innenfor nasjonalpark.
- Dersom det oppstår kjøreskader skal både grunneier og nasjonalparkstyret varsles, og kjøreskader skal utbedres umiddelbart på tiltakshavers regning.
- Denne tillatelsen og kjørebok må medbringes under transport og fremvises på forlangende fra oppsyn eller politi.
- Det skal gis en kort tilbakemelding til nasjonalparkstyret om utført transportoppdrag.

Hjemmel:

Vedtaket er gjort med hjemmel i forskrift om Forollhogna nasjonalpark § 3, punkt 5.3 og naturmangfoldlovens § 48. Saken er behandlet administrativt i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at det er behov for vedlikeholdsarbeider på fiskebu, der utskifting og innkledning av tømmer anses som fasadeendring. Dagens villmarkspanel er noe utradisjonell, og skal erstattes av rettfallspanel som ifølge byggeskikkveilederen er mer i tråd ifølge tradisjonell byggeskikk. Transport av materialer skal begrenses til det nødvendige. Bruken av ATV/ traktor med tilhenger på tørr mark skal ikke påføre vesentlige kjøreskader dersom transporten utføres i tørt vær, og slik sett ikke skal ha påvirkning på naturmiljøet. Det stille derfor krav om at kjøring kun kan skje på tørr mark for å unngå kjøreskader. Det settes vilkår til tillatelsen slik at transporten ikke skal påvirke verneverdiene nevneverdig og ellers ikke kunne skape presedens for videre forvaltning av verken for Forollhogna nasjonalpark eller andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

*****

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev (§ 29).

Det gjøres oppmerksom på at grunneier og rettighetshaver/bruker kan nekte eller begrense transport på egen eiendom.

Vi gjør oppmerksom på at motorferdsel kan krever nærmere avklaringer og tillatelser hos Os kommune, og kopi av vedtaket sendes til kommunen for orientering.

Videre vil vi også gjør oppmerksom på at byggetiltaket vil kunne bli kontrollert at Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan.

Byggeskikkveilederen «Bygninger i seterlandskapet, Forollhogna nasjonalpark med tilliggende landskapsvernområder» ligger på nasjonalparkstyret sine nettsider her: <https://www.nasjonalparkstyret.no/Forollhogna/publikasjoner/fagrapporter>

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Med hilsen

Hans Bull
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

1 Kjørebok - Rene Lisund - 2025/9825

Kopi til:

OS KOMMUNE
STATSFORVALTEREN I INNLANDET
Per Jostein Nygård

Rytrøa 14
Postboks 987
Hølgjelen 3

2550
2604
2550

OS I ØSTERDALEN
LILLEHAMMER
Os I Østerdalen

Saksopplysninger

Søknaden

René F. Lisund søker på vegne av bu-eiere på GID 180/3/9 ved Forollsjøen i Os kommune for vedlikehold og utskifting av bordkledning på bua.

Utdrag fra søknadstekst:

Utførelse

1. Rettighetshavere drar inn for å rive eksisterende kledning og klargjøre for Bygg & Laft
2. Bygg og laft skal utføre arbeidet med å sette opp ny kledning, samt reparere og kle inn tømmervegg.
3. Reparasjoner og vedlikehold må utføres ifm. oppholdsvær

Motorisert ferdsel ifm. med utførelse

- Bil frem til Skalltjønna
- Traktor/ ATV og henger fra Skalltjønna og frem til bua.
- Ber om åpen kjøretillatelse til vedlikehold og reparasjon er utført, da eksakt behov er vanskelig å fastslå.

Andre saksopplysninger

Nasjonalparkforvalter har kontaktet tiltakshaver pr. telefon 14.08.2025, og fått opplysninger om at byggentreprenør Bygg og Laft kan ta oppdrag i uke 34. 3 av veggene på eksisterende bu har bordkledning med villmarkspanel, samt at buas østre fasade har tømmer. Søker opplyser om at ny bordkledning vil bestå av rettfallspanel. Tiltakshaver mener 4 turer vil være tilstrekkelig for å utføre arbeidene.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Formålet med opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark er:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde,
- å bevare i naturlig tilstand landskapsformer og det biologiske mangfoldet med en variert vegetasjon, kravfulle plantearter og et rikt dyreliv med en høyproduktiv villreinstamme,
- å verne om kulturminner og kulturlandskapsinnslag

Bestemmelsene i punkt 1.1 er ikke til hinder for nødvendig vedlikehold av eksisterende seterhus, hytter, buer og naust i samsvar med tradisjonell byggeskikk i området.

Søknaden omfatter også utskifting av panel, samt innkledning av tømmervegg. Tiltak som omfatter «likt mot likt» er å regne som vedlikehold, og krever ingen søknad. Endringer i byggets eksteriør oppfattes som fasadeendring. Søknaden må derfor behandles som dispensasjon etter naturmangfoldloven (NML) § 48.

I Forskrift om Forollhogna nasjonalpark heter det i § 3, punkt 5.1 at «Motorisert ferdsel til lands og til vanns, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter er forbudt. Forbudet mot motorferdsel gjelder også bruk av modellfly, modellbåt o.l.»

Ifølge vernebestemmelsenes § 3, punkt 5.3 kan forvaltningsmyndigheten etter søknad gi tillatelse til nødvendig bruk av traktor på barmark etter kartfesta kjørespor/traktorveg for transport av materialer mm. til hytter, setrer og buer. Dette er også nærmere beskrevet i forvaltningsplanen, der også Fjellveien inngår. Kjøresporet mellom Skalltjønnna og Forollsjøen har tidligere blitt utbedret og det er en streng forvaltningspraksis i den videre bruken av motorisert kjøretøyer her.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

Det foreligger forvaltningsplan for nasjonalparken. Det foreligger statusrapport med bilder, samt egen bu-plan fra bu-området ved Forollsjøen i Os kommune. Bua ble satt opp i 1990. Det foreligger byggeskikkveilder for verneområdene i Forollhogna. Ifølge byggeskikkveilederen lektepanel, låvepanel, notpanel og tømmermannspanel vanlige paneltyper som er benyttet i området, mens ukantet villmarkspanel er uten referanse til tradisjonene. Nasjonalparkstyret har akseptert innkledning av tømmervegger før for hensyn til vedlikehold og ivaretagelse av bygg. Vedlikehold og utskift av eksisterende med rettfallspanel vurderes å kunne aksepteres på vilkår om at ny bordkledning skal plasseres stående og med videreføring av dempet naturlig farge. Det vil også bli satt vilkår om håndtering av rivingsavfall.

Søker av fiskebua har fra før tillatelse til å kjøre bil/traktor inn til Skalltjønnna for 3 turer pr. bu for 2025. Vedlikeholdsarbeider utløser behov for å gi dispensasjon på fjellveien fra nasjonalparkgrensen og frem til bua for materialtransport. Det vil bli stilt vilkår om at kjøring bare kan gjennomføres på tørr mark for å unngå kjøreskader. Det vurderes at bruk av traktor med dens egenvekt potensielt kan føre til større risiko for skader, og at det i tillatelsen vil bli satt vilkår om at det må utvises aktsomhet ved bruk av denne. Bu-tomta som det knyttes transportbehov til har beliggenhet i nær tilknytning til opprinnelig kjørespor, og behov for kjøring i «ytte buområdet» er ikke aktuelt jfr. prinsipielle retningslinjer for omsøkte tiltak. Dersom det oppstår kjøreskader skal dette varsles og utbedres umiddelbart av søkerne. Kostnader ved eventuelle kjøreskader skal bæres av tiltakshaver jf. NML § 11. Det vil i tillegg stilles krav om kjørebok.

Samlet vurdering

Det er i vurderingen lagt vekt på at det er behov for vedlikeholdsarbeider på fiskebu, der utskifting og innkledning av tømmer anses som fasadeendring. Dagens villmarkspanel er noe utradisjonell, og skal erstattes av rettfallspanel vurderes mer i tråd ifølge tradisjonell byggeskikk ifølge byggeskikkveilederen. Transport av materialer skal begrenses til det nødvendige. Bruken (4 tur/retur) med ATV/ traktor med tilhenger på

tørr mark skal ikke påføre vesentlige kjøreskader dersom transporten utføres i tørt vær, og slik sett ikke skal ha påvirkning på naturmiljøet. Det stille derfor krav om at kjøring kun kan skje på tørr mark for å unngå kjøreskader. Det settes vilkår til tillatelsen slik at transporten ikke skal påvirke verneverdiene nevneverdig og ellers ikke kunne skape presedens for videre forvaltning av verken for Forollhogna nasjonalpark eller andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

ST 33/2025 Eventuelt